

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ
ΤΗΣ «ΝΕΑΣ
ΕΠΟΧΗΣ» (2)

ΔΑΥΛΟΣ

Σιωνιστική
προπαγάνδα
στά βιβλία
Γυμνασίου

ΔΡΧ. 600

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑ: Στὸ 12 παρὰ 5'

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα
105 58 Αθήνα.

Τηλέφ.: 3223957, 9841655

Τα Γραφεία του Περιοδικού
λειτουργούν πρωινές ώρες
9.30-13.30 καθημερινά.

Ίδιοκτήτης-Εκδότης-Διευθυντής:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ
Αχιλλέως - Μουσών 51
Παλαιό Φάληρο.

Φωτοστοιχειοθεσία-Ατελιέ:
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»
Μάγερ 11, Αθήνα, τηλ. 5221792.

Εκτυπώσεις:
Π. ΚΟΚΚΑΛΗΣ
Βιβλιοδεσία:
Κ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΣ

- Τιμή αντίτυπου: 600 δρχ.
- Έτησια συνδρομή: 6.000 δρχ.
- Οργανισμών κ.λπ.: 8.000 δρχ.
- Φοιτητών: 4.000 δρχ.
- Εξωτερικού: 50 δολλ. ΗΠΑ.
- Οι συνδρομές προκαταβάλλονται
τόν μήνα Ιανουάριο κάθε χρόνου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά έμβασματα στη
διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ, Μουσών 51
175 62, Π. Φάληρο, Αθήνα.

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 7604:

Το πλεονέκτημα της ιστορικής προϋπάρξεως
Δ.Ι.Λ.

ΣΕΛΙΣ 7607:

Έλλάς και Άλβανία

ΑΛΚΕΤΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7615:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ
Θ. ΤΟΥΣΙΑΔΗΣ - Γ. ΣΑΓΙΑΣ - Π. ΚΟΥΒΕΛΗΣ - Γ.
ΚΑΤΣΙΦΑΣ, Λ. ΠΟΛΥΜΕΝΗΣ - ΟΣ, Ξ. ΚΑΡΚΑ-
ΝΤΖΟΣ, Γ.Ν. ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ, Ι. ΚΟΥΤΣΟ-
ΓΙΑΝΝΕΛΗΣ.

ΣΕΛΙΣ 7621:

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ-ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ-
ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7623:

Η θέση της Έκκλησίας της Ελλάδος
Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ (συνέντευξη)

ΣΕΛΙΣ 7623:

Συνεχίζεται η Σιωνιστική προπαγάνδα
Ε. ΜΑΡΜΑΤΣΟΥΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 7635:

Πώς βλέπουν το θέμα θεολογούντες νέοι
Ο.Ε.Ν. «Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ»

ΣΕΛΙΣ 7635:

Ο μύθος του «Έλληνοχριστιανικού Πολιτισμού»
Ι. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7643:

Ο πολυαίωνος έξοντωτικός διωγμός
των Ελλήνων από τους Χριστιανούς
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΕΞΗΣ

ΣΕΛΙΣ 7653:

Ιστορικές καταβολές του Χριστιανισμού
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7658:

Εκπαιδευτικά
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7659:

Ιουλιανός Κέλσος
ΠΑΝΟΣ ΤΣΙΝΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7667:

Η νέα θρησκεία του Υδροχόου
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ
ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΑΝΕΚΤΟΔΗ ΠΟΙΗΣΗ:
Β.Π. Γούσιος, Στυλιανός Παπαδόπουλος, Χρήστος
Συμσάρης.
ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ:
ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ: σελ. 7613 • ΕΘΝΙΚΑ: σελ. 7633
• ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ: σελ. 7651 • ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗ-
ΡΙΤΑ: σελ. 7665 • ΑΙΓΗΓΗΜΑ: σελ. 7672.

Τὸ πλεονέκτημα τῆς προϋπάρξεως

Ὁ Εὐρωπαῖος ἔχει ἱστορικὸ βίον μερικῶν αἰώνων, πού τοῦ ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς ἱστορικῆς συνειδήσεως, μικρῆς χρονικῆς προοπτικῆς. Κύριο ὄριο καὶ φράγμα τῆς συνειδήσεως αὐτῆς εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ εὐρωπαϊκὸς ἱστορικὸς βίος ἀνεπτύχθη μὲ κύρια βάση τὸν Χριστιανισμό — καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ γεγονὸς ὅτι εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν ὑπῆρχε. [Βεβαίως τὸ ἕτερον ἡμῖς τοῦ «Δυτικοῦ Πολιτισμοῦ», ὁ Ἀμερικανός, ἔχει πολὺ βραχύτερον ἱστορικὸ βίον καὶ πολὺ πῖο ρηχὴ ἱστορικὴ συνείδηση].

Ἀπὸ τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, πού συγκροτοῦν τὸν Δυτικὸν Κόσμον, ὁ μόνος πού προϋπῆρξε τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς ἱστορικῆ-πολιτιστικῆ ὀντότητος ἦταν ὁ Ἑλληνισμός. Κι ὅχι μόνον αὐτό: Ὁ Ἑλληνισμὸς ἤκμασε, ἐκυριάρχησε παγκοσμίως κι ἐμεγαλουργήσε πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ δευτέρου ὁ Ἑλληνισμὸς βρίσκεται σὲ ἱστορικὴ κατάπτωση, πολιτιστικὸν ὕπνον καὶ πολιτικὴ παρακμὴ μοναδική στὴν πολυχιλιετῆ ἱστορία του.

Δὲν θὰ ἐξετασθῇ ἐδῶ, ἂν τὸ ἕνα γεγονὸς, δηλ. ἡ ἐπικράτησις τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀποτελεῖ τὸ αἷτιον τοῦ ἄλλου γεγονότος, δηλαδή τοῦ μετὰ Χριστὸν ἱστορικοῦ κώματος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μολονότι, ἀπὸ στενὴν ἱστορικὴ σκοπιά, φαίνεται ἀμέσως ὅτι οἱ δύο αὐτὲς δυνάμεις συγκρούσθησαν μέχρι θανάτου καὶ ὁ πρῶτος ἐδολοφόνησε ἱστορικὰ τὸν δεύτερον. Ἐδῶ θὰ διαπιστωθῇ ὅμως μὲ τὸν πῖο κατηγορηματικὸ τρόπο τὸ ἕως τώρα ἀπαράτητον (γιατί ἄραγε;) στοιχεῖον, πού μᾶς δίνει ἀπὸ πολιτιστικὴ ἄποψιν τὴν τεράστια διαφορὰ μεταξὺ Δυτικοῦ ἀνθρώπου καὶ Ἑλλήνου ἀνθρώπου: ὅτι ὁ μόνος ἱστορικὸς ἄνθρωπος τοῦ Χριστιανικοῦ Κόσμου πού μπορεῖ νὰ δῇ τὸν ἑαυτὸν του, ἰδεολογικά, ἐκτὸς Χριστιανισμοῦ εἶναι ὁ Ἕλλην. Πράγματι ὁ Ἕλλην ὡς ἰδεολογικὴ ὀντότης εἶχε ἤδη διαμορφωθῇ, ὀλοκληρωθῇ καὶ ἐπιβληθῇ ἀπόλυτα χωρὶς καμμιὰ χριστιανικὴ πρόσμιξιν· ὅπως Εὐρωπαῖος χωρὶς καὶ χριστιανικὰ στοιχεῖα ἀπὸ ἰδεολογικὴ ἄποψιν δὲν ὑπῆρξε καὶ δὲν νοεῖται.

* * *

Τραγικὴ, ἂν ὅχι δεινὴ, ἀλλὰ καὶ θαυμάσια ἀπὸ ἱστορικὴ ἄποψιν εἶναι ἡ θέσις τοῦ Ἑλλήνου σήμερον, ὅποτε ἡ ἀνθρωπό-

της (καὶ κυρίως ὁ Χριστιανικὸς Κόσμος) βρίσκεται μπροστά στο φοβερὸ σταυροδρόμι τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκ τῶν ἐξελίξεων ἐπιβληθείσης ἀναθεωρήσεως ὀρισμένων ἀρχῶν καὶ καταστάσεων ποὺ συνιστοῦσαν τὴν βάση τῆς ζωῆς τῆς. Στὴν ἀνθρωπότητα, ποὺ κινεῖται πρὸς τὴν παγκοσμιότητα καὶ ἐπιδιώκει τὴν ἐνίση τῶν ἀξιῶν τῆς, τὸ δίλημμα αὐτὸ τῆς ἐνίσεως ἐκδηλώνεται μὲ δύο τάσεις:

Ἡ πρώτη εἶναι «**ἡ τάση τῆς σαλάτας**», τοὔτέστιν τῆς συγκρητιστικῆς, τεχνητῆς, βίαιης, δογματικῆς καὶ αὐθαίρετης ἀναμίξεως τῶν πολιτισμῶν (θρησκειῶν, ἰδεολογιῶν, κουλτούρας κ.λπ.) — κι ὅ,τι βγῇ. Ἡ τάση αὐτὴ — πού, ἂν ἐπικρατήσῃ, θὰ ὀδηγήσῃ προδήλως τὴν ἀνθρωπότητα σὲ μακροχρόνια λουτρὰ αἵματος — εἶναι συνδυασμὸς ἢ ἄγνοιας (μικρῆς ἱστορικῆς προοπτικῆς) ἢ ἐξουσιασμοῦ (παλαιᾶς τεχνικῆς τοῦ ἐξουσιάζειν μέσω τῶν διαφορῶν -ισμῶν). Ἡ τάση αὐτὴ θὰ μπορούσε νὰ ὀνομασθῇ **Μεσσιανικὴ**, καὶ φορεῖς τῆς εἶναι ἄτομα καὶ ὁμάδες κατατρύχόμενα ἀπὸ τὴν ἀρχαία νόσο τῆς ἐξουσιαστικῆς παράνοιας.

Ἡ δευτέρη τάση εἶναι «**ἡ τάση τοῦ καθαρμοῦ**», ἐκείνη δηλαδὴ ποὺ θέλει νὰ ἀποτινάξῃ καὶ παρακάμψῃ τοὺς -ισμούς, παλαιούς καὶ νεώτερους, γιὰ ν' ἀφυπνισθῇ κι ἐπιβληθῇ ὅ,τι ἴσχυε στὴν ἱστορία πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἐξουσιασμοῦ. Εἶναι συνδυασμὸς βαθύτερης καὶ πανάρχαιας ἱστορικῆς συνειδήσεως (προ-ἐξουσιαστικῆς) καὶ Λόγου (μὴ δογματικοῦ τρόπου σκέπτεσθαι). Αὐτὴ ἡ δευτέρη τάση θὰ μπορούσε νὰ ὀνομασθῇ **Ἑλληνικὴ**, καὶ φορεῖς τῆς εἶναι ἄτομα ἢ ὁμάδες, ἂν ὄχι στενὰ ἑλληνικῆς καταγωγῆς, πάντως μὲ βαθύτερη ἑλληνικὴ νοοτροπία καὶ συνείδηση.

* * *

Δὲν χρειάζεται παρὰ στοιχειώδους καὶ μὴ ἐξουσιαστικῆς αἰσθησῆς τῆς ἱστορίας, γιὰ νὰ καταλάβῃ κανεὶς ὅτι ὁ κοσμοϊστορικὸς σταθμὸς, ὅπου ἔφθασε σήμερα ἡ ἀνθρωπότης, δὲν ἔχει ἱστορικὸ προηγούμενο. Κρίνεται τώρα ὄχι μόνο γιὰ πολλοὺς αἰῶνες τὸ μέλλον ἀπλῶς, ἀλλὰ πιθανώτατα τὸ ἂν θὰ ἐπιζῇ ἢ ὄχι τὸ ἀνθρώπινο εἶδος. Καὶ δὲν χρειάζεται παρὰ ἡ βαθύτερη αἰσθησῆς τῆς Ἱστορίας — αὐτῇ, ποὺ ἀκριβῶς στερεῖται ἡ Δύση —, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ ὀρθὴ ἐπιλογὴ τῆς περαιτέρω κατευθύνσεως. Ἡ ἰδιότης τοῦ «Ἑλληνας» στὸν κόσμον ποὺ ἔρχεται θὰ εἶναι ἀναντικατάστατη.

Δ.Ι.Λ.

ΟΙ 11 ΤΟΜΟΙ ΤΟΥ «ΔΑΥΛΟΥ»

Ὁ 11ος τόμος τοῦ «Δαυλοῦ» (τεύχη 121-132, Ἰανουάριος - Δεκέμβριος 1992) ὠλοκληρώθηκε καὶ βιβλιοθετημένος καλλιτεχνικά (μαυρόδετος μὲ χρυσοτυπία) διατίθεται μόνο στὰ Γραφεῖα τοῦ Περιοδικοῦ. Περιέχει:

- Τὴ συνέχεια τῶν ριζοσπαστικῶν, σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο, ἐρευνῶν γιὰ τὴ γένεση τῆς γλώσσας καὶ τῆς γραφῆς κατὰ τὴν αὐγὴ τοῦ Πολιτισμοῦ.
- Τὴν σὲ παγκόσμια κλίμακα καὶ ἀποκλειστικότητα ἔρευνα ἀποκρυπτογραφήσεως τῶν Γραμμικῶν Γραφῶν καὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν παραλλαγῶν τους.
- Τὴ σύγκριση τῆς Ἑλληνικῆς μὲ τὶς ἄλλες εὐρωπαϊκὲς γλώσσες καὶ τὶς ἀποδείξεις γιὰ τὴν τεράστια γονιμοποιὸ ἐπίδραση ποὺ ἄσκησε πάνω σ' αὐτές.
- Τὰ ἀνακαλυπτόμενα στοιχεῖα γιὰ τὴν ἐξάπλωση τῶν Ἑλλήνων σ' ὅλη τὴν Ὑδρόγειο κατὰ τὴν προϊστορικὴ περίοδο.
- Πληθώρα σχολίων, ἀναλύσεων, μελετῶν καὶ πληροφοριῶν γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ κατάσταση τοῦ καιροῦ μας καὶ τὴν κοσμοϊστορικὴ καμπὴ ποὺ διανύει ἡ ἀνθρωπότητα. Στὸν τομέα αὐτὸν ἡ ἀνατομία τῆς ἐποχῆς μας καὶ οἱ προβλέψεις ποὺ ἐπεχείρησε κατὰ τὰ τελευταῖα 11 χρόνια ὁ «Δ» ἐπαληθεύθηκαν πλήρως.

— Μὴν γεμίζετε τὶς βιβλιοθῆκες σας μὲ ἄχρηστο τυπωμένο χαρτί. Βάλτε στὰ ράφια τους τοὺς 11 ἐτήσιους τόμους τοῦ «Δαυλοῦ» ἐξασφαλίζοντας ἓνα κρίσιμο βοήθημα, γιὰ νὰ ἐρμηνεύετε, σεῖς καὶ οἱ ἀπόγονοί σας, καίρια καὶ χωρὶς ψευδαισθήσεις καὶ αὐταπάτες τὰ συμβάντα — παρελθόντα, παρόντα ἀλλὰ καὶ μέλλοντα.

ΤΙΜΗ ΤΟΜΟΥ (ΣΕΛΙΔΕΣ 720-860): ΔΡΧ. 8.000

- Οἱ ἐτήσιοι τόμοι τοῦ «Δ» ἀποστέλλονται καὶ ταχυδρομικῶς κατόπιν τηλεφωνήματος στὰ τηλ. 3223957 ἢ 9841655.

Δὲν ὑπάρχει παρὸν καὶ μέλλον γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἂν δὲν ξέρη τὸ παρελθόν της. Ὁ «Δαυλὸς» ἀγωνίζεται νὰ τὸ ἀνασύρη κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ ψεύδους καὶ τῆς λησμονιᾶς καὶ νὰ τὸ ἀναστηλώσῃ. Ἀξίζει καὶ εἶναι συμφέρον τοῦ καθενός, Ἕλληνας ἢ μὴ, νὰ συμπαρασταθῇ στὸν σκληρὸν αὐτὸν ἀγῶνα.

‘Ελλάς καὶ ‘Αλβανία

‘Η παλαιὰ τρομερὴ ἀντίθεση τῶν ‘Αλβανῶν πρὸς τοὺς «σλαύους» Σέρβους, στοὺς ὁποίους μάλιστα ἀπὸ τὰ χριστιανικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶχε ἀνατεθεῖ ὁ ρόλος προμάχου κατὰ τοῦ ‘Ισλάμ, ὁδήγησε τοὺς πρῶτους στὴν ἀθρόα προσέλευση στὸν ‘Ισλαμισμό. Οἱ «παράξενες σχέσεις» Τούρκων καὶ ‘Αλβανῶν ξεκινᾶνε ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ, ὅτι πρὸ τοῦ 1918 οἱ σλαύφωνοι τοῦ Κοσσυφοπέδιου μόλις πλησιάζανε τὸ 3% (τώρα εἶναι περίπου τὸ 10%). Λόγω τῆς «μάχης τῶν ‘Εθνῶν» (1489) οἱ Σέρβοι χαρακτηρίζουνε ἔκτοτε τὸ Κοσσυφοπέδιο σὰν «σερβικὴ ἱστορικὴ περιοχὴ» (πρᾶγμα ποὺ κατὰ κόρον σήμερα ἀκούγεται). Αὐτὸ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ‘Αλβανοὺς ἀδιανόητο, διότι: ἐφ’ ὅσον οἱ Σέρβοι εἶναι σλαῦοι, εἶναι ἐπὶ ἡλυδες ποὺ καταπάτησαν (ἐπὶ Ντουσάν) τὴν περιοχὴ, στὴν ὁποία οἱ ‘Ιλλυριοὶ ζοῦσαν ἐπὶ χιλιετίες καὶ δὲν ἔχουν θέση ἐκεῖ. ‘Η περίπτωσις εἶναι ὅπωςδήποτε συγκρίσιμη μὲ τὴν διαμάχην ‘Ελλήνων καὶ Σκοπιανῶν, ποὺ δηλώνουν μακεδόνες καὶ συγχρόνως ὑψώνουν τὸν μακεδονικὸ ‘Ηλιο. Πρόκειται φυσικὰ γιὰ τὴν σχιζοφρενικὴ ἀπὸ ἐπιστημονικὴ ἀποψὴ περιφνημὴς «καθόδους τῶν Σλαύων», τὴν ἁκρῶς περιπόθητες ἀπὸ κάποιους, ποὺ τὴν «τεκμηρίωσαν» τὸν περασμένον αἰῶνα, γιὰ νὰ διασπᾶσιν τὴν περιοχὴ καὶ νὰ τὴν μετατρέψουν κάποτε σὲ λίμνη αἵματος.

‘Αν οἱ ποιηταὶ εἶναι δυνατόν νὰ χαρακτηρισθοῦν ἀπὸ ψυχραιμίαν (πολλοὶ τῶν ἡγετῶν τοῦ Κοσσυφοπέδιου χαρακτηρίζονται ἀπὸ ὑψηλὴν μόρφωσιν) καὶ οἱ ἡγέτες τῶν Σέρβων συζητήσουν μὲ πραγματικοὺς ἀνθρωπιστὰς Εὐρωπαίους καὶ ‘Αμερικανούς (πρᾶγμα ἀπίθανον), ἴσως τὸ μοιραῖο νὰ μὴ ἐμφανισθεῖ. Εἶδ’ ἄλλως βαδίζουμε, ἀνατέλλοντος τοῦ 21ου αἰῶνος, σὲ «θρησκευτικὸ πόλεμον», ὅπου θὰ «λυθοῦν οἱ λογαριασμοὶ» ὑποχθόνιων ἀφανῶν θηρίων καὶ ἡ ‘Ελληνικὴ Χερσόνησος θὰ βουτήξει καὶ πάλι σὲ ματωμένα ἐρέβη βαρβαρισμοῦ, ἐρέβη ὅπου τὸ αἷμα τοῦ Αἵμου θὰ μετρίεται μὲ μαῦρο πετρέλαιο καὶ πυρίτιδα.

‘Απὸ τὸ 1989 (πεντακοσιοστὴ ἐπέτειος τῆς «μάχης τῶν ‘Εθνῶν») τὰ πράγματα στὸ Κοσσυφοπέδιο ἐξελίσσονται μὲ μιὰ ἀργὴ τελετουργία. Οἱ Σέρβοι ἐπέλεξαν αὐτὸ τὸ ἔτος, γιὰ νὰ καταργήσουν τὴν περιορισμένη αὐτονομίαν τῆς περιοχῆς. Καὶ οἱ ‘Αλβανοὶ ἀπάντησαν μὲ ἀνατρίχιαστους συμβολισμούς: Ξεκίνησαν μὲ μία ἀπεργίαν πείνας τῶν ἀνθρακωρύχων ποὺ κράτησε 14 ἡμέρες καὶ στὴν συνέχεια βγάλανε στοὺς δρόμους 89 ὅπλα νέους, ποὺ δόθηκαν βορὰ στὰ σερβικὰ τάνκς! (Προσωπικά, δὲν ξέρω γιατί, ἡ πράξις μοῦ θύμισε τὸν φόρο αἵματος τῶν ‘Αθηναίων πρὸς τὸ Μινώταυρον...).

Οἱ ‘Αλβανοί, αὐτὸς ὁ ἀπελπισμένος καὶ μετέωρος λαὸς τῶν 6 ἑκατομμυρίων συνολικά, ποὺ πρόσφατα βγῆκε ἀπὸ τὴν στυγνὴν δικτατορίαν καὶ παραπαίει πεινασμένος μεταξὺ τῶν διαφόρων «προστατῶν» (ὅπως καὶ οἱ Κούρδοι), ποὺ φαίνεται πὼς κυλάει ἀκόμα πρὸς τὸ τελευταῖον σκαλοπάτι τῆς ἀθλιότητος, καλεῖται τώρα «νὰ παίξει τὸν ρόλο του» στὴν «νέα τάξις πραγμάτων», καὶ μάλιστα σὰν δεδομένος ἀντίπαλος καὶ τοῦ ‘Ελληνισμοῦ, λόγω θρησκείας καὶ Βορειοηπειρωτικοῦ κατὰ τοὺς μὲν, λόγω ἐκδιώξεως τῶν τσάμηδων καὶ τῶν ἐξελληνισθέντων ἁλβανοφώνων κατὰ τοὺς δέ. «Λόγω θρησκείας» καὶ

«μειονοτικῶν» λοιπὸν οἱ ἐπίσημοι ἱστορικοὶ τῶν δύο λαῶν δὲν ἀφέθησαν οὔτε ἓνα κοινὸ σημεῖο τῶν δύο λαῶν νὰ ἀνακαλύψουν ἀπὸ τὸ 1914 στὰ γραπτὰ τους (ἀρκεύμενοι ἐνίοτε νὰ τονίζουν κατ' ἰδίαν, ὅτι τὸ «αἷμα νερὸ δὲν γίνε-ται»). Ἔτσι, ἐνῶ μὲ τοὺς μακρυνοὺς Εὐρωπαίους πρέπει νὰ μᾶς συνδέουνε πάμπολλα (ἀκόμα καὶ μὲ τοὺς Σλαύους), μὲ τοὺς ἐπὶ χιλιετίες αὐτόχθονες πρέπει νὰ μᾶς χωρίζουν δυσθεώρητα χάσματα... Καὶ ὅταν κανεὶς ἀντιτείνει στοὺς «ἐπισήμους» τῶν δύο κρατῶν τὰ ἀποδεικτικὰ συγγενείας, αὐτοὶ θὰ ὑψώσουνε τοὺς ὤμους καὶ θὰ νίψουν τὰς χεῖρας: «Μὰ αἰσθάνονται ξένοι, δὲν διαβάξεις τὰ φανατισμένα βιβλία τους;».

Διάσπαρτα σὲ ὅλη τὴν Ἀλβανία καὶ εἰδικὰ στὴν περιοχὴ τῆς Β. Ἡπείρου, περιοχὴ ποὺ τοὐλάχιστον ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μολοσσοῦ Θαρρύπα μέχρι σήμερα καλλιέργησε μὲ πάθος τὰ Ἀττικὰ γράμματα, ὁμιλεῖται, μαζὺ μὲ τὴν Ἀλβανικὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἀπὸ πληθυσμὸ περίπου 400 χιλιάδων Ὀρθοδόξων, ποὺ ἔχουν συνείδηση ἑλληνική. Στὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν ἑλληνόγλωσσων Ὀρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀλβανόγλωσσων Ὀρθοδόξων, πλεονάζουν χαρακτηριστικὰ τὰ ἀρχαιοελληνικὰ ὀνόματα (Οὐρανία, Πηνελόπη, Ἀφροδίτη, Εὐτέρπη, Εὐρυδίκη, Εὐρύκλεια, Χαρίκλεια, Κλεονίκη, Ἴρις, Ἡρακλῆς, Ἀχιλλεύς, Πάτροκλος, Ὀρφεύς, Μίνως, Σωκράτης, Πλάτων, Ἀγαμέμνων, Ἀλκιβιάδης, Ἀριστείδης, Λεωνίδας, Φρῖξος, Ἀλέξανδρος...) καὶ πάμπολλες φορὲς τὸ ἄκουσμα τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιθέτων εἰδικὰ τῶν ἀλλόφωνων (Μάνης, Κοῦρος, Φιλίππου, Δήμας, Κράνος, Ζήνας, Μάντης...) προκαλεῖ ἀνατριχίλα.

Ἀπὸ ἓναν ἔφηβο Πύρρο (Μπῆρο τὸν λέν οἱ Ἀλβανοὶ) ὀλυμπιονίκη ἀπὸ τὴν Χειμάρρα ἀκούστηκε πρόσφατα ἡ κραυγὴ «γιὰ τὴν Ἑλλάδα!», ποὺ τάραξε τὸ νεοελληνικὸ τέλμα. Καὶ φυσικὰ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, ποὺ ἀκούγεται ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Ἀλβανίας ἡ προτροπὴ γιὰ ἑλληνικὴ ἀνάταση. Ἀκούστηκε, ὅταν ὁ Δίας ὁ Πελασγικὸς ποδηγετοῦσε τὸν Ἀχιλλέα. «Ὅταν τὸ δωδωναῖο ἱερὸ ἐξόπλιζε τὸν Ἰάσονα μὲ «ὁμιλοῦσαν δρῦν». Ἀκούστηκε, ὅταν ὁ Μολοσσὸς Λεωνίδας σκληραγωγοῦσε τὸν Ἀλέξανδρο στὴν Μίεζα (ἀλήθεια, τί φυσιογνωμικὴ ὁμοιότητα καὶ αὐτὴ τοῦ σύγχρονου ὀλυμπιονίκη Πύρρου μὲ τὴν λυσίππεια, γνήσια, προτομὴ τοῦ γιοῦ τῆς Ὀλυμπιάδας!). Ἀκούστηκε ἀπὸ τοὺς Τυμφαίους καὶ Ἀέροπες ἐταίρους καὶ τοὺς 3.000 Ἰλλυριοὺς τῆς ἀλεξανδρινῆς στρατιᾶς. Ἀκούστηκε ἀπὸ τοὺς δύο βασιλικοὺς γόνους τῶν Μολοσσῶν, ποὺ στήθηκαν μόνοι τους ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς Πασσαρῶνος, γιὰ νὰ παλαίψουν τίς λεγεῶνες τοῦ Αἰμίλιου Παύλου, «ᾧ-στε νὰ ἀγγελθεῖ στὴν Ρώμη ὅτι ἡ Πασσαρῶν δὲν παρεδόθη ἀλλὰ κατελήφθη». Ἀκούστηκε ἀπὸ τίς πρῶτες στιγμὲς ποὺ ὁ Δικέφαλος πέταξε στὶς κορυφές τῆς Πίνδου, μπροστὰ στὴν ἡμισέληνο τῆς ἀσιατικῆς νύχτας. Ἀκούστηκε ἀπὸ τὸν ἱλνυρόφωνο Γεώργιο Καστριώτη, ποὺ ὕψωνε στὰ λάβαρα τοῦ τὰ σημάτα τοῦ Πύρρου καὶ διεκήρυσσε τὸ αἷμα του ὡς συνέχεια τῶν ἑλληνικῶν βασιλικῶν γενῶν. Ἀκούστηκε ἀπὸ τοὺς διγλωσσους μὲ τὴν βαθεῖα ἐπίγνωση τοῦ γένους τους, ποὺ ἱδρυσαν στὴν Μοσχόπολη τὸ 1700 τὴν πρώτη ἑλληνικὴ Ἀκαδημία. Ἀκούστηκε ἀπὸ τίς διγλωσσες Σουλιώτικες φάλαγγες στὸ Μεσολόγι καὶ ἀπὸ τὰ διγλωσσα πληρώματα τῶν πυρπολικῶν τοῦ Ἀρχιπελάγους,

→
που ρίχνονταν σέ ολοκαυτώματα. Ἀκούστηκε ἀπὸ τὴν ἀτέλειωτη φάλαγγα τῶν ἐλλήνων φωνῶν καὶ δίγλωσσων ἐθνικῶν εὐεργετῶν, πού προσέφεραν τὴν ψυχὴ τους στὴν ἀφύπνιση τοῦ Γένους. Καὶ ἀκούστηκε, ὅταν ἡ VIIIῃ Μεραρχία ἐπαιρνε ἐκδίκηση γιὰ τὴν μάχη τῆς Πύδνας.

Σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ σωρεύονται τώρα οἱ νέες «τριβές τοῦ Ἑλληνισμοῦ». Τὸ σκοινὶ τραβιέται κατάλληλα καὶ ἀπὸ τὶς δύο μεριές, ἀρκεῖ νὰ πνίξει καλύτερα τοὺς ἀπογόνους τῶν Πρωτοελλήνων καὶ μάλιστα πρὸς τὸ «ἐθνικὸν συμφέρον» Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν. Ἡ ἐπιρροὴ τῶν παρτιζάνων τοῦ Τίτο (πού δημιούργησε τὸ Κ.Κ. Ἀλβανίας) εἶναι σημαντικὴ ἀκόμα στὰ στελέχη τοῦ «Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος» τῆς Ἀλβανίας καὶ ἡ ἐπιδοτούμενη ἐπιρροὴ τῶν Λατίνων καὶ τῶν Τούρκων πασιφανής. Κοινὸς στόχος καὶ τῶν τριῶν ἐπιρροῶν, μετὰ τὴν ἀλλαγὴ καθεστῶτος, ἡ ἐλληνικὴ μειονότητα, πού «εἶναι ξένη καὶ πρέπει νὰ φύγει». Πράξεις βανδαλισμοῦ σὰν τὸν ἀποκεφαλισμό ἀγχιμάτων, πού ἐδειξε πρὸ καιροῦ ὁ «Δαυλός», συνεχῶς θὰ ἐπιτείνονται καὶ ὅπως δὴ ποτε οἱ προβοκάτορες δὲν θὰ λείψουν. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ «μειονότητα» ποδηγετεῖται κυρίως μὲ συνθήματα κατὰ τοῦ ἀλλοθρήσκου «τουρκαλβανοῦ», μὲ ὑπενθύμιση τῶν θρησκευτικῶν διωγμῶν τοῦ Χότζα καὶ μὲ ἐλπίδες ἐπέκτασης τῶν ἐλληνικῶν συνόρων πρὸς Βορρᾶν (...).

Ὅμως ἀλήθεια, ποίος θὰ ἀρνηθεῖ στὸ Ἑλληνικὸ Γένος τὰ «δωρικὰ γένη» (Κ. Μπίρης) τοῦ Σουλίου, τῆς Ἀττικῆς, τῆς Κορινθίας καὶ τοῦ Σαρωνικοῦ; Καὶ ποίος θὰ ἀποκλείσει τὶς νῆες τῶν Ἰθακησίων, τῶν Κεφαλλήνων καὶ τῶν Αἰγαίων ἀπὸ τὰ λιμάνια τῆς Λισσοῦ, τῆς Πανόρμου καὶ τοῦ Ὠρικοῦ; Ποίος εἶναι αὐτὸς πού μοιράζει τὸν χῶρο τοῦ Πελασγοῦ καὶ τοῦ Ἑλλήνος; Ἄν ὁ Ἀλβανὸς δὲν εἶναι συγγενὴς μὲ τὸν Ἕλληνα, τότε μὲ ποιὸν εἶναι; Μὲ τὸν Τούρκο, τὸν Ἀγγλο, τὸν Γάλλο, τὸν Αὐστριακὸ ἢ μὲ τὸν Ἰσλαμιστὴ τῆς Μέκκας, τοῦ Κόμ καὶ τῆς Ἀλμα Ἀτα; Ὑποθέτοντες ὅτι ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Δαυλοῦ» ἀγνοοῦν τὶς προσπάθειες γιὰ συμπίρρευση Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων, πού ἀπὸ τὸ 1821 φωτισμένα ἐλληνικὰ μυαλὰ ξεκίνησαν, θεωροῦμε ὑποχρέωσή μας νὰ τὶς ἀναφέρουμε:

Τὸ 1821, στὴν κάψα τοῦ Ἀγῶνα, ὁ ὑπέροχα σεμνὸς πατριώτης Δ. Ὑψηλάντης ἀποτείνει στοὺς Μουσουλμάνους Ἀλβανούς τὰ ἑξῆς: «σεῖς, ὦ ἀνδρεῖοι Τόσκηδες, δὲν καταγέστε ἀπὸ τοὺς μικρόψυχους Ἀνατολίτες, οὐτε ἀπὸ τοὺς ἄδοξους Σκύθες. Εἴθε ἀπόγονοι τῶν προγόνων μας ἡρώων...». (Σ.Σ. Νὰ δοῦμε ποίος «πατριώτης καὶ μορφωμένος» θὰ βγάλῃ προδότη, ἀντι-ορθόδοξο καὶ ἀμόρφωτο τὸν Ὑψηλάντη). Καὶ ἡ καθαρὴ ψυχὴ τοῦ Μωριᾶ, ὁ Κολοκοτρώνης, τὰ ἔβαζε μὲ θεοὺς καὶ δαίμονες, γιὰ νὰ μὴν ἐμπλακοῦν οἱ Ἕλληνες μὲ τοὺς Μουσουλμάνους Ἀλβανούς. Περὶ τὸ 1850 οἱ Δ. Καραϊσκάκης, Γρίβας, Βαρνακιώτης καὶ Τζαβέλλας ἐπιχειροῦν κίνημα γιὰ ἔνωση Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας καὶ οἱ τοπάρχες τῆς Ἀλβανίας καλοῦν τὸν Ὁθωνα νὰ τοὺς ἐνσωματώσῃ στὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ σπεύδουν οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι...

Τὸ 1897, ἐν ὄψει τῶν βαλκανικῶν πολέμων, ἰδρύεται μὲ προφανῆ σκοπὸ ὁ «Ἀρβανίτικος Σύλλογος τῆς Ἀθῆνας», στὸν ὁποῖον συμμετέχουν οἱ περισσότεροι ἀπόγονοι τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821. Ὁ σύλλογος καλεῖ τοὺς Μουσουλμάνους Ἀλβανούς: «Σᾶς ὀνομάζουμε ἀδελφία... Πρέπει νὰ ἀφήσουμε τὴν ἔχθρα, πού μᾶς γέννησαν ἡ Τουρκία καὶ οἱ Ὀρθηκεῖς... Ὁ Ἕλληνας, πρὶν γί-

→

νει "Έλληνας, ήταν 'Αρβανίτης, δηλαδή Πελασγός. "Έλληνας θά πει 'Αρβανίτης πολιτισμένος... 'Ελλάδα χωρίς 'Αρβανιτιά και 'Αρβανιτιά χωρίς 'Ελλάδα είναι πράγματα μισά...». [Σ.Σ. Αὐτά τὰ περὶ κοινοῦ παρελθόντος δὲν ἀφίνουν νὰ κοιμηθοῦνε πολλοὺς ἐμβριθεῖς "Έλληνες, *«για νὰ μὴν ἐκτεθεῖ ἡ 'Ελληνικὴ ἐπιστὴμὴ διεθνῶς»!*]. Οἱ ὁραματισμοὶ τῶν πατριωτῶν... Οἱ κοντόφθαλμοι λογισταῖ... Οἱ μεγάλες δυνάμεις... Καὶ τὰ διλήμματα ποὺ ἑλληνοκτόνοι προβάλλουν: «Μὲ τὸν Σλαῦο κατὰ τοῦ 'Ισλάμ, ἢ μὲ τὸ 'Ισλάμ κατὰ τοῦ Σλαύου;» Διλήμματα, ποὺ μὲ πλούσια εἰρωνία θά ἀντιμετώπιζε ἓνας Φίλιππος, ἓνας 'Ισοκράτης, ἓνας 'Αλέξανδρος, ἓνας 'Αριστοτέλης καὶ ὅπωςδῆποτε ἓνας Στρυαῖος.

Μὰ ἂς μᾶς ποῦνε ἐπιτέλους: γιατί κατὰ τὴν ἐπιστὴμὴ εἶναι ξένοι οἱ "Έλληνες καὶ οἱ 'Αλβανοί; "Ας πᾶει ἓνας οἰοσδήποτε ἀνθρωπολόγος σὲ μικτὰ χωριὰ τῆς 'Αλβανίας, ἂς συγκρίνει ἀλβανόφωνους καὶ ἑλληνόφωνους καὶ ἂς δοθοῦνε τὰ πορίσματα στὰ Μέσα Μαζικῆς 'Ενημέρωσης, γιὰ νὰ δοῦμε κατὰ πόσον ἡ γλῶσσα, τὸ βᾶπτισμα καὶ ἡ περιτομὴ δημιουργοῦνε ξένους! "Ας πᾶει ἓνας οἰοσδήποτε λαογράφος νὰ καταγράψει διαφορὲς ἑλληνόφωνων καὶ ἀλβανόφωνων ὀθωμανῶν. "Η τέλος πάντων καὶ ἓνας νευρολόγος (ἂν καὶ αὐτὸς γι' ἄλλου χρειάζεται), γιὰ νὰ μετρήσει τὰ «ρεφλέξ» μικτοῦ δείγματος στοῦ ἄκουσμα τοῦ κλαρίνου. 'Εδῶ καταφέραμε πρόσφατα καὶ στείλαμε τὸν ...κ. Διονύσι, Σχιβόπουλο στοῦ Βελιγράδι *«γιὰ νὰ ἐμψυχώσῃ καὶ νὰ σπᾶσει τὸ ἐμπάρκο κχτὰ τῶν Σέρβων».*

Στὸ πετροκτισμένο βυζαντινὸ 'Αργυρόκαστρο κάποιος 'Αλβανὸς 'Ισμαήλ «φθέγγεται ἐν παραβολαῖς». Κάποιος 'Ισμαήλ, ποὺ στὰ χορταριασμένα ἡμιφθέατρα τῆς 'Αμαντίας, τῆς 'Επιδάμνου καὶ τοῦ Βουθρωτοῦ προσπαθεῖ, νύκτα μὲ πανσέληνο, νὰ ἀκούσει, ἀνάμεσα στοῦ κλάμα τοῦ ἀδελφοκτόνου γκιώνη, τίς ἐπευφημίες τοῦ κοινοῦ στοὺς στίχους τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Εὐριπίδη. Εἶναι ὁ 'Ισμαήλ Κανταρέ, 57 ἐτῶν, μὲ τὰ ὑπερμυωπικὰ γυαλιὰ καὶ τὸ σουλούπι πεισματικῶ 'Ελληνοδιδάσκαλου περασμένων δεκαετιῶν. 'Αναφέρει μὲ περηφάνεια πὼς τέλειωσε τὸ Λύκειο 'Αργυροκάστρου. Στὴν Μόσχα, ὅπου προχώρησε τίς σπουδές του, εἶχε ἐντοπίσει τοὺς «θεοὺς τῆς στέππας», ποὺ τοῦ προκαλέσαν φοβίες. Καὶ στὸ Παρίσι ἄρχισε νὰ διακρίνει ὅτι «στὴ Δύση οἱ τόκοι καὶ οἱ λογαριασμοὶ συγχέονταν ἐπάνω σ' ἓνα φόντο αἵματος, ἐνῶ στὴν 'Ανατολὴ τὸ αἶμα ἔβαφε κόκκινο τὸν ὀρίζοντα». 'Ο 'Ισμαήλ, δύο φορὲς ὑποψήφιος γιὰ Νόμπελ Λογοτεχνίας, εἶναι φυσικὰ μωαμεθανός.

'Αλλ' ἂς ξεχάσουμε γιὰ λίγο τοὺς ἑξαλλους κονφερασιέ, ποὺ διαλαλοῦνε στὶς ὀθόνες καὶ τοὺς πομποὺς τὴν δαντικὴ κόλαση τῆς γειτονιάς μας, κόλαση ποὺ γιὰ χάρη μας κατ' ἀποκλειστικότητα καταφέρανε νὰ ἀποκαλύψουν. "Ας ξεχάσουμε γιὰ λίγο τοὺς ἐμβριθεῖς **opinion makers**, ποὺ ἀναλύουν τὸ ἐθνικὸ συμφέρον, καὶ τίς «ἐγκυρες» φυλλάδες, ποὺ ἀπὸ τὰ βέρατα τοῦ κόσμου φροντίζουν μὲ στοργὴ γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἥθους καὶ τοῦ δικαίου στὴν πολιτιστικὴ κοιτίδα τῆς Εὐρώπης, καὶ ἂς ἀκούσουμε μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν μελέτη «*Αἰσχύλος*» τοῦ γείτονα 'Ισμαήλ:

«'Η ἀρχαία ἑλληνικὴ λογοτεχνία, ἡ ἀπαλλαγμένη ἀπὸ συμπλέγματα σωβινισμοῦ, милитарισμού καὶ κονφορμισμού... 'Ο Οἰδίπους, ὁ 'Ορέστης, ὁ 'Οδυσσεὺς δὲν μποροῦσαν νὰ γεννηθοῦνε κάτω ἀπὸ τὸ ἄστρο συμβόλων καὶ μορφῶν καβαλι-

στῶν. Πρὶν γίνουιν παγκόσμια πρότυπα, ἦταν πρότυπα τῶν Ἑλλήνων, τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Βαλκανικῆς. Παρουσιάστηκαν στὶς σκηνές τῆς Εὐρώπης, ὅταν τὰ θεάτρα τῆς Χερσονήσου ἦταν πνιγμένα στὴ σιωπῇ. Ὅταν οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀλβανοί, οἱ πιὸ ἀρχαῖοι λαοί, ἀγνοοῦσαν μὲν τὴν λογοτεχνία τους, ἀλλὰ συνέχιζαν νὰ ὑφαίνουιν στοὺς παλιούς ἀργαλειούς τῆς Πηνελόπης καὶ νὰ συνθέτουιν στὰ ἴδια καλούπια καὶ μὲ τὴν ἴδια τεχνική. ... Ἡ Ἀλβανία δὲν μπορούσε νὰ εἶναι οὔτε κατακτητῆς οὔτε προστάτης τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Ἀλβανοὶ ἦταν γείτονες ἀπὸ τοὺς μυθικοὺς χρόνους μέχρι σήμερα. Ἡ συγγένεια εἶναι καρπὸς τῆς γειννιάσης. Ὑπάρχει κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀπλὲς ἐρμηνεῖες ἐλληνικῶν ὀνομάτων καὶ φαινομένων, στὰ ὁποῖα ἡ ἀλβανικὴ γλῶσσα δίνει τὸ κλειδί. Καὶ ὑπάρχουιν δομὲς πολὺ βαθύτερες καὶ ἀρχαῖες, ποὺ βεβαιώνουιν ἐναργῶς τὴν ὑπαρξὴ Ἑλληνοϊλλυρικοῦ πολιτιστικοῦ ὑποβάθρου. Ἡ τριλογία τῆς “Ὁρέστειας” εἶναι ἴσως ἡ πιὸ πειστικὴ μαρτυρία γι’ αὐτό. Οἱ ποιητὲς Ντὲ Ράντα, Ναῖμ Φράσερι καὶ ὁ γλωσσολόγος Ἑκρέμ Τσαμπέζ ἀπέδειξαν τοὺς δεσμοὺς ποὺ συνδέουιν τὴν τέχνη τοῦ ἐλληνικοῦ λόγου μὲ τὴν τέχνη καὶ τὰ προφορικὰ θεμέλια τῶν Βαλκάνιων καὶ πρωτίστως τῶν Ἀλβανῶν. Ἡ βόρεια Ἀλβανία καὶ τὸ Κόσσοβο ἦταν μέχρι πρότινος τὰ τελευταῖα ἐργαστήρια ποὺ παρήγαγαν ἀκόμα ἐπικὴ ποίηση ὁμηρικοῦ τύπου. ... Ὁ Αἰσχύλος συνειδητοποίησε ὅτι σὲ σύγκριση μὲ τοὺς δημόσιους λειτουργοὺς ἦταν ἓνας ἡγέτης ὅχι μόνον τῆς τέχνης ἀλλὰ ὁλόκληρου τοῦ ἔθνους. ... Ὁ Αἰσχύλος στοὺς “Πέρσες” πρωτοαισθάνθηκε τὸ πένθος ποὺ θὰ ἐρχόταν (μὲ τὴν Τουρκοκρατία). ... Ἡ Ἀσιατικὴ νύχτα παραμόνευε πολὺ καιρὸ τὸν ἐλληνοβαλκανικὸ πολιτισμό. Ἐπέπεσε δυὸ φορές στὴν Χερσόνησο, τὴν πρώτη φορὰ μὲ τὴν μορφή τοῦ “μακρομᾶλλη Πέρση”, τὴν δευτέρη μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Τούρκου. Ὅρισμένοι ἀπὸ τοὺς Βαλκάνιους προσελκύσθησαν τότε ἀπὸ τὸν νέο ἐχθρό. Οἱ ἐξημμένες κεφαλές τῆς Ἀλβανίας ἀντάλλαξαν τὰ ὀνόματά τους μὲ τίτλους. ... Μιὰ τραγωδία τότε σὰν τοὺς “Πέρσες”, παιγμένη στὰ χορταριασμένα θεάτρα, θὰ τοὺς ζύναγε... Οἱ “Πέρσες” περιεῖχαν μηνύματα γιὰ ἐνότητα ἐναντίον τῆς βαρβαρότητας... Ἦταν ὁμως γραμμένο, ἡ τραγωδία ποὺ δὲν παρουσιάστηκε, νὰ παιχθεῖ στὴν πραγματικότητα... Οἱ λαοὶ τῆς χερσονήσου χάσανε αὐτὸ χωρὶς τὸ ὁποῖο δὲν μπορεῖς νὰ ἔχεις οὔτε τέχνη οὔτε γράμματα οὔτε φιλοσοφία: τὴν ἐλευθερία τους... Ἦταν νύχτα, ποὺ δύσκολα γίνεται κατανοητὴ ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, μίαν νύχτα αἰώνων, ὅπου γενιὲς ὁλόκληρες γεννήθηκα καὶ πέθαναν τυφλές. Καὶ ὁ ψυχικὸς τραυματισμὸς τῶν Βαλκάνιων δὲν μπορούσε νὰ εἶναι μεγαλύτερος... Οἱ Εὐρωπαῖοι ὁμως παρὰ τίς ἐπανειλημμένες ἐκκλήσεις ἐνὸς Γκαῖτε, ἐνὸς Βύρωνα, ἐνὸς Σέλλεϋ ἔχασαν γρήγορα, ποῦ φύτρωσαν οἱ πολιτιστικὲς τους ἀξίες καὶ ὁρισμένοι μάλιστα προσπάθησαν νὰ ἀποδείξουν, ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες δὲν ἔχουν τίποτα τὸ κοινὸ μὲ τοὺς ἀρχαίους. Ἔτσι οἱ οἰκοδεσπότες βρέθηκαν ἔξω ἀπὸ μιὰ συζήτηση ποὺ ἀφορᾷ τὴν δική τους κατοικία! ... Στὴν ζωὴ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ἔθνων ὑπάρχουιν ἐποχές ποὺ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πραγματοποιοῦν αἰφνίδιες εἰσβολές. Καὶ ὁ κόσμος πρέπει νὰ περιμένει πολλὲς ἀκόμα ἐκπλήξεις ἀπὸ αὐτούς».

Ὁ Κανταρέ, ὅπως εἶπαμε, εἶναι μουσουλμᾶνος. “Ἀς εἶχαμε μερικοὺς τέτοιους «Τουρκαλβανούς» στὴν Ἀθήνα καὶ ἂς μᾶς λείπανε οἱ περισσότεροι ἐλληνόφωνοι, ποὺ διδάσκουιν τὰ Ἑλληνόπουλα...

Ὅμως οἱ ρωμαϊκὲς ἀρένες συνεχίζουν νὰ στήνονται στὴν περιοχὴ μας καὶ οἱ «σπόνσορες» τάζουιν πολλὰ στοὺς βαρβάρους μονομάχους, ποὺ θ’ ἀγωνι-

→
στούν θεαματικά. Ποιοί είναι όμως αυτοί οι «σοῦπερ πατριῶτες», πού ἀρνοῦνται τὸ κοινὸ γένος στοὺς Ἕλληνες, τοὺς Ἀλβανούς καὶ τοὺς Σκοπιανούς; Καὶ εἰδικὰ ποιοί εἶναι αὐτοὶ οἱ «σουπερέλληνες» καὶ μὲ ποιοὶ σκεπτικὸ ἀρνοῦνται; Τί φοβοῦνται; Φοβοῦνται μήπως θίξουν «ἐπιστημονικά» τὸν Ἰακώβ Φαλμεράιερ; Φοβοῦνται μήπως «ἀλλαξοπιστήσει» ὁ κ. Γιέλτσιν; Φοβοῦνται μήπως θίξουν τὴν ἀνεξιθρησκεία τοῦ κ. Μιττεράν; Φοβοῦνται μήπως θίξουν τὴν ἐπιστημονικὴ ἐμβρίθεια καὶ τὸ ἀγνὸ ἐνδιαφέρον τῶν «Τάιμς»; Φοβοῦνται μήπως ταραξοῦν τὰ φιλελεύθερα ὄνειρα τοῦ κ. Κίσσινγκερ; Τί ἐπιτέλους φοβοῦνται; Ποῦ εἶναι οἱ Γενάρχες τοῦ Πατριαρχείου καὶ οἱ φωτισμένοι Ἱεράρχες, πού ὑπέδειξαν τὸ ἐλληνικὸ τους γένους στοὺς Γραικομάνους μας καὶ ἔτσι κρατήσαμε τὰ χρώματα τὰ ἱερά;

Ἐδῶ καὶ 17 χρόνια, τὸ 1975, εἶχε διεξαχθῇ στὴν Ἀθήνα μία συγκλονιστικὴ δίκη κατὰ τῶν ὑπαιτίων τοῦ κυπριακοῦ πραξικοπήματος. Τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης εἶχαν δημοσιευθῇ τότε στὸν Τύπο. Οἱ μεγαλύτεροι στὴν ἡλικία ἀναγνώστες τοῦ «Δαυλοῦ» τουλάχιστον δὲν πρέπει νὰ ξέχασαν τὴν ἀποκαλυπτικὴ ὁμολογία τοῦ καταδικασθέντος πρωτεργάτη στρατιωτικοῦ (ποὺ κατὰ γόταν ἀπὸ τὴν τόσο φορτισμένη Ἡπειρο): «Οἱ σύμμαχοι μᾶς εἶχαν ὑποσχεθεῖ τὴν Β. Ἡπειρο, ἂν ἐπεμβαίναμε στὴν Κύπρο». Οἱ Ἕλληνες ἀναγνώστες τοῦ «Δαυλοῦ» δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχουν ξεχάσει τοὺς πηχιαίους τίτλους τῶν ἐφημερίδων: «Φέρτε μου τὸ κεφάλι τοῦ Μούσκου»!! Ἡ Κύπρος, τὸ λυγισμένο πανάρχαιο δόρυ τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο... Ἀπὸ τὴν Πίνδο μέχρι τὸ Πενταδάχτυλο ὁ γκιώνης φωνάζει πάνω σὲ τύμβους πανάρχαιους, πρωτοελληνικοὺς καὶ σιωπηλὴν, μέσ' ἀπὸ τείχη Πελασγικά καὶ σπηλιὰς Κυκλώπειες, ἀτενίζει ἢ γλαῦκα. Σὲ μακρινὲς κορφές, ἀπὸ τὴν Πίνδο μέχρι τὸ Κοσσυφοπέδιο, πάνω ἀπὸ ἱερά κορυφῶν καὶ σκαλισμένα παλαιολιθικά βράχια πλανᾶται ἀκόμα ὁ Δικέφαλος Ἀετός...

Ἄλκέτας

Δὲν ὑπάρχει σκεπτόμενος ἄνθρωπος, πού νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται νὰ διαβάξῃ ἓνα περιοδικὸ σὰν τὸν «Δαυλό». Μιλήστε στὸν ἐκλεκτὸ φίλο ἢ γνωστὸ σας γιὰ τὸν «Δαυλό» καὶ ὑποδείξτέ του ποῦ θὰ τὸν βρῇ (βλ. ὀπισθόφυλλο).

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ

Ἡ μόνη διέξοδος ἀπὸ τὴν Παράνοια

Πρέπει νὰ τὸ καταλάβωμε: Ἡ πάλῃ, ποὺ ἐκφράζεται στὸ παγκόσμιο πολιτικὸ γίνεσθαι σήμερα, γίνεται ἀνάμεσα σὲ δύο τρόπους σκέπτεσθαι: τὸν λογικὸ καὶ τὸν παράλογο.

Βλέπομε παντοῦ τὸν παράλογο τρόπο θεωρεῖν τὴν Ζωὴ καὶ τὸν Κόσμο νὰ λαμβάνῃ πρακτικὴ μορφή μὲ τὸν φανατισμό, τὸν οἰκονομισμό, τὸν δογματισμό, τὸν μεσσιανισμό, τὸν ὀργανωτισμό (ἀνοιχτὸν ἢ συνωμοτικὸ) καί, μὲ μιὰ φράση, μὲ τὸν παρανοϊκὸ ἐξουσιασμό τοῦ καιροῦ μας. Ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ -ισμοὶ ἀντιπροσωπεύουν παραμέτρους τοῦ Παραλόγου.

Λογικὸς τρόπος θεωρεῖν τὴν Ζωὴ καὶ τὸν Κόσμο ὑπάρχει παντοῦ, ὅπου ὑπάρχει ἔρευνα, ἐλεγχος, ἀπόδειξη, θεωρία, μέτρο, ἐπιστήμη, στοχασμός, διάλογος. Ἡ ἐλεύθερη, χωρὶς σκοπιμοθηρία προσέγγιση καὶ ἀντίληψη τῆς πραγματικότητος, φυσικῆς καὶ ἱστορικῆς, συνιστᾷ τὸν ὑπέροχο κόσμον τοῦ Λόγου, ποὺ πρακτικὰ ἐμφανίζεται ὡς Πολιτισμός.

[Λόγος καὶ Παρά-λογο ἔχουν συγχυθῇ συχνά, συνεπείᾳ τῆς ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες διαβρωτικῆς δραστηριότητος τῶν Δυνάμεων τοῦ Σκότους καὶ ἀμφοτέρω ἐμφανίζονται σήμερα μαζί στὸν ἴδιον θεσμό, στὸν ἴδιον ἱστορικὸ ὀργανισμό, στὸ ἴδιον γεωγραφικὸ σημεῖο κ.λπ. Ἀλλὰ σὲ καμμιά περίπτωση ὁ Λόγος καὶ τὸ Παρά-λογο ὑπῆρξαν συμβατά, γι' αὐτὸ ἡ πάλῃ ἀνάμεσά τους συνεχίζεται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ παταχοῦ τῆς Γῆς].

Ἀνθρώποι καὶ Ἕθνη νέα ἀπὸ ἱστορικῆς ἄποψη, ποὺ ἴσως ἔχουν τὴν πολιτικὴ θέληση νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν Τρέλλα, στερούμενα τῆς χρονικῆς προοπτικῆς δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν, ὅτι, ἂν ἀντιταχθῇ ἓνα δόγμα σ' ἓνα ἄλλο δόγμα, ἡ «σύνθεσί» τους θὰ εἶναι ἓνα τρίτο δόγμα, πολὺ χειρότερο ἀπὸ τὰ προηγούμενα· καὶ ὅτι, ἂν ἀναπτυχθῇ ἓνας νέος -ισμὸς σὰν ἀντίβαρο σ' ἓναν ἄλλον -ισμό, ἡ νέα κατάσταση θὰ εἶναι ἓνας νέος Μεσαίωνας πολὺ ζοφερώτερος ἀπὸ τὸν παλαιό· καὶ ὅτι, ἐν τέλει, ἂν στὸν παραδοσιακὸ ἐξουσιασμό τῆς Ἑρήμου ἀντιταχθῇ ἓνας νεοεξουσιασμός τῆς Δύσεως, ἡ σύγκρουση αὐτὴ θὰ καταλήξῃ σίγουρα στὴν ἐξαφάνιση τοῦ Πολιτισμοῦ, ἂν ὅχι στὴν ἐξάλειψη τοῦ ἀνθρώπινου εἶδους ἀπὸ προσώπου γῆς.

Τὸ ἱστορικὸ αἶτημα τῆς ἐνεργοποιήσεως τοῦ Λόγου ἐναρμονίζεται —ἀποκλειστικὰ αὐτό— πρὸς τὸ ἐνστικτο αὐτοσυντηρήσεως τῆς ἀνθρωπότητος. Ὅλα τ' ἄλλα, ἀκόμη κι ἂν δὲν φέρουν τὴν σφραγίδα τῆς Ἑρήμου, εἶναι παλαιότερα ἢ νεώτερα προϊόντα τῆς ἐξαχθέντα ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην. Ἐπομένως ὁ Λόγος (ποὺ ἄλλωστε ἱστορικά, καὶ κοσμοθεωρητικά, καὶ στρατιωτικά, καὶ πολιτικά ἦταν ὁ μόνος ποὺ ἀντέταξε τὰ στήθη τῶν φορέων του στὴν Τρέλλα) εἶναι γι' αὐτοὺς ποὺ ἴσως ἔχουν τὴν πολιτικὴ θέληση ν' ἀντιμετωπίσουν τὸ Παράλογο ἡ μόνη ὑπάρχουσα σανίδα, ἀπὸ τὴν ὁποία μπορεῖ νὰ πιαστῇ ἡ καταποντιζόμενη στὴν ἄβυσσον τῆς Παράνοιας ἀνθρωπότης.

Μετέωρος

“Ένα εύγενές δῶρο για τις γιορτές:

Διατίθεται: • Στά Γραφεῖα τοῦ «Δαυλοῦ» • Στά σοβαρά βιβλιοπωλεῖα τῆς Ἀθήνας καὶ τῆς Θεσσαλονίκης • Ἀποστέλλεται καὶ ταχυδρομικῶς κατόπιν τηλεφωνήματος τῶν ἐνδιαφερομένων (3223957, 9841655).

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

‘Υπ’ ὄψιν παντὸς ἐνδιαφερομένου

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Οἱ ἐπιστολὲς τῶν κ.κ. Κ. Μιχαηλίδη, Σωτηρόπουλου καὶ Π. Κοκκινόπουλου, ποὺ δημοσιεύθηκαν σὲ πρόσφατα τεύχη τοῦ «Δαυλοῦ», προτείνουν δημιουργικὴ διέξοδο στὴν κοινὴ μας ἀγωνία: «Ποιό τὸ παρὸν καὶ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ; Ἐμεῖς, τί κάνουμε γιὰ τὴν διαμόρφωση καὶ προοπτικὴ του;». Προτείνουν ἐν ὀλίγοις τὴν ἐνεργοποίησή μας. Μὲ τὴν παρούσα ἐπιστολὴ μας δηλώνουμε, ὅτι ἐνστερνιζόμεθα τὴν οὐσία τῶν προτάσεών τους καὶ προτιθέμεθα νὰ συμπαρασταθοῦμε ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναλάβουμε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς διημίουργίας ἐνὸς φορέα, ὁ ὁποῖος θὰ ἐνεργοποιεῖ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Δαυλοῦ» γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὁ «Δαυλὸς» ἀποτελεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή τὸ σημεῖο ἐπαφῆς καὶ τὸ μέσον ἐπικοινωνίας πολλῶν ἀγωνιῶντων γιὰ τὸν Ἑλληνισμό. Τὸ ἐπίπεδο τῶν ἀναγνώστων του εἶναι τέτοιο, ὥστε ἐκτιμοῦμε πῶς θὰ ἀντιμετωπισθεῖ θετικὰ ἡ θέση μας πῶς «ἡ κριτικὴ ἐντοπίζει τὰ προβλήματα, ἡ προσπάθεια ὁμῶς τὰ λύνει».

Κάνουμε λοιπὸν ἐκκλήση πρὸς τὸν «Δαυλό», νὰ βοηθήσει στὸν συντονισμό τῆς προσπάθειας γιὰ τὴν ἐνεργοποίησιν κάθε ἐνδιαφερόμενου. Πιστεύουμε, ὅτι καθίσταται πλέον ἀναγκαῖο, ὄχι μόνον νὰ τεθεῖ τὸ συγκεκριμένο θέμα στὴν κρίση τῶν ἀναγνώστων, ἀλλὰ νὰ ζητηθεῖ ἀπὸ ὅλους ὅσοι πιστεύουν στὴν ἵδρυση σχετικοῦ φορέα (ἀναγνώστες του ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ) νὰ πάρουν θέση ἐπωνύμως, κάνοντας συγκεκριμένες προτάσεις γιὰ τοὺς σκοποὺς καὶ στόχους του καὶ γιὰ τὸ πῶς αὐτὰ θὰ υλοποιηθοῦν. Οὕτως ὥστε, ἐὰν καὶ ἐφόσον κατὰ τοὺς ἐπόμενους μῆνες συγκεντρωθεῖ ἱκανὸς ἀριθμὸς ἐνδιαφερομένων, νὰ καταστεῖ δυνατόν νὰ γίνουν οἱ κατάλληλες ἐνέργειες γιὰ σύνταξη καταστατικοῦ καὶ τὴν δημιουργία ἐπισήμου φορέα.

Ἄν ἡ προσπάθεια πετύχει, θὰ δημιουργηθεῖ ἓνας ὄχι μόνον πανελλήνιος ἀλλὰ παγκόσμιος σύνδεσμος γιὰ τὴν διάσωση καὶ διάδοση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι κάτι ποὺ λείπει, εἶναι κάτι ποὺ ὅλοι χρειαζόμαστε, εἶναι κάτι ποὺ οἱ περιστάσεις μᾶς ἐπιβάλλουν νὰ κάνουμε. Ἄς φανοῦμε ἀντάξιοι τῶν περιστάσεων, τουλάχιστον προσπαθώντας.

Μὲ τιμὴ

Θωμᾶς Τουσιάδης Μηχανολόγος

Γεώργιος Σαγιάς Ἑκπαιδευτικός

Π. Κουβέλης Πολιτικὸς Μηχανικὸς

Γ. Κατσίφας Μηχανολόγος

Μακροπούλου 63, 351 00 ΛΑΜΙΑ

Υ.Γ. Εἴμαστε διατεθειμένοι νὰ βοηθήσουμε —ὅσο καὶ ὅπως μπορούμε— σὲ συνεννόηση μὲ τὴν διεύθυνση τοῦ «Δαυλοῦ» καὶ κάθε ἐνδιαφερόμενο γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν ἀνωτέρω.

Ἡ διεθνὴς σιωνιστικὴ προπαγάνδα τοῦ «Ἀφροκεντρισμοῦ»

Ἀξιότιμε κ. Λάμπρου,

Κείμενο: «Οἱ πολιτισμοὶ τοῦ 3300 π.Χ.». Ἔντυπο: «Καθημερινή». Χρόνος: 25/10/92 (μετάφραση ἀπὸ τὸ ὑπὸ σιωνιστικὸν ἔλεγχον περιοδικὸ «Τάιμ»). «Τὸ 3300 ἡ Εὐρώπη εἶχε ἤδη ἀρκετὸ πληθυσμό... Κοινότητες... κατοικοῦσαν στὶς ὄχθες τῆς λίμνης Κωνσταντίας... Στὶς πεδιάδες τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας ἡ... ζωὴ τῶν κατοίκων εἶχε ἀναπτυχθεῖ ἐπαρκῶς, ...τὸ ἐμπόριο ἀνθοῦσε στὸ νότο καὶ ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου μεταφέρονταν λάδι, κρασί καὶ ἀγγεῖα στὴν κεντρικὴ Ἑλλάδα καὶ Κρήτη».

Χάρτης: Σημαντικότερες τοποθεσίες μὲ εὐρήματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Μεσόγειος: Βάρνα (Βουλγαρία) — χρυσὰ ἀντικείμενα. Νουβία (Β. Ἀφρικὴ) — «ὑπέροχα λίθινα ἀντικείμενα». Ἑρμὸς τῆς Ἰουδαίας (Ἰσραήλ) — «ὑπέροχα χάλκινα ἀντικείμενα».

Κείμενο: «Ὅταν ἡ νεολιθικὴ ἐποχὴ ἀρχίζε ν' ἀνατέλλει στὴν Εὐρώπη, στὴ Μέση καὶ Ἑγγὺς Ἀνατολὴ εἶχε ἤδη παρέλθει καὶ ... (ἡ) χαλκολιθικὴ περίοδος εἶχε φθάσει στὸ ζενίθ της. Ὁ πρῶτος χαλκολιθικὸς πολιτισμὸς ἐμφανίστηκε ξαφνικὰ στὴν Ἑγγὺς Ἀνατολὴ, γύρω στὸ 4000 π.Χ. καὶ ἐξαπλώθηκε γρήγορα πρὸς τὴν κοιλάδα τοῦ... Ἰνδοῦ καὶ τῆς Μεσόγειου».

Κυττάζω κείμενο καὶ χάρτη. Ξανὰ χάρτη καὶ κείμενο. Ἐλπίζω, ὅτι ἔχω κάνει λάθος, ὅτι κάπου θὰ βρίσκεται μιὰ τοποθεσία ἀπὸ τὸν εὐρύτερο ἑλλαδικὸ ὠκεὸν. Καμμία! Σ' αὐτὸ τὸ ὠκεὸν δὲν ὑπῆρξε πολιτισμὸς, στὴ Σίνδο, τὴν Πύλο, τὴ Νάξο, τὴν Κέρο, τὴν Ἀμοργὸ δὲν ὑπῆρξαν «ὑπέροχα λίθινα ἀντικείμενα», στὰ Κουφονήσια καὶ τὴ Δοιοῦσα δὲν ὑπῆρξαν χάλκινα ἀντικείμενα οὔτε γνώριζε κανεὶς γραφὴν, οὔτε βέβαια εἶχε κανεὶς γνώσεις χειρουργικῆς ὅπως στὴν Ἑγγὺς Ἀνατολή. Οὔτε ἀκόμη λατρευτικὲς

συνήθειες, σκευὴ καθημερινῆς χρήσης, ὅπως ἀγγεῖα π.χ. Στὸ ὠκεὸν αὐτὸ ὑπῆρξε μόνο ἓνα «ἐμπόριο». Ἐνὰ ἀόριστο ἐμπόριο ἀόριστων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα σίγουρα δὲν κατασκευάζονταν ἐκεῖ, ἀλλὰ ἦσαν δανεικὰ ἀπὸ τὸν εὐρύτερο μεσογειακὸ ὠκεὸν, ἀπὸ τὴ Νουβία π.χ. Πάντως, βεβαιότατα, ὄχι ἀπὸ τὸν Αἰγαϊακὸ ὠκεὸν. Γιατὶ ἐκεῖ ζοῦσαν ἔμποροι-νομάδες, ἀπολίτιστοι ἄθρησκοι, ἀνίκανοι νὰ σκαλίσουν ἔσω καὶ ἓνα μαχαίρι ἀπὸ πέτρα ἢ νὰ φτιάξουν ἓνα πήλινο ἢ μαρμάρينو εἰδώλιο. Καὶ ὅλα αὐτὰ κατὰ τὸ 3300 (sic) π.Χ. Γιατὶ ἀραγε 3300 καὶ ὄχι 3200 ἢ 3400; Γιατὶ ὄχι 3000; Μήπως γιὰτὶ κάπου στὸ 3000 «ἀρχίζει» ἡ «πρωτοκυκλαδικὴ» περίοδος, ὁ πρωτοκυκλαδικὸς πολιτισμὸς; Μήπως γιὰτὶ κάπου στὸ 3000 εἶδε τὸ φῶς ὁ «ἀρπιστής» τῶν Κυκλάδων καὶ ἐκείνη ἡ λιτὴ, αἰνιγματικὴ, μαρμαρινὴ μορφή τοῦ μουσεῖου Γουλανδρῆ; Μήπως γιὰτὶ στὴν ἴδια ἐποχὴ ἀνήκει ὁ «θησαυρὸς τῆς Κέρου»; Καὶ τὰ εὐρήματα τῆς Σίνδου, τῆς Πύλου, τῆς Ἀργολίδας, τῆς Κύπρου, ποὺ ἀνήκουν αὐτά; Στὸ 3000 ἢ στὸ 2959 ἢ 2960 π.Χ.; Ἡ μήπως στὸ 2958; Ἀλλὰ ὄχι! Ὅλα αὐτὰ εἶναι πολὺ νεώτερα καὶ ἐξ ἄλλου δὲν κατασκευάστηκαν στὶς Κυκλάδες ἢ στὴν Πελοπόννησο ἢ τὴν Κύπρο. Ἀπλῶς μεταφέρθηκαν ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους-νομάδες τὴν ἐποχὴ ποὺ «τὸ ἐμπόριο ἀνθοῦσε στὸ νότο καὶ ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου μεταφέρονταν λάδι, κρασί καὶ ἀγγεῖα στὴν κεντρικὴ Ἑλλάδα καὶ Κρήτη».

Μὲ ἀπέραντη θλίψη καὶ ἀπορία διατελῶ

Λ.Χ. Πολυμενάκος

Γεωφυσικὸς

Ἑσπέρου 19, Π. ΦΑΛΗΡΟ

Υ.Γ. Ἑσωκλείω τὸ σχετικὸ ἀπόκομμα ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα.

Περὶ «μεταφυσικῶν -ισμῶν», Πολιτισμοῦ καὶ ἐρευνῶν τοῦ «Δαυλοῦ»

Κύριε διευθυντά,

Πρὶν λίγες μέρες ἔπασσε στὰ χέρια μου, γιὰ πρώτη φορά, τὸ περιοδικὸ σας «Δαυλός» (τεῦχος 130, Ὀκτώβριος 1992). Ἐχοντας ἀπὸ καιρὸ πειστεῖ πῶς τὸ ἀξιο περιε-

χόμενο κατέρχεται μὲ τὴν ἴδια ταχύτητα ποὺ στὴν ἐποχὴ μας ἰλιγγιωδῶς ἀνέρχεται ὁ ἀριθμὸς τῶν κυκλοφορούντων ἐντύπων — ἐντυπα καὶ βιβλία πάσης φύσεως — χάρηκα εἰλικρινά, καθὼς ξεφυλλίζοντάς το

αισθάνθηκα τὴν ζέστα μιᾶς εἰλικρινοῦς, αὐθεντικῆς, ἐναγωνίας προσπάθειας νὰ ξανατονιστεῖ, νὰ ξαναζωντανέψει ἡ δύναμη, ἡ αἴγλη, ἡ πανάρχαια ἀξία μας καὶ σὰν φυλῆς καὶ σὰν γλώσσας-Λόγου. Καὶ μέχρις ἐδῶ ὅλα καλά. Καὶ θερμὰ συγχαρητήρια.

Ἀλλὰ αὐτὸ πού μὲ κάνει νὰ σὰς γράψω εἶναι μιὰ παρατήρησή μου πάνω στὸ ἐξῆς σημειο: Ἀξίος καὶ τιμημένος ὁ ἀγώνας καὶ ἡ ἐντρύφηση πάνω στὴν γλῶσσα, στὴν Ἱστορία καὶ γενικὰ σ' ὅτι ἐμπίπτει ὁλόκληρο στὴν συνείδηση καὶ ἀντίληψη τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ τὸ θέμα τὸ μεταφυσικό, κι ὅτι αὐτὸ περικλείει, μ' ὅλες τὶς ὑπερσυνειδητὲς γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἀνώτερες καὶ ἀνώτατες Δυνάμεις, τὸ λαμπρὸ σας περιοδικὸ γιατί ἀλήθεια νὰ τὸ περιλαμβάνει, εἴτε στὴν ἄστοχη προσπάθεια νὰ διευκρινιστεῖ ἂν ὁ Χριστιανισμὸς ἢ γενικὰ ὁ ὁποιοσδήποτε μεταφυσικὸς -ισμὸς συμβαδίζει ἢ ἀντιπαλεύει μ' ἓναν πολιτισμὸ — καὶ στὴν περίπτωση τοῦ περιοδικοῦ σας τὸν Ἑλληνικὸ μας Πολιτισμὸ; Πρῶτα-πρῶτα οἱ δύο αὐτοὶ χώροι εἶναι ἄσχετοι μεταξύ τους· ὁ μὲν πολιτισμὸς = ἔργο ἀνθρώπινο, ὁ δὲ μεταφυσικὸς -ισμὸς = ἔργο Δυνάμεων πέρα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο.

Ἀλλὰ αὐτό, κυρίως πού μ' ἔκαμε νὰ σὰς γράψω, εἶναι τὸ ἄρθρο τοῦ Διαμαντῆ Κούτουλα γιὰ τὴν «Νέα Ἐποχὴ». Πάνω σ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο θὰ ἤθελα νὰ κάμω τὶς ἐξῆς παρατηρήσεις. Ἡ δυνατότητα ἐνὸς ἀνθρώπου νὰ κατανοήσῃ καὶ νὰ κινηθεῖ νοητικὰ μέσα στὸν χῶρο πού ἀφορᾷ μεταφυσικὲς ἰδιότητες εἶναι μιὰ ἰκανότητα, πού ἀφορᾷ ἔνα συγκεκριμένο στάδιο ψυχοπνευματικῆς ἐξέλιξης τοῦ ἀτόμου καὶ συνδέεται ἄμεσα μ' ἓνα σύνολο πνευματικῶν ἐμπειριῶν καὶ διαδικασιῶν, πού δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ τὸ ἔχει διατρέξει κάθε ἓνας μας. Καὶ θέλω ἐδῶ νὰ ξεκαθαρίσω ἐντελῶς, πῶς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει νὰ κάμει σὲ τίποτε μὲ τὴν ἀξία, ἐξυπνάδα καὶ ἐμβρίθεια τοῦ ἀτόμου. Ἀλλὰ καλὸ καὶ φρόνιμο θὰ ἦταν, ὁ ἀρθρογράφος αὐτός, κείμενα πού τὶς ἐσώκλειστες ἔννοιες αὐτῶν ἀναφέρουν, νὰ τὶς τιμοῦσε μὲ τὸν ἀνάλογο σεβασμὸ πού τιμοῦσαν οἱ Ἕλληνες (Ἀθηναῖοι) τὸν Ἄγνωστο Θεό. Δὲν εἶναι δεῖγμα ἀμερόληπτης

σκέψης οἱ χαρακτηρισμοὶ «παραμύθι», «φαιδρότητες» γιὰ θέματα πού εἶναι ἐντελῶς ξένα στὴν ἀνθρώπινη συνειδητὴ νοητικότητα. Ὁ ἀρθρογράφος θὰ πρέπει νὰ θυμᾶται αὐτὸ πού ἀναφέρεται στὸ ΤΑΟ. Ὁ νοῦς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἐξῆς συστατικά: χῶρος, χρόνος, αἰτία· χωρὶς χρόνον δὲν μπορούμε νὰ σκεφτοῦμε τίποτα, χωρὶς χῶρον δὲν μπορούμε νὰ κάνουμε τίποτα, καὶ χωρὶς κάποια αἰτία τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ λάβῃ χώραν. Ἀν λοιπὸν ἀφαιρέσετε τὰ τρία αὐτὰ συστατικά —χῶρον, χρόνον, αἰτία— αὐτὸ (τὸ πραγματικὰ ἀσύλληπτο), εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς πού διαπραγματεύονται ὅλες οἱ Διδασκαλίες καὶ οἱ Μεγάλοι Μῦστες. Κι αὐτὸ μόνο μὲ τὴν ἐνόραση μπορεῖ νὰ νοηθεῖ καὶ νὰ καταστῇ χειροπιαστό. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε δὲ καὶ τὴν ρῆση τοῦ θεοῦ μέσα ἀπὸ τὸ ἱερὸ βιβλίον τῶν Ἰνδῶν «Μπαχάβαν Γκιτὰ» πῶς: «Ἡ Ἀλήθεια εἶναι μία, οἱ σοφοὶ τῆς δώσανε πολλὰ ὀνόματα».

Τώρα, ξεκινώντας ἀπὸ μιὰ πλήρη ἄγνοια αὐτοῦ τοῦ χώρου, ὁ ἀρθρογράφος μας νὰ καταλήγῃ πῶς ἡ ἐντρύφηση τοῦ ἀνθρώπου-μαθητῆ στὴν ἐξοικείωσή του μὲ τὸν ὑπερβατικὸ χῶρον ἀποτελεῖ μιὰ συμμετοχὴ στὴν «νέα παγκόσμια συνωμοσία» κατὰ τοῦ Πολιτισμοῦ ἀπὸ τύπους πού ἡγοῦνται μιᾶς Παγκόσμιας-Ὑπερκυβέρνησης, ἀποτελεῖ μιὰ τόσο ἡχηρὴ αὐθαιρεσία, ὅσο ἐντελῶς ἀσύνδετα, ἄσχετα, καὶ μὲ ἐντελῶς ἀντίθετους προορισμοὺς ἔχουν νὰ κάμουν ἡ ὑπερβατικὴ ἀπαγγίστρωση ἀπὸ τὰ γήινα ἐνδιαφέροντα ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά, μὲ τὴν ἡ τὶς πολιτισμικὲς ἀνθρώπινες-γῆινες διαδικασίες ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ὁφείλω πάντως νὰ τονίσω σὰν ὑποσημείωση, πῶς δὲν ἀμφισβητῶ καὶ τὸ καθαρὰ ἀνθρώπινο γεγονός, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐπιχείρησαν, ἐπιχειροῦν καὶ θὰ ἐπιχειροῦν στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων (αὐτὸ καταδεικνύει καὶ τὴν ἀτελῆ φύση τους) νὰ ἐκμεταλλεῖνται τὶς Θεῖες Διδασκαλίες γιὰ ὠφελιμιστικούς ἢ καὶ ποταποὺς, ἀκόμα, σκοποὺς. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει πῶς ὁ κάθε σκεπτόμενος ἄνθρωπος πρέπει νὰ πέφτει στὴν παγίδα νὰ συσχετίσει αὐτὰ τὰ θέματα μεταξύ τους.

Λοπᾶμαι γιὰ τὸ βιαστικὸ τῆς ἐπιστολῆς

μου λόγω λίγου χρόνου, και ὅ,τι ἔγραψα ἦταν τὸ ἐλάχιστο δυνατό, γιὰ νὰ θίξω μερικά πράγματα ποὺ θάπρεπε νὰ τὰ χειριζόμαστε μὲ μεγαλύτερη προσοχή καί, γιατί ὄχι, φόβο Θεοῦ. "Ἄν ἔχω δώσει τὴν ἐντύπωση κάποιου θρησκόληπτου φανατικοῦ, σημειώνω πὼς δὲν ἔχω καμμιά σχέση μὲ τὸ τυπικὸ ὁποιασδήποτε θρησκείας. Ἄλλὰ ἡ προσέγγιση τοῦ Θεοῦ ἢ ἀκριβέστερα τῆς ἔννοιας τοῦ Θεοῦ εἶναι ἓνα θέμα τόσο πλατειᾶς συ-

ζήτησης, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τολμηθεῖ μέσα ἀπὸ μιὰ ἐπιστολή.

"Ἄς μοῦ συχωρεθεῖ ἡ προχειρότητα τῆς ἐπιστολῆς, ποὺ δὲν συμβαδίζει μὲ τὴν ἀγάπη καὶ ἐκτίμηση ποὺ αἰσθάνθηκα διαβάζοντας τὸ περιοδικό σας.

Ξενοφὼν Κarkanτζός

Ὁφθαλμίατρος

Χατζηγιάννη Μέξη 2

115 28 ΑΘΗΝΑ

Σχόλιο τοῦ «Δαυλοῦ»:

1. Δὲν ὑπάρχει, ὅπως ἰσχυρίζεται ὁ ἐπιστολογράφος, «*ἄστοχη προσπάθεια τοῦ «Δαυλοῦ» νὰ διευκρινισθῇ ἂν ὁ Χριστιανισμὸς ἢ γενικὰ ὁ ὁποιοσδήποτε μεταφυσικὸς -ισμὸς συμβαδίζει ἢ ἀντιπαλεύει μ' ἓναν πολιτισμὸ — καὶ στὴν περίπτωση τοῦ περιοδικοῦ μας μὲ τὸν ἐλληνικὸ μας Πολιτισμό*». Ἀπλῶς ὁ «Δαυλὸς» ἐρευνᾷ μὲ μεθοδικότητα τὴν ἱστορία, ἐντελῶς ἀπροκατάληπτα, καὶ καταλήγει στὸ πόρισμα ὅτι ἀνεξαίρετως ὅλοι οἱ -ισμοί, ποὺ ἔχουν ἔως τώρα ἐμφανισθῇ, εἴτε «*μεταφυσικοὺς*» τοὺς ὀνομάσει κανεῖς εἴτε ὅπως ἄλλιῶς, ἀντιπάλεψαν μὲ μῖσος καὶ μὲ ἄθλια μέσα τὸν ἐλληνικὸ πολιτισμὸ — κι ὁλόκληρη ἡ ἱστορία βοᾷ περὶ αὐτοῦ. Καὶ θὰ πρέπει ἐδῶ νὰ σημειώσουμε, ὅτι ἡ ἀντίθεση πρὸς ὁποιαδήποτε ἐρευνα φοβούμεθα ὅτι ὑποκρύπτει σκοταδιστικὴ καὶ ἱεροεξεταστικὴ προδιάθεση. Ἡ ἄποψη τοῦ ἐπιστολογράφου, ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ χῶροι (πολιτισμὸς καὶ «*μεταφυσικὸς -ισμὸς*») εἶναι ἄσχετοι μεταξύ τους, ὄχι ἀπλῶς εἶναι ἀπολύτως δογματικὴ, ἀναπόδεικτη καὶ αὐθαίρετη συνεπῶς, ἀλλὰ διαψεύδεται πανηγυρικὰ ἀπὸ ὁλόκληρη ἐπίσης τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Ἀπὸ τὸν αὐθαίρετο διαχωρισμὸ ἄλλωστε μεταξύ «*φυσικοῦ*» καὶ «*μεταφυσικοῦ*» προήλθαν ὅλοι οἱ -ισμοὶ ποὺ καταβασάνισαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν ὁδήγησαν στὸν παλαιό, ἀλλὰ καὶ στὸν σημερινὸ Νέο Μεσαίωνα.

2. Τὰ ἴδια ἰσχύουν καὶ γιὰ τὴν προσπάθεια τοῦ ἐπιστολογράφου νὰ διαχωρίσει τὴν κλειστὴ *μεσσιανικὴ-πολιτικὴ-ὀργανωτικὴ-προπαγανδιστικὴ* κίνηση τῆς «*Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου*» ἀπὸ τὴν ἐξουσιαστικὴ συνωμοσία κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ: "Ἔτσι κι ἄλλιῶς (εἴτε δηλαδὴ «*μεταφυσικὸς -ισμὸς*» εἴτε ἐξουσιαστικὴ συνωμοσία εἶναι) ἡ σύγκρουση τοῦ Μεσσιανισμοῦ τῆς «*Νέας Ἐποχῆς*» μὲ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν ἐρευνα ἀπὸ τὴν σκοπιὰ τῆς κεκτημένης ἱστορικῆς πείρας τῆς ἀνθρωπότητας γιὰ τὸ παλαιὸ καὶ γνωστὸ φαινόμενο τοῦ Μεσσιανισμοῦ, μπορεῖ νὰ προβλεφθῇ μὲ ἀκρίβεια φυσικοῦ φαινομένου.

Ἡ καταγωγὴ καὶ ἐθνικότητά τοῦ Σαοῦλ-Παύλου

Κύριε διευθυντά,

Στὸ τεῦχος 124 τοῦ «Δαυλοῦ» καὶ στίς σελίδες 7168-9 ἀναφέρθηκαν στοιχεῖα γιὰ τὴν καταγωγὴ τοῦ Σαοῦλ-Σαύλου-Παύλου, τοῦ λεγομένου ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν. Θὰ ἤθελα, ἂν τὸ θέμα παρουσιάζει κάποιο ἐν-

διαφέρον, νὰ προσθέσω, ὅσο τὸ δυνατόν συντομώτερα, μερικά στοιχεῖα ἀκόμα γιὰ τὴν καταγωγὴ του.

1) Ὁ ἐπίσκοπος Riccioi στὸ βιβλίο του «*Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος*» δέχεται: α) "Ὅλες οἱ πληροφορίες γιὰ τὴν ζωὴ του

προέρχονται μόνο από την Καινή Διαθήκη. Τα στοιχεία από άλλες πηγές είναι ελάχιστα και ύποπτα (παρ. 90). β) Δεν υπάρχει κανένα κείμενο, πού να μάς πληροφορεί για την γέννησή του (παρ. 149). γ) Δεν είναι γνωστή ή χρονολογία θανάτου του, έφ' όσον οι πληροφορίες για τὸ πότε μαρτύρησε είναι αόριστες και δὲν συμπίπτουν.

2) 'Ο Ἀββᾶς Loisy παραδέχεται, πὼς δὲν ὑπάρχουν αξιόλογες πληροφορίες γιὰ τὸ ἄτομό του.

3) 'Ο Γερμανὸς φιλόσοφος Brund Bauer καθὼς καὶ ἄρκετοὶ ἀπὸ τοὺς 'Ολλανδοὺς ἐρευνητὲς ἔφθασαν στὸ συμπέρασμα πὼς πρόκειται περὶ φανταστικοῦ προσώπου.

4) Σύγχρονοι ἐρευνητὲς πιστεύουν, πὼς πρόκειται περὶ φανταστικοῦ προσώπου κατασκευασμένου ἀπὸ τὴν ταύτιση τριῶν ἀτόμων: α) ἑνὸς 'Ελληνιστοῦ τῆς διασπορᾶς, β) ἑνὸς 'Ιδουμαίου ('Αραβ) 'Ηρωδιακοῦ πρίγκιπος (Ρωμαίου πολίτη) καὶ γ) τοῦ Σίμωνος τοῦ μάγου.

Πράγματι πολλὲς ἀπορίες δημιουργοῦνται ἀπὸ τὶς ἀντιφάσεις γιὰ τὴν καταγωγὴ καὶ τὴν ἡλικία του:

1) (Πράξεις: ΙΓ, 1). 'Ο Σαῦλος εἶναι σύντροφος τοῦ 'Ηρώδου τοῦ Τετράρχου, πού σημαίνει ὅτι κυριολεκτικὰ μεγάλωσαν μαζί (ἀφοῦ συνεντρέφοντο), ἄρα πρέπει νὰ εἶναι καὶ συνομήλικοι περίπου. 'Επίσης εἶναι 'Αραβικῆς καταγωγῆς. 'Ομως ὁ 'Ηρώδης- 'Αγρίππας Β' ἔζησε ἀπὸ τὸ 50 μ.Χ. (ἢ τὸ 27 μ.Χ.) ἕως τὸ 100 μ.Χ.

2) (Πράξεις: Ζ, 60 Η, 1-3 καὶ Θ, 1). Τὸ 36 μ.Χ., πού λιθοβολήθηκε ὁ Στέφανος, ὁ Σαῦλος ἦταν ὄχι μόνο ἐνήλικος ἀλλὰ καὶ ἱκανὸς νὰ διοικεῖ παρακρατικὴ ἀστυνομία. 'Επομένως σάν 'Εβραῖος, σύμφωνα μὲ τὸν 'Εβραϊκὸ νόμο (Δευτερονόμιο: ΙΖ, 2-7), ἔπρεπε νὰ λάβει μέρος στὸν λιθοβολισμό. (Σημειωτέον ὅτι ἐνήλικοι ἦσαν οἱ ἄνδρες ἄ-

νω τῶν 12 ἐτῶν).

3) (Πράξεις: Ζ, 58 καὶ ΚΒ, 20), 'Ο Σαῦλος εἶναι κάτω τῶν 12 ἐτῶν (νεανίας).

Τὸ ἐξαγόμενο συμπέρασμα εἶναι, πὼς ὁ Σαοῦλ ('Αραβικά, ἔφ' ὅσον στὰ 'Εβραϊκὰ ἀπαντᾶται μέχρι τότε σὲ δύο ἢ τρία τὸ πολὺ πρόσωπα) ἢ Σαῦλος (ἐξελληνισμένος Σαοῦλ) ἢ Παῦλος (μετονομασία λατινικῆ τοῦ Σαοῦλ-Σαύλου) θὰ πρέπει τὸ 36 μ.Χ. νὰ εἶναι ἢ ἀνήλικος 'Εβραῖος (κάτω τῶν 12 ἐτῶν) ἢ νὰ μὴν εἶναι 'Εβραῖος.

Σεβόμενος τὸν πολῦτιμο χῶρο τοῦ περιοδικοῦ δὲν ἐπεκτείνωμαι ἄλλο. Τελειώνω μὲ τὴν γενεαλογία τῆς 'Ηρωδιακῆς οἰκογένειας.

Οἱ 'Ιδουμαῖοι ληστὲς ἄρπαξαν ἀπὸ τὸν 'Ασκαλῶνα τῆς Παλαιστίνης τὸν γιὸ τοῦ ἱερέα τοῦ 'Απόλλωνα 'Ηρώδη, 'Αντίπατρο, πού μεγάλωσε σάν 'Ιδουμαῖος. 'Η ἦταν 'Ιδουμαῖος πρίγκιπας, γιὸς τοῦ 'Αντίπα, πού ὁ βασιλεὺς 'Αλέξανδρος τῆς Αἰγύπτου εἶχε ὀνομάσει βασιλεῖα τῆς 'Ιδουμαίας. 'Ο 'Υρκανὸς, ἀρχιερέας τῆς 'Ιουδαίας, τὸν ἔστειλε πρεσβευτὴ τοῦ στὸν αὐτοκράτορα Πομπήιο. 'Ο 'Αντίπατρος πέτυχε νὰ τοῦ ἀποδοθεῖ τὸ βασίλειο τῆς 'Ιδουμαίας, πού ὁ αὐτοκράτορας εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν 'Αριστόβουλο, καθὼς καὶ νὰ ὀνομασθεῖ ἐπιμελητὴς (κυβερνήτης) τῆς Παλαιστίνης. Σύζυγός του ἦταν ἡ Ναβαθηνὴ Κύπρος καὶ παιδιὰ τους ὁ Φαζαήλ, ὁ 'Ηρώδης, ὁ 'Ιωσήφ, ὁ Φαιρώρας καὶ ἡ Σαλώμη. ('Υπάρχει ἀντίφαση μεταξὺ τοῦ 'Ιουλίου τοῦ 'Αφρικανοῦ καὶ τοῦ Φλάβιου 'Ιωσήφ γιὰ τὴν πραγματικὴ καταγωγὴ τοῦ 'Αντίπατρο ἢ 'Αντίπα).

Μετὰ τὴν δολοφονία του τὸν διεδέχθη ὁ γιὸς του 'Ηρώδης ὁ Μεγάλος, πού ὀνομασθῆκε μὲ ἀπόφαση τῆς Ρωμαϊκῆς Συγκλήτου βασιλεῖα τῆς 'Ιδουμαίας. 'Απὸ ἐδῶ καὶ πέρα ἔχουμε:

Γονεῖς:	'Ηρώδης ὁ Μεγάλος, σύζυγος τῆς Μαριάμνης	ἡ ἀδελφὴ τοῦ Σαλώμη Α', σύζυγος τοῦ Κοστοβάρη Α'
	παιδιὰ τους	
Πρῶτα ἐξαδέλφια:	'Αλέξανδρος- 'Αριστόβουλος, σύζυγος τῆς Γλαφύρας	'Αντίπατρος Β', σύζυγος τῆς Κύπρου Β'

παιδιά τους

Δεύτερα ἑξαδέλφια Ἡρώδης-Ἀγρίππας Α΄, σύζυγος τῆς... Σαῦλος-Παῦλος καὶ Κοστο-
βάρης Β΄

παιδιά τους

Τρίτα ἑξαδέλφια: Ἡρώδης-Ἀγρίππας Β΄
Βερενίκη, ποὺ συζεῖ με τὸν ἀδελφὸ τῆς
Δρουσίλλα, ποὺ παντρεύεται σὲ δεύτερο γά-
μο τὸν Ἀντώνιο Φήλικα, στρατιωτικὸ
διοικητὴ τῆς Ἰουδαίας.

Ἀπὸ τὸν πίνακα αὐτὸν φαίνεται σαφέ-
στατα, νομίζω, ἡ συγγένεια τοῦ Σαύλου με
τὴν Ἡρωδιακὴ οἰκογένεια (Ἰδουμαῖοι καὶ
Ναβαθηνοί, ἐξελληνισθέντες Ἀραβες):
Δεύτερος ἑξάδελφος τοῦ Ἡρώδη-Ἀγρίπ-
πα Α΄ καὶ θεῖος τοῦ Ἡρώδη-Ἀγρίππα Β΄

με τὸν ὁποῖο ὑπῆρξαν *σύντροφοι* (καὶ ὁμο-
γάλακτοι;).

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενία

Γ.Ν. Καραμολέγκος

Ἀρχιεπαγγέλους 113

165 62 ΓΛΥΦΑΔΑ

Μιὰ ἄποψη γιὰ τὴν σημασία τῆς λέξεως «Ἕλλην»

Ἀξιότιμε κύριε Λάμπρου,

Σκοπὸς τῆς ἐπιστολῆς μου εἶναι νὰ δώ-
σω μιὰ κάποια ἐτυμολογικὴ ἐρμηνεία τοῦ ὀ-
νόματος Ἕλλην.

Τὸ ὄνομα Ἕλλην ἢ Ἑλλάν εἶναι σύν-
θετη λέξη τῆς αἰολοδοωρικῆς διαλέκτου
(βλ. Γ.Π. Φουράκη, «Ἑβραῖοι: Οἱ πλαστο-
γράφοι τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας», ἡμίτο-
μος Α, ἔκδ. «Τάλως», Ἀθήνα 1982).

Συνθετικά του εἶναι τὸ Ἑλ- καὶ τὸ -λην
ἢ -λαν. Τὸ πρῶτο συνθετικό του, ἢ συχνὰ ἀ-
παντῶμενη στὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα ρίζα
Ἑλ-, σημαίνει τὸν ἐλαύνοντα, τὸν φωτίζο-
ντα ἢ φωτεινὸ, τὸν ἰσχυρὸ (βλ. Η. Τσατσό-
μοιρου, «Ἱστορία Γενέσεως τῆς Ἑλληνι-
κῆς Γλῶσσας», ἔκδ. «Δαυλὸς» 1991). Τὸ
δεύτερο συνθετικό του, τὸ -λην ἢ -λαν, εἶ-
ναι τύπος τοῦ δωρικοῦ ρήματος *λάω*. Τὸ

λάω στὸ β΄ καὶ γ΄ τοῦ ἑνικοῦ συναιρεῖται:
λῆς, λῆ καὶ στὸ γ΄ πληθυντικὸ γίνεται *λῶ-
ντι*. (Ὁ Μύθος τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος Κα-
τακλυσμοῦ ἀναφέρει, ὅτι «Ὁ Ἕλλην γεννή-
θηκε ἀπὸ τὸν λίθο ποὺ πέταξε, κατόπιν ὀ-
δηγιῶν τοῦ Δία, ὁ Δευκαλίων». Ὁ λίθος λέ-
γεται *λᾶς* καὶ *λᾶς*, καὶ ἀπὸ τὴν λέξη αὕτη
ἐτυμολογεῖται ὁ *λαός*).

Σύμφωνα λοιπὸν μ΄ αὐτὲς τὶς ἐρμηνεῖες
τῶν συνθετικῶν τοῦ Ἕλλην μποροῦμε νὰ
συμπεράνουμε ὅτι: Ἕλλην σημαίνει ὁ Ἕ-
νας, ὁ Μοναδικὸς Βασιλεὺς (Ἄναξ), ὁ Δυ-
νατὸς, ὁ Φωτεινὸς-Λαμπρὸς ἢ Φωτοδότης-
Μεταδότης τοῦ Φωτὸς *Δαός*

Φίλικα

Γιάννης Κουτσογιαννέλης

Μαθητῆς Β΄ Λυκείου

Ἀρεῶς 65 Β, 175 62 Π. Φάληρο

ΠΟΛΙΤΕΙΣΜΟΣ • ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ • ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Οί σχέσεις του Ἑλληνισμοῦ μὲ τὸν Χριστιανισμό καὶ τὸν Ἰουδαϊσμό εἶναι τόσο σαφῶς διαμορφωμένες ἀπὸ τὰ σχετικὰ ἱστορικὰ συμβάντα, ὅσο εἶναι ἀσαφῶς ἕως καθόλου γνωστὲς στὸν κόσμο καὶ ἰδίως στὸν Ἕλληνα, πού εἶναι καὶ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος γιὰ τὸ θέμα αὐτό. Ὁ λόγος τῆς ἱστορικῆς συγκαλύψεως ἢ ἀποσιωπήσεως ἢ διαστρεβλώσεως τοῦ τεράστιου αὐτοῦ κεφαλαίου ὄχι μόνο τῆς Ἑλληνικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς Παγκόσμιας Ἱστορίας ἀπὸ τὴν ἐπίσημη Ἱστορία εἶναι προφανής: Ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἰδεολογικὴ-ἱστορικὴ του μήτρα, ὁ Ἰουδαϊσμός, ἦταν οἱ νικητὲς τῆς πολυαίμακτης πολυαίωσης αὐτῆς σύγκρουσης μέχρι θανάτου — καὶ ἡ ἱστορία γράφεται, ὡς γνωστόν, πάντοτε ἀπὸ τοὺς νικητὲς.

Ὅμως ἡ ἄγνοια ἢ κακὴ γνώση ἢ παραχάραξη τοῦ παρελθόντος ἀποτελεῖ πηγὴ κακῶν γιὰ τὸ παρὸν καὶ ἀδυναμία ὀρθῆς πορείας στὸ μέλλον. Ὁ «Δαυλός», πού θεωρεῖ σημαντικώτατη ὑπόθεση τὴν ἀναστήλωση γενικῶς τοῦ ἀληθινοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος, δὲν μπορούσε νὰ παραβλέψῃ τὸ μέγα ζήτημα τῆς σφοδρότατης συγκρούσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Ἰουδαιοχριστιανισμοῦ καὶ τὶς συνέπειες πού εἶχε ὄχι μόνο στὸν Ἑλληνισμό ἀλλὰ καὶ στὸν Πολιτισμὸ εὐρύτερα ἢ σύγκρουση αὐτῇ.

Πρὸς τὸν σκοπὸ τῆς ἔρευνας ζητήθηκαν οἱ γνώμες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού ἐδόθη διὰ συνεντεύξεως τοῦ ἐκπροσώπου της, ἄλλων ἱεραρχῶν (τῶν μητροπολιτῶν Πειραιῶς καὶ Ἀττικῆς), πού ἐπεφυλάχθησαν, χριστιανῶν διανοουμένων, πού εἴτε ἀρνήθηκαν νὰ μιλήσουν χωρὶς δικαιολογία (ὁ κ. Στ. Ράμφος) εἴτε προτίθενται νὰ ἀπαντήσουν στὸ σχετικὸ ἐρωτηματολόγιο (ὁ κ. Γιανναρᾶς) κ.λπ. Ἀφ' ἑτέρου διάφοροι Ἕλληνες ἐρευνητὲς, πού ἀνεδίφησαν στὸ ἱστορικὸ αὐτὸ ζήτημα, δημοσιεύουν στὸ παρὸν τεύχος τοῦ «Δ» τὰ στοιχεῖα πού ἀνεκάλυψαν καὶ τὰ πορίσματα τῶν ἐρευνῶν τους.

Γνωρίζουμε, ὅτι πολλοὶ ἐνδεχομένως θὰ «σκανδαλισθοῦν» ἀπὸ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ πορίσματα ἐρευνῶν πού παρατίθενται στίς ἐπόμενες σελίδες καὶ ἄλλοι θὰ θεωρήσουν, ὅτι παρεῖλκεν ἡ ἔρευνα σὲ τέτοια θέματα τέτοιες ὥρες... Θεωροῦμε καὶ τὶς δύο αὐτὲς τυχὸν ἐνστάσεις ἀνίσχυρες μπροστὰ στὸ αἶτημα γιὰ ἀλήθεια καὶ γνώση. Ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ γνώση ἄλλωστε εἶναι οἱ δύο πρωταρχικὲς προϋποθέσεις τῆς δυνάμεως καὶ τῆς νίκης. Ἡ συγκάλυψη καὶ ἡ ἄγνοια μόνον ἀδυναμία, ἥττα καὶ ταπείνωση προσφέρουν στὸν Ἑλληνισμό ἕως τώρα.

Δ.Ι.Α.

Ὁ Ἰουλιανὸς ὄχι μὲ στολὴ Ρωμαίου αὐτοκράτορος, ἀλλὰ μὲ τρίβωνα Ἑλληνος φιλοσόφου. Γιὰ τὴν προσπάθειά του νὰ σώσῃ τὸν ἐλληνικὸ πολιτισμὸ ἀπὸ τὴν ἰουδαιοχριστιανικὴ λαίλαπα, οἱ χριστιανοὶ τὸν ἐδολοφόνησαν, ἀφοῦ τὸν ἐκόσμησαν μὲ τοὺς χαρακτηρισμοὺς «Ἀποστάτης» καὶ «Παραβάτης», τοὺς ὁποίους ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἔχοντας περιπέσει σὲ κατάστασι ἐθνικῆς ἀφασίας, ἐπαναλαμβάνομε μὲ πλήρη ἱστορικὴ ἀσυναίσθησίᾳ).

(Μαρμάρινος ἀνδριὰς, Παρίσι, Λοῦβρον).

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ-ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ-ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ

Ποιὰ ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος;

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἑλληνισμός-Χριστιανισμός-Ἰουδαϊσμός: Τρεῖς κοσμοθεωρίες, τρεῖς τρόποι ζωῆς καὶ σκέψεως, τρεῖς πολιτισμοί. Σίγουρα μὲ πολλές διαφορὲς ἀλλὰ καὶ μὲ κάποιες ὁμοιότητες μεταξύ τους. Ἄλλοτε συγκρούστηκαν μέχρι θανάτου, ὅμως τὸ σίγουρο εἶναι πὼς καὶ οἱ τρεῖς παραμένουν μέχρι σήμερα ἀναμφισβήτητα μεγέθη σὲ ἰσχύ, αὐθύπαρκτα καὶ ἰσχυρά.

Μετὰ τόσους αἰῶνες ἀντιπαλότητας καὶ μίσους, ποὺ προεξεῖχε δυστυχῶς στὶς μεταξύ τους σχέσεις, ὁ «ΔΑΥΛΟΣ» τολμᾷ σήμερα νὰ θίξει γεγονότα καὶ ἀξίες, ποὺ ἄλλοτε φάνταζαν ἀπροσπέλαστα καὶ ἀπρόσιτα, ἰδεολογίες, ποὺ ἀποτελοῦσαν ὄχυρά δέους καὶ ἐνὸς ἰδιάζοντος «σεβασμοῦ», ποὺ ἀπεμάκρυνε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὸν στίβο τῆς ἔρευνας καὶ τῆς ἀλήθειας. Μέσα στὸ νέο

Συνεχίζεται ἡ σιωνιστικὴ προπαγάνδα στὰ Θρησκευτικὰ τῶν Γυμνασίων μας

Θὰ περίμενε κανεὶς, μετὰ τὸ ἀποκαλυπτικὸ δημοσίευμα στὸ τεῦχος 99 τοῦ «Δαυλοῦ» τὸν Μάρτιο 1990, κάποιος ὑπεύθυνος γιὰ τὴν παιδεία μας νὰ ἐνδιαφερθεῖ, νὰ διαβάσει προσεκτικὰ τὸ βιβλίο τοῦ Ο.Ε.Δ.Β. **«Προετοιμασία τῶν ἀνθρώπων γιὰ τὸν καινούργιο κόσμο τοῦ Θεοῦ»** (μᾶθημα Θρησκευτικῶν), ποὺ διδάσκεται στὴν Α΄ Γυμνασίου καὶ νὰ ζητήσει τὴν ἀντικατάστασή του συνιστώντας τὴν πειθαρχικὴ ἢ καὶ ποινικὴ ἀκόμα δίωξη αὐτῶν ποὺ τὸ ἐνέκριναν ἢ νὰ παραιτηθεῖ. Ὅμως τὸ βιβλίο αὐτὸ ἐξακολουθεῖ νὰ τυπώνεται καὶ νὰ διδάσκεται στὰ Ἑλληνόπουλα ἀσκώντας τὴν Σιωνιστικὴν του προπαγάνδα, μὲ τὸ πρόσχημα τῆς διδασκαλίας θρησκευτικῶν, μὲ ἔξοδα τοῦ Ἑλληνικοῦ φορολογούμενου. Ἴσως θὰ ἔπρεπε καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀκόμα νὰ ἐνδιαφερθεῖ, γιατί τὸ Ἑλληνόπουλο, ποὺ διδάσκεται ἀπὸ τὸ βιβλίο αὐτό, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἀντιληφθεῖ τὰ ὑποβολιμαῖα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κλονιστοῦν οἱ θρησκευτικὲς πεποιθήσεις του.

Τυχαίως σὲ συγγενικό μου σπίτι, ποὺ παιδί τῆς οἰκογενείας εἶναι μαθητὴς τῆς Α΄ Γυμνασίου, εἶδα τὸ βιβλίο αὐτό. Στὴ σελίδα του 208 πρόσεξα τὴν «χαλκογραφία» μὲ τὸ Μέγα Ἀλέξανδρο **γονατιστό**, νὰ προσκυνάει τὸν Ἰουδαῖο ἀρχιερέα καὶ στὶς σελίδες 209-210 διάβασα, σὲ ἐντὸς παισιῶν κείμενο, τίς «ἐπιστολὲς» τοῦ Ἰωνάθαν στοὺς Σπαρτιάτες καὶ τοῦ Ἀρείου

αυτό πνεῦμα λοιπόν ἀναζήτησης τῆς ἀλήθειας μιλήσαμε μετὸν κ. **Ἰωάννη Χατζηφώτη**, διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος μετ' ἐπευθυνότητα τῶν θέσεων πού ἐκφράζει ἀπάντησε στὶς παρακάτω ἐρωτήσεις:

ΕΡΩΤΗΣΗ: Εἶναι γνωστὸ καὶ ἱστορικὰ ἀποδεδειγμένο, ὅτι στὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡ ἐλληνικὴ τέχνη ὑποβλήθηκε σὲ διωγμὸ καὶ κατεστράφησαν ἀπαράμιλλα καλλιτεχνικὰ δημιουργήματα, ἀρχιτεκτονικοὶ θησαυροί, πυρπολήθηκαν ναοὶ καὶ ἐξαπελύθη καταδίωξις ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων πού παρέμεναν πιστοὶ στὶς ἐθνικὲς παραδόσεις. Ἀπέναντι σ' αὐτὸ τὸ ἐγκλημα κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ πῶς τοποθετεῖται ἡ Ἐκκλησία σήμερα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θὰ σᾶς μιλήσω μετὰ κάθε εἰλικρίνεια ἐπὶ τῆς οὐσίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ τοποθέτηση τῆς Ἐκκλησίας δὲν μπορῶ νὰ κάνω μετὰ τὴν ἐξῆς ἔννοια. Εἶναι ἓνα θέμα εἰδικό. Καὶ θὰ σᾶς ἐκφέρω θέσεις, πού ὅπωςδήποτε ἀπηχοῦν τὶς ὀρθόδοξες ἀπόψεις. Θὰ σᾶς ἀπαντήσω μετὰ τὴν ιδιότητά μου ὡς Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ θὰ σᾶς πῶ ὅτι στοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους, ὅταν ὑπῆρχε ἓνας φανατισμὸς ἐναντίον ὁτιδήποτε τοῦ λεγομένου τότε ἐθνικοῦ, καὶ ὄχι μόνο στὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο ἀλλὰ καὶ στὶς ἄλλες χώρες τῆς λεκάνης τῆς Μεσογείου, νὰ κατακρημνίζονται τὰ εἰ-

...ρρασιλέως τῶν Σπαρτιατῶν (!!!) στὸν Ὀνία, ὅπως καὶ τὴν ...καταγωγὴ τῶν Σπαρτιατῶν ἀπὸ τὸν ... Ἀβραάμ!!! Θυμήθηκα τὸ παλαιὸ δημοσίευμα τοῦ «Δαυλοῦ» (σελ. 5684-5686). Τὴν ἐπομένη ἀγόρασα τὸ βιβλίον, τὸ διάβασα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ προκαλῶ κάθε ἀρμόδιο νὰ τὸ διαβάσει. Χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἀντιθροσκειτικὴ διάθεση σημειῶνω ἐνδεικτικὰ μερικὰ σημεῖα τοῦ βιβλίου ἀφῆνοντας τὸν ἀναγνώστη νὰ κρίνει.

Σελ. 17: «...**Μελετώντας τὴν Παλαιὰ Διαθήκη** λοιπὸν δὲ μελετοῦμε τὴν ἀρχαία ἱστορία ἐνὸς λαοῦ, τοῦ ἱσραηλιτικοῦ, ἀλλὰ τὴν πνευματικὴν προῖστορία μας...». Κάτι Ὅμηροι, Ἡσίοδοι κ.λπ. φαίνεται πῶς πᾶνε περίπατο ἢ πῶς ἀνήκουν στὴν πνευματικὴν προῖστορία τῶν ...Τούρκων, ὅπως γράφει στὴν ἱστορία του καὶ ὁ κ. Ὁζάλ.

Σελ. 73: «...**Ἡ ἐκκλησία μας εἶναι ὁ νέος Ἰσραήλ...**».

Σελ. 107: «**Οἱ Χανανναῖοι εἶχαν ἀναπτύξει ἀξιόλογο πολιτισμὸν, ὅπως μαρτυροῦν καὶ τὰ εὐρήματα πού ἔρχονται σὲ φῶς μετὰ τὶς ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφές [...]. Οἱ ἀνασκαφὲς δείχνουν, ὅτι ἐχτιζαν μεγάλες πόλεις, τὶς ὀχύρωναν καλά, καλλιεργοῦσαν τὴν γῆν, κατεργάζονταν πολύτιμα μέταλλα καὶ εἶχαν ἐπίδοσιν στὴν ἀγγειοπλαστικὴ. Ἐπινόησιν δική τους ἦταν τὸ χανανανοφοινικικὸ ἀλφάβητο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο προῆλθε ἀργότερα τὸ Ἑλληνικὸ καὶ τὸ Λατινικόν.**

Σελ. 108: Ἐδῶ παρουσιάζεται κάτω ἀπὸ τὸν τίτλον ΑΛΦΑΒΗΤΟ πίνακίδιον μετὰ

δωλα τοῦ παρελθόντος. Καί γι' αὐτὸ σημειώθηκαν αὐτὰ τὰ ὅποια λέτε. Ἀλλὰ δὲν ἦταν αὐτὴ ἡ γραμμὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία, εἶδατε, ὅταν λειτούργησε καὶ ἀνδρώθηκε στὸν χῶρο τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, κατέστησε τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα τὸ ὄργανο μὲ τὸ ὁποῖο διέδωσε τὶς ἀξίες τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ὀρθοδοξίας. Εἰς τοὺς ναοὺς τῆς περιόδου τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς μεταβυζαντινῆς ἐποχῆς, καὶ μπορούμε νὰ δοῦμε πολλοὺς σήμερα ὅπως τῆς Μονῆς Φιλανθρωπινῶν στὰ Γιάννενα, εἰς τὴν Γόλα κ.λπ., ὑπάρχουν οἱ μορφές τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φιλοσόφων. Ὑπῆρξε λοιπὸν ἀνάμεσα στὴν ὀρθοδοξία γενικότερα καὶ τὸν Ἑλληνισμό πλήρης σύμπτωσης ἰδίως εἰς τὴν περίοδον μετὰ τὴν πρώτην ἄλωσιν, ὅπου οἱ αὐτοκρατορίες τῆς Τραπεζοῦντος, τῆς Ἡπείρου, τὸ Δεσποτᾶτο τοῦ Μορέως καὶ ἡ αὐτοκρατορία τῆς Νικαίας ἦσαν ἐλληνικὰ κράτη μὲ ἐλληνικὴ ἐθνικὴ συνείδηση καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πέρα ὑπῆρξε ἡ πλήρης συμπόρευσις.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ἀπ' αὐτὰ λοιπὸν ποὺ εἶπατε συμπεραίνω, καὶ διορθώστε με ἂν κάνω λάθος, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει σήμερα αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα καὶ καταδικάζει...

ΑΠΑΝΤΗΣΗ (ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ): Δὲν τὰ ἔκανε ἡ Ἐκκλησία, ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει κάνει ποτὲ ἐγκλήματα, μερικοὶ ἑξαλλοὶ μπορεῖ καὶ σήμερα νὰ κάνουν. Κυττάχτε: Προβλήθηκε ἡ ταινία τοῦ Σκορτσέζε, ἡ ὁποία ἦταν μιὰ βλάσφημη ταινία· δὲν κατέστρεψε τοὺς κινηματογράφους ἡ Ἐκκλησία, οἱ πράξεις βίας καταδικάζονται

τὰ πέντε πρῶτα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, τοῦ ὁποίου φωτοτυπία παραθέτω, διαρωτώμενος τί θέση ἔχουν τὰ γνωστὰ «ΦοινικοΧαναανικά» περὶ ἀλφαβήτου στὸ θρησκευτικὸ βιβλίο.

ΑΛΦΑΒΗΤΟ

Χαναανιτικὸ-φοινικικὸ		Ἑλληνικὸ	
ΣΧΗΜΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΣΧΗΜΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
𐤀	ΑΛΕΦ	Α	ΑΛΦΑ
𐤁	ΜΠΕΘ	Β	ΒΗΤΑ
𐤂	ΓΚΙΜΕΛ	Γ	ΓΑΜΜΑ
𐤃	ΝΤΑΛΕΘ	Δ	ΔΕΛΤΑ
𐤄	ΧΕ	Ε	ΕΨΙΛΟΝ

Σελ. 109: Ἐπαναλαμβάνονται τὰ περὶ «ἀνωτέρου πολιτισμοῦ τῶν Χαναανναίων» καὶ ὑπάρχουν φωτογραφίες α) φιλισταϊκοῦ ἀγγείου, τοῦ ὁποίου «...ἡ διακόσμηση φανερῶνει τὴν ἐπίδραση ποὺ ἄσκησε πάνω στὴ φιλισταϊκὴ τέχνη ὁ πολιτισμὸς τοῦ Αἰγαίου» καὶ β) ὁμοιώματος φιλισταϊκοῦ πλοίου. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ, πὼς πούθενά στὸ βιβλίο δὲν ἀναφέρεται, ὅτι ἡ προέλευση τῶν Φιλισταίων εἶναι ἀπὸ τὴν Κρήτη (Ἑτεοκρήτες).

πάντα. Οί πράξεις δὲ αὐτές, ποὺ ἔγιναν ἀπὸ μερικοὺς φανατικοὺς στὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Χριστιανισμοῦ, δὲν ἦταν πράξεις ποὺ ἐξέφραζαν τὴν Ἐκκλησία, ποτὲ αὐτὴ δὲν στράφηκε κατὰ τῆς τέχνης, ἡ Ἐκκλησία χρησιμοποίησε τὴν τέχνη.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ἄρα καταδικάζετε τὶς πράξεις τῶν φανατικῶν Χριστιανῶν.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αὐτὸ εἶναι δεδομένο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ἡ δευτέρή μας ἐρώτηση εἶναι ἡ ἐξῆς: Κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία στηρίζει ἓνα μεγάλο μέρος τῶν ἱερῶν της παραδόσεων στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, τὴν ὁποία θεωρεῖ θεόπνευστη. Εἶναι πασίγνωστο ὅμως, ὅτι τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀναφέρεται στὴν ἱστορία ἐνὸς ἄλλου λαοῦ, τοῦ ἐβραϊκοῦ, καὶ ἐκτὸς τῶν ἄλλων σὲ πολλὰ χωρία τοῦ διατυπώνονται ἀμιγῶς ἀνθελληνικὲς ἀντιλήψεις. Ἐπιπροσθέτως δὲ ὑμνεῖ καὶ ἀναγνωρίζει τὴν ἐκλεκτικότητα τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, καθίσταται δηλαδὴ μέσο διεξαγωγῆς ξένης προπαγάνδας. Μήπως λοιπὸν αὐτὸ τὸ βιβλίο καὶ οἱ θέσεις καὶ ἀπόψεις ποὺ ἐμπεριέχει σὲ σχέση μὲ τὸν Ἑλληνισμό πρέπει νὰ ἐκλείψουν ἀπὸ τὸν χώρο τῆς Ἐκκλησίας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κυττάχτε νὰ δεῖτε, ἡ Παλαιὰ Διαθήκη εἶναι ἀναπόσπαστο τμῆμα τῆς Ἀγίας Γραφῆς, καίτοι ἡ Ἐκκλησία τὴν δέχεται χωρὶς νὰ ταυτίζεται μὲ ὀρισμένες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς θέσεις ἀπέναντι στὸν Ἑλληνισμό ἢ μορφῆς ἐθνικῆς τέλος πάντων πέρα ἀπ' τὸ θρησκευτικὸ τμῆμα. Πάντως ἡ Ἐκκλησία δὲν κάνει δια-

Σελ. 113: «...εἶναι φανερὸς ὁ ἀνθρωπιστικὸς χαρακτήρας τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Ἔτσι μὲ τὴ γνωστὴ διάταξη γιὰ τὴν ἀνταπόδοση ἐνὸς κακοῦ "ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ" δὲν προτρέπεται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐκδικηθεῖ, ἀλλὰ ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο· καλεῖται νὰ περιορίσει τὴν ἐκδικητικότητά του. Τὸ νόημα τῆς διάταξης εἶναι: ἂν κάποιος σοῦ ἔκανε κακὸ καὶ σὺ νομίζεις ὅτι πρέπει νὰ τοῦ τὸ ἀνταποδώσεις, ἡ τιμωρία του πρέπει νὰ μὴν εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ κακὸ ποὺ σοῦ ἔκανε...». Ἐδῶ νομίζω, ὅτι χρειάζονται πολλὰ θαυμαστικά. Προφανῶς οἱ συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου ἐκτιμοῦν τὴ νοημοσύνη μὲ ...δικὰ τους μέτρα, ἴσως περιτετμημένα.

Σελ. 121: Ἐδῶ πληροφοροῦμεθα περὶ τῶν ἀμφικτιονικῶν συνελεύσεων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ μεῖς, ποὺ νομίζαμε πὼς οἱ ἀμφικτιονίες ἦσαν Ἑλληνικὸ προϊόν...

Σελ. 126: «...Τὸ πατροπαράδοτο δημοκρατικὸ σύστημα διακυβέρνησης τῶν φυλῶν μὲ τοὺς πρεσβύτερους καὶ τὶς ἀμφικτιονικὲς συνελεύσεις καταργήθηκε...»: Αὐτὸ νὰ τὸ μάθουν οἱ ἀνὰ τὸν κόσμο... διαδίδοντες πὼς ἡ δημοκρατία γεννήθηκε στὴν Ἑλλάδα...

Σελ. 170: «Ἡ ἀλήθεια αὐτὴ φαίνεται καθαρὰ στὴν ἐρμηνεία ποὺ δίνει ὁ Δανιὴλ στὸ ὄνειρο τοῦ Ναβουχοδονόσορα (δὲς στὸ κείμενο στὴν ἀρχὴ τοῦ μαθήματος). Τὸ ἄγαλμα εἶναι τὸ σύμβολο ὅλων τῶν ἐξουσιῶν τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα μέχρι

κρίσεις, γιατί ἡ Ἐκκλησία στηρίζεται κυρίως σέ ὅ,τι ὁ Χριστός εἶπε καί διακήρυξε, καί ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἰδρυτής της. Ἐχει λοιπόν τήν ἐξῆς γραμμή: Δέν κάνει διακρίσεις σέ ἄρρεν ἢ θῆλυ, σέ ἔθνος ἢ ἄλλο ἔθνος, σέ φυλή ἢ ἄλλη φυλή, δέν κάνει ρατσισμό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Δηλαδή στηρίζεται περισσότερο στήν Καινή Διαθήκη παρά στήν Παλαιά;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁχι, μὴν διαστρέφετε αὐτά πού λέω. Εἶπα, ὅτι εἶναι ἀναπόσπαστο τμήμα, χωρίς ἡ Ἐκκλησία νά ταυτίζεται μέ σημεῖα πού ἔχουν χαρακτηῖρα ἐθνικό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τήν «ἐκλεκτικότητα» τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ πῶς τήν ἐξηγεῖτε; Εἶναι λογικά τεκμηριωμένη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κυττάχτε, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὸν Σιωνισμό, μιὰ κίνηση πού εἶναι σέ ἀντίθεση μέ τήν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας βάσει αὐτῶν πού σᾶς εἶπα πιό πρίν. Δέν ὑπάρχουν ἐκλεκτοὶ καί πιό ἐκλεκτοὶ καί δέν θεωροῦμε οὔτε καν τὸ δικό μας ἔθνος, τὸ Ἑλληνικό, πιό ἐκλεκτό ἀπὸ ἄλλα ἔθνη. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τοποθετημένη μέ ἰσότητα ἀπέναντι σ' ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Σέ περσινὴ ἀλλὰ πάντα ἐπίκαιρη συνέντευξη πού παραχώρησε ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐλληνικῆς ραββινείας σέ περιοδικό πού ἀναφέρεται σέ θέματα ἐσωτερικῆς φιλοσοφίας, ἀναφερόμενος στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ τὸν χαρακτη-

τὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ. Τὸ κεφάλι συμβολίζει τοὺς Βαβυλώνιους, τὸ στήθος καὶ τὰ χέρια τοὺς Πέρσες, οἱ κνῆμες τὸ Μέγα Ἀλέξανδρο καὶ τὰ πόδια τοὺς Πτολεμαίους καὶ Σελευκίδες. Ἡ πέτρα πού θρυμμάτισε τὸ ἄγαλμα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία θὰ ζήσει αἰώνια καὶ θὰ ἐκμηδενίσει κάθε ἀνθρώπινη ἡγεμονία καὶ ἐξουσία». Σημειώνω, πῶς ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν οἱ ...κνῆμες καὶ οἱ Πτολεμαῖοι καὶ Σελευκίδες τὰ πόδια... Σύμπτωσης ἢ ἠθελημένη... ὑποβάθμισις-ὑποβιβασμός;

Σελ. 192: *Τὰ περὶ συναγωγῶν Θεσσαλονίκης, Αἰγίνας καὶ ...Δήλου δὲν μπόρεσα νά καταλάβω τί σχέση ἔχουν στὸ βιβλίο θρησκευτικῶν τῶν Ὀρθόδοξων Χριστιανῶν Ἑλληνοπαίδων. Ὅσο γιὰ τὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ Ταλμούδ τῆς σελίδας 193, αὐτὸ προφανῶς ἀναφέρεται, ἐπειδὴ ἀφορᾷ τὴν ...πνευματικὴ μας προῖστορία (δὲς καὶ σελίδα 17).*

Σελ. 196: *Τόσο ὁ ὑπότιτλος «Ἡ ἀληθινὴ σοφία» τοῦ Ἰσραὴλ ὅσο καὶ τὰ ἐντὸς κειμένου γιὰ τὴν «πραγματικὴ σοφία» εἶναι εὐκόλως ἀντιληπτὰ σέ ἀντιδιαστολὴ πρὸς ποιά σοφία ἀναφέρονται.*

Σελ. 206-211: *Ἐδῶ πιά εἶναι τὸ ...ὄργιο, στὸ κεφάλαιο «Συνάντησις μέ τὸν Ἑλληνισμό». «Ὁ Ἀλέξανδρος ἐντυπωσιασμένος ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ, προσκύνησε τὸ Θεὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀσπαστήκε τὸν ἀρχιερέα»... Ἐδῶ βλέπομε καὶ τὴ «χαλκογραφία» μέ τὸ Μέγα Ἀλέξανδρο ...γονατιστό. Ἐδῶ διαβάζομε πῶς: «Στὸ*

ρισε αὐτοῦσιο τέκνο τοῦ Ἰσραὴλ καὶ παράλληλα ἰσχυρίστηκε ὅτι ἡ βάση τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ ἀποτελεῖ τὴν ραχοκοκκαλιά τοῦ Ἰσραὴλ. Πῶς σχολιάζετε αὐτὲς τὶς δύο ἀπόψεις;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἐδῶ ἔχουν πεῖ ἐκτὸς ἀπ' τὸν ραββῖνο καὶ ἄλλα φοβερά πράγματα. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ θεάνθρωπος, εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος σαρκώθηκε καὶ δὲν ἔχει σημασία ἐὰν τότε τὸ λίκνο ἦταν ἡ Βηθλεέμ. Ἐκεῖνος ἔτσι ἐπέλεξε, ἔτσι ἔκρινε, αὐτὲς ἦταν οἱ συνθήκες τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ ὁ θεάνθρωπος ἀνήκει σὲ ὅλους. Οἱ προσπάθειες ποὺ γίνονται, γιὰ νὰ ταυτίσουν τὸ θεῖο μὲ ὀρισμένες ἐθνικιστικὲς ἐπιδιώξεις, εἶναι ἀπορρίψιμες τελείως.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μὲ δεδομένο ὅτι Χριστιανισμὸς καὶ Ἑλληνισμὸς συγκρούστηκαν σὲ μεγάλο βαθμὸ ὡς κοσμοαντιλήψεις, βιοθεωρίες καὶ θρησκευτικὲς δοξασίες θεωρεῖτε ὅτι ἡ σύνθεση τοῦ λεγομένου «ἐλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ» ἀποτελεῖ προϊόν ιδεολογικῆς ἐπιμειξίας ἢ καρπὸ ὑγιоῦς συγκερασμοῦ καὶ γιατί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εἶναι ἀπορρίψιμος ὁ «Ἑλληνοχριστιανικὸς πολιτισμὸς» καὶ ὡς ὅρος. Εἶναι ἓνα ἐφεύρημα τῶν τελευταίων καιρῶν ἀπὸ ὀρισμένους κύκλους θρησκευομένων. Ὑπάρχει ἡ ἐλληνορθόδοξη παράδοση, ποὺ εἶναι καὶ ἡ παράδοση τοῦ γένους μας. Τί θὰ πεῖ πολιτισμὸς, τί θὰ πεῖ ἐλληνοχριστιανικὸς; Στὸν ὅρο χριστιανικός, ὅπως εἴπαμε, περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δυτικοί. Στὴν Ἑλλάδα ἔχουμε τοὺς Ἕλληνες στὰ Κυκλαδονήσια, οἱ ὁποῖοι ὅμως δὲν εἶναι ὀρθόδοξοι, εἶναι καθολικοί. Ἄρα οἱ ὅροι αὐτοὶ δὲν εὐσταθοῦν. Σημασία ἔχει ἡ ἐλληνορθόδοξη παράδοση.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιὰ ἡ γνώμη σας γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐνῶ οἱ Θεολογικὲς Σχολὲς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τῶν ὑπολοίπων πανεπιστημιακῶν ἰδρυμάτων τῆς χώρας μας ἀναλύουν διεξοδικὰ στὰ συγγράμματά τους ἕως καὶ ἄγνωστες ἀλλότριες θρησκείες, παραλείπουν κάθε οὐσιαστικὴ ἀναφορὰ στὴν ἀρχαιοελληνικὴ θρησκευτικὴ δοξασία;

→ *Δῖο τῆς Μακεδονίας εἶδε στὸν ὕπνο του τὸ Θεὸ μὲ στολὴ σὰν αὐτὴ τοῦ ἀρχιερέα νὰ τὸν παροτρύνει νὰ ἐκστρατεύσει καὶ νὰ τὸν βεβαιώνει ὅτι θὰ τὸν βοηθήσει νὰ νικήσει...». Ἐδῶ μαθαίνουμε γιὰ «τὸ σύμφωνο φιλίας Ἰουδαίων-Σπαρτιατῶν», γιὰ τὶς ἐπιστολὲς τοῦ ἀρχιερέως Ἰωνάθαν πρὸς Σπαρτιάτες καὶ τῶν Σπαρτιατῶν στὸν Ὀνία, ἐδῶ πρωτομαθαίνουμε καὶ γιὰ τὸ βασιλεῖα τῶν ...Σπαρτιατῶν Ἀρειο ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν καταγωγὴ τῶν Σπαρτιατῶν ἀπὸ τὸν ... Ἀβραάμ, ποὺ σχολιάστηκαν στὸν «Δαυλό», τεῦχος 99, Μάρτιος 1990 σελ. 5684-5686, ὅπως πὶο πάνω ἀναφέρω.*

Προκαλοῦνται: Τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας, τὸ Παιδαγωγικὸ Ἰνστιτοῦτο, τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, ἂν τὰ ἀρχικὰ τοῦ τελευταίου δὲν σημαίνουν μόνον Ὑπουργεῖο Ποδοσφαίρου, νὰ πάρουν θέση γιὰ τοὺς ἀνθελληνικοὺς ὑπαινιγμοὺς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

Ε. Μαρματσούρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κανονικά εἰς τὸ μάθημα τῆς θρησκευολογίας πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ αὐτὴ ἡ πτυχή. Πάντως τὸ ἀντικείμενο τῶν θεολογικῶν σχολῶν εἶναι νὰ διδάξουν ὀρθόδοξη θεολογία, καὶ ἐκεῖ ἐντοπίζονται βεβαίως καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τῶν διδασκόντων. Στὴν θρησκευολογία πρέπει νὰ ὑπάρχουν ὅλα αὐτά, ὅπως ὑπάρχουν καὶ γιὰ τοὺς Ἀφρικάνους, ἔχει γράψει σχετικὰ ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ Ἀλβανίας, ὁ κύριος Ἀναστάσιος, πού εἶχε αὐτὸ τὸ μάθημα, ἐκτὸς ἀπ' τὸ ἔργο του γιὰ τὸ Ἰσλάμ ἔχει ἀσχοληθεῖ καὶ μὲ τὰ θρησκευόμενα αὐτὰ τῶν μαύρων τῆς Ἀφρικῆς.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ἀσχολοῦνται ἀκριβῶς μὲ τέτοια θέματα ὅπως τῆς Ἀφρικῆς καὶ ὅ,τι ἄλλο πιὸ ἀπίθανο καὶ δὲν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν προγενεστέρα θρησκευτικὴ παράδοση τοῦ Ἑλληνισμοῦ; Γιατί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρέπει νὰ κάνουμε μιὰ διασάφηση ἐδῶ. Ἄλλο οἱ θρησκευεῖς, ἄλλο ἡ Ἐκκλησία. Βεβαίως σᾶς εἶπα, στὸ μάθημα τῆς Θρησκευολογίας ἔχει θέση αὐτό, ἀλλὰ πρέπει νὰ ξεχωρίσουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τελείως διαφορετικὸ ἀπ' τὴν θρησκεία. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι κιβωτὸς τῆς σωτηρίας, ἐνῶ ἡ θρησκεία εἶναι ἀνθρώπινο ἐφεύρημα. Ἐχει αὐτὴν τὴν μεγάλη διαφορὰ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ἐνα ἄλλο σημεῖο πού θὰ ἤθελα νὰ θίξουμε εἶναι, ὅτι μέχρι σήμερα στὰ σχολικὰ καὶ ἄλλα ἐγχειρίδια ἐξακολουθεῖ ὁ Ἰουλιανὸς ὁ αὐτοκράτορας νὰ ἀποκαλεῖται «παραβάτης». Ὁ Ἰουλιανὸς, ὁ ὁποῖος βοήθησε τὸν Ἑλληνισμό ὅσο κανεῖς ἄλλος βυζαντινὸς αὐτοκράτορας στὴν πνευματικὴ καὶ ὑλικὴ του ἀνάταση τὴν ἐποχὴ πού αὐτὸς ἐξουσιαζόταν ἀπὸ μιὰ κυριαρχία μὴ ἐλληνική.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ Ἰουλιανὸς ὑπῆρξε μιὰ μεγάλη μορφή τεραστίων διαστάσεων καὶ γι' αὐτὸ ἔχει ἀπασχολήσει πάρα πολλοὺς συγγραφεῖς δικούς μας καὶ ξένους, εἶναι μιὰ μορφή πού πάντα ἐλκύει. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως εἰς τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς ἐπιστροφῆς στὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ θρήσκευμα, εἶναι φυσικὸ νὰ μὴν συμφωνεῖ κανεῖς καὶ ἐκεῖ ὀφείλεται καὶ αὐτὸς ὁ ὅρος. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν μειώνει σὲ τίποτε τὴν μεγάλη μορφή του, ὅσον ἀφορᾷ στὰ ὑπόλοιπα. Νὰ κάνουμε μιὰ διάκριση, νὰ ξεχωρίσουμε τὴν ἐλληνολατρεία του ἀπ' τὸ θέμα τῆς ἐπανόδου στὴν ψευδοθρησκεία τῶν ἐθνικῶν, πού δὲν ἔχει βεβαίως καμμιά σχέση μὲ τὴν ἀποκαλυμμένη ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ὅμως αὐτὸ πού ὀνομάζεται «ψευδοθρησκεία» εἶναι μιὰ θρησκευτικὴ παράδοση τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἡλικίας τουλάχιστον 3.000 ἐτῶν...

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὅλες εἶναι ψευδοθρησκείες, μόνο ἡ Ἐκκλησία ἡ ὀρθόδοξη εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἐκφράζει καὶ συντηρεῖ, ἔχει τὴν ἀποστολικὴ διδασχὴ καὶ ἔχει τὴν ἀληθινὴ πίστη στὸν ἀληθινὸ Θεό. Ὅλα τ' ἄλλα εἶναι ψευδοθρησκείες. Ἡ Ἑλληνικὴ ἀλλὰ καὶ ὅλες οἱ ἄλλες δὲν γίνονται δεκτές, γιατί εἶναι ἀνθρώπινα ἐφευρήματα. Ὁ ἄνθρωπος τίς δημιουργεῖ, ἐνῶ ἡ ὀρθοδοξία εἶναι ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Θεό, ἡ ἀποκάλυψις τῆς ἀλήθειας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Δηλαδή ὁ ὅρος «παραβάτης» πρέπει νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται, νὰ μὴν σβήσουμε τὸ μῖτος...

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὅχι πρέπει, λέμε ποῦ ἀναφέρεται, εἶναι ἓνας ἱστορικὸς ὅρος. Δὲν ὑπάρχει μῖτος γιὰ τὸν Ἰουλιανό. Ποιὸς ἔχει μῖτος...

ΕΡΩΤΗΣΗ: Δύο ἀκόμη ἐρωτήσεις. Πολλοὶ ἀπ' τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνικοὺς ναοὺς ἔχουν μεταβληθεῖ σήμερα σὲ ἀπλοὺς «χώρους» ἢ τουριστικὰ ἀξιοθέατα στὴν καλύτερη περίπτωση ἔχοντας ἀποβάλλει τὸν ἱερό τους χαρακτήρα. Μὲ δε-

δομένη την αντίδραση της 'Ελληνικής 'Εκκλησίας σέ προσπάθειες μετατροπής χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν ('Αγία Σοφία) ἀπὸ ἀλλογενεῖς (Τούρκους) σέ μουσειακοὺς χώρους, ποιά ἡ στάση της σήμερα ἀπέναντι σέ παρόμοια θέματα μὲ θύματα αὐτὴν τὴν φορὰ ἀρχαίους 'Ελληνικοὺς ναοὺς; Πῶς ἕνας χώρος προσδιορίζεται ὡς ἱερός;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Νὰ σᾶς ἀπαντήσω. 'Οπωσδήποτε στὴν πολιτιστικὴ κληρονομιά τοῦ 'Ελληνισμοῦ ἀνήκουν καὶ αὐτὰ τὰ δημιουργήματα. Βγάλτε τὸν ἱερό χαρακτήρα, ἐγὼ σᾶς λέω, τῆς τέχνης. Δὲν ἔχουν χαρακτήρα ἱερό, ἔχουν χαρακτήρα καλλιτεχνικά σπουδαῖο. Σᾶς ὁμιλῶ τώρα ἀπὸ πλευρᾶς 'Εκκλησίας. 'Ὡς ἀντικείμενα τέχνης, ποὺ ἀνήκουν στὴν πολιτιστικὴ κληρονομιά τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἶναι ἀξιοσέβαστα καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταστρέφονται ἢ νὰ ἀλλοιώνονται. 'Αλλά, ἐπαναλαμβάνω, ἱερό χαρακτήρα δὲν μπορεῖ νὰ ἔχουν.

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Ένας ἀρχαῖος βουδδιστικὸς ναὸς ἔχει ἱερό χαρακτήρα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Όχι βέβαια.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μιά παλαιοχριστιανικὴ ἐκκλησία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κανένας ναὸς χριστιανικὸς δὲν ἔγινε, γιὰ νὰ γίνε μουσεῖο. "Ολοι ἔγιναν, γιὰ νὰ λατρεύεται ὁ ἀληθινὸς Θεός. Πάντως ἱερότητα ἔχουν μόνο οἱ ναοὶ οἱ χριστιανικοί, οἱ ἄλλοι ἔχουν ἀρχαιολογικὴ ἀξία καὶ σημασία, καὶ σεβόμαστε αὐτὴν τὴν ἀξία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: 'Ο Παρθενῶνας ὅμως κάποια στιγμή ἦταν ναὸς τῆς Παρθένου. Τότε εἶχε ἱερὴ σημασία καὶ σήμερα δὲν ἔχει;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: 'Ο Παρθενῶνας εἶναι ἕνα σύμβολο γιὰ τὸν 'Ελληνικὸ λαό. Μιὰ περίοδο λειτούργησε ἐκεῖ ναός. Αὐτὸς ὁ ναὸς σήμερα δὲν ὑφίσταται, καὶ καλύπτεται ἢ ἀπάντησίν μου ἀπ' αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα προηγουμένως. Στὴν περίπτωση τοῦ Δαφνιοῦ καὶ τῆς Καπνικαρέας ἦταν ἀνάγκη, ὅπως ἔγινε μὲ τὸν "Όσιο Λουκά, νὰ ἐπανέλθουν στὴν λατρεία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Καὶ ἡ τελευταία ἐρώτηση: "Έχει καθιερωθεῖ, οἱ ἀρχαῖοι "Ελληνες νὰ ὀνομάζονται «εἰδωλολάτρες» καὶ ὁ πολιτισμὸς τους νὰ θεωρεῖται «εἰδωλολατρικὸς». Πῶς ὅμως εἶναι δυνατόν, ἕνας πολιτισμὸς ποὺ στηρίζεται πάνω στὰ εἰδωλα καὶ τὴν ὑποτιθέμενη πάντα λατρεία τους νὰ μπολιάζει μέχρι σήμερα τόσο βαθειὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸ καὶ παγκόσμιον πολιτισμό; Μποροῦμε ἔτσι ἀπλὰ νὰ ἀπωθοῦμε τὴν προγενέστερη τοῦ Χριστιανισμοῦ θρησκευτικὴ παράδοση τοῦ 'Ελληνισμοῦ καὶ μάλιστα μὲ τὸν καθαρὰ συκοφαντικὸ χαρακτηρισμὸ τῆς «εἰδωλολατρικῆς»; Δὲν ἐντάσσονται ἄλλωστε ἀμύηλα στοιχεῖα της στὴν σημερινὴ ὀρθόδοξη παράδοση καὶ τυπικό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: 'Υπῆρξε μιὰ πορεία τῆς ἀρχαίας 'Ελληνικῆς θρησκευτικῆς τοποθέτησης ἀπ' τοὺς ψευτοθεοὺς τοῦ 'Ολύμπου εἰς τὸν ἀληθινὸ Θεό. Καὶ αὐτὸ διατυπώθηκε ἀπὸ μεγάλους φιλοσόφους, γι' αὐτὸ ὁ 'Ιωάννης ὁ Μαυρόπουλος ζητᾷ ἀπ' τὸν Θεὸ νὰ ἐξαιρεθεῖ ὁ Πλάτων, διότι ὤδευε πρὸς τὸν πραγματικὸ Θεό, χωρὶς νὰ φτάσουμε ἀκόμα στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ὅπου μὲ τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ὁ κόσμος γνώρισε τὸ β' πρόσωπο τῆς ἁγίας τριάδος, γιὰ τὸν πατέρα δὲν τὸν εἶδε ποτέ. 'Υπῆρξε αὐτὴ ἡ ἀπορία. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἀμφισβητήσει, ὅτι στὰ πρῶτα χρόνια ὑπῆρξε εἰδωλολατρεία; Δὲν μπορεῖ κανένας μὲ ἐπιστημονικὰ κριτήρια νὰ ἀμφιβάλλει.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Εἶναι ὅμως λίγο παράξενο, ὅταν ἔχουν ὑστερήσει στὸν θρησκευ-

τικό τομέα, να έχουν προχωρήσει τόσο πολύ στους υπόλοιπους τομείς της πνευματικής δραστηριότητας. Δεν νομίζετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Ε πώς, θά πάμε πίσω τώρα; Πολιτιστικά ναι, αλλά θρησκευτικά αυτά δεν είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτά.

«ΔΑΥΛΟΣ»: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Είναι πράγματι ιδιαίτερα ευχάριστο μετά από δεκαπέντε περίπου αιώνες να συζητάμε για θέματα που έθεωρούντο άλλοτε ταμπού...

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μά δεν νομίζω, ή 'Εκκλησία δεν έχει ταμπού, άλλοι έχουν ταμπού. 'Η 'Εκκλησία δεν έχει, προσέξτε, μὴν κάνετε σύγχυση ανάμεσα στην 'Εκκλησία και σὲ ὀρισμένους φορεῖς. Δεν μπορούμε νὰ δεχθοῦμε τὰ θρησκευτικὰ τῶν ἀρχαίων, ὄχι γιατί ἀνῆκουμε στὴν ὀρθοδοξία, ἀλλὰ διότι εἶναι ξεπερασμένα ἐκ τῶν πραγμάτων. Σήμερα πᾶνε νὰ ἀναβιώσουν τὸν 'Ολυμπισμό καὶ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀρχαῖες θρησκείες μὲ ἓνα ἔνδυμα, τὸ ὁποῖο ὅπωςδήποτε ἀπορρίπτεται ἀπ' τὴν 'Εκκλησία ὡς παραθρησκευτικό.

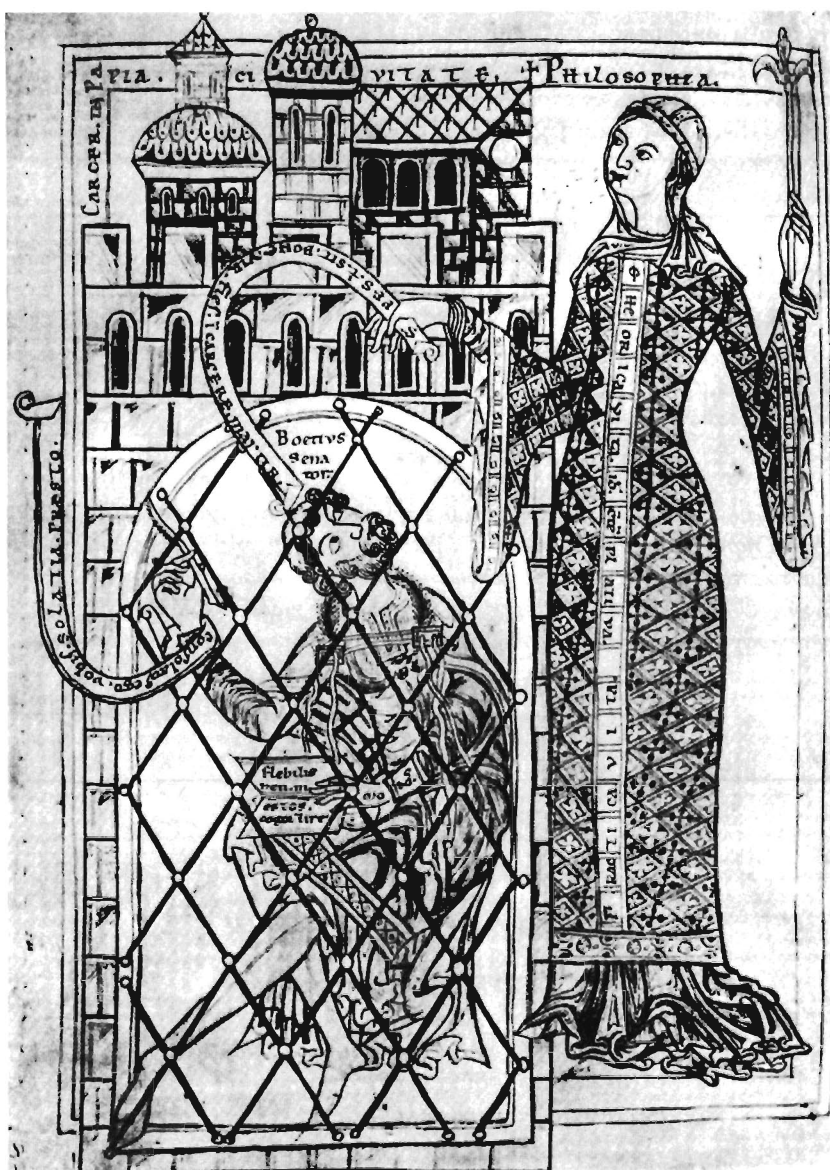
* * *

Αὕτη ἦταν ἡ συνέντευξη ποὺ εὐγενῶς μᾶς παρεχώρησε ὁ κ. **Ἰωάννης Χατζηφώτης**, Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκφράζοντας τὶς ὀρθόδοξες θέσεις καὶ ἀπόψεις ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων ποὺ τοῦ ἐτέθησαν. Ὁ «Δαυλός» παραθέτει τὴν συνέντευξη χωρὶς σχόλια ἀφήνοντας στὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ τὸ ἔργο τῆς κριτικῆς, ποὺ ὀλοκληρῶνει τὴν ἔρευνα.

Εὐάγγελος Μπεζῆς

Β.Π. ΓΟΥΣΙΟΣ Πυθία Ἑλλησι χαίρειν

Γνῶτε, ὦ Ἕλληνες,
καὶ εἶπετε τοῖς ἔθνεσι
ὅτι χαμαὶ μὲν ἐρρίφασι Δαιδάλου αὐλὰν
οἱ τὰ φαιὰ φοροῦντες στυγεροί,
ἀλλὰ Φοῖβος ἔχει καλύβας
ἐν τοῖς ἄλσεσι Παρνασοῦ,
τοῖς δρυμοῖς Ἀρκαδίας τε Μακεδονίας τε
καὶ Ἑσῶ Ἀσίας,
καὶ μάντις δάφνας καὶ δαφνῶνας,
παγὰς δὲ ἀείποτε λαλεούσας·
οὐκ ἀπέσβετό ποτε ὕδωρ ζῶν
ἀειρρόων κρηνῶν.

‘Ο φυλακισμένος φιλόσοφος παρηγορούμενος από την Φιλοσοφία. (Μικρο-γραφία χειρογράφου που περιέχει τὸ ἔργο τοῦ μεταφραστοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους Βοηθίου. Μόναχο, Βιβλιοθήκη τῆς Βαυαρίας).

Ἀταίριαστος γάμος ὑπὸ διάλυσιν

Ἄν προσπαθούσαμε νὰ ὀρίσουμε τὴν ἔννοια τοῦ ἀληθοῦς, ἀναμφισβήτητα ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς θὰ ἔδινε μιὰ ὁλότελα ξεχωριστὴ ἐρμηνεῖα στὸν ὄρο. Σὰν γενικὸ κανόνα θὰ μπορούσαμε ὅμως νὰ ὀρίσουμε, ὅτι ἀληθές εἶναι τὸ ὑποκειμενικόν.

Εἰδικότερα, ὅταν μιᾶμε γιὰ τὴν ἱστορία, «ἀληθές» θεωρεῖται σήμερα αὐτὸ πού δὲν ἀντιβαίνει στὴν καθεστηκυῖα τάξη πραγμάτων, αὐτὸ πού δὲν κλονίζει τὴν ἰσχὺ αὐτῶν πού ἐδῶ καὶ αἰῶνες ἄλλαξαν τὶς κοινωνικοπολιτικὲς δομὲς στὸν πλανήτη μας. Ἱστορικὰ «ἀληθές» λοιπὸν αὐτὸ πού συντηρεῖ, χωρὶς νὰ ἀμφισβητεῖ ἄλλα, καὶ ὅταν τύχει νὰ τὸ κάνει, ὁ τόνος αὐτῆς τῆς ἀμφισβήτησης εἶναι ἡπιος καὶ τοῦ εἶδους τῆς προτροπῆς ἢ παραίνεσης παρὰ τῆς ἐκρηξης ἢ ἄρνησης.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἱστορικὰ «ἀληθές» πού ἔχει ἐπιβληθεῖ ἀπὸ τὴν ἄρχουσα τάξη ἐδῶ καὶ αἰῶνες τόσο στὴν χώρα μας ὅσο καὶ στὰ ὑπόλοιπα γεωγραφικὰ μῆκη καὶ πλάτη τῆς γῆς, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ στὴν συνέχεια τῆς φαινομενικὰ ἀντίθετης ἀλλὰ οὐσιαστικῆς ὁμόρροπης θρησκείας τοῦ Μωαμεθανισμοῦ. Προσπάθειες ἀμφισβήτησής του ἐπιφέρουν τὴν «ὀργὴ τοῦ Θεοῦ», πού ἀντιπροσωπεύεται καταλλήλως ἀπὸ τὰ ἐπίγεια ἀρμόδια γιὰ τὴν τήρηση τῆς τάξεως ὀργανά του («ἐλέω Θεοῦ»). Ἐνὸς Θεοῦ χωροφύλακα καὶ δήμιου μαζί, ὅταν οἱ καταστάσεις τὸ ἀπαιτοῦν. Πόσα ἐγκλήματα στὸ ὄνομά του... Μὰ εἶναι δυνατόν νὰ μένει ἀκόμα ἀμέτοχος; Περιμένει τὴν ἐξαφάνιση ὁλόκληρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους; Τὰ ποτάμια τοῦ αἵματος, πού ἀκόμα κυλᾶνε στὸ χῶμα τῆς ὑψηλίου, δὲν στάθηκαν ἱκανὰ νὰ συγκινήσουν αὐτὸν τὸν ἐκδικητικὸ καὶ ἀμέτοχο στὰ ἀνθρώπινα δεσπότη; Πόσο αἶμα ἀκόμη; Ἡ μήπως θὰ πρέπει νὰ περιμένουμε τὴν «δευτέρα παρουσία»; Τί ἁμαρτίες ἔχουμε διαπράξει ἐπιτέλους, γιὰ νὰ χρεωνόμαστε αὐτὴν τὴν ἀναμονὴ τῆς καταστροφῆς ὡς ὁλοκλήρωση μιᾶς ἄλλης καταστροφῆς, πού προξενοῦν ἀπ' τὴν ἐμφάνισή του ἔως καὶ σήμερα στὸ ὄνομά του οἱ ὅπαδοί του;

«Ἀληθές» λοιπὸν εἶναι ἡ βουλὴ τοῦ Ἰεχωβά. Ἀληθές εἶναι ὁ λόγος του καὶ ἡ ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκεία του. Ἀντίθετα «ψευδής» εἶναι ἡ ὅποιαδήποτε προσπάθεια ἔρευνας, ἄρνησης ἢ ἀμφισβήτησης τῶν λόγων ἢ τῆς ὑπαρξῆς του. «Ἐξ ἀποκαλύψεως» – καὶ περιττεύει κάθε συζήτηση.

Μνήμη, συγγενῆς οὐσία τῆς ἀλήθειας. Ἀπ' τὶς σημαντικότερες λειτουργίες τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ, ταυτόχρονα ὅμως καὶ ἀνεξέλεγκτη πηγὴ δεινῶν, ὅταν ἀναμοχλεύεται παρὰ τὶς ἀντίθετες προσδοκίες κάποιων, πού δὲν τοὺς συμφέρει νὰ θυμόμαστε... Γι' αὐτούς, πού ἡ ἐξουσία τους ἔχει θεμελιωθεῖ ἐδῶ καὶ αἰῶνες πάνω στὸ ψέμα καὶ τὴν ὑποκρισία. Πάνω σὲ ψευδεπίγραφους ἐπιθετικὸς προσδιορισμοὺς προσκολλημένους σὲ ἀ-

ληθινές και ιερές έννοιες. Τά παράσιτα, πού προσπαθοῦν νά ἀπορροφή-
σουν ἀργά ἀλλά σταθερά ὁλόκληρο τὸ νέκταρ τῆς ἱερῆς μας κληρονο-
μιᾶς. Νὰ σβήσουν μιὰ γιὰ πάντα ἀξίες και ἰδεώδη, πού δὲν χρειάστηκαν
ποτέ κανένα θετὸ πατέρα ἢ προστάτη. Κηφῆνες, πού σήμερα φαντάζουν
σωτήρες ἔχοντας ἀπομονώσει-φυλακίσει στὸ κελλί της τὴν βασιλίсса
τῆς γνώσης. Τὴν μνήμη.

Μνήμη λοιπόν. Γιατί αὐτὴ θὰ μᾶς ὁδηγήσει στὸν ἀληθῆ λόγο. Μνή-
μη και ὄχι λήθη. Γιὰ νὰ μὴν ξαναδώσουμε τὸ δικαίωμα σὲ ὀρισμένους
νὰ ἐλπίζουν ὅτι θὰ μπορέσουν γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ σκυλεύσουν και νὰ
ἀσελήσουν πάνω στὸ ἱερὸ σῶμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πού ἐμεῖς και οἱ
πρόγονοί μας αἰῶνες τώρα προσπαθοῦμε νὰ διαφυλάξουμε ἀλώβητο ἀπ’
τοὺς διῶκτες, ἐκμεταλλευτὲς και παραχαράκτες του. Ἐνὸς Ἑλληνι-
σμοῦ, πού τόσα ἔχει ὑποφέρει. Ἐνὸς Ἑλληνισμοῦ, πού αὐτὰ τὰ τελευ-
ταῖα χρόνια μοιάζει νὰ ἀφυπνίζεται και νὰ προσπαθεῖ νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ
τὸ νόθο, ἀλλὰ ὑπαρκτὸ κατασκευάσμα πού ὀνομάζεται «Ἑλληνοχρι-
στιανικὸς πολιτισμός».

Ἑλληνισμὸς και Χριστιανισμός: Δύο παράλληλα ρεύματα, πού ποτὲ
οὐσιαστικὰ δὲν συναντήθηκαν, ἀλλὰ κάποιοι «ἐγκέφαλοι» προσπάθη-
σαν διὰ τῆς βίας νὰ συζεύξουν, προκειμένου νὰ φτάσουν στὸν ἀντικει-
μενικὸ τους σκοπὸ, νὰ ὀρθοπατήσουν πάνω στὸ πτῶμα τοῦ Ἑλληνι-
σμοῦ, πού νόμιζαν ὅτι μπόρεσαν νὰ ἐξοντώσουν, και ἐκεῖ νὰ θεμελιώ-
σουν τὶς δικές τους ἐξουσιαστικὲς δυνάμεις. Τὸ πτῶμα ἔμεινε ἀκόμα νὰ
περιφέρεται μέσ’ στοὺς αἰῶνες θέλοντας νὰ μᾶς θυμίζει τὶς ἀποτρόπαιες
και ἀνόσιες πράξεις τους, ἢ ψυχὴ του ὅμως ἔμεινε ἀθάνατη δίνοντας
κουράγιο στοὺς συνεχιστὲς και μύστες τῆς ἱερῆς μας κληρονομιάς.

Ποτὲ πιά λήθη λοιπόν, ἢ γνώση θὰ φέρει και πάλι τὴν πολυπόθητη
ἀναγέννηση. «Ἀπ’ τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν ἐλλήνων τὰ ἱερά...». Ὁ
Ἕρερ τι ἔλεγε ὁ ποιητής. Γι’ αὐτὰ τὰ κόκκαλα ἀγωνιζόμαστε, γιὰ νὰ μὴν
προδώσουμε ποτὲ τὶς ἀξίες και τὰ ἰδανικά, γιὰ τὰ ὁποῖα χάθηκαν οἱ πατέ-
ρες μας προασπίζοντας τὴν Ἑλλάδα και ὄχι τοὺς ἑαυτοὺς τους. Γι’ αὐ-
τὸ τὸ ὄνομα πέθαναν και ὄχι γιὰ τὸν Γιαχβέ.

Ἑλληνισμὸς και Χριστιανισμός. Ὁ διαχωρισμὸς πρέπει νὰ γίνεи τώ-
ρα. Γιατί δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συνυπάρξουν ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀρετὴ, ἡ ἐλευ-
θερία τῆς σκέψης, ἡ ἄρνηση τῆς αὐθεντίας μετὰ τὸν φανατισμὸ, τὸν δογ-
ματισμὸ, τὸν μεσαίωνα και τοὺς κάθε εἶδους ἀφορισμούς πού ἐπισύρει ἡ
ἄρνηση τῆς αὐθεντίας τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας. Γιατί δὲν εἶναι
δυνατὸν νὰ συντηρηθῇ αὐτὸς ὁ τραγέλαφος.

Νέμεσις

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

‘Ο μῦθος τοῦ «Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ»

Διαδεδομένη θέση εἶναι, ὡς γνωστόν, ὅτι ὑφίσταται σύζευξη Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ, ἡ ὁποία ἀπέβη καρποφόρα, κυοφορῶντας τὸν «Ἑλληνοχριστιανικὸ Πολιτισμό». Ποῦ, πῶς καὶ πότε ἐπῆλθε προσέγγιση τῶν δύο ἀντιπάλων, κοσμοαντιλήψεων δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ προσδιορισθεῖ πειστικὰ ἀπὸ τοὺς φορεῖς τῆς θέσης αὐτῆς.

Ἡ ἀπόπειρα τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ μεταμφιεσθῇ σὲ Ἑλληνικὸ δημιούργημα, ἀποτελοῦσε τὴν αἵχμη τοῦ δόρατος τῆς προσπάθειας ποὺ ἀπέβλεπε στὴ χρησιμοποίηση τῆς διεθνοῦς Ἑλληνικῆς γλώσσας, γιὰ νὰ διεισδύσει ἡ νεοθρησκεία σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Ἔτσι, ὅταν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προσδίδει στὸν χριστιανισμό διεθνιστικὸ χαρακτήρα, γιὰ νὰ ἀξιοποιήσῃ καλύτερα καὶ πιὸ ἀποτελεσματικὰ τὴ διδασκαλία του, ἀρχίζει τὶς περιοδεῖες του στὸν Ἑλληνικὸ κόσμον κηρύσσοντας τὴν «ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ». Εἶναι ἱστορικὰ ἐπιβεβαιωμένο, ὅτι οἱ Ἕλληνες ὄχι μόνον δὲν ἐπέδειξαν δεκτικότητα ἀφομοίωσης τῶν ἐβραϊκῶν δοξασιῶν, ἀλλὰ ἀντίθετα ἐχλεύασαν καὶ ἀπέπεμψαν τὸν Παῦλον ἀπὸ τὶς πόλεις ποὺ ἐπισκέφθηκε. Ὡστόσο, ὁ Παῦλος ἀπτόητος καὶ ἀποφασισμένος νὰ πραγματώσῃ

Ἑλληνισμός-Ἰουδαϊσμός-Χριστιανισμός: Πῶς βλέπουν τὸ θέμα θεολογοῦντες νέοι

Κύριε διευθυντά,

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Ἰ. Χααραλαμπόπουλου, ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ τεῦχος 126 τοῦ «Δαυλοῦ» μὲ τίτλο Ἑλληνισμός, Ἰουδαϊσμός καὶ Χριστιανισμός, εἶναι ἐξόχως ἀντιπροσωπευτικὴ, γιὰτὶ ἐπαναλαμβάνει συνοπτικὰ τὰ βασικότερα ἐπιχειρήματα τοῦ πνευματικοῦ ρεύματος, στὸ ὁποῖο ἐντάσσεται. Ἐπιθυμώντας νὰ συμβάλουμε στὴ λύση μερικῶν παρεξηγήσεων, ζητοῦμε καὶ πάλι τὴν εὐγενῆ φιλοξενία σας γιὰ μερικὰ σχόλια ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐκ τῶν προτέρων σᾶς εὐχαριστοῦμε.

Καὶ ξεκινοῦμε ἀπὸ τὴν ἐβραϊκὴ διείσδυση στὴν Ἑλληνικὴ ζωὴ καὶ τὸ «ζήτημα τῆς» (ἀνυπαρκτῆς) «ἰουδαιοχριστιανικῆς συμπλεύσεως». Ποιὰ εἶναι τὰ «σπέρματα τῆς παρακμῆς» ποὺ «ἐνστάλλαξε» ὁ ἐβραϊσμός στὸν πυρῆνα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας; Ἡ ἐπίκληση τῆς οἰκουμενικῆς ἀγάπης, ἡ διδασκαλία τοῦ οἴκου καὶ ἡ ἀποθέωση τοῦ ἀδυνάτου; Ὁ Χριστιανισμός, ἀγαπητὲ φίλε, προσλαμβάνει τὸν ἀδύνατο, ὄχι γιὰ νὰ τὸν ἀποθεώσῃ ὡς ἔχει, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ καὶ νὰ τὸν ἐξαγιάσῃ. Ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτὸν (Ἰωάνν. ιβ' 32). Ὁ παράλυτος γίνεται δεκτός, ἀλλὰ θεραπευμένος· ὁ ἁμαρτωλὸς ἐπίσης, ἀλλὰ «μὴ ἁμαρτάνων» (Ἰωάνν. η' 11). Ἄς θυμηθεῖ ὁ κ. Ι.Χ. τὸν τυφλὸ Ὁμηρο καὶ τὸν χωλὸ Τυρταῖο. Πόσους Ὁμήρους καὶ Τυρταίους μπορεῖ νὰ εἶχε καταπιεῖ ὁ Καιάδας τῆς Σπάρτης;

—→

τὸ σχέδιο συνεχίζει τὴν περιοδεία του στὴν Ἀθήνα, ἐπιζητώντας νὰ μιλήσει στὴν Πνύκα, τὸ 47 μ.Χ. Παρὰ τὸν χλευασμὸ πού ὑπέστη ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, ὅπως ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ στὶς *«Πράξεις Ἀποστόλων»*, ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς ἰουδαίους καὶ μυεῖ μέλη τῆς ἐβραϊκῆς παροικίας, ἀναθέτοντας παράλληλα σὲ ἐβραίους τῆς διασπορᾶς τὴ διάδοση τοῦ χριστιανικοῦ θρησκευτικοῦ λόγου διὰ τοῦ προσηλυτισμοῦ.

Ποτὲ δὲν σταμάτησε ἡ προσπάθεια αὐτὴ τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ συγκεράσει τὴ διδασκαλία του μὲ τὸ ἀκραιφνὲς Ἑλληνικὸ πνεῦμα, οἰκειοποιούμενος τὴν ὑψηλὴ πνευματικὴ προσφορά τοῦ ἔθνους μας, τὴν ὁποία ἀνήγαγε σὲ μέσο διάδοσης τῶν ἰδεῶν του. Ὅρισμένοι χριστιανικοὶ κύκλοι ὥστόσο διατείνονται, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἀποτελεῖ μετεξέλιξη ἢ ἀκόμη καὶ διαχρονικὴ συνέχεια τῶν ἀρχῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς θρησκείας. Ἐὰν ὑποθετικὰ δεχθοῦμε ὅτι αὐτὸ συμβαίνει, τότε ἀνακύπτει τὸ ἐρώτημα: ποίος ὁ λόγος, ἀφοῦ ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν βρέθηκε στὴν ἀνάγκη ἢ εἶχε ὠφέλεια νὰ προσεγγίσει ἢ νὰ μετεξελιχθεῖ στὸν χριστιανισμό, καθότι αὐτοῦσιος προϋπῆρξε.

Ἀντίθετα ὁ δεύτερος προσέγγισε τὸν Ἑλληνισμό, γιὰ νὰ τὸν διαβρώσει καὶ στὴ συνέχεια νὰ τὸν ἐξαφανίσει — πρᾶγμα πού ἄλλωστε ἐπραξε. Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἔννοια εἶχε ἡ ἀναγόρευση διαπρεπῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων σὲ ἁγίους. Ἐπιπρόσθετα ἡ ἀγιογράφηση χριστιανικῶν ναῶν μὲ τίς προσωπογραφίες τοῦ Πυθαγόρα, τοῦ Πλάτωνα, τοῦ Ἀριστοτέλη, τοῦ Σωκράτη κ.ἄ. μαρτυρεῖ ὅτι ἐπικρατοῦσε ζωντανὴ ἀκόμη στὶς ψυχὰς τῶν πιστῶν τῆς νέας θρησκείας ἡ προσήλωση

Ἀναγνωρίζει τουλάχιστον ὁ κ. I.X. ὅτι «λιγότερο τὸ Ὁρθόδοξο καὶ περισσότερο τὸ Καθολικόν» ἱερατεῖο «συμπορεύτηκε μὲ τὸν ἐβραϊσμόν». Πότε συμπορεύτηκε μὲ τὸν ἐβραϊσμόν τὸ Ὁρθόδοξο ἱερατεῖο, κ. Χαραλαμπόπουλε; Καὶ πότε ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τοῦ Βυζαντίου «ὑπηρέτησε τὸ ρόλο τοῦ στυλοβάτη τῶν συμφερόντων τοῦ συστήματος» ἀποδεικνύοντας «τὴ διαπίστωση τῆς ἐβραϊκῆς προελεύσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ»; Οὐτε στὸ Βυζάντιο οὔτε στὴν Τουρκοκρατία, ὅπου τὸ ἡσυχαστικὸ πρότυπο τοῦ ἀσκητῆ ἐπισκόπου κυριαρχοῦσε στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ. Τὰ δυτικὰ αὐτὰ μικρόβια εἰσῆλθαν στὴν Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία μετὰ τὴν ὑπαγωγή της στὸν κρατικὸ μηχανισμό τῆς Βαυαροκρατίας καὶ τὴν αὐθαίρετη ἀποχώρησή της ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τὸ 1833.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπέριψε «τὴν ἐβραϊκὴ ἐξουσιαστικὴ σκέψη» καί, χωρὶς ποτὲ νὰ «δώσει συγχωροχάρτι» στὸν «περιούσιο λαόν», ἔθεσε «ὀριστικὸ φραγμὸ στὶς σιωνιστικὰ προσδοκίαις», γι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἑβραῖοι τὸν πολέμησαν ἐξ ὑπαρχῆς, φόνευσαν τὸν ἱδρυτὴ του, ὑποκίνησαν διωγμούς, συνήργησαν στὴ θανάτωση τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ δίδαξαν ἀνὰ τοὺς αἰῶνες, μέσω τοῦ Ταλμουδισμοῦ, πού ἀντικατέστησε τὴ θρησκεία τῆς Π. Διαθήκης, ὅτι ὁ φόνος Χριστιανοῦ δὲν εἶναι ἁμαρτία! Ἀντίθετα, ἡ «ἐσωτερικὴ διαφοροποίηση τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξῆς ἀπὸ τὸ περίβλημα τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς» ὁδήγησε στὸ μηδενισμό, τὸν ἀτομισμό, τὸν οἰκονομισμό, τὴ μαζικοποίηση, τὸ σύνδρομο τῆς αὐτοκτονίας — αὐτὰ εἶναι «τὰ σπέρματα τῆς παρακμῆς» πού «ἐνστάλαξε ὁ ἐβραϊσμός» στὶς δυτικὰ κοινωνίες καί, μέσω τοῦ ἐλλαδικοῦ κρατιδίου, στοὺς Ἕλληνες. Τὸ «δὲν διεκδικοῦμε» καὶ τὸ «καὶ Τοῦρκος νὰ ναι ὁ ἐργοδότης μου, ἐγὼ τὸ ἴδιο μεροκάματο θά

στούς εκπροσώπους του ἀρχαιοελληνικοῦ μεγαλείου. Ἡ ἀποκαλυπτική ὁμολογία τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, σύμφωνα με τὴν ὁποία *«αὐτὸ ποὺ ἀποκαλεῖται σήμε-
ρα χριστιανικὴ θρησκεία ὑπῆρχε στοὺς ἀρχαίους καὶ δὲν ἔπαψε ποτὲ νὰ ὑπάρχει
ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε τὸ ἀνθρώπινο γένος, μέχρι τὴν στιγμή ποῦ, ἐπειδὴ
ἦρθε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ἄρχισαν νὰ ἀποκαλοῦν χριστιανικὴ τὴν ἀληθινὴ θρη-
σκεία, ποὺ ὑπῆρχε ἤδη ἀπὸ πρὶν»*, δίνει τὸ μέτρο τῆς «ἀφαίμαξης» τῆς ἀρχαιοελ-
ληνικῆς πίστεως ἀπὸ τοὺς χριστιανούς. Ποιὰ σχέση μπορεῖ νὰ ἀποκοτῶσε ὁ Ἰη-
σοῦς, ὁ ἀποκαλούμενος «βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων», μετὸν ἀρχαιοελληνικὸ κόσμο,
ἀποτελεῖ ἓνα ἐρώτημα.

Ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ Ἑλληνοχριστιανικῆς σύζευξης ἀποτελεῖ λοιπὸν μέγιστη
ἱστορικὴ πλάνη. Δὲν ὑπάρχει συμπίρρευση Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ ἰουδαιο-
χριστιανικῆς δοξασίας, ἀλλὰ ὑπαγωγή τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου στὴν ἐβραϊκὴ
λατρεία κατὰ τρόπο βίαιο καὶ συγκεκριμένα μετὸν ἱστορικὴ δολοφονία τοῦ
Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἀπὸ τὸν ἰουδαιοχριστιανισμό. Κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρῖσμα
ἡ ἀπόκτηση Ἑλληνικῆς Παιδείας ἀπὸ ἐπιφανεῖς εκπροσώπους τοῦ χριστιανι-
σμοῦ — Μ. Βασίλειος, Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, Ὡριγένης καὶ ἄλλοι — ἀπέ-
βλεπε, καὶ μόνο, στὸ νὰ ἐντρυφήσουν οἱ χριστιανοὶ στὰ ἔγκατα τῆς Ἑλληνικῆς
Σκέψης, νὰ τὴν μελετήσουν ἐμπεριστατωμένα, ὥστε νὰ διαμορφώσουν τὴν ἐ-
βραιογενὴ θρησκευτικὴ τους δοξασία σὲ ἐπίπλαστα Ἑλληνικὴ καὶ νὰ πείσουν ἔ-
τσι τὸν ἑλληνορρωμαϊκὸν κόσμον.

Ἐξ ἄλλου, ὁ χριστιανισμός, γιὰ νὰ ἐπιβιώσει, ὑφαρπάζει συστατικὰ στοιχεῖα

παίρνω» εἶναι τὰ κατάλοιπα τῆς «ἐβραϊκῆς διεισδύσεως» καὶ ὄχι τὸ νίκας
χορηγῶν αὐτοῖς κατὰ τῶν πολέμων καὶ τὸ ἡ Ρωμανία κι ἂν πέρασεν, ἀν-
θεῖ καὶ φέρει κι ἄλλο.

Ὅσον ἀφορᾷ στοὺς «ἀνήσυχους σπουδαστές» τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν
τῆς Γερμανίας, ποὺ μετὰ «βαθεῖα μελέτη καὶ ἐξαντλητικὴ ἀνάλυση τοῦ πε-
ριεχομένου» τῆς Π. καὶ τῆς Κ. Διαθήκης «κατέδειξαν» ὅτι «ἡ προέλευση
τῆς Βίβλου ἀνάγεται σὲ λαϊκὰ μυθεύματα καὶ σὲ δοξασίες τῶν ἰουδαίων»,
δὲν γνωρίζει προφανῶς ὁ κ. Ι.Χ. ὅτι ἡ Σχολὴ τῆς Τυβίγγης, ἡ θεωρία τῆς
ἀπομύθευσης (Bultmann) καὶ οἱ ἀνάλογες τάσεις ἔχουν ξεπεραστεῖ πρὸ
πολλοῦ ἀπὸ τὴ σύγχρονη βιβλικὴ ἔρευνα. Καὶ ἐννοοῦμε πάντοτε τὴ φιλο-
λογικὴ-ἱστορικὴ κριτικὴ καὶ ὄχι τὴ θεολογικὴ ἐρμηνεία. Σχετικὰ ἀρκοῦμα-
στε νὰ παραπέμψουμε στὰ παρακάτω πανεπιστημιακὰ ἔργα: Σάββα Ἀ-
γουρίδη, *Εἰσαγωγή εἰς τὴν Κ. Διαθήκην*. Μέγα Φαράντου, *Δογματικὴ Ι*
(*Τὸ περὶ Θεοῦ ἐρώτημα*). Γ. Πατρώνου, *Εἰσαγωγικά στὴν ἔρευνα τῶν*
Πράξεων, ὅπου καὶ σχετικὴ βιβλιογραφία.

Γράφοντας ὁ κ. Ι.Χ. ὅτι οἱ «ἀμαθεῖς χριστιανοὶ» «γκρέμιζαν καὶ ἔκαι-
γαν μοναδικὰ καὶ ἀνεπανάληπτα μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος» καὶ ὅτι ὁ
Χριστιανισμὸς «καταδίωξε μετὰ μανίας καὶ μίσους κάθε γνήσιο ἐλληνικὸ
δημιούργημα ὡς εἰδωλολατρικόν» ξεχνᾷ τὴν ψυχολογία τοῦ ὄχλου ποὺ μό-
λις βγῆκε ἀπὸ αἱματηροὺς διωγμοὺς καὶ ξεχνᾷ ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀντι-
προσωπεύεται ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορες οὔτε ἀπὸ τοὺς πατριάρχες, ἀλλὰ ἀ-
πὸ τοὺς ἁγίους τῆς καὶ τοὺς ἀγωνιζόμενους πιστοὺς τῆς. Στὸ Βυζάντιο, μὴ
θεοκρατικὰ ὀργανωμένο, ἡ κοσμικὴ καὶ ἡ ἱερατικὴ ἐξουσία πορεύονταν ἀ-
νεξάρτητες, καὶ ὅποτε εἶχαμε ὑπέρβαση ἐξουσίας, καταλήγαμε σὲ τραγω-

τῶν Ὀρφικῶν Μυστηρίων καὶ χρησιμοποιεῖ, ὅπου αὐτὸ καθίσταται ἀναγκαῖο ἐλλεῖπει ἰουδαϊκοῦ ὑποβάθρου, τὴν Ἑλληνικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, τὴν Ἑλληνικὴ ζωγραφικὴ, τὴν Ἑλληνικὴ ὕμνωδιᾶ... Πραγματικὰ οἱ χριστιανοὶ καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες νὰ ἀντιγράψουν ἐξωτερικὰ τὴν Ἑθνικὴ δοξασία. Δὲν εἶναι τυχαῖο ἄλλωστε τὸ γεγονὸς τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν Χριστουγέννων στὶς 25 Δεκεμβρίου, ἡμέρα ἑορτασμοῦ ἀπὸ τοὺς λάτρεις τῆς Ἑθνικῆς θρησκείας τοῦ Χειμερινοῦ Ἡλιοστασίου. ταυτίζουν δηλαδὴ τὶς γιορτὲς τοῦ στὴ συνείδηση τῶν λαϊκῶν μαζῶν μὲ τὶς τελετὲς τῆς Ἑθνικῆς θρησκείας. Οἱ πιστοὶ τοῦ χριστιανισμοῦ υἱοθετοῦν ἀκόμη τὸν ἁγιασμό τῶν σπιτιῶν μὲ νερό, μία ἀπομίμηση τοῦ πανάρχαιου αὐτοῦ ἐθίμου τῆς Ἑθνικῆς θρησκείας, ἐπιννοῦν τὶς λιτανεῖες ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὶς «θεωρίες» τῶν ἀρχαιοελλήνων, ἀποδέχονται σὰν μυστήριό τους τὴν βάπτισμα κατ' ἀπομίμηση τῆς μνητικῆς τελετουργίας γιὰ τὴν εἰσδοχὴ τῶν Ἑθνικῶν στὰ μυστήρια κ.λπ. Αὐτὰ ὡς πρὸς τὸ τυπικόν.

Ἀπὸ μία σύγκριση σὲ γενικὸ ἐπίπεδο ἀνάμεσα στὸν Ἑλληνισμό καὶ στὸν χριστιανισμό προκύπτει, ὅτι ὑφίσταται μεταξὺ τους τεράστιο χάσμα, ἠθικόν, ἰδεολογικόν καὶ φιλοσοφικόν. Ὁ Ἑλληνισμὸς θέτει αἰσθητικὰ ἀξίες, τὶς ὁποῖες ἀπορρίπτει ὁ χριστιανισμὸς, ἐμμένοντας στὴν ταπεινότητά τῆς ψυχῆς. Ἐνστερνίζεται ἡρωϊκὰς ἀντιλήψεις, δέχεται κοσμογονικοὺς νόμους ποὺ ἀποτελοῦν γιὰ τὸν Ἰεχωβά ὕβρη, γιὰτὶ ἀνατρέπουν τὴν θεωρία του. Ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ πολεμικὴ ἀρετὴ, τὸ στρατιωτικὸ ἥθος, ποὺ καλλιεργεῖται στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα ὅπου πρωτεύουσα σημασία κατέχει ἡ ἔννοια τῆς τιμῆς, σχέση δὲν ἔχει μὲ τὸ χριστιανικόν

δίεξ. Στὸ θρόνο τοῦ αὐτοκράτορα ἀνέβηκαν δεκάδες ἄνθρωποι ὅλων τῶν ἠθικῶν βαθμίδων, ποὺ δὲν δίστασαν νὰ στραφοῦν καὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅσας αὐτὸ ἐξυπηρετοῦσε τὰ συμφέροντά τους, εἴτε γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ Ἀρειανισμοῦ (Κώνστας, Κωνσταντῖος) ἢ τῆς Εἰκονομαχίας (Ἰσαυροὶ) εἴτε γιὰ τὴν ὑπαγωγὴ τῆς Ὀρθοδοξίας στὸν Πάπα (Μανουὴλ Παλαιολόγος). Πατριάρχες ἐκθρονίστηκαν, θεολόγοι βασανίστηκαν, μοναστήρια κάηκαν, κεφάλια κόπηκαν. Ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία συνέχιζε τὸν ἀνηφορικὸ τῆς δρόμο γιὰ τὴν ἔνωση τοῦ θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου, παρὰ τὰ ἐγκλήματα τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων καὶ τῶν μαζῶν ποὺ συνωστίζονταν στὶς ἀρυφές τῆς.

Κανένας ἐλληνοιστὴς δὲν ἀφήνει τὶς ἐμφύλιες διαμάχες καὶ τὰ ἄλλα μελανά σημεῖα τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ κόσμου νὰ σκιασθοῦν μέσα τοῦ τὸ θάμβος τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ· ὅταν ὁμως πρόκειται γιὰ τὸ Βυζάντιο, βλέπουμε μόνο τὶς παρεκτροπὲς τῶν αὐτοκρατορικῶν δυναστειῶν. Αὐτὴ ἡ προκατάληψη σίγουρα δὲν εἶναι στοιχεῖο ἐλληνικότητος. Ἡ ἐλληνικὴ φύση τοῦ Βυζαντίου περνάει μέσα ἀπὸ τὴν ποίηση τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τὴ φυσιογνωσίαν καὶ ἱατρικὴν τοῦ Μ. Βασιλείου, τὶς γραμματολογικὰς καὶ φιλολογικοκριτικὰς ἐπιδόσεις τοῦ Μ. Φωτίου καὶ τοῦ Εὐσταθίου Θεσσαλονίκης, τὰ μουσικὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Ἰ. Δαμασκηνοῦ, τὶς ἐπιστημονικὰς ἀναζητήσεις τοῦ Εὐγ. Βουλγάρεως καὶ τοῦ Ν. Θεοτόκη, τὶς σκανδαλιστικὰς γιὰ πολλοὺς ἐνασχολήσεις μοναχῶν μὲ τὴν ἀντιγραφὴ ἀρχαίων ἔργων καὶ μάλιστα συγγραφέων ὅπως ὁ Ἀριστοφάνης (Μεταλληνός), μεταλαμπαδεύεται στοὺς γύρω λαοὺς καὶ δημιουργεῖ τὴν Ρωμανία/Ρωμιοσύνη, ποὺ δὲν εἶναι ἔννοια ἀντίπαλη τοῦ Ἑλληνισμοῦ (ὅπως νομίζουν ὅσοι ταυτίζουν τὸν Ἑλληνισμό μὲ τὴν ἀρχαία θρησκείαν), ἀλλὰ ἡ οἰ-

πνεῦμα. Ἐπίσης ἡ ἔννοια τῆς ἀγάπης, ὅπως εἰσάγεται στὸν ἰουδαιοχριστιανισμό, καμμία σχέση δὲν ἔχει μὲ τὴν ἀντίληψη τοῦ Πλατωνικοῦ ἔρωτα καὶ τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλίας, εἶναι διαμετρικὰ ἀντίθετα. Γι' αὐτὸ ὁ χριστιανισμός, ὅταν ἐπεβλήθη, κατεδίωξε μὲ ἀπίστευτο μῖσος ὅλες αὐτὲς τὶς ἰδεολογικὲς ἀξίες.

Μέχρι τὸ 400 μ.Χ. θὰ ἀνθέξει ἡ Ἑθνικὴ θρησκεία στὸν ἀνελέητο πόλεμο ποὺ ἐξαπέλυσε ἐναντίον τῆς ἡ ἰουδαιοχριστιανικῆς λαίλαπα. Ἡ ἔκβαση τῆς ἀνισῆς μάχης ἦταν προδικασμένη. Χριστιανισμός, ἀνατολικῆς προέλευσης θεωρίες καὶ ρωμαϊοκρατία θὰ συνέτριβαν τὴν ἰδεολογικὴ, φιλοσοφικὴ καὶ θεολογικὴ ἔκφραση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Δυστυχῶς τὸ περιεχόμενο τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας καὶ τὸ δίκαιο καθορίζονται ἀπὸ τὸν νικητὴ, ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει ὡς ἀληθινὸ καὶ σωστὸ ὅ,τι ταυτίζεται μὲ τὶς ἐπιδιώξεις καὶ τὰ συμφέροντά του. Ὁ ἰουδαιοχριστιανισμός, ἀνάδοχος αὐτῆς τῆς τακτικῆς, ἀναγόρευσε ἑαυτὸν σὲ κτήτορα καὶ θεμελιωτὴ τῶν ἐλληνικῶν παραδόσεων καὶ ἐνδύθηκε τὸ μανδῦα τοῦ θεματοφύλακά του, ἀφοῦ βεβαίως προηγουμένως συκοφάντησε ἢ διαστρέβλωσε ἢ παραχάραξε ὅσες δὲν ἐξάλειψε ἐντελῶς ἀπὸ τὴν συνείδηση τῆς ἀνθρωπότητας.

Μία ἀντικειμενικὴ προσέγγιση τοῦ κεφαλαιώδους σημασίας θέματος τῆς «ἐλληνοχριστιανικῆς σύμπλευσης» ἐπιβάλλει μία ἰδιαίτερη ἐπιμονὴ στὴν καταγραφή τοῦ ρόλου τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους, μία ἀμφιλεγόμενη περίοδος, κατὰ τὴν ὁποία ἡ χριστιανικὴ ιδιότητα λειτούργησε σαφῶς σὲ βάρος τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας καὶ συνειδητοποίησης, ἀφοῦ ἀρκοῦσε ἢ προσήλωσε

κουμενικὴ ἔκφανση τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν κόσμον κατὰ τὴ συγκεκριμένη ἐποχὴ. Ὁ Ἑλληνισμὸς συνέχισε τὴν πορεία του, προσλαμβάνοντας τὸν Χριστιανισμό. Τὰ μέτρα τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τοῦ Θεοδοσίου Α' κατὰ τῶν τελευταίων πυργίσκων τῆς ἐθνικῆς θρησκείας δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν βίαιος ἐκχριστιανισμὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀφοῦ ὁ ἴδιος ὁ Ἰουλιανὸς ὁμολογεῖ (στὸ ἔργο του *Μισοπῶγων*) ὅτι ἤδη στὴν ἐποχὴ του (361) τὸ εἰδωλολατρικὸ στοιχεῖο τῆς Αὐτοκρατορίας εἶχε σχεδὸν ἐκλείψει.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἐνέταξε στοὺς κόλπους του ἀτόφους τὴν ἀνθρωπολογία καὶ τὴν κοσμολογία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου, ἀπορρίπτοντας μόνον τὸν παγανισμό, τὸν ὁποῖο ἀντικατέστησε μὲ τὴ χριστιανικὴ θεολογία. Ἐπίσης δὲν *ἀντέγραψε ἐπιφανειακά* τοὺς ἠθικοὺς προβληματισμοὺς τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων (ποὺ φυσικὰ δὲν τοὺς τήρησε ποτὲ — καὶ μάλιστα *ἀπὸ ἀπλῆς εὐσυνειδησίας* — ἡ μεγάλη μάζα τῶν ἀρχαίων μας προγόνων, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Σωκράτης θανατώθηκε, ὁ Ἀριστείδης ἐξορίστηκε, οἱ νικητὲς τῶν Ἀργινουσῶν ἐκτελέστηκαν, ἢ «Ἑλλάδος παίδευσις» Ἀθήνα ρημάχτηκε!), ἀλλὰ τοὺς ἐνέταξε στὴν ἤδη ὑπάρχουσα δεοντολογία του, ποὺ τὴν ἐφάρμοζαν πιστὰ *ἀπὸ ἀπλῆς εὐσυνειδησίας* πρὸς τὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης (Ἰωάνν. ιε' 17) ὅλες οἱ χριστιανικὲς κοινότητες.

Μιλῆσαμε γιὰ παγανισμό καὶ εἰδωλολατρικὸ στοιχεῖο. Εἶναι βέβαιο ὅτι ὁρισμένοι κλασσικοὶ Ἕλληνες φιλόσοφοι ἀνῆχθησαν διανοητικὰ στὴν ἰδέα μιᾶς φιλοσοφικῆς Ἐνοθείας, διαφορετικῆς σὲ κάθε φιλοσοφικὸ σύστημα. Μὴν ξεχνᾶμε ὅμως ὅτι τὴν ἀναφερόμαστε στὰ χρόνια τῆς ἐσχάτης παρακμῆς τοῦ ἐλληνορωμαϊκοῦ κόσμου, ὅπου, μέσα στὸ συγκρητιστικὸ σάλο ποὺ ἐπικρατοῦσε στὴ θρησκεία καὶ στὴ φιλοσοφία (τὸν ὁποῖο ἐπέτειναν

στην ὀρθόδοξη πίστη, γιὰ νὰ γίνει ὅποιοσδήποτε ρωμαῖος πολίτης. Γιὰ πρώτη φορά ὁ χριστιανισμός ἀναγόρευσε σὲ πολίτες κράτους ἄτομα διάφορης προέλευσης, ἑτερογενῆ στοιχεῖα ἐνὸς πολυφυλετικοῦ μωσαϊκοῦ, χρίζοντάς τα «*ρωμιοὺς*». Ἦταν ἀρκετὸς ὁ ἀσπασμὸς τοῦ χριστιανισμοῦ, γιὰ νὰ καταφέρει ἕνας εὐρωπαϊος, ἀσιάτης ἢ ἀφρικανὸς νὰ ἀναδειχθεῖ στὸν διοικητικὸ μηχανισμό τῆς Αὐτοκρατορίας ἢ καὶ νὰ καταλάβει κάποια περίοπτη θέση, γεγονὸς τὸ ὁποῖο ἐπαληθεύει τὴν ἐκτίμηση αὐτὴ ὁ χριστιανισμός ἀλλοίωσε τὴν ἐθνικὴ κοινότητα προωθώντας τὴν φυλετικὴ ἐπιμειξία. Ὁ θρίαμβος τοῦ χριστιανισμοῦ σηματοδοτεῖ τὴν αἰχμαλωσία τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ ἕνα ἐξουσιαστικὸ σχῆμα, πὺ κυριαρχεῖται ἀπὸ ἐκδηλὰ συμπτώματα μισελληνικῆς νοοτροπίας. Οἱ ἰδεολογικὲς ἀρχές πὺ περιέβαλλαν τὸ ἐξουσιαστικὸ πρότυπο τοῦ Βυζαντίου, τῆς «Νέας Σιών», ὅπως αὐτοαπεκαλεῖτο, ὑπαγορευόμενες ἀπὸ μία δράκα μισελλήνων ρασοφόρων, συντείναν στὴν καταπίεση τοῦ ἐθνικοῦ συναισθήματος τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ ἡ ὑποβολὴ τῆς ιδέας τοῦ «ἀνεθνικοῦ χριστιανικοῦ ἔθνους» ὀδήγησε στὸν ἐκφυλισμὸ τῶν παραδοσιακῶν ἐθνικῶν ἀξιών. Τὸ ἱερατεῖο μετέβαλε τὴν Αὐτοκρατορία σὲ ὑπερασπιστὴ τοῦ δογματισμοῦ, ὑποχρεώνοντας τὸ Ἔθνος νὰ ἀπεμπολήσει καὶ νὰ ἐγκαταλείψει ἀφύλακτῃ τὴ δικὴ του κληρονομιά.

Ἡ προνομιακὴ μεταχείριση πὺ ὑπέστη ὁ χριστιανισμός κατὰ τὰ χρόνια τῆς τουρκοκρατίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνεξιθρησκείας πὺ καθιέρωσαν οἱ Ὀθωμανοὶ δυνάστες (σὲ ἀντιδιαστολὴ βέβαια πρὸς τὴ διάδοση τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας καὶ

→
τὰ διάφορα Γνωστικὰ Συστήματα), οἱ ποικιλώνυμες λαότητες ὀργιάζαν ὁμαδικά, γιὰ νὰ ἐξευμενίσουν τὶς φοβερὲς δυνάμεις πὺ ὄριζαν τὴ μοῖρα τους, οἱ Ρωμαῖοι πολίτες ἀλάλαζαν στὸ Κολοσσαῖο γύρω ἀπὸ τοὺς αἰμάσσοντες θανατοποινίτες καὶ οἱ πάντες γονάτιζαν μὲ δέος μπροστὰ στὰ ἀγάλματα τῶν αὐτοθεοποιημένων αὐτοκρατόρων. Κάθε ἔννοια Ἑνοθεϊσμοῦ περιοριζόταν στενὰ στοὺς κύκλους ἐλάχιστων διανοουμένων.

Ὁ Χριστιανισμός — πὺ γεννήθηκε ὡς Μονοθεῖσμός καὶ δὲν «ἀναγορεύθηκε» ἐκ τῶν ὑστέρων — κατέφασκε τὰ ἐνοθεϊστικὰ τινάγματα τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος (βλ. καὶ *Πράξ.* ιζ' 23, ὁμοίως καὶ τὰ ἔργα τοῦ Ἰουστίνου καὶ τοῦ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως) καὶ προχώρησε παραπέρα: ἔδειξε αὐτὸ τὸν Θεὸ στὸν κόσμον καὶ τοῦ ὑπέδειξε, χωρὶς νὰ ἐπιβάλλει, τὸ δρόμον γιὰ τὴν ἐπικοινωνία καὶ τὴν ἀσύγχυτῃ ἔνωση μαζί του. Οἱ Μυστικοὶ Πατέρες, οἱ ἄφθαρτοι ἅγιοι, οἱ μυροβλῆτες ἅγιοι, ὅλη ἡ νηπτικὴ θεολογικὴ γραμματεία τῆς Ὀρθοδοξίας (στὴν ὁποία θήτευσαν ἄνθρωποι ἀπίστευτης μόρφωσης καὶ ὀξύνουας, ὅπως ὁ Μ. Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος Παλαμᾶς ἢ ὁ Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης) καταδεικνύουν ὅτι τὸ πέτυχε.

Ὅσο γιὰ τὶς «γνήσιες ἥρωικες ἀξίες τοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου» πὺ «ἀντιμάχεται μὲ σφοδρότητα» ὁ Χριστιανισμός «ἔχοντας παράλληλα παραβιάσει τὸν αἰώνιον νόμον πὺ διέπει τὶς ἀρχές καὶ τὶς ἀξίες τῆς φύσης» (πῶς τὸν παραβίασε δηλαδὴ;), ὑπενθυμίζουμε τὸ πλῆθος τῶν Ὀρθόδοξων ἐπισκόπων πὺ ὑπέστησαν ἐκθρονίσεις, ἐξορίες, θανατώσεις γιὰ τὰ ποίμνια τοὺς ἀντιστρατευόμενοι τὶς αὐθαιρεσίες τῆς κρατικῆς ἐξουσίας (πρβλ. καὶ Ἰωάνν. ι' 11, ιε' 13, Α' Κορ. ι' 24), τοὺς μάρτυρες καὶ τοὺς στρατιωτικούς ἁγίους, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους (ἅγ. Γεώργιος, ἅγ. Δημήτριος, ἅγ.

→

παιδείας, ή όποία τελούσε υπό διωγμόν), συνιστά ένα ακόμη στοιχείο, πού επιβεβαιώνει τή στράτευση τής θρησκείας του 'Ιησού και τή χρησιμοποίησή της σάν όργάνου άφελληνισμού. Ουδέποτε ή 'Εκκλησία άπώλεσε τά προνόμιά της: και αυτό καθ' ήν στιγμήν ό 'Ελληνισμός υπέφερε τά πάνδεινα και δοκιμαζόταν άδιάκοπα από τόν έχθρό. 'Αντίθετα μάλιστα ό Τουρκός δυνάστης συνέβαλε στήν καλλιέργεια και προαγωγή του χριστιανικού θρησκευματος, αφήνοντας νά πλανάται ή έντύπωση ότι ή 'Εκκλησία έχει ύποκαταστήσει τόν έλληνικό-κρατικό όργανισμό.

Ό μισελληνισμός τών εκπροσώπων τής 'Εκκλησίας υπήρξε συχνά άκρατος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ένός τέτοιου θρησκευτικού ταγού άποτελεί ή περίπτωση του Γ. Σχολάριου, του πρώτου πατριάρχη μετά τήν "Αλωση, πού έδήλωσε ότι «*μπορεί νά γεννηθήκε 'Ελληνας και νά μιλάει τήν έλληνική γλώσσα, μά είναι μόνο χριστιανός*». Αυτή ή φυσιογνωμία, πού παρέδωσε στήν πυρά τά συγγράμματα του μεγάλου φιλοσόφου Γεωργίου Πλήθωνα, έπειδή έμπεριείχαν τήν έσχατη έλπίδα για 'Εθνική 'Αναγέννηση, όπως βέβαια και τόσες άλλες, αντιπροσωπεύει τήν άσβεστη έλπίδα του ιουδαιοχριστιανισμού νά άφανίσει τόν 'Ελληνισμό.

Και άλλοτε έχει τονισθή με έμφαση, ότι ό ιουδαιοχριστιανισμός καταδίωξε τά φυλετικά άρχέτυπα και μόνο ή πνευματική πενία και ό πολιτιστικός μαρasmus πού άνέκυψαν εξανάγκασαν τούς βυζαντινούς σέ ένα προκεχωρημένο στάδιο τής ζωής τής Αυτοκρατορίας νά καταφύγουν στο άσβεστο 'Ελληνικό πνευ-

Μηνᾶς κ.λπ.) έχουν μείνει στή συνείδηση τής 'Εκκλησίας ως ύποδείγματα ήθους και άνδρείας.

'Υπενθυμίζουμε ακόμη τό άπειρο πλήθος τών ιερωμένων πού συμμετείχαν ένοπλα ή άλλως στούς έθνικούς άγώνες, από άπλοους μοναχούς έως άνωτέρους κληρικούς, αλλά και όλους τούς άγωνιστές του 1821, πού έμψυχώνονταν όχι από τίς άρχαιολατρικές έξάρσεις του Κοραή, αλλά από τήν άπαράβατη ήθική έπιταγή *μάχου υπέρ πίστεως και πατρίδος*. 'Υπενθυμίζουμε τέλος τούς νεομάρτυρες, τούς έθνομάρτυρες και τούς κρυπτοχριστιανούς (μοναδικό φαινόμενο στήν ιστορία τών θρησκειών), πού, σύμφωνα με όλες τίς μαρτυρίες, υπάρχουν ακόμη στά τουρκοπατούμενα έδάφη μας, πού οί πολιτικοί μας «δέν διεκδικοῦν»!

Ζητούμε συγγνώμη για τό μέγεθος τής έπιστολής μας, παρακαλώντας νά φιλοξενηθεί χωρίς συντομείσεις. Για περαιτέρω ένήμερωση τών ένδιαφερομένων, παραθέτουμε μικρή συμπληρωματική βιβλιογραφία.

Βλ. Φειδᾶ, *Βυζάντιο*, 'Αθήνα 1985. Του ίδιου, *Εκκλ. Ιστορία*, τ. Ι, 'Αθήνα 1977. Γ.Δ. Μεταλληνού, *Ορθοδοξία και 'Ελληνικότητα*, 'Αθήνα 1992. Του ίδιου, *Τουρκοκρατία*, 'Αθήνα 1989. Στ. Παπαδοπούλου, *Πατρολογία*, τ. Α', 'Αθήνα 1977. Χρ. Βούλγαρη, *Χρονολόγηση τών γεγονότων του βίου του άποστόλου Παύλου*.

Εύχαριστούμε θερμά
'Οργάνωση 'Ελληνοψύχων Νέων
«**ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ**»

Τμήμα Θεολογίας
Κολοκοτρώνη 15, 105 62 ΑΘΗΝΑ

μα, για να απεγκλωβισθούν από το πολιτιστικό τέλμα, στο οποίο είχαν περιέλθει εξ αιτίας των χριστιανικών επιλογών. Θά ήταν όμως παράδοξο να εκδήλωναν οι χριστιανοί ένα ανυπόκριτο ενδιαφέρον για τα δημιουργήματα που έφεραν χαραγμένη πάνω τους την ελληνική σφραγίδα, όταν θεωρούσαν την προσωνυμία «Έλλην» σαν τίτλο ατιμωτικό, ταυτίζοντάς την έννοιολογικά με όποιο χειρότερο συνειρμό. Ένωσαν δηλαδή ντροπή για ό,τι πνευματικότερο δημιούργησε ή ανθρώπινη διάνοια, ενώ παράλληλα αισθάνονταν υπερήφανοι για την εβραϊκή ιστορία και παράδοση. Είναι οι ίδιοι, που ξέκοψαν κάθε έλπιδα, από τη Δύση τις κρίσιμες ώρες της πολιορκίας, γιατί δεν τους τὸ επέτρεπε ἡ θεολογική διαφωνία γύρω από το «Φιλιόκβε». Γι' αυτό το λόγο το θεοκρατούμενο κράτος του Βυζαντίου παραδόθηκε ἀβόηθητο και ὑπονομευμένο ἔσωτερικά από τὸν χριστιανισμό στις ἐχθρικές ὁρδές. Καὶ δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ γεγονός ὅτι ὁ Σχολάριος, ἀμειβόμενος γιὰ τὴν στάση πού ἐπέδειξε τὸ χριστιανικὸ ἱερατεῖο κατὰ τὴν Ἄλωση, ἦταν αὐτὸς πού πρῶτος κάθισε στὸν Πατριαρχικὸ θρόνο ὑπὸ τουρκικὴ κυριαρχία.

Ἀνεξάρτητα πάντως ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἀξίζει, νὰ παραλληλίσουμε τὰ κύρια χαρακτηριστικά τῶν δύο φαινομενικὰ ἀντίπαλων θρησκειῶν, τοῦ ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, γιὰ νὰ καταδειχθεῖ ἡ ὑφιστάμενη συμπίεση:

- Ὑπάρχει ταύτιση στὴν ἀναγνώριση τῆς θεότητας (Γιαχβὲ) ὅσο καὶ στὴν ἀναγνώριση τῆς ἐκλεκτικότητας τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ.

- Τόσο ὁ χριστιανισμὸς ὅσο καὶ ὁ ἰουδαϊσμός τυγχάνουν ἰδεολογικά - πολιτικά συστήματα ἀκράτως ἀνθελληνικά.

- Ἰουδαϊσμός καὶ χριστιανισμός ἔχουν κοινὸ ὑπόβαθρο τὴν «Παλαιὰ Διαθήκη», ἔργο τὸ ὁποῖο θεωρεῖται ἱερὸ γιὰ τὸν ἐβραϊσμὸ ἐμπεριέχον τὶς βασικὲς ἀρχὲς τῆς ἱστορίας του καὶ τῆς θρησκείας του καὶ κατέχει ἰδιαιτέρη θέση στὴν χριστιανικὴ Ἐκκλησία. Ἐξ ἄλλου ἡ ἔμμονή τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας νὰ παρουσιάζεται καὶ σήμερα σὰν ὑπέρμαχος τῆς ἱερότητας τῆς «Παλαιᾶς Διαθήκης» ἀποτελεῖ ἀπτή ἀπόδειξη τῆς ἀρνησῆς της νὰ ἀποκηρύξει τὴν ἐβραϊκὴ καθοδήγηση καὶ νὰ ἀπαγκιστρωθεῖ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ «περιούσιου λαοῦ».

Ἡ ἀπροθυμία ἀλλὰ καὶ ἡ ἐγγενὴς ἀδυναμία τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ καθαρθεῖ ἀπὸ τὸν ἐβραϊσμὸ προσδιορίζει μὲ ἀκρίβεια τὸ βαθύτερο αἷτιο, γιὰ τὸ ὁποῖο ἡ σύγκλιση Ἑλληνισμοῦ - χριστιανισμοῦ κατέστη ὄχι μόνον ἀνέφικτη ἀλλὰ καὶ ἀνεπιθύμητη. Ὁ χριστιανισμός, ἐξωραϊσμένη ἔκφραση τοῦ ἰουδαϊκοῦ τρόπου σκέψης, ἀποτελεῖ τὸν ἀντίποδα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Ἡ συνειδητὴ καταδίκη τοῦ ἰουδαιοχριστιανικοῦ συμπλήματος ἀπόψεων συνεισφέρει ἀποφασιστικά στὸν ἐνστερνισμό τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς κληρονομίας, πὺ τόσο συκοφαντήθηκε ἀπὸ τοὺς ἰουδαιοχριστιανούς ὡς «εἰδωλολατρεία». Ἡ ἀλήθεια, προσὸν τῆς Ἑλληνικῆς ὑπεροχῆς, δὲν πρέπει νὰ ὑφίσταται τὴν ἀέναη κακοποίηση ἀπὸ τοὺς πλαστογράφους τῆς ἱστορίας καὶ ἀπὸ τοὺς δολοφόνους τοῦ πνεύματος. Καὶ ὁ χριστιανισμός, παρὰ τὶς πολυαῖωνες διώξεις πὺ ἐξάπλωσε ἐνάντια στὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμό, ἀπέτυχε νὰ τὸν ἐξαλείψει. Ἡ ἀντίστροφη πορεία γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν Ἑλληνικῶν Ἀξιών ἔχει ἀρχίσει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΕΞΗΣ

‘Ο πολυαίωνος ἔξοντωτικὸς διωγμὸς τῶν ‘Ελλήνων ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς (1. — ‘Απὸ τὸν Κωνστάντιο μέχρι τὸν 10ο αἰῶνα)

356 μ.Χ.: ‘Ο Κωνστάντιος διὰ νόμου ἐπιβάλλει τὸ κλείσιμο ὅλων τῶν «εἰδωλο-
λατρικῶν ναῶν». Ταυτόχρονα ἀπαγορεύει φυσικὰ καὶ τὶς θυσίες ποὺ ἐτελοῦντο σ’
αὐτούς. ‘Η ποινὴ γιὰ τοὺς παραβάτες εἶναι ὁ θάνατος.

381 μ.Χ.: Μὲ νέο νόμο ὀρίζεται, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ποὺ θὰ ἐπέστρεφαν στὴν
‘Ελληνικὴ θρησκεία θὰ ἐτιμωροῦντο μὲ στέρηση τῶν πολιτικῶν τους δικαιωμάτων.
‘Ο Μέγας Κωνσταντῖνος ἔρχεται νὰ ὁλοκληρώσει τὸ ἔργο τοῦ Κωνσταντίου μὲ τὴν
συστηματικὴ λαφυραγώγησιν τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ναῶν τῶν ‘Ελλήνων. “Ἐτσι πολλὰ
φημισμένα ἔργα τέχνης πῆραν τὸν δρόμο γιὰ τὰ χυτήρια καὶ τὴν καταστροφή. Οὔτε
οἱ ὀρειχάλκινες πύλες τους οὔτε οἱ πλάκες τῆς στέγης των γλύτωσαν. Στὴν συνέ-
χεια ὁ Κωνσταντῖνος θέλοντας νὰ ἐπισημοποιήσῃ ἀκόμα περισσότερο τὶς ἐνέργειές
του προχώρησε καὶ στὸν διορισμὸ δύο ἐπιτρόπων, ποὺ ἀντικειμενικὸς τους σκοπὸς
ἦταν ἡ δήμευση ὅλων τῶν χρυσῶν ἀντικειμένων τῶν ναῶν καὶ ἡ ἀφαίρεση ἀκόμα
καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπένδυσης τῶν λατρευτικῶν ἀγαλμάτων καὶ ἡ δήμευση τῶν
κτημάτων τῶν ναῶν.

392 μ.Χ.: Νέος νόμος ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιο τὸν Α΄. Μὲ αὐτὸν κηρύσ-
σεται καὶ πάλι ἐκτὸς νόμου ἡ ‘Ελληνικὴ θρησκεία. ‘Απαγορεύεται ἡ λατρεία τῶν
οἰκογενειακῶν καὶ οἰκιακῶν θεοτήτων, ὅπως καὶ ἡ μαντεία ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῶν
θυσιαζομένων ζώων. “Ἐτσι ὀρίζεται, ὅτι γιὰ κάθε σπίτι στὸ ὁποῖο θὰ ἔκαίετο θυ-
μίαμα, θὰ ἐπεβάλλετο ἡ δήμευσις του. “Ομως φαίνεται, ὅτι δὲν ἦταν ἀρκετὴ ἡ ἀ-
παγόρευσις τῆς ἀσκήσεως τῆς ἑλληνικῆς λατρείας, ἀλλὰ ἐθεωρεῖτο ἐπικίνδυνη ἀκό-
μα καὶ ἡ παρακολούθησὶς τῆς ἀπὸ τρίτους. Σὰν συνέπεια λοιπὸν ὑπῆρξε τὸ γεγονὸς
ὅτι, ἀκόμα καὶ αὐτοὶ ποὺ παρακολουθοῦσαν σὰν θεατὲς μιὰ θυσία, τιμωροῦνταν.

394 μ.Χ.: Καὶ πάλι ὁ Θεοδόσιος καταργεῖ μὲ νόμο τοὺς ‘Ολυμπιακοὺς ἀγῶνες.
‘Απαγορεύτηκε μὲ βαρεῖες χρηματικὲς ποινὲς καὶ ἀργότερα μὲ τὴν ποινὴ τοῦ θανά-
του ἡ ‘Ελληνικὴ θρησκεία, ἡ εἴσοδος στοὺς ναοὺς, οἱ θυσίαι, ἡ ὁποιαδήποτε πρᾶξις
λατρείας σύμφωνη μὲ τὸ ‘Ελληνικὸ πνεῦμα.

‘Η ἐφαρμογὴ τῶν νόμων αὐτῶν, ποὺ κατάφωρα καταπατοῦσαν κάθε ἔννοια σε-
βασμοῦ πρὸς τὸ θεῖο καὶ τὴν ἄσκηση λατρείας πρὸς αὐτό, ἔγινε μὲ σκληρὸ καὶ ἀπε-
χθὴ τρόπο. Οἱ ἴδιοι οἱ ἱερεῖς τῆς θρησκείας τοῦ Ναζωραίου, «τῆς θρησκείας τῆς ἀγά-
πης», ἦταν αὐτοὶ ποὺ πρωτοστατοῦσαν στὸ γκρέμισμα ἱερῶν, στίς δολοφονίες ‘Ελ-
λήνων καὶ ἐν τέλει στὸν διασυρμὸ ἐνὸς τρόπου ζωῆς, τοῦ ‘Ελληνικοῦ. ‘Αναφέρει
χαρακτηριστικὰ ὁ Χριστιανὸς χρονογράφος Σωζομενός: «τῶν ἑλληνιστῶν μικροῦ πά-
ντες κατ’ ἐκεῖνο διεφθάρησαν» (ἐδολοφονήθησαν), καὶ οἱ μὲν πυρί, οἱ δὲ ξίφει ἀπολέ-
σθαι προσετάχθησαν. Παραπλησίως δὲ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν διεφθάρησαν οἱ ἀνὰ πᾶ-
σαν τὴν ἀρχομένην λαμπρῶς φιλοσοφοῦντες. ‘Αλλὰ καὶ εἰς μὴ φιλοσόφους ἐσθῆτι δὲ
ἐκείνων χρωμένους ἔχῳρι ὁ φόνος».

Ὁ Λιβάνιος μέσα ἀπὸ τὸν περίφημο λόγο του «περὶ ἱερῶν» προσπαθοῦσε νὰ συγκινήσει τὴν σκληρὴ ψυχὴ τοῦ Θεοδοσίου. Ὁμῶς ὁ κύβος εἶχε ριφθεῖ. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἀνέβαινε τὸν δικό του Γολγοθᾶ. Ἡ πορεία τοῦ μαρτυρίου εἶχε πλέον γιὰ τὰ καλὰ ἀρχίσει. Ἐνα πλῆθος ναῶν πολὺ γνωστῶν καὶ λιγότερο γνωστῶν γκρεμίζεται ἐκ βάθρων σὲ ὅλη τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐπικράτεια. Μοναχοὶ καὶ ἐπίσκοποι, ὅπως εἴπαμε καὶ παραπάνω, πρωτοστατοῦν στὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς καὶ «χωροῦσι τοῖνυν διὰ τῶν ἀγρῶν, ὥσπερ χεῖμαρρος κατασύροντες διὰ τῶν ἱερῶν τοὺς ἀγρούς». Χῶροι ἀπόδοσης σεβασμοῦ πρὸς τὸ θεῖο μετατρέπονται ἀκόμα σὲ κυβευτήρια (χαρτοπαικτεῖα), πορνοστάσια ἢ ἀποθήκες. Ἐκ βάθρων γκρεμίζεται ὁ ναὸς τοῦ Σεράπιδος στὴν Ἀλεξάνδρεια, ὁ ναὸς τοῦ Διδὸς στὴν Ἀπάμεια. Πλῆθος ἄλλων στὴν Συρία καὶ τὴν Αἴγυπτο. Μόνο στὴν κυρίως Ἑλλάδα φαίνεται νὰ ὑπῆρξε μιὰ μικρότερη εὐτυχὴς ἔκτασης καταστροφῆς λόγω τοῦ ἰσχυροῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος τῶν Ἑλλήνων, ποὺ τοὺς ὁδήγησε ἀκόμα καὶ στὴν ἀμφισβήτηση τῆς ἰσχυρῆς βυζαντινῆς ἐξουσίας καὶ τὴν ἀντίσταση κατ' αὐτῆς. Τὸ τίμημα ὅμως ἦταν μεγάλο.

Δεκέμβριος τοῦ 390 μ.Χ.: Ὁ Γότθος στρατηγὸς Βοθέριχος, ἀρχηγὸς τῆς βυζαντινῆς φρουρᾶς τῆς Θεσσαλονίκης, προσπαθεῖ νὰ ἐπιβάλλει τὸν ἐκχριστιανισμό τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς πόλεως. Ἀποτέλεσμα, ἡ ἐξέγερσις τοῦ λαοῦ ποὺ προσπαθοῦσε ἀπεγνωσμένα νὰ κρατήσῃ τὴν ταυτότητά του. Ἡ Γοτθικὴ φρουρὰ τῆς πόλεως στὴν ἀρχὴ αἰφνιδιάζεται καὶ πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες σκοτώνονται. Ὅταν ὅμως ὁ Θεοδοσίος πληροφορεῖται τὸ συμβάν, μὲ δόλιο τρόπο, τάχα γιὰ νὰ ἐξευμενίσῃ τὰ ὀξυμένα πνεύματα, καλεῖ τὸν λαὸ τῆς πόλεως στὸν ἱππόδρομο, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν δῆθεν ἱπποδρομία. Ἐκεῖ μέσα μόνο σὲ 3 ὥρες κατασφάζει μὲ τὴν βοήθεια τῶν Γότθων πάνω ἀπὸ 7.000 (κατ' ἄλλους 15.000) Ἕλληνες, ποὺ δὲν ἤθελαν νὰ βαπτισθοῦν. Βέβαια κανονικὰ ἡ Ἐκκλησία καταδικάζει τὸν Θεοδοσίον γιὰ τὴν γενοκτονία αὐτή, γιὰ νὰ προλάβει νέες ταραχὲς καὶ γενικευμένη ἐξάπλωση τῆς ἐξέγερσης σὲ ὅλη τὴν αὐτοκρατορία. Τοῦ ἐπέβαλε τὴν τιμωρία νὰ μὴ μπορεῖ νὰ μπεῖ στὴν Ἐκκλησία γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα καὶ νὰ μετανοιώσῃ γιὰ τὴν πράξη του.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ θέση ποὺ κράτησε ὁ Θεοδοσίος ἀπέναντι στὴν Ἰουδαϊκὴ θρησκεία. Τὸ 393 μ.Χ. ὁρίζει, ὅτι ἡ Ἰουδαϊκὴ θρησκεία εἶναι ἀνεκτὴ καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ καταστροφὴ τῶν ἰουδαϊκῶν συναγωγῶν ἀπὸ Χριστιανούς. Εἶναι ὅπως ποτε ἀπορίας ἄξιο, γιὰτὶ ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸς μετὰ ἀπὸ τόσα διατάγματα κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἀποφασίζει ταυτόχρονα τὴν προστασία τῶν Ἰουδαίων τῆς αὐτοκρατορίας.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ διαδόχου τοῦ Θεοδοσίου, τοῦ Ἀρκადίου, συνεχίζεται τὸ ἔργο τῶν προκατόχων του. Τότε συμβαίνει καὶ ἡ μεγάλη ἐπιδρομὴ τοῦ Ἀλάρικου κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸς εἰσβάλλει ἀρχικὰ ἀπὸ τὴν Μακεδονία στὴν Θεσσαλία καταστρέφοντας ὅτιδήποτε εὗρισκε στὸν δρόμο του μὲ σαφῆ προτίμηση στὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ οἰκοδομήματα. Συνοδοὶ του καὶ σύγχρονοι ἐφιάλτες στὴν ἀνιερὴ αὐτῇ του ἐκστρατεία πλῆθη Χριστιανῶν μοναχῶν καὶ ἱερέων. Πηγές μας γι' αὐτὴν τὴν φρικιαστικὴν συμμαχία ὁ Ζώσιμος καὶ ὁ ἱστορικὸς Εὐνάπιος, ὁ ὁποῖος χαρακτηριστικὰ ἀναφέρει: «τοιαύτας αὐτῷ τὰς πύλας ἀπέδειξε τῆς Ἑλλάδος ἡ τῶν τὰ φαιὰ ἱμάτια ἐχόντων ἀκωλύτως προσπαρεισελθοῦσα ἀσέβεια». Τὰ «φαιὰ ἱμάτια» εἶναι τὰ ράσα, ποὺ ἀργότερα ἀλλάξαν σὲ μαῦρα.

Ἡ συνεργασία ὅμως μεταξὺ βαρβάρων καὶ Χριστιανῶν ἐπεξετάθη ἀκόμα καὶ σὲ αὐτοκρατορικὸ ἐπίπεδο. Ἐτσι στὴν ἀρχὴ κρατώντας τὰ προσχήματα ἀλλὰ στὴν συνέχεια ἀφαιρώντας τελείως τὸ προσωπεῖο τῆς δῆθεν προστασίας τῶν ἐλληνικῶν πληθυσμῶν ἡ αὐτοκρατορικὴ ἐξουσία ὁλοκληρώνει τὸ ἔργο τοῦ Ἀλάρικου διορίζοντάς τον τὸ 398 γενικὸ ἀρχηγὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ θέματος. Ἐτσι ἐκεῖ ποὺ ἀπέτυχαν

οί νόμοι τοῦ Ἀρκαδίου (γιατὶ καὶ αὐτὸς θεσμοθέτησε κατὰ τῶν Ἑλλήνων) πέτυχε τὸ ξίφος τοῦ Ἀλάριχου. Οἱ νόμοι αὐτοὶ τοῦ Ἀρκαδίου ἐπανελάμβαναν τὸ πνεῦμα καταδίκης καὶ ἀφανισμοῦ τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ πνεύματος. Τὸ 396 μ.Χ. ἀφαιροῦνται ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς προϊσταμένους τῶν Ἑλληνικῶν ναῶν ὅλα τους τὰ προνόμια. Ταυτόχρονα μὲ τὴν ἐπιδρομὴ τοῦ Ἀλάριχου ὁ Ἀρκαδῖος διατάσσει τὴν ἰσοπέδωση («ἐς ἔδαφος φέρειν») καὶ ὄχι ἀπλὰ τὴν καταστροφὴ ὅλων τῶν ἐλληνικῶν ναῶν, ἐπιβάλλοντας στὴν συνέχεια, τὸ ὑλικό τους νὰ χρησιμοποιηθεῖ γιὰ τὴν κατασκευὴ ἄλλων οἰκοδομημάτων οὕτως, ὥστε νὰ χαθοῦν παντελῶς τὰ ἴχνη τους.

Ὁ Ἀλάριχος ἐν τῷ μεταξύ συνεχίζοντας τὸν περίπατο καταστροφῆς στὴν Ἑλλάδα ἔφτασε τὸ 396 καὶ στὶς Θερμοπύλες. Λίγο πρὶν φτάσει καὶ ἐδῶ εἶναι τὸ ἀποκαλυπτικὸ γεγονός τῆς συμμαχίας αὐτῆς – ἀνήγγειλε τὴν ἀφιξή του στὸν ἀνθύπατο Ἀντίοχο καὶ τὸν ἀρχηγὸ τῆς φρουρᾶς τῶν Θερμοπυλῶν Γερούσιο, ζητώντας νὰ ἀφήσουν ἐλευθέρᾳ τὴν διόδὸ του στὴν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα, πρᾶγμα ποὺ αὐτοὶ ἔκαναν. Ἔτσι οἱ βάρβαροι πάντα μὲ τὴν συνοδεία τῶν μοναχῶν πλημμυρίζουν Φωκίδα, Λοκρίδα, Βοιωτία, Ἀττικὴ λεηλατοῦντες καὶ κατασφάζοντες Ἑλλήνες ἀνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἀδιαικρίτως. Στὴν Ἀττικὴ ἰσοπεδώνουν τὸν ναὸ τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Περσεφόνης στὴν Ἐλευσίνα θανατώνοντας καὶ ὅλους τοὺς ἱερεῖς καὶ πιστοὺς ποὺ βρισκόνταν ἐκεῖ μὲ πρῶτο τὸν Ἰλάριο. Στὴν συνέχεια διασχίζουν τὴν Μεγαρίδα καὶ εἰσβάλλουν στὴν Πελοπόννησο, ὅπου συνεχίζουν τὸ βανδαλικὸ τους ἔργο. Φυσικὰ οἱ βυζαντινὲς φρουρὲς τηροῦσαν στάση θεατῆ. Πρῶτα καταστρέφεται ἡ Κόρινθος, ὕστερα τὸ Ἄργος καὶ τελευταία ἡ Σπάρτη, πόλεις ἄλλοτε ξακουστὲς μὰ ὑπὸ τὴν βυζαντινὴν κατοχὴ ἀποδυναμωμένες, χωρὶς προνόμια καὶ στρατό, καταδικασμένες στὴν καταστροφὴ καὶ τὸν ὄλεθρο. Ἡ ἥρωικὴ ἀντίσταση τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς Σπάρτης δυστυχῶς δὲν εἶχε ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ τὸν ἐνδοξὸ θάνατό τους. Στὴν συνέχεια καταστρέφοντας καὶ πάλι τοὺς Ἑλληνικοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἱερὰ ποὺ εὗρισκε στὸν δρόμο του ὁ συρφετὸς τῶν ἀμαθῶν καὶ τυφλωμένων ἀπὸ μῖσος ἰσοπεδώνει τὸν ναὸ τοῦ Διὸς στὴν Νεμέα, τὰ ἀρκαδικὰ ἱερὰ τῆς Λυκόσουρας, τὰ περιλάμπρα ἱερὰ τῆς Ὀλυμπίας.

Καὶ οἱ καταστροφὲς θὰ συνεχίζονταν, ἐὰν οἱ προσωπικὲς φιλοδοξίες ἐνὸς Γότθου στρατηγοῦ, τοῦ Στιλίκωνος, δὲν τὸν ἔκαναν νὰ παρακούσει τίς ἐντολὲς τοῦ Ἀρκαδίου καὶ νὰ ἀποβιβαστεῖ στὸ Λέχαιο τῆς Κορίνθου, ὅπου μὲ μικρὲς σχετικὰ δυνάμεις μπόρεσε νὰ κατατροπώσῃ τὸν Ἀλάριχο καὶ νὰ ἀποδείξει τελικὰ πόσο εὐκολὴ θὰ ἦταν, ἐὰν κάποιος ἤθελε, ἡ ἐξ ἀρχῆς ἀποτροπὴ τῆς βαρβαρικῆς εἰσβολῆς καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῆς τρομακτικῆς καταστροφῆς ποὺ προκλήθηκε σὲ ὅλη τὴν Ἑλληνικὴ ἐπικράτεια καὶ τὸν πολιτισμό.

Ὅταν τὸ 408 μ.Χ. ἀνεβαίνει στὸν θρόνο ὁ Θεοδόσιος ὁ Β', πολλοὶ Ἕλληνες πίστεψαν ὅτι ἴσως θὰ περιόριζε, ἂν ὄχι θὰ σταματοῦσε τοὺς φοβεροὺς διωγμοὺς ἐναντίον τους, ἀλλὰ ἡ συνέχεια δὲν τοὺς δικαίωσε στὸ ἐλάχιστο. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀνθελληνικῆς πολιτικῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορα ἦταν ἡ κατάργηση στὴν Ἀθήνα τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ θεσμοῦ τῶν θεσμοθετῶν καὶ τῶν ὑπολοίπων ἐλληνικῶν δικαστηρίων. Στὴν Σπάρτη ὁμοίως καταργήθηκαν ὅλοι οἱ πολιτειακοὶ θεσμοί. Οἱ ναοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ καταστρέφονται καὶ τὸ 429 μὲ νέο διάταγμα ὀρίζεται, ὅτι μποροῦν νὰ μετατρέπονται καὶ σὲ χριστιανικὲς ἐκκλησίες. Στὴν συνέχεια ἀπαγορεύεται καὶ πάλι ἡ τέλεσις ἱεροτελεστιῶν καὶ ἐορτῶν, καὶ μὲ ἐμπρησμό καταστρέφεται ὁ λουσχερῶς ὁ ναὸς τοῦ Διὸς στὴν Ὀλυμπία.

Νέοι διωγμοὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὁλοκληρώνουν τὸ ἔργο τοῦ ἀφελληνισμοῦ τῆς αὐτοκρατορίας. Τραγικὸ θῦμα αὐτῶν τῶν διωγμῶν καὶ ἡ φιλόσοφος Ὑπατία τὸ 415 στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἡ ὁποία, ἀφοῦ συνελήφθη στοὺς δρόμους τῆς πόλεως ἀπὸ σωματοφύλακες τοῦ Πατριάρχου («παραβολάνους»), σύρθηκε διὰ τῆς βίας μέσα σὲ

ένα ναό, όπου, αφού την γύμνωσαν και την κατακρεούργησαν οίκτρά, πέταξαν τὰ κομμάτια τοῦ σώματός της ἄλλα στὴν φωτιά καὶ ἄλλα στὰ σκυλιά.

Ἐπὶ τοῦ Λέοντος τοῦ Α' (457-474) νέοι διωγμοὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, τοὺς Ἑλλήνες, καὶ ὁ Ἰάκωβος, μέγας γιατρός, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ, ὅπως μᾶς πληροφοροῦν οἱ ἱστορικοί, ἦταν ἀποκλεισμένος ἀπὸ κάθε δημόσιο λειτούργημα καὶ κάθε δημόσια τιμὴ, ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἦταν Ἑλληνας, κέρδισε τὴν συμπάθεια τοῦ αὐτοκράτορα κατορθώνοντας νὰ τὸν θεραπεύσει ἀπὸ ἰσχυρὸ πυρετό. Ὁ Ἰάκωβος δολοφονήθηκε. Ἄλλο σημαντικό πρόσωπο ὁ φιλόσοφος Ἰσοκάσιος ἀπὸ τὴν Κιλικία, ὁ ὁποῖος, αφού εἶχε παλαιότερα μεγάλες θέσεις στὴν αὐτοκρατορικὴ διοίκηση φτάνοντας μέχρι καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ κοιαίστορος, κατηγορήθηκε καὶ αὐτὸς ὡς Ἑλληνας. Ἀφ' οὗ καθαιρέθηκε χωρὶς δίκη ἀπ' τὸ ἀξίωμά του, προσήχθη σὲ δίκη. Γυμνὸς καὶ δεμένος πισθάγκωνα ὁ μέχρι πρό τιнос ἰσχυρὸς ἄνδρας τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς θὰ ἔπρεπε τώρα νὰ λογοδοτήσει γιὰ τὴν κατηγορία ὅτι ἦταν Ἑλληνας. Ὁ ἑπαρχὸς Πουσαῖος τότε τοῦ εἶπε: «Βλέπεις πῶς κατάντησες, Ἰσοκάσιε;». Καὶ αὐτὸς ἀπάντησε: «Βλέπω καὶ δὲν ἀπορῶ, γιατί περνῶ ἀνθρώπινες συμφορές. Ἀλλὰ δίκασέ με δίκαια καὶ καθαρά, ὅπως δικάζαμε κάποτε μαζί». Ὁρβιοὶ τότε ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι χειροκροτοῦσαν ἐπευφημώντας τὸν Ἰσοκάσιο, βλέποντας πῶς ὁλόκληρη ἡ κατηγορία ἐναντίον του εἶχε αὐτόματα καταπέσει. Μὲ τίς λέξεις «δίκαια καὶ καθαρά» ἔδωσε στὸν Πουσαῖο καὶ στοὺς ὑπολοίπους νὰ καταλάβουν τὸ ἀστήριχτο τῆς κατηγορίας. «Εἶμαι Ἑλληνας», τοὺς εἶπε, «εἶναι ἀλήθεια τόσο μεγάλο ἔγκλημα;».

Τὸ 474 ἕνας νέος αὐτοκράτορας ἐμφανίζεται στὴν πολιτικὴ σκηνή, ὁ Ζήνων. Ἐπὶ τῆς βασιλείας του τὸ 484 ἔχουμε τὴν ἐπανάσταση τοῦ Λεόντιου, ὁ ὁποῖος μαζὶ μὲ τὸν Ἴλλο, ἀρχηγὸ τοῦ στρατοῦ, καὶ τὸν Παμπρέπιο, Ἀθηναῖο φιλόσοφο, ἐπιδιώκει τὴν ἀνατροπὴ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ ἀρχαίου θρησκευματος. Εἶναι μιὰ ἀπ' τίς τελευταῖες ἀπεγνωσμένες προσπάθειες τοῦ Ἑλληνισμοῦ νὰ ἐπιζήσει, νὰ σταθεῖ καὶ πάλι στὰ πόδια του, προσπάθεια πού ἀσχέτως μὲ τὴν τελικὴ τῆς αὐτῆς ἐκβασὴ ἀποδεικνύει ὅτι παρὰ τοὺς συνεχεῖς καὶ ἀνηλέητους διωγμοὺς τὸ ἠθικὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν ἔλεγε νὰ ἐνδῶσει στὶς ἀπειλὲς καὶ διώξεις. Τὸ 488 μ.Χ., τέσσερα χρόνια μετὰ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἐπαναστάσεως, ἔχουμε τὴν θανάτωση καὶ τῶν τελευταίων ἀπὸ τοὺς ὑποκίνητές της.

Δεύτερη ἀπόπειρα κατὰ τῆς βυζαντινοχριστιανικῆς ἐξουσίας ἔχουμε μὲ τὸν φιλόσοφο Σεβηριανό, τὸν ὁποῖο μάταια ὁ Ζήνων προσπαθοῦσε νὰ πείσει νὰ δεχθεῖ τὰ ὕπατα τῶν ἀξιωματῶν, αφού ὅμως σὲ ἀντάλλαγμα θὰ δεχόταν νὰ βαπτισθεῖ. Ἀπεναντίας ὁ Σεβηριανὸς προσπάθησε νὰ πείσει τὸν Ζήωνα νὰ ἀνορθώσει τὴν ἐλληνικὴ θρησκεία καὶ τὸν Ἑλληνισμό στὴν ἀρχικὴ τους θέση, πρᾶγμα πού ἴσως θὰ πετύχαινε μαζί μὲ ἄλλους Ἑλλήνες φιλοσόφους, πού εἶχαν γίνει πλέον ἀναπόσπαστο τμῆμα τῆς αὐλῆς καὶ συμβουλάτορες τοῦ Ζήωνος, ἐὰν τελικὰ δὲν ὑπερίσχυε ἡ μερίδα τῶν ἀντιπάλων ἰουδαιοχριστιανῶν αὐλικῶν, πού ἔπεισαν τὸν αὐτοκράτορα νὰ προχωρήσει ἀκόμα καὶ σὲ νέο διωγμὸ κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἔτσι ἔχουμε τὴν καταδίωξη τοῦ Σεβηριανοῦ, Ἡρακλίου, Ζώσιμου τοῦ Γαζαίου, Γεσίου τοῦ Ἀγαπίου καὶ πολλῶν ἄλλων φιλοσόφων καὶ μὴ. Στὴν περίπτωσή δὲ τοῦ Γεσίου ἔχουμε καὶ τὴν θανατικὴ του καταδίκη.

Μετὰ τὸν Ἰουστῖνο (518-527), ὁ ὁποῖος καταργεῖ τὸ 521 τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες τῆς Ἀντιοχείας, τὴν σκυτάλη παραλαμβάνει τὸ 527 ὁ Ἰουστινιανὸς (527-565), ἕνας ἀπ' τοὺς μεγαλύτερους διῶκτες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας του συμβαίνει ἡ περίφημος «στάσις τοῦ Νίκα», πού τόσο ἔχουν παραποιηθεῖ τὰ πραγματικὰ αἷτια πού τὴν προξένησαν. Οἱ Πράσινοι καὶ οἱ Βένετοι ἀποτελοῦσαν τίς δύο σημαντικότερες ἀπὸ τίς ἱπποδρομιακὲς φατρίες τῆς Κωνσταντινούπο-

λης. Ἡ τρίτη ἦταν οἱ Ροῦσσοι. Ὁ Ἰουστινιανὸς εἶχε ταχθεῖ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τῶν Πρασίνων, τοὺς ὁποίους παλαιότερα ὑποστήριζε ὁ Ἀναστάσιος (491-518), ὁ ὁποῖος εἶχε ἐκδηλωθεῖ ὡς ὁ μοναδικὸς ἴσως ἕως τώρα βυζαντινὸς αὐτοκράτορας προστάτης τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πλὴν φυσικὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἀποκρούοντας τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Γότθου Βιταλιανοῦ, ποὺ προασπίζοντας τὴν Ὀρθοδοξία καὶ τὴν σύνοδο τῆς Χαλκηδόνος, ὅπως ἔλεγε, εἶχε ἐπιτεθεῖ τὸ 514 κατὰ τοῦ Ἀναστασίου ἀλλὰ ὑπέστη συντριπτικὴ ἥττα. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ, ὅτι ὁ Ἀναστάσιος εἶχε καὶ τὴν βοήθεια τοῦ Ἑλλήνα φιλοσόφου Πρόκλου, ποὺ τὸν εἶχε ἐφοδιάσει μὲ τὸ περίφημο «ὕγρὸ πῦρ».

Οἱ Πράσινοι εἶχαν ταχθεῖ κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸ σύνολό τους καὶ ἐπιζητοῦσαν μιὰ λογικότερη καὶ ἐλληνίζουσα θρησκεία ταυτόχρονα μὲ τὴν ἐξάλειψιν τῶν σκληρῶν μέτρων καὶ τὸ σταμάτημα τῶν διωγμῶν τοῦ Ἰουστινιανοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ὅρισαν ἀρχηγό τους τὸν Ὑπάτιο, ἀνηψιὸ τοῦ ἐλληνίζοντος Ἀναστασίου καὶ ἀφοῦ πῆραν ἀργότερα μὲ τὸ μέρος τους καὶ τοὺς Βένετους, ἀπελευθέρωσαν ὅλους τοὺς κρατούμενους ἀπὸ τὶς φυλακὰς καὶ στὴν συνέχεια τὶς πυρπόλησαν. Ὑστερα ἔκαψαν τὴν χαλκὴ πύλη τοῦ παλατιοῦ καὶ τὴν ἀγία Σοφία. Καὶ οἱ ἐπιτυχίες θὰ συνεχίζονταν, ἐὰν τελικὰ τεράστια λάθη στρατηγικῆς τῶν ἐπαναστατῶν δὲν ὀδηγοῦσαν τὸν Ἰουστινιανὸ ἀπ' τὴν ταπεινωτικὴ πανωλεθρία στὴν ἀνέλπιστη νίκη καὶ σωτηρία αὐτοῦ καὶ τοῦ δόγματος ποὺ πρέσβευε. Καταστολὴ τῆς ἐξέγερσης, ἐκτέλεση τοῦ Ὑπατίου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, γενικὲς σφαγὲς καὶ νέοι διωγμοὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοὺς βυζαντινοὺς καὶ τοὺς βαρβάρους Ἑρούλους. 40.000 νεκροὶ ἀρχικά, κλείσιμο τῶν φιλοσοφικῶν ναῶν, γκρέμισμα τῶν ναῶν. Ἡ μάχη, ποὺ θὰ μπορούσε νὰ εἶχε σημάνει τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἶχε χαθεῖ.

Τὰ ἀποτελέσματα: Ἀνανέωσις ὅλων τῶν νόμων κατὰ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὴν προσεπιβολὴ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου. Ἀφαίρεση τῶν κτημάτων τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ναῶν ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τοῦ δημόσιου ταμεῖου. Τὸ 529 κατάργησιν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν. Γράφει ὁ Μαλαλᾶς γι' αὐτό: «Θεσπίσας πρόσταξιν (ὁ Ἰουστινιανὸς) ἐπέμψεν ἐν Ἀθῆναις κελεύσας μηδένα τολμᾶν διδάσκειν φιλοσοφίαν καὶ ἀστρονομίαν». Ἀκόμη ἀφαίρεσε καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν δασκάλων ὅπως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ διδάσκουν: «Ἀπαγορεύομε νὰ ἀσχοῦν διδασκαλίᾳ αὐτοὶ ποὺ πάσχουν ἀπ' τὴν ἱερόσυλὴ τρέλλα τῶν Ἑλλήνων» (Ἰουστινιανέσιος Κώδικας I, 11, 10). Ὁ ὅρος Ἑλληνας τώρα παίρνει καθαρὰ πλεον τὸν χαρακτηρισμὸ ποὺ ἐπὶ αἰῶνες προσπαθοῦσαν νὰ κρύψουν ἐπιμελῶς οἱ Χριστιανοί: «Ἐπειδὴ τινες εὗρηται ἐκ τῶν ἀνοσίων καὶ μυσαρῶν Ἑλλήνων κατεχόμενοι πλάνη...» (Ἰουστινιανέσιος Κώδικας Α', 11).

Καὶ συνεχίζει ὁ Μαλαλᾶς (Πρὸς Ἰουστινιανὸν λόγος, 15): «Διωγμὸς γάρ γεγόνε Ἑλλήνων μέγας καὶ πολλοὶ ἐδημεύθησαν, ἐν οἷς ἐτελεύτησαν Μακεδόνιος, Ἀσκληπιόδωρος, Φωκᾶς ὁ Κρατεροῦ καὶ Θωμᾶς ὁ κοιαίστωρ. Καὶ ἕως τούτου πολὺς φόβος γέγονε, ἐθέσπισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς Ἑλληνίζοντας. Οὔτε πολιτικὰ δικαιώματα λοιπὸν καὶ ἀργότερα ἀπαγόρευσις καὶ στὸ νὰ στρατεύονται. Ἐτσι οὔτε συμμετοχὴ στὰ κοινὰ οὔτε μεταβίβασις τῆς περιουσίας τους. Τὸ 546 στὴν Κωνσταντινούπολιν φυλακίστηκαν, βασανίστηκαν καὶ ἐκτελέστηκαν γραμματικοί, ρήτορες, νομικοὶ καὶ γιατροὶ μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι ἦσαν «Ἑλληνες». Τὸ 562 ἐπακολοθεῖ νέος διωγμὸς καί, ὅπως λέει ὁ Μαλαλᾶς, «Ἑλληνες πιάστηκαν καὶ διαπομπεύθησαν μέσα στὴν Κωνσταντινούπολιν ταυτόχρονα μὲ τὸ κάψιμο Ἑλληνικῶν βιβλίων στὸν «Κυνήγιον» μαζί μὲ εἰκόνες τῶν θεῶν». Ἀλλὰ καὶ ὁ Προκόπιος μιλώντας σχετικὰ ἀναφέρει γιὰ τὸν Ἰουστινιανό: «ἠθέλησε καταλύειν τὸ τῶν ρητόρων ἀξίωμα».

Ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπικρατοῦντος αὐτοῦ φανατισμοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τώρα

στὸν χῶρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ὁ περίφημος Ρωμανὸς ὁ Μελωδός, αὐτὸς ποὺ τὰ κοντάκια του πλημμυρίζουν ἀπὸ ἀνθελληνικὸ μένος τὶς ἐλληνορθόδοξες ἐκκλησίες ἀκόμα καὶ σήμερα. Στὸν ὕμνο «εἰς Πενταχοστὴν» ψάλλει χαρακτηριστικά:

*«Τί φουσῶσιν καὶ βαμβεύουσιν οἱ Ἕλληνες;
Τί φαντάζονται πρὸς Ἄρατον τὸν τρισκατάρατον;
Τί πλανῶνται πρὸς Πλάτωνα;
Τί Δημοσθένην στέργουσιν τὸν ἀσθενῆ;
Τί μὴ νοοῦσιν Ὅμηρον, ὄνειρον ἀργόν;
Τί Πυθαγόραν θρυλοῦσι τὸν δικαίως φιμωθέντα;»*

Καὶ φτάνουμε στὸ 692 μ.Χ. καὶ στὴν περίφημη «Πενθέκτη σύνοδο». Ἐκεῖ ἔχουμε τὴν μαρτυρία ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι μεσοῦντος τοῦ 7ου αἰῶνος ἔχουμε πλεῖστα «ἐθνικὰ κατάλοιπα». Εἶναι πράγματι συγκινητικὸ μετὰ ἀπὸ 400 χρόνια διωγμῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ νὰ ὑφίστανται ἀκόμα ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ Ἕλληνες ποὺ κράτησαν τὴν συνείδηση καὶ τὴν ψυχὴ τους καθαρά ἐλληνικὴ μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἄλογο παραλήρημα φανατισμοῦ καὶ τὴν ἀποθέωση τῆς θρησκευτικῆς μισαλοδοξίας καὶ τοῦ σκοταδισμοῦ. Ἔτσι αὐτὴ ἡ σύνοδος ἀπαγόρευσε τὴν προσφορὰ «γάλακτος καὶ μέλιτος» στὶς θυσίες κατὰ τὸν ἑορτασμὸ τῶν «Βοτῶν» πρὸς τιμὴν τοῦ Πανός, κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν «Βρουμαλίων» πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου, ὅπως καὶ αὐτὴν τῶν «Καλάνδων», ἀπ' ὅπου καὶ προήλθαν τὰ σημερινὰ κάλαντα: *«Τὰς οὕτω καλουμένας Καλάνδας καὶ τὰ λεγόμενα Βοτὰ καὶ τὰ καλούμενα Βρουμάλια καθάπαξ ἐκ τῆς τῶν πιστῶν πολιτείας περιαιρεθῆναι βουλόμεθα»* (62ος κανὼν). (Ἡ ἴδια γιορτὴ τῶν Βρουμαλίων ἀπαγορεύεται καὶ μετὰ τὸν 9ο κανόνα τῆς συνόδου τῆς Ρώμης τὸ 743 μ.Χ.).

Μὲ τὴν ἐμφάνιση τῆς δυναστείας τῶν Ἰσαύρων καὶ τὴν ἔξαρση τῆς διαμάχης μεταξὺ εἰκονολατρῶν καὶ εἰκονοκλαστῶν ἔχουμε μιὰ καινούργια διαμορφούμενη πραγματικότητα. Αὐτὴ ἡ πραγματικότητα δὲν εἶναι μόνο θρησκευτικῆς ὑφῆς ἀλλὰ καὶ κοινωικοπολιτικῆς, καθὼς οὐσιαστικὰ ἐκφράζεται μέσα ἀπ' τὴν διαμάχην τῶν Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν τῆς αὐτοκρατορίας, ποὺ ἀσπάζονται τὶς εἰκόνας ἐπηρεαζόμενες ἀπ' τὴν προγενέστερη παράδοση τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν, ποὺ μὲ ὁλότελα διαφορετικὴ ψυχὴ σύνθεση καὶ ἐπηρεαζόμενες ἀπ' τὴν ἀνεικονικότητα Μωαμεθανισμοῦ καὶ Ἰουδαϊσμοῦ τὶς ἀντιμάχονται.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μάχη ποὺ θ' ἀποφασίσει τελεσίδικα γιὰ τὸ ποιά θὰ εἶναι στὸ ἐξῆς ἡ φυσιογνωμία αὐτοῦ τοῦ πολυεθνικοῦ ὀργανισμοῦ, ποὺ ὀνομάζεται «Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία» ἢ καλύτερα «Ἀνατολικὸ Ρωμαϊκὸ Κράτος». Τὸ θῆμα, ὅπως πάντα, ἡ Ἑλλάδα. Ἔτσι στὸ σύγγραμμα *«Χρηστομαθείας ἐκ τοῦ Στράβωνος Γεωγραφικῶν»* ἀναφέρεται: *«Πᾶσαν Ἠπειρον καὶ Ἑλλάδα σχεδὸν καὶ Πελοπόννησον καὶ Μακεδονίαν Σκυθαὶ Σλαῦοι νέμονται»*. Πρόκειται γιὰ ἐσκεμμένη τελεία ἐγκατάλειψη τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου ὡς ἔρμαιου στὴ διάθεση τῶν βαρβάρων; Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Ε' καὶ οἱ ὑπόλοιποι εἰκονοκλάστες αὐτοκράτορες κυρίως ἐβλεπαν αὐτὴν τὴν ἐξαφάνιση τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ὡς οὐρανόπεμπτο δῶρο καὶ ἀντίρροπο στὶς εἰκονολατρικὲς αὐτὲς ἀνταρτικὲς διαθέσεις τῶν Ἑλλήνων.

Πολλοὶ ἐδῶ θὰ βιαστοῦν νὰ διαχωρίσουν τοὺς εἰκονολάτρες αὐτοκράτορες καὶ νὰ τοὺς ἀναγορεύσουν σωτῆρες καὶ θεματοφύλακες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Δυστυχῶς οἱ πράξεις τους ὁδηγοῦνταν ἀπὸ φιλοδοξία καὶ μόνο καὶ χρησιμοποιοῦσαν τὶς προσδοκίες καὶ τὰ ὁράματα ἐνὸς λαοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ, στὴν προσπάθειά τους νὰ κυριαρχήσουν καὶ νὰ ἐξουσιάσουν. Ἔτσι καὶ πάλι οἱ Ἕλληνες αἰσθάνθηκαν προδομένοι βλέποντας τὴν αὐτοκράτειρα Εἰρήνην τὴν Ἀθηναίαν ἐνθερμο ὁπαδὸ τῶν εἰκόνων καὶ «γνήσιον», δυστυχῶς ὅπως ἀποδείχτηκε μόνο στὰ χαρτιά, τέκνο τῆς Ἑλληνίδας γῆς,

νά προδίδει τὸ ἴδιο τῆς τὸ ὄνομα, τὴν ἴδια τῆς τὴν πατρίδα στὸ ὄνομα τοῦ δογματισμοῦ καὶ τῆς ἐξουσίας.

Μὲ τὴν Ζ' οἰκουμένη συνόδο τῆς Νικαίας τὸ 787 μ.Χ. ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὀρίζει χαρακτηριστικά: «Τοῖς τὰ ἑλληνικὰ δεξιούσι μαθήματα, καὶ μὴ διὰ παίδευσιν μόνον ταῦτα παιδευόμενοι ἀλλὰ καὶ ταῖς δόξαις αὐτῶν ταῖς ματαίαις ἐπομένους καὶ ὡς ἀληθέσι πιστεύουσι καὶ οὕτως αὐταῖς ὡς τὸ βέβαιον ἐχούσαις ἐγκειμένους ὥστε καὶ ἑτέρους, ποτὲ μὲν λάθρα, ποτὲ δὲ φανερώς ἐνάγειν αὐταῖς καὶ διδάσκειν ἀνευδοιάστως **ΑΝΑΘΕΜΑ**». Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ περικοπή, αὐτὴ ἡ προσβολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς σοφίας βρίσκεται ἀκόμα μέχρι σήμερα στὸ «Τριῶδιο» καὶ διαβάζεται τὴν «Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας». [Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ ἓνα σχόλιο ἐδῶ: Ποιὸς ἱερέας τῆς Ἐκκλησίας μας ἔχει τὸ θάρρος νὰ πετάξει τὰ ράσα του, ὅταν ξεστομίζει τέτοιες ὕβρεις κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ; Κανένας. Γιατί πρῶτα αἰσθάνονται Χριστιανοὶ κατὰ συνείδηση καὶ ἐπιταγὴ καὶ ὕστερα κατὰ συνθήκην «Ἑλληνες», ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ γεννηθοῦν σ' αὐτὸν τὸν τόπο. — Τέλος στὸ πικρὸ αὐτὸ σχόλιο].

Ἐνας ἄλλος κανὼν, ποὺ ψάλλεται πρὸς τιμὴν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν εἰκόνων, ποὺ κατ' ἄλλους ἀποδίδεται στὸν Θεόδωρο Στουδίτη καὶ κατ' ἄλλους στὸν Πατριάρχην Μεθόδιο (815 μ.Χ.), στρέφεται κατὰ τοῦ Ἰωάννη Γραμματικοῦ, ὁ ὁποῖος ἀρχικὰ ἦταν ἡγούμενος στὴν μονὴ τῶν ἁγίων Σέργιου καὶ Βάχχου ἀλλὰ ἔδειξε ἀργότερα τάσεις ἀποστασιοποιήσεως ἀπ' τὴν Χριστιανικὴ διδασκαλία, τίς ὁποῖες ἐπικρίνει ὁ κανὼν αὐτός: Τὸν ὀνομάζει λοιπὸν «ἴσον τῶν Ἑλλήνων» καὶ συνεχίζει λέγοντας ὅτι «περηφανεύονταν γιὰ τὰ ἔργα τοὺς ποὺ ἡ φωνὴ τῶν δικαίων δίκαια τὰ σκόρπισε στοὺς ἀνέμους». Ὁλόκληρη ἡ παραπομπὴ στὸ ἀρχαῖο κείμενο ἔχει ὡς ἐξῆς: «ἴσος γάρ τῶν Ἑλλήνων ἐδείχθη ὑψαυχόμενος τοῖς τούτων συγγράμμασιν, ἃ δικαίως ἐλόκμισαν αἱ τῶν δικαίων φωναί». Καὶ συμπληρώνει: «Θὰ ἔπρεπε νὰ ὀνομάζεται ὄχι Ἰωάννης, ἀλλὰ Πυθαγόρας, Κρόνος ἢ Ἀπόλλων».

Ἡ προσχώρηση αὐτὴ στὶς ἑλληνικὰς ἀξίες ἀνθρώπων τῆς ἐκκλησίας ὅπως καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας δὲν σταματᾷ ἐδῶ καὶ βρίσκει τὴν ἔκφρασή της ἀκόμα καὶ σ' αὐτὸ τὸ πρόσωπο τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Σοφοῦ (886-912 μ.Χ.). Ἐτσι ἔχουμε δύο λόγους τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Σικελοῦ κατὰ τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ, τοῦ ὁποῖου, ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ, ὅτι ἦταν μαθητὴς, ὅπου φανερώνει καὶ αὐτὸς τὸ ἀβυσσαλέο του μῖσος κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Στὸ στιχοῦργημά του τῶν 44 στίχων μὲ τίτλο «Στίχοι ἡρωικοὶ καὶ ἐλεγειακοὶ εἰς Λέοντα φιλόσοφον Κωνσταντίνου μαθητοῦ αὐτοῦ» ἀναφέρει ὅτι: «αὐτός (ὁ Λέων) δίδαξε ὅλη τὴν κοσμικὴ ἐπιστήμη (θύραθεν σοφία), γιὰ τὴν ὁποία περηφανεύονταν οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἔχασε τὴν ψυχὴν σου σ' αὐτὴν τὴν θάλασσα τῆς ἀσέβειας. Λάτρεψε τὸ ἀμέτρητο πλῆθος τῶν θεῶν καὶ ἀρνήθηκε τὴν ἁγία Τριάδα. Ὁ Χριστὸς δίκαια τὸν τιμώρησε γιὰ τὸν σαρκασμὸ τοῦ πρὸς τὸν ἀληθινὸ Θεό, γιατί ἦταν ἓνας ἀποστάτης, ἓνας λάτρης τοῦ Δία». Στὴ συνέχεια τοῦ συγγράμματος ὁ Λέων στέλνεται «στὸν Ἄδη μαζί μὲ τὴν ἐπιστήμην του καὶ τὴν ἀσέβειά του, νὰ ξαναβρεῖ τὸν Χρῦσιππο, τὸν Σωκράτη, τὸν Πρόκλο καὶ τὸν Πλάτωνα, τὸν Ἀριστοτέλη καὶ τὸν Ἐπίκουρο καὶ τοὺς ἀγαπητοὺς τοῦ φίλους τοὺς Εὐκλείδεις καὶ τοὺς Πτολεμαστρονόμους συντροφιά μὲ τὸν Ὀμηρο, Ἡσίοδο καὶ τὸν Ἀρατο», τοὺς φιλοσόφους, τοὺς σοφοὺς, τοὺς ποιητὲς τῆς Ἑλλάδος, νὰ καεῖ ἐκεῖ μαζί τοὺς στὴν φωτιά, «ὅπως τοῦ ἀξίζει». Καὶ τελειώνει: «Νὰ αὐτὰ ποὺ ἐγώ, ὁ Κωνσταντῖνος, ποὺ θήλασα τὸ καλὸ γάλα τῆς Καλλιόπης, σοῦ ἔφαλα μὲ τέχνη ἐγώ, ποὺ ἔχοντας ἐρευνῆσαι τὰ μυστήρια τῆς καρδιάς σου ἔμαθα νὰ ἀναγνωρίζω τὸ κακὸ ποὺ κρυβόταν ἐκεῖ».

Ἀλλὰ δὲν ἀρκέστηκε μόνον σ' αὐτὰ ὁ Κωνσταντῖνος. Ἐπιστρέφει μὲ ἓνα νέο ποίημα 70 στίχων, ὅπου οἱ κατηγορίες τώρα παίρνουν ἀκόμα γενικότερο χαρακτή-

ρα κατὰ τῶν Ἑλλήνων: «Νὰ χαθοῦν αὐτοὶ ποὺ ἀρنيοῦνται τὴν θεότητα, κι' αὐτοὶ ποὺ ἀσπάζονται τὴν πλάνη τοῦ Μάνη, κι αὐτοὶ ποὺ λατρεύουν τοὺς θεοὺς τῶν Ἑλλήνων... Κάτω ὅσοι δὲν λατρεύουν τὸν Θεὸ ποὺ εἶναι νοητὸς σὲ τρία πρόσωπα καὶ τιμᾶται σὲ μιὰ φύση. Νὰ χαθοῦν ὅσοι δὲν σέβονται μὲ ὅλη τὴν τρεμάμενη ψυχὴ τους τὴν ἐνσάρκωση τοῦ θείου λόγου...». Καὶ στὸ τέλος ὁμολογεῖ: «Ναὶ εἶμαι πατροκτόνος δυσεβοὺς διδασκάλου, ἔστω κι ἂν οἱ Ἕλληνες σκάσουν ἀπ' τὸ κακό τους...».

Τὸ σημαντικότερο ὅμως γεγονὸς σὲ αὐτὰ τὰ δύο στιχοιργήματα προκύπτει ἀπ' τὸ ὅτι γράφτηκαν σὲ μιὰ ἐποχὴ, τὸν 10ον μ.Χ. αἰῶνα, ὅπου οἱ περισσότεροι ἱστορικοὶ θεωροῦν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία καὶ θρησκεία, στὴν αὐθεντικὴ τους μορφὴ, ἔχουν παντελῶς ἐκλείψει. Ὅμως τί συμβαίνει ἐδῶ, ὅταν ἕνας αὐτοκράτορας μοιάζει νὰ ἀκολουθεῖ τέτοιες ιδέες καὶ νὰ κατηγορεῖται γι' αὐτὰ του τὰ πιστεύω ἀπὸ ἕναν πρῶην μαθητὴ του γνῶστη αὐτῶν του τῶν πιστεύω καὶ ιδεῶν; Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ περίφημοι Ἕλληνες, ποὺ θὰ σκάσουν — ὅπως χαρακτηριστικὰ ἀναφέρει — ἀπ' τὸ κακό τους; Σὲ ποιὲς ἀνεξερευνήτες πτυχὲς τῆς ἱστορίας βρίσκονται ἐγκλωβισμένοι.

[Στὸ ἐπόμενο: Ἡ στάση τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τὴν Τουρκοκρατία].

ΜΠΑΙΝΟΝΤΑΣ ΣΤΟΝ 12ο ΧΡΟΝΟ

Ἡ ἐκ προμελέτης πνευματοκτόνος πολιτικὴ, ποὺ αὗξησε τὸ Φ.Π.Α. γιὰ τὰ ἔντυπα ἀπὸ 4% σὲ 18%, ἡ ἐντὸς τοῦ 1992 ραγδαία αὗξηση τιμῶν τῶν (εἰσαγομένων) χαρτιοῦ, ἐξώφυλλου, ὑλικῶν φωτοσυνθέσεως κ.λπ., ποὺ ἀκολουθοῦν τὴν ἀντιστοιχία δραχμῆς - δολλαρίου, ὁ τριπλασιασμὸς τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν κ.λπ. φέρουν τὸν «Δαυλὸ» ἐνώπιον τοῦ διλήμματος ἢ νὰ διακόψῃ τὴν ἐκδοσὴ του ἢ νὰ αὗξησῃ τίς τιμές του. Τὸ δίλημμα αὐτὸ μοιραῖα προέκυψε γιὰ ἕνα ἔντυπο ποὺ, μόνον αὐτό, **δὲν δημοσιεύει ποτὲ διαφημίσεις γιὰ λόγους ἀρχῆς**, εἶναι δαπανηρὸ ὡς ἐκδοσὴ λόγω δύσκολης γλώσσας καὶ πυκνότητάς ὕλης, δὲν ἀπατᾷ ποτὲ τὸν ἀναγνώστη του μὲ πρόχειρα κείμενα καὶ δὲν παραπληροφορεῖ ποτέ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀντιμετωπίζῃ τὴν ἐχθρότητα — κυρίως τῶν πολυπληθῶν ἐμφανῶν ἢ ἀφανῶν φορέων καὶ ὀργάνων τοῦ Διεθνοῦς Ἑξ-ουσιασμοῦ.

Ἀπὸ τὸν Ἰανουάριο 1993 οἱ τιμές τοῦ «Δαυλοῦ» καθορίζονται ὡς ἑξῆς: **Ἑτήσια συνδρομὴ κανονικὴ 8.000 δρχ.** (ἀπὸ 6.000), **φοιτητικὴ 5.000 δρχ.** (ἀπὸ 4.000), **ὀργανισμῶν κ.λπ. 10.000 δρχ.** (ἀπὸ 8.000). Ἡ **συνδρομὴ ἐξωτερικοῦ** παραμένει σταθερὴ (**50 δολλ. ΗΠΑ**). Ἡ **τιμὴ ἀντιτύπου** γίνεται **800 δρχ.** (ἀπὸ 600 δρχ.).

Ἐπαναλαμβάνεται, ὅτι στὸν «Δαυλὸ» **δὲν ἀμείβεται κανεὶς**, πλὴν μιᾶς ὑπαλλήλου γραφεῖου μὲ μειωμένο ὥραριο καὶ ἀνάλογο μισθό. Ἀπὸ οἰκονομικὴ ἄποψη τὸ ἰδανικὸ τοῦ «Δ» εἶναι νὰ εἰσπράττῃ ὅσα πληρώνει (χαρτεμπόρους, τυπογραφεῖο, ταχυδρομεῖα), χωρὶς νὰ ὑπολογίζωνται ἡ ἐργασία κανεὸς, τὸ διαμέρισμα ὅπου στεγάζονται τὰ γραφεῖα του κι ὅλα τὰ ἄλλα ἔξοδα στὰ ὁποῖα καθημερινὰ ὑποβάλλεται κανεὶς, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ βγαίνει τακτικά, ἐμπρόθεσμα καὶ μὲ ἀξιοπρεπῆ ἐμφάνιση τὸ Περιοδικό.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ: Ἄς γνωρίζουν φίλοι καὶ ἐχθροί, ιδίως οἱ ἐχθροί, ὅτι: **Τὸ μυστικὸ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐπὶ 12 χρόνια ὁ «Δαυλὸς» ζῇ, εἶναι τὸ γεγονός ὅτι κανεὶς δὲν ζῇ ἀπὸ τὸν «Δαυλὸ», καὶ ὅσοι ἀσχολοῦνται μ' αὐτὸν ἀσκοῦν διάφορα ἐπαγγέλματα ἢ ἔχουν κάποια εἰσοδήματα.**

Χριστουγεννιάτικο παραμύθι

‘Ο Μωσέ, ό βοσκός, άγρυπνούσε πάνω στην πλαγιά. Τόν τελευταίο καιρό είχαν φανεί άγρίμια και κλέφτες. Γέμισε πιά έτοῦτος ό τόπος άρπαγες. Ρημαδιό ή γή σου, ‘Ισραήλ’ ξέφραγο άμπέλι ό λαός σου κι ό βασιλιάς σου χάρτινος, νά τά κάνει πλακάκια με τούς όχτρούς σου. Εύλογημένος ό ‘Ερχόμενος, πού θά πατήσσει άπάνω τούς και θά τούς λιώσει σά σιχαμερά σκουλήκια. ‘Εμμανουήλ! Μεθ’ ήμῶν ό Θεός! Μόνο μήν άργείς, Κύριε.

Κάτω στην πεδιάδα ή πόλη κούρνιαζε άποκαμωμένη από τής ήμέρας τής χλαπαταγή. Μόνο κάτι αδύναμα φωτάκια, πού άχνόφεγγαν μέσα στην πάχνη τής νύχτας, μαρτυρούσαν πώς τά καπηλειά δέν είχαν κλείσει ακόμα. Τά ώραϊα κορίτσια με τά πέπλα τούς φουσκωμένα πανιά στόν άνεμο ταξίδευαν στ’ όνειρο, φεύγοντας τά πεινασμένα μάτια τών μεθυσμένων. «‘Ημαρτον, Κύριε, αλλά δέν είναι για τά μούτρα τούς», είπε κι ακούμπησε τό μέτωπο στο χῶμα. Τίς είχε δει νιό παλληκάρι· τίς είδε πάλι μιά νύχτα σάν την άποψινή ν’ άνεβοκατεβαίνουν στην άστροφεγγιά μ’ όλάσπρες φτεροῦγες πίσω στην πλάτη. «‘Η Σκάλα του ‘Ιακώβ», ψιθύρισε τρέμοντας κι έπese μπρούμυτα.

Πίσω από την πόλη, κατά τη μεριά του βουνού, βρισκόταν τό σπιτάκι πού στεγάξε τη γυναίκα και τά παιδιά του. Μιά γυναίκα με χέρια εύλογημένα, πού ‘πιαναν την ξερολιθιά κι εκείνη γεννοβόλαγε ρίζες, βλάσταινε κι έδινε καρπούς. «‘Ηλαμά, έσύ είσαι ή γή του ‘Ισραήλ».

‘Η μεγάλη άπαντοχή του όμως ήταν ό Γιούντα. Καμάρωνε την περήφανη θωριά του κι ό νοῦς του ξεστράτιζε πίσω, στους άσύγκριτους πολεμιστές πού ξεπάστρευαν μυριάδες. Παιδι ζωνηρό κι άτίθασο χανότανε με τίς ώρες, χωρίς νά δίνει λόγο σέ κανέναν. ‘Ετρεμε μέσα στα φυλλοκάρδια της ή μάνα, γιατί γνώριζε την ψυχή του. Είχε δει τούς σταυρωμένους νά κρέμονται σά σφαχτάρια πάνω στα ξύλα. Τό ‘ξερε. Οί σταυροί δέν είναι για τόν καθένα, αλλά μακρυά ‘πό τό παιδί της. Είδη τη ρωμαϊκή λεγεῶνα νά περνάει ό Γιούντα κι έμπηξε τά νύχια στίς χούφτες του. «Αυτόους έδῶ πρέπει νά τούς διώξουμε και στα γρήγορα», βρουχήθη. — Με ποιόν τρόπο; — Με τίς σφεντόνες. Και οί φίλοι του άρχίσανε τά χάχανα. ‘Αναψε και κόρωσε τό παλληκάρι: «Θρασίμια. ‘Απολειφάδια. Με ποιόν τρόπο νίκησε ό Δαβίδ τόν Γολιάθ;» Και κατέβασαν τά κεφάλια ντροπιασμένοι.

Τό άγκάθι στην καρδιά του πατέρα ήταν ή μικρή Ναομί. Φύτευε όλημερίς ήλιοτρόπια ή μουτζούρωνε τίς πέτρες και τά ξύλα, για νά φτιάσει, λέει, τη θάλασσα, πού ποτέ της δέν είχε άντικρύσει. Την είχ’ άκουστά μόνο. Τά βράδυα, όταν ή ‘Ηλαμά δούλευε με τό λυχνάρι, ή Ναομί τη ρωτούσε συνέχεια για τη θάλασσα. ‘Αν είναι όμορφη, αν αγαπάει τά παιδιά, αν τη φωτίζουν ήλιοτρόπια κι ένα σωρό άλλες τέτοιες κουταμάρες. Στέναζε μέσα στα κατάρριζά της ή μάνα. «Δυστυχό μου κοριτσάκι· γιατί νά μου γεννηθείς παραλοϊσμένο...».

Βυθισμένος στους λογισμούς του ό Μωσέ, δέν είδε τό λαμπερό άσημένιο δίσκο πού ‘ρθε από την ‘Ανατολή κι άδειασε με μιās τόν οῦρανό άπ’ όλα του τ’ αστέρια. Κι όταν στάθηκε μπροστά του σχεδόν, πάνω από τά ριζά του βουνού, ρίχνοντας τό παράξενο φῶς του σ’ ένα ώρισμένο σημείο, στη σπηλιά πού χρησιμοποιοῦσε για σταῦλο του ό ‘Ελιέζερ, άλαφιάστηκε κι έσκυψε τό πρόσωπο στίς απαλάμες. Μιά μελωδία όμως, πού δέν ήξερε πούθ’ έρχόταν, γλύκανε την

καρδιά του· μέρεψε. Καί περίεργος πιά νά μάθει τί συμβαίνει, πήρε τὸν κατήφορο.

Ἡ ἄλλοτε βρώμικη καὶ μισοσκότεινη σπηλιά τῶρα ἔλαμπε καὶ μοσχομύριζε βασιλικὸ καὶ πελαργόνι. Μιά πολὺ νέα κοπέλλα, μ' ὅλη τὴν ὁμορφιά τῶν ἀγγέλων στὸ πρόσωπό της, ἔσκυβε πάνω ἀπὸ τὸ νιογέννητο, ποὺ κοιμόταν στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων. Ἕνας ἄντρας τοὺς παράστεκε. «Νὰ σᾶς ζήσει», ψέλλισε μέσα στὴ σαστιμάρα τοῦ ὁ Μωσῆ κι ἔφυγε τρέχοντας νά πάει τὰ νέα στὴ γυναῖκα του.

— Ἕνα μωρὸ γεννήθηκε ἀπόψε. — Ποῦ καλέ; — Στὴ σπηλιά τοῦ Ἑλιέζερ. — Κατάλαβα. Κάποια παστρικά θὰ 'ναι, ποὺ 'ρθε κατὰ δῶ νὰ κρύψει τὴν ντροπὴ της. — Ἐχει πατέρα τὸ παιδί. — Τότε ἀλλάζει... Ἀφοῦ 'ναι ἔτσι, τὸ λοιπόν, λέω νὰ πάω στὴ λεχὼ σιτάρι βρασμένο, καρύδια, ρόδια καὶ κρασί. Γιὰ τὸ μωρὸ δὲν ἔχω τίποτα. — Θὰ τοῦ χαρίσω ἐγὼ τὴν καλύτερη σφεντόνα μου, εἶπε ὁ Γιούντα. — Κι ἐγὼ τὸ πιὸ ὠραῖο μου ἡλιοτρόπιο, εἶπε ἡ Ναομί.

Φτάνοντας εἶδαν καμῆλες πεζεμένες κι ἀνθρώπους ξενόφερτους, ποὺ κάθονταν ἀνακούρκουδα. Μέσα στὴ σπηλιά τρεῖς ἄρχοντες πρόσφεραν τὰ δῶρα τους γονατιστοί. Ὁ πρῶτος ἀπόθεσε στὰ πόδια τῆς μητέρας ἓνα μικρὸ σωρὸ ἀπὸ κιτρινωπὰ ραβδάκια, ποὺ λαμποκοποῦσαν. Στρογγύλεψαν τὰ μάτια τοῦ Μωσῆ· ἡ κοπέλλα ὅμως δὲ φάνηκε νὰ κατάλαβε τὴν ἀξία τοῦ δώρου. Ὁ δεῦτερος τῆς πρόσφερε λιβάνι καὶ ὁ τρίτος σμύρνα. Μυρουδιὰ θανάτου μοῦκωσε τὰ ρουθούνια τῆς κοπέλλας, τὸ κορμί της τσακίστηκε στὰ δυὸ κι εἶδε τὴν ἀπειλητικὴ σκιά τοῦ σταυροῦ πάνω ἀπὸ τὸ ταπεινὸ λίκνο τοῦ παιδιοῦ της.

Ἀκολούθησαν ἡ Ἥλαμὰ καὶ ὁ Γιούντα, ποὺ πῆραν ἀντίδωρο τὸ γλυκύτερο χαμόγελο τοῦ κόσμου.

Ἡ Ναομί, ποὺ δὲν εἶχε σαλέψει ἀπὸ τὴ φάτνη, κρατοῦσε τὸ ἡλιοτρόπιο στὸ στήθος της καὶ περίμενε νὰ ζυπνήσει τὸ μωρὸ, γιὰ νὰ τοῦ τὸ δώσει. Δὲν ἤξερε πῶς ὁ ἄνθρωπος γεννιέται ἀνήμερος καὶ τυφλός.

Ἀλλὰ ἐγινε πάλι τὸ σημεῖο. Τὸ νιογέννητο ἀνοιξε τὰ μάτια του, καὶ τὸ κοριτσάκι εἶδε δυὸ γκρίζες καταπακτές, ποὺ ἀνοίγαν-ἀνοίγαν... μέχρι ποὺ ἐγιναν ξάστερος γελαστὸς οὐρανός, ποὺ μέσα του χάθηκε, πλανήθηκε κατὰ κεῖ ποὺ βασιλεύει ὁ ἥλιος, στὸ ἀπέραντο γαλάζιο μὲ τὰ καράβια ποὺ ταξίδευαν. Καὶ εἶδε τὴ θάλασσα!!! Εἶδε τὸ ἀρχιπέλαγος μὲ τὰ νησιά, ποὺ γελοῦσαν στὸν ἥλιο, τ' ἀκρογιαλίες μὲ τὰ χαρούμενα παιδιά. Εἶδε τίς βαρκοῦλες μὲ τ' ἄσπρα πανιά, τοὺς γλάρους ποὺ πετοῦσαν. Εἶδε τ' ἀμπέλια καὶ τὰ καλαμπόκια νὰ κατεβαίνουν μέχρι τὸ κῦμα, τὴ χρυσὴ ἀμμουδιὰ στεφανωμένη ἀπὸ τὰ ἡλιοτρόπια. Δὲν κατάλαβε πότε τὸ μωρὸ τῆς χαμογέλασε, πήρε τὸ ἡλιοτρόπιο ποὺ κρατοῦσε καὶ τὸ ἔφερε στὸ στήθος του. Ἐκεῖνοι ποὺ εἶδαν, ἔπεσαν στὰ γόνατα. Μαρμαρωμένη ἡ μάνα, ἀσάλευτη, κυττοῦσε μιὰ τὸ γιό της — μιὰ τὴ Ναομί, καθὼς πορεύονταν ὁ ἓνας μέσα στὸν ἄλλον, καὶ ἡ πίκρα σφράγισε τὰ χεῖλη της. Στὴ σκληρὴ σκόνῃ τοῦ δρόμου ἐβλεπε πιά καθαρὰ νὰ ὀδεύει μιὰ κοπελλίτσα δίπλα σ' ἓναν ἄντρα, ποὺ δὲν ἦταν ὁ ἄντρας της· ποὺ ἐγινε μάνα, χωρὶς νὰ ρωτηθεῖ· καὶ κρατοῦσε στὰ χέρια της ἓνα παιδί, ποὺ δὲν ἦταν δικό της. Ἀπὸ τότε κανεὶς δὲν τὴν εἶδε νὰ γελαίει.

Οὐρανία Πρίγκουρη

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

Οι ιστορικές καταβολές του Χριστιανισμού

Τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων Ἑλληνισμοῦ-Ἰουδαϊσμοῦ-Χριστιανισμοῦ ἔχει ἀπασχολήσει πολλοὺς ἐρευνητὲς ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες. Συχνὰ οἱ σχετικὲς ἐρευνες κατέληγαν σὲ συμπεράσματα ἐν πολλοῖς αὐθαίρετα, ἀπάδοντα τῆς ιστορικῆς πραγματικότητας, ἀνάλογα μὲ τὴν ιστορικὴ στιγμὴ κάθε φορά: «Τὸ ἄμεσο ὑπέδαφος, ποὺ ἐξέθρεψε τὸν ἀρχικὸ Χριστιανισμό, πρέπει ν' ἀναζητηθῇ στὸν Ἰουδαϊσμό κι ὄχι στὸν Ἑλληνισμό τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Σημαίνει ἄραγε τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ κάθε παρουσία καὶ σημασία τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὶς ιστορικές καταβολές τοῦ Χριστιανισμοῦ; Ἡ ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπλῆ· ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ περιπλοκώτερα προβλήματα τῆς Ἱστορίας. Ἡ αἰτία τῆς δυσκολίας συνίσταται σὲ τοῦτο: ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ Ἰουδαϊσμός καὶ ὁ Ἑλληνισμός ἀντιπροσωπεύουν γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δύο πνευματικὰ καὶ πολιτιστικὰ μεγέθη τόσο ἀσυμβίβαστα μεταξὺ τους, ὥστε ἀρκεῖ νὰ διαπιστωθῇ ἡ παρουσία τοῦ ἑνός, γιὰ νὰ ἀποκλεισθῇ αὐτόματα ἡ παρουσία τοῦ ἄλλου. Ἡ ἀντίθεση μεταξὺ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ ὑπῆρξε τόσο σφοδρὴ, ὥστε νὰ ὀδηγήσῃ σὲ σκληροὺς, μακροχρόνιους καὶ πολλὰ φορὲς αἱματηροὺς ἀγῶνες ἀλληλοεξοντώσεως. Ἀπὸ τὸ ἄλλο ὅμως μέρος, μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἐξοντωτικὴ πάλη πραγματοποιοῦνταν μιὰ σταθερὴ καὶ βαθειὰ διείσδυση τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν Ἰουδαϊσμό ἀλλὰ καὶ ἀντίστροφα. Ὁ Ἑλληνισμός, ποὺ κυριαρχοῦσε πολιτιστικὰ στὸν ἱστορικὸ χῶρο τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προκαλοῦσε τὴν ἀντίδραση τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, ἀκριβῶς γιατί μὲ τὴν ἀναπόφευκτη διείσδυσή του γινόταν ἀπειλητικὸς γιὰ τὴν ἴδια τὴν ὑπόστασή τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ. Ἔτσι ἀντίθεση καὶ ἐπίδραση ἐνεργοῦν ταυτόχρονα καὶ κάνουν τὴν ἱστορικὴ εἰκόνα πρὸς πολὺ πλοκή ἀπὸ ὅσο ἐμφανίζεται συνήθως στὰ μάτια ἐπιπόλαιων ἐρευνητῶν¹. Σ' αὐτὸ τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο πρέπει ἐπίσης νὰ τονισθῇ ἰδιαίτερα ἡ μεσσιανικὴ προσδοκία τῶν Ἰουδαίων γιὰ ἐπανάσταση ἐναντίον τῶν κατακτητῶν καὶ ἐθνικὴ ἀποκατάστασή τοῦ Ἰσραήλ.

Ὅσον ἀφορᾷ στὸ ἱστορικὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ, ὑπάρχουν κάποια σημεῖα κοινῶς ἀποδεκτὰ καὶ ἀδιαμφισβήτητα σήμερα ἀπ' τοὺς ἱστορικοὺς ἐρευνητὲς:

I) Ἡ παρουσία τοῦ Ἰησοῦ ὡς «χαρισματικοῦ ἡγέτη», ποὺ συνεπαίρνει τὶς μάζες καὶ θεραπεύει ἀσθενεῖς δωρεάν². (Κι ὅλα αὐτὰ —σημειωτέον— σὲ μιὰ περίοδο μεσσιανικῶν ἡγετῶν καὶ ἐθνικῶν ἐξεγέρσεων κατὰ τῶν Ρωμαίων. Ἡ ἀποκαλυπτικὴ ἰουδαϊκὴ φιλολογία εἶναι ἓνα χαρακτηριστικώτατο δείγμα τῆς κοινῆς πεποιθήσεως καὶ ἀναμονῆς γιὰ τὴν ἔλευση ἑνὸς ἐθνικοῦ ἡγέτη-μεσσία γιὰ τὴν ἐκδίωξη τῶν ξένων κατακτητῶν καὶ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἰσραήλ³).

II) Ὁ Ἰησοῦς ἀπαρνήθηκε τὸν ἐθνικιστικὸ-μεσσιανικὸ του ρόλο (ἐδῶ βρίσκεται καὶ ἡ πραγματικὴ αἰτία τῆς «προδοσίας τοῦ Ἰούδα») καὶ ταυτόχρονα ἤρθε σὲ ρήξη μὲ τὸ ἱερατεῖο, τὴν θρησκευτικὴ ὑποκρισία καὶ τὴν καθεστηκυῖα τάξη τοῦ Ἰσ-

ραήλ σ' όλες τις μορφές της. ('Εκεῖνο πού «σόκαρε» ιδιαίτερα τήν κοινή γνώμη τῆς ἐποχῆς ἦταν ἡ ἠθική ἀντίληψη τοῦ 'Ιησοῦ γιά τά «γενετήσια ἀμαρτήματα», π.χ. πορνεία κ.λπ. — λίαν «προωθημένη» ἄποψη, ἀκόμη καί γιά τίς μέρες μας).

III) Οἱ 'Ιουδαῖοι, ἐπίσημοι (π.χ. Ταλμούδ) καί μή, θεώρησαν τόν 'Ιησοῦ καί τοὺς ὁπαδούς του «λιποτάκτες καί προδότες» τῆς μεσσιανικῆς προσδοκίας καί τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ 'Ισραήλ'. Ἡ ρήξη μάλιστα μεταξύ 'Εκκλησίας καί Συναγωγῆς ἐπιδεινώθηκε μετὰ τήν ἐπανάσταση τοῦ 70 μ.Χ. καί τήν καταστροφή τοῦ Ναοῦ, ὅταν οἱ 'Ιουδαίохριστιανοί «ἐλιποτάκτησαν» ἀπὸ τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν Ρωμαίων, πού θεώρησαν ὅτι δὲν τοὺς ἀφοροῦσε. Τέλος ἡ ρήξη μεταξύ 'Εβραίων καί Χριστιανῶν ἔγινε ἀξεπέραστη μὲ τήν κατάργηση τῆς περιτομῆς ἀπὸ τὸν Παῦλο, καί «ὅταν μετὰ τὸ 131 μ.Χ. ἡ 'Εκκλησία τῆς 'Ιερουσαλὴμ ἔγινε 'Ελληνο-χριστιανική, ἡ ρήξη μεταξύ 'Εκκλησίας καί Συναγωγῆς, μεταξύ θυγατέρας καί μάνας, ἔγινε ὀριστική: 'Εβραῖοι καί Χριστιανοί ἔγιναν ἐπὶ αἰῶνες ἐχθροί»⁵.

IV) Τὸ φυσικὸ τέλος τοῦ 'Ιησοῦ ἀπὸ τήν Ναζαρέτ ἦταν οἰκτρὸ καταδικάστηκε σὲ θάνατο ἀπὸ τὸ Μ. Συνέδριο. Τὸ ἐπίσημο 'Ισραήλ καί ὁ ἀρχιερέας του προσωπικὰ παρέδωσαν τὸν Γαλιλαῖο διδάσκαλο στὴ Ρωμαϊκὴ ἐξουσία, γιά νὰ ἐκτελεστεῖ μὲ σταυρικὸ θάνατο σὰν ἀποτυχημένος ἐπαναστάτης καί παραβάτης τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου.

V) Λίγους μῆνες μετὰ τὸν τραγικὸ του θάνατο οἱ μαθητές του ἄρχισαν νὰ κηρύττουν τὴν ἀνάστασή του ἀπὸ τοὺς νεκρούς, τὴν ὁποία οἱ ἴδιοι —ὅπως ἔλεγαν— πιστοποιοῦσαν μὲ τὸ κήρυγμά τους⁶. (Πρέπει νὰ τονισθεῖ ἐδῶ, πὼς ἡ ἀνάσταση ἀπετέλεσε τὸ βασικὸ πυρῆνα τοῦ πρωτοχριστιανικοῦ κήρυγματος σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ταχεῖα ἔλευση τῆς Δευτέρας Παρουσίας!)⁷.

VI) Τέλος τὸ κήρυγμα γιά τὸ πρόσωπο τοῦ 'Ιησοῦ γιά μὲν τοὺς 'Ιουδαίους ἐπικεντρωνόταν στὸ ν' ἀποδειχθεῖ ὅτι ὁ 'Ιησοῦς ἦταν ὁ Μεσσίας⁸, στοὺς δὲ 'Ελληνες στὸ νὰ ἀποκαλυφθεῖ ἡ θεότητα τοῦ 'Ιησοῦ (ὁ «ἄγνωστος θεὸς» τοῦ Παύλου)⁹.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΑΝΧΕΝΤΡΙΝ: ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ὅπως εἶδαμε παραπάνω, τὸ κήρυγμα τοῦ 'Ιησοῦ χαρακτηρίστηκε ἀπὸ τοὺς 'Εβραίους ὡς μᾶλλον ἀποτυχημένος (ιδιότυπος τουλάχιστον, ἂν ὄχι «προδοτικὸς») μεσσιανισμός, πού τοῦ ἄξιζε τὸ τέλος τοῦ σταυροῦ. ('Επίσης φαίνεται πολὺ πιθανό, τίποτα νὰ μὴν ὑπῆρχε τὸ «ἀνθελληνικὸ» στὸ κήρυγμα τοῦ 'Ιησοῦ — παρὰ τίς μετέπειτα παραχαράξεις τῶν εὐαγγελικῶν κειμένων)¹⁰. Ὅμως τοὺς πρώτους μεταχριστιανικοὺς αἰῶνες (ἀλλὰ καί ἀρκετοὺς αἰῶνες μετὰ — τουλάχιστον μέχρι τὸ σχῆμα τῶν 'Εκκλησιῶν, 10ος-11ος αἰ.μ.Χ.) ὁ Χριστιανισμὸς γίνεται ὁ μεγαλύτερος καί ὁ φανατικότερος ἐχθρὸς τοῦ 'Ελληνισμοῦ. «Ὁ Μ. Ἀθανάσιος, ὁ περιφανὴς νομοθέτης τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως, ἔγραψε πολύκροτον "Λόγον κατὰ 'Ελλήνων", διὰ τοῦ ὁποίου, μὴ ἀρκεσθεῖς ν' ἀποκηρύξη αὐτοὺς ὡς εἰδωλολάτρες, ἤλεγξε προσέτι καί ἐχλεύαζε τὴν σοφίαν αὐτῶν»¹¹.

«Ὁ Ι. Μαλάλας ὁμιλῶν περὶ τῆς βασιλείας τοῦ 'Ιουστινιανοῦ βεβαιοῖ ὅτι "διωγμὸς γέγονεν 'Ελλήνων μέγας" καί "συσχεθέντες 'Ελληνες περιβωμίσθησαν, τὰ βιβλία αὐτῶν κατεπαύθησαν καί εἰκόνες καί ἀγάλματα"»¹². Εἶναι γνωστὴ ἡ δολοφονία πολλῶν «ἐθνικῶν» ἱερέων κατὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Ἀλάρικου στὴν 'Ελλά-

δα, ή καταστροφή και τὸ κάψιμο τῶν ἱερῶν τῶν Δελφῶν, τῆς 'Ελευσίνας, τῆς 'Ολυμπίας, ή καταστροφή τῆς Βιβλιοθήκης τῆς 'Αλεξάνδρειας και τοῦ Σεραπείου, τοῦ Ναοῦ τῆς 'Αρτέμιδος στὴν Ἑφεσο κ.λπ. ἀπὸ τοὺς φανατισμένους χριστιανικοὺς ὄχλους ὑπὸ τὴν παρότρυνση μοναχῶν και μισαλλοδόξων πολιτικῶν και ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν ὅπως τοῦ Θεοδοσίου και τοῦ Κυρίλλου. Εἶναι γνωστὸ ἐπίσης τὸ ἐγκλημα τοῦ διαμελισμοῦ τῆς 'Υπατίας τὸ 415 ἀπὸ τοὺς ὄχλους τῶν μοναχῶν τῆς 'Αλεξάνδρειας, ὥστε νὰ γράψει ὁ ἱστορικὸς τῆς 'Εκκλησίας Σωκράτης: «τοῦτο οὐ μικρὸν μῶμον Κυρίλλῳ και τῇ 'Αλεξανδρέων ἐκκλησίᾳ εἰργάσατο».

Πραγματικὰ τοὺς πρώιμους αἰῶνες τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ή λαίλαπα τῶν φανατισμένων ὄχλων τῶν Χριστιανῶν πιστὴ στὴν προτροπὴ «ἐς ἔδαφος φέρειν» γκρεμίζει, καίει, καταστρέφει ὅτιδήποτε θυμίζει 'Ελληνικὴ Τέχνη. Σὲ τέτοιο σημεῖο φτάνει ή καταστροφικὴ μανία τῶν Χριστιανῶν κατὰ παντὸς 'Ελληνικοῦ, ὥστε σήμερα οἱ ἀρχαιολόγοι νὰ προβληματίζονται μὲ ποιὸν τρόπο ἀκριβῶς ἔγινε π.χ. ή τεχνικῶς δύσκολη καταστροφικὴ ἐξόρυξη ὀφθαλμῶν τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων...

Ἡ ἀπάντηση τοῦ 'Ελληνισμοῦ ἐδόθη διὰ στόματος τοῦ αὐτοκράτορος 'Ιουλιανοῦ: «*ἡμῖν ἀνήκουσιν ή εὐγλωττία και αἱ τέχναι τῆς 'Ελλάδος, ὅπως και ή τῶν θεῶν αὐτῆς λατρεία, ὑμέτερος δὲ κληρὸς ἐστὶν ή ἀμάθεια, ή ἀγροικία και οὐδὲν πλέον· αὕτη ἐστὶν ή σοφία ὑμῶν*»¹⁴. Ὅμως, οἱ φανατικοὶ διῶκτες τοῦ 'Ελληνισμοῦ ἐκείνους τοὺς αἰῶνες, οἱ Χριστιανοί, μιλοῦσαν και ἔγραφαν τὴν 'Ελληνικὴ, προσηύχοντο 'Ελληνιστί, θεολογοῦσαν 'Ελληνιστί. Κι' ἀφοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐξαφανίσουν τὴν 'Ελληνικὴ Γλῶσσα (ἐπειδὴ αὐτὴ ἦτο ή διεθνὴς γλῶσσα τῆς ἐποχῆς και ἄρα ή γλῶσσα διάδοσης τοῦ Εὐαγγελίου), ἐκηλίδωσαν και ἀπαγόρευσαν τὸ τῶν 'Ελλήνων ὄνομα, ὡς λαβὸν τὴν σημασίαν του εἰδωλολάτρου. «*Ἐκτοτε τὸ ὄνομα τοῦτο και τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα, ἑλληνισμός, ἑλληνικόν, ἑλληνίζω κ.λπ. ἀπεκρούσθησαν και περιυβρίσθησαν ὑπὸ τῆς νέας πίστεως ἐπὶ αἰῶνας μακρούς*»¹⁵. Στὸν Βυζαντινὸ ἱστορικὸ Θεοφάνη ἀναγινώσκουμε ὅτι ὁ 'Ιουλιανὸς «*εἰς 'Ελληνισμὸν ἀναιδῶς ἐξετράπη*». «*'Ελληνοφρονοῦντα*» ἐπίσης ἀποκαλεῖ ὁ Θεοφάνης τὸν ἑπαρχο, ὁ ὁποῖος μὲ θορύβους παρενοχλοῦσε τὸν Χρυσόστομο τελοῦντα τὴν θεία λειτουργία. Θὰ πρέπει νὰ ἐντοπισθοῦν οἱ πηγὲς αὐτῆς τῆς ἄγριας και ἐν πολλοῖς «ἀγνώστης» ὅσο και αἱματοβαμμένης διαμάχης μεταξὺ 'Ελληνισμοῦ και Χριστιανισμοῦ και κυρίως τὰ αἷτια ἀνθελληνισμοῦ ποὺ χαρακτήρισε τὸ χριστιανικὸ κήρυγμα τοὺς μετέπειτα αἰῶνες μετὰ τὸ θάνατο τῶν ἀποστόλων. Σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ποὺ χρήζει ἐπισταμένης και ἐνδελεχοῦς ἱστορικῆς ἔρευνας, σημαντικὸ ρόλο ἔπαιξε τὸ Μέγα Συνέδριο τῶν 'Ιουδαίων, τὸ Σανχεντρίν.

Τί ἦταν ὁμως τὸ Σανχεντρίν; «*Μετὰ τὸν 'Αρχιερέα ὁ κυριώτερος θεσμὸς τοῦ 'Ιουδαϊσμοῦ ἦταν τὸ ἐθνικοθρησκευτικὸ συμβούλιο, τὸ μεγάλο Συνέδριο. Ἄν και ή ραββινικὴ παράδοση ἀποδίδει τὴν ἰδρυσὴ του στὸ Μωϋσῆ, ή ἀρχὴ του δὲν ὑπερβαίνει τὸν 2ο αἰ. π.Χ. Τότε δηλ. ποὺ οἱ Ἕλληνες ἐπίγονοι τοῦ Μ. 'Αλεξάνδρου, οἱ Σελευκίδες, ποὺ βασιλεύαν στὴν Παλαιστίνη, καθίδρυσαν στὴν Ἱερουσαλὴμ τὸ τοπικὸ διοικητικὸ σύστημα, ἥδη ἐν ἰσχύϊ σὲ πολυάριθμες ἑλληνικὲς πόλεις και ἀποικίες, ἀποδίδοντας ἐξουσία νομικὴ στὸ συμβούλιο τῶν γερόντων, ποὺ προΐστατο στὶς ὑποθέσεις τῆς πόλεως και ἀναγνωρίζοντάς του τὸ δικαίωμα, νὰ νομοθετεῖ και νὰ διοικεῖ ἐπὶ ὀρισμένων πολιτικῶν και ὄλων τῶν θρησκευτικῶν ζητημάτων*»¹⁶.

Τὸ Σανχεντρίν ἀπετελεῖτο ἀπὸ 71 μέλη συμπεριλαμβανομένου και τοῦ προέδρου, ποὺ ἦταν ὁ 'Αρχιερεὺς. Τὰ μέλη χωρίζονταν σὲ τρεῖς ὁμάδες: τοὺς πρώην ἀρ-

χιερείς και τὰ κυριότερα μέλη τῆς ιερατικῆς ἀριστοκρατίας, τοὺς πρεσβυτέρους, ποὺ μὲ τὸ χρῆμα ἢ ἄλλους τρόπους εἶχαν ἀποκτήσει τὴν ἐξέχουσα τιμὴ στὴ δημόσια ζωὴ καὶ τοὺς γραμματεῖς ἢ νομοδιδασκάλους, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν τρίτη τάξη, τὴν λαϊκὴν, τὴν κατ' ἐξοχὴν δυναμικὴ σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς ἄλλες δύο ἀριστοκρατικὲς καὶ ἀδρανεῖς. Τὸ Συνέδριο («Σανχεντρίν») συνεκαλεῖτο ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα καὶ συνεδρίαζε σ' ἓνα χωρὸ ὀνομαζόμενον «αἶθουσα τῆς τετραγωνισμένης πέτρας» (*λισκάθ ἄγγαζίθ*), ποὺ βρισκόταν πρὸς τὴν νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ Ναοῦ, προσитоῦ μόνο στοὺς Ἰουδαίους. Τὸ Σανχεντρίν θεωρεῖτο ὅτι εὕρισκετο ἐν ἀπαρτίᾳ, ἂν εἶχε τουλάχιστον εἴκοσι-τρία μέλη καὶ σὲ ἐπείγουσες περιπτώσεις μπορούσε νὰ συγκληθεῖ ἀκόμα καὶ στὴν κατοικία τοῦ προέδρου, τοῦ Ἀρχιερέως¹⁷.

Μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους τὸ 70 μ.Χ. καὶ τὴν καταστροφὴ τοῦ Ναοῦ ὁ ραββῖνος Ἰωχανὰν ζήτησε ἀπὸ τὸν Τίτο νὰ τοῦ ἐπιτρέψει νὰ ιδρύσει μιὰ σχολὴ (= συναγωγὴ) γιὰ τὴ μελέτη τῆς Τορὰχ (= τοῦ Νόμου τοῦ Μωϋσῆ) στὴν Γιάμνια. Τὸ Σανχεντρίν ἀποκαταστάθηκε ἐκεῖ καὶ ἡ Γιάμνια ἔγινε τρόπον τινὰ ἡ νέα πρωτεύουσα τῆς Ἰουδαίας. (Μετὰ τὴν Γιάμνια τὸ Σανχεντρίν μεταφέρθηκε στὴ Βαβυλῶνα. Τὸ 1680 ἀπὸ τὴ Βαβυλῶνα μεταφέρθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τὸ 1880 στὴ Θεσσαλονίκη. Μετὰ τὸ 1912 μεταφέρθηκε στὴν Μ. Βρετανία καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὶς ΗΠΑ. Τέλος τὸ 1970 τὸ Σανχεντρίν ἐγκατεστάθη στὴν Ἱερουσαλὴμ¹⁸.

Ἡ ἐπίσημη πολιτικὴ γραμμὴ τῶν Ταναῖμ (= Φαρισαίων) τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου κατὰ τῶν Ἑλλήνων (= Γκοῖμ) μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ (70 μ.Χ.) καὶ τὴν διασπορὰ διατυπώνεται ἐπισήμως στὸ Ταλμουδ καὶ ἔγκειται στὴ χρησιμοποίηση τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς ὅπλου κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ θέση μπορεῖ νὰ συνοψισθεῖ ὡς ἐξῆς: Μὲ πρόφαση τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς εἰδωλολατρείας ὁ Χριστιανισμὸς χρησιμοποιήθηκε ἀπὸ τοὺς ραββίνους ὡς κίνημα κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης καὶ Πολιτισμοῦ, Γλυπτικῆς, Ἀρχιτεκτονικῆς, Φιλοσοφίας κ.λπ. Μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου καὶ τὴν εἴσοδο πολλῶν «κρυπτοϊουδαίων» στὶς τάξεις τοῦ χριστιανικοῦ ιερατείου οἱ ὁπαδοὶ τοῦ νέου δόγματος «δὲν ἤρκοῦντο νὰ ἀπαιτῶσι τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως, ἀλλ' ἐξ ὑπερβολῆς ζήλου προανήγγελλον εἰς τοὺς ἐτεροδόξους τὴν προσεχὴ τῶν εἰδώλων καταστροφὴν, τὰ ὅποια καὶ παρόντων ἐκείνων πολυειδῶς περιεφρόνουν καὶ ἐξηυτέλιζον»¹⁹.

Σὺν τῷ χρόνῳ τὸ κήρυγμα τοῦ Ναζωραίου περὶ ἀγάπης πῆρε —ταῖς προτροπαῖς τῶν Ταναῖμ, φανεραῖς καὶ κρυφαῖς— χαρακτῆρα ἀνθελληνικὸ κατὰ τῶν παντοίων εἰδῶν ἀρχαίας ἐλληνικῆς τέχνης. Θεωρήθηκε χριστιανικότερο ἔργο ἀπὸ πολλοὺς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως τὸν Αὐγουστῖνο καὶ τὸν Τερτυλλιανό, ἡ καταστροφὴ τῶν ἀγαλμάτων —εἰδῶλα γάρ!— καὶ τῶν παπύρων μὲ τὰ δόγματα τῶν Νεοπλατωνικῶν. Ὅρισμένοι μάλιστα μεγάλοι θεολόγοι, ὅπως ὁ Ὠριγένης καὶ ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, δηλώνουν ἀπερίφραστα τὸ παλὶ ἰουδαϊκὸ ἐπιχείρημα κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Σοφίας: «Πλάτων ἐστὶ Μωϋσῆς ἀττικίζων». Κι' ἀπὸ τὴ ρῆση τοῦ Ἰησοῦ «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν...» φτάσαμε στὸ νόμο 4 τοῦ 353 μ.Χ., ὅπου οἱ παραβάσεις τοῦ νόμου περὶ ἀπαγορεύσεως θυσιῶν καὶ τελέσεως θείων τελετῶν στοὺς καταργημένους ἀρχαίους ναοὺς τιμωροῦνται μὲ θάνατο. Κι' ὅπως γράφει ὁ Λιβάντιος: «ὁ αὐτοκράτωρ Κωνστάντιος ἱερὰ καὶ νεώ, τοὺς μὲν ἔκλεισε, τοὺς δὲ κατέσκαψε, τοὺς δὲ βεβήλους ἀποφῆνας πόρνοις ἐνοικεῖν ἔδωκεν»²⁰.

Διαστρεβλώνοντας τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου οἱ Ἑβραῖοι καὶ στρέφοντας τὸν

Χριστιανισμό κατά τοῦ προαιώνιου ἐχθροῦ τους, τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πέτυχαν «μ' ἔ-
να συμπάρο δύο τρυγόνια». Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὁ χιλιετής Μεσαίωνας, ὁ χιλιετής
διωγμός του τῶν Ἑλλήνων ὀνόματι καὶ πνεύματι. Ὅμως ὁ ὄφρις ἔκλεισε πιά τὸν κύ-
κλο του κι ἤρθε κάποτε ἡ Ἀναγέννηση κι ὁ Διαφωτισμός. Πάλιν ἄρχισε νὰ λάμπει
σιγὰ-σιγὰ ἀλλὰ σταθερὰ τὸ Ἀπολλώνειο Φῶς, φωτίζοντας τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνο-
μα καὶ πνεῦμα στὴν Οἰκουμένη καὶ στοὺς αἰῶνες.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Μελέτη Ι. Ζηζιούλα, εἰς «Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους», «Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν», τόμ. Ε',
σελ. 524.

2. «Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦ-
ντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἄν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται». (Μάρκ. 6, 56). «... ὥ-
στε μηκέτι αὐτοῦ δύνασθαι φανερώς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν καὶ ἤρχοντο
πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν». (Μάρκ. 1, 45). «Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ
ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας». (Μάρκ. 3, 10).

3. Ὁμοίως Ι. Ζηζιούλα, Τόμος Ε', σελ. 523, τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τῆς Ἐκδοτι-
κῆς Ἀθηνῶν.

4. Μπερνάρ Λαζάρ, Ὁ Ἀντιβραϊσμός, ἔκδ. «Ἐλεύθερη Σκέψις», σελ. 40.

5. Ὁμοίως.

6. «Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὐ πάντες ἡμεῖς ἐσμὲν μάρτυρες», (Πράξεις Ἀποστόλων,
2, 32).

7. «Ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω
διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ... οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλ-
λά μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς...». (Πέτρου Β', 3, 4-9).

8. «Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε,
τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε». (Πράξεις Ἀπ., 2, 36).

9. «... εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ἀγνώστῳ Θεῷ. Ὅν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ
καταγγέλλω ὑμῖν». (Πράξεις Ἀπ. 17, 23).

10. Τὸ κήρυγμα τοῦ Ναζωραίου ἦταν κατὰ κύριο λόγο ἐχθρικό πρὸς τοὺς ραββίνους καὶ τὸν ἐθνικὸ
μεσσιανισμό τοῦ Ἰσραὴλ. Δὲν ὑπάρχει τίποτα τὸ ἀνθελληνικὸ ἐν τῇ στάσει καὶ τῇ ὅλῃ δράσει τοῦ Ἰη-
σοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ Σανχεντρίν (τὸ Μεγάλον Συνέδριον) τὸν καταδίκασε σὲ θάνατον ὡς παραβάτη τῆς 1ης
Ἐντολῆς, τῆς κατ' ἐξοχὴν βασικῆς ἐντολῆς τοῦ Μωσαϊκοῦ Μονοθεϊσμοῦ: «... πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπὶ τῷ
αὐτῷ καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγὼ εἰμὶ καὶ ὅψε-
σθε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμερον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐ-
ρανοῦ. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων, ἡκούσατε
πάντες τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου». (Μάρκ.
14, 61-64).

11. Κ. Παπαρηγόπουλου, Ἱστορία Ἑλλ. Ἔθνους, Βιβλίον Ἐνατο, ἔκδ. «Γαλαξία», σελ. 26.

12. Ὁμοίως σελ. 27.

13. Ὁμοίως σελ. 22.

14. Ὁμοίως σελ. 26.

15. Ὁμοίως σελ. 26.

16. Τ. Ρισαῖοτι, Ὁ Βίος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἀθῆναι, σελ. 57.

17. Ὁμοίως σελ. 59.

18. Σιμπῆ Βαρούχ, οἱ Ἑβραῖοι, «Δωδώνη», Ἀθήνα 1971.

19. Κ. Παπαρηγόπουλου, Ἱστορία Ἑλλ. Ἔθνους, Βιβλίον Ὁγδοο, ἔκδ. «Γαλαξίας», σελ. 127.

20. Ὁμοίως, σελ. 203.

Ἑκπαιδευτικά

Πολύ μ' ἀρέσουν αὐτοὶ οἱ σύγχρονοι παιδαγωγοί. "Α! ὅλα κι ὅλα" στήν καρδιά μου τοὺς ἔχω. Εἶδατε θεωρία; Ἀφήστε, λένε, τὰ παιδιὰ νὰ γράφουν μὲ λάθη. Μὴ τὰ διορθώνετε. "Ὅχι σὰν τὸν Χρῆστο Πάντο (καλὴ του ὥρα), ποὺ μᾶς εἶχε δώσει ἕνα ξυλουργεῖο ξύλο, μέχρι νὰ μάθουμε πτώσεις, καταλήξεις καὶ χρόνους... Μάλιστα, κύριοι, αὐτοὶ εἶναι παιδαγωγοί. Αὐτὸ εἶναι σύστημα. Οὔτε φωνές οὔτε ξυλιές οὔτε ἡ περιττὴ δουλειὰ σπίτι. "Ὅσα πᾶνε κι ὅσα ἔρθουν. Πηγαίνει στοὺς σχολεῖο σου, λές ὅ,τι ἔχεις νὰ πῆς καὶ φρέσκος - φρέσκος καὶ ὡραῖος σχολᾶς ὡς δημόσιος ὑπάλληλος.

Γιατὶ, καὶ μεταξύ μας, καὶ ποὺ θὰ μάθουν τὰ παιδιὰ γράμματα, τί θὰ καταλάβουν; "Ὅχι, πέστε μου· τὸ πολὺ-πολὺ νὰ γίνουν δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἡ ζωὴ ὅμως ἔχει διδάξει, πὼς ὅσο λιγώτερα ξέρεις τόσο πιο πολὺ ἐπιτυγχάνεις. Δηλαδή ὅσα οἰκονομικὰ καὶ λογιστικὰ νὰ ξέρης τί νὰ τὰ κάνης, ἀφοῦ ὑπάλληλος σὲ λαχαναγορίτῃ μεγαλέμπορο καὶ ἀστοιχείωτο θὰ πᾶς. "Ἀσε δέ, ποὺ ἂν διαθέτης καὶ τὸ τάλαντον τοῦ λακτίζειν εὐθυγράμμως καὶ φαλτσαριστῶς, στὰ τριάντα σου, μὲ τὸν μπερντέ ποὺ σύναζες, ἔχεις γραμμένους κανονικὰ καὶ Αἰσχύλο καὶ Θουκυδίδη.

Πολύ μ' ἀρέσουν οἱ σύγχρονοι παιδαγωγοί. Ἡ φιλοσοφία τους, πλέρια δημοκρατική, δὲν στέργει τὴν καταπίεση τῶν κατημένων τῶν «μαθητῶν». Ἀρκεῖ νὰ μὴν καταπιέζονται κι αὐτοί. Κάτι σὰν συμφωνία κυρίων. Ἐγὼ σᾶς ἀφήνω νὰ κόψετε τὸ λαιμό σας, ἀρκεῖ νὰ μὴ μὲ ζαλίζετε. Πάρτε βαθμούς, ἀντιγράψτε, κάντε τὰ λάθη τῆς ἀρκούδας, τέλος πάντων βγάλτε τὰ μάτια σας. Μὴ μοῦ ζητᾶτε ὅμως, νὰ ἔλθω στοὺς μαθήματα προετοιμασμένος ἢ νὰ πάρω δουλειὰ στοὺς σπῖτι. Καὶ στοὺς φινάλε-φινάλε γιὰ τοὺς σπασίκες ὑπάρχουν καὶ τὰ φροντιστήρια...

Καὶ καλὰ κάνει! Πτυχίο τῆς Παιδαγωγικῆς Σχολῆς Σκοπῶν ἔχει ὁ ἄνθρωπος. Γιὰ νὰ μάθῃ τὰ Σλαύικα, ξέχασε τὰ Ἑλληνικά. Μήπως αὐτὸς θὰ βγάλῃ τὸ φίδι ἀπὸ τὴν τρύπα; Ἐδῶ ὁλόκληρη «Ἑλληνικὴ Δημοκρατία» προωθεῖ τὴν ἀμάθεια. Τί θέλετε, παιδιὰ; Νὰ κόψουμε τ' Ἀρχαῖα; Χαρᾶς τὸ πράγμα! Τὰ κόβουν μαζί μὲ τὰ Λατινικά. Σᾶς στεναχωρεῖ ἡ Ἐκθεση, ἀφοῦ δὲν μπορεῖτε νὰ ἐκφραστεῖτε; Νὰ τὴν βγάλουμε ἀπ' τὸ ἐκπαιδευτικὸ μας πρόγραμμα. Κι ὁποῖος παλιομοδίτης ἐκπαιδευτικὸς σᾶς κολλήσῃ, βγάλτε τον φασίστα νὰ τελειώνουμε.

Αὕτῃ εἶναι παιδεία. Φιλελεύθερη καὶ δημοκρατική. Νὰ μὴ καταπιέζουμε τὰ παιδιὰ. "Ε! παιδιὰ εἶναι, καὶ καμμιὰ ληστεία θὰ κάνουνε, καὶ τὴν πρέζα τους θὰ πάρουνε καὶ ἅμα λάχει θὰ σφάζουν καὶ κανένα στὴ disco γιὰ τὴ γκόμενα. Τί νὰ κάνῃ κι ὁ δάσκαλος; κατηχητικὸς; Δημόσιος ὑπάλληλος εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Αὐτὸς καλὰ-καλὰ δὲν ἔχει βρῇ τὸ νόημα τῆς δικῆς του ζωῆς καὶ θὰ ἐμφυσήσῃ ἀνώτερα ἰδανικὰ σὲ ἄλλους; Νὰ βολεუτῇ ζητήσε, καὶ μεῖς τοῦ ζητᾶμε νὰ διαπλάσῃ χαρακτηῖρες! Ἡ ἀόρατὴ «Δύναμη» ποὺ ἐλέγχει τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας δὲν θὰ μᾶς τὸ συγχωρήσῃ ποτέ...

Γιῶργος Πετρόπουλος

ΠΑΝΟΣ ΤΣΙΝΑΣ

Ἰουλιανὸς - Κέλσος

ΠΟΡΕΙΑ ΕΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΛΑΙΛΑΠΟΣ

Ἀμα τῇ χαραυγῇ τοῦ 4ου αἰῶνος ἀνεφάνη ἐν τῷ στερεώματι τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας εἰς ὀξυδερκῆς πολιτικὸς καὶ ἱκανὸς στρατιωτικὸς ἡγέτης, ὡς οὗτος ἐθεωρήθη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του καὶ λέγεται καὶ σήμερον, ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος. Ὁ Κωνσταντῖνος ἐμελέτησε μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὰς ἀδυναμίας τοῦ χριστιανικοῦ κινήματος καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐκμεταλλευθῇ κυρίως μίαν ἐξ αὐτῶν. Διαπιστώσας ὅτι τὸ κίνημα ἦτο ἀκέφαλον καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ παράδειγμα τοῦ Σενέκα, ὅστις πρῶτος ἐπεδίωξε νὰ προσεταιρισθῇ τοῦτο καὶ νὰ ἀποβῇ ὁ ἀρχηγὸς του καὶ ὅπερ παράδειγμα δὲν ἐπραγματοποιήθη λόγω τοῦ ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ φιλοσόφου ἐκείνου, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ὁ ἴδιος ἀρχηγὸς τῶν Χριστιανῶν, ἵνα δυνηθῇ καὶ μετατρέψῃ τὴν ἐχθρικὴν αὐτῶν διάθεσιν εἰς συμμαχίαν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ ἰδίου, πρᾶγμα ὅπερ καὶ ἐπέτυχεν. Ὁ Κωνσταντῖνος πάντως δὲν διείδεν, ὅτι ἐνομιμοποίησεν κίνημα, ὅπερ ἐκ τῆς ἑως τότε διαγωγῆς του ἦτο βέβαιον ὅτι θὰ φέρῃ φανατισμὸν καὶ ἐπομένως δεινὰ. Ἄν δὲ ὁ Κωνσταντῖνος δὲν ἤρχετο, ὡς ὁ ἀπὸ μηχανῆς θεὸς τοῦ ἀρχαίου ἀθηναϊκοῦ θεάτρου, νὰ νομιμοποιήσῃ τὸ παράδοξον αὐτὸ κοινωνικὸν ρεῦμα, εἶναι πιθανόν ὅτι τοῦτο ἐντὸς ὀλίγου χρόνου θὰ διελύετο.

Ὁργάνωσεν ὅθεν ὁ Κωνσταντῖνος τὴν σύνοδον τῆς Νικαίας, ἣ ὁποία ἔδει νὰ εἵναι σύντομος εἰς χρονικὴν διάρκειαν καὶ ἔδει νὰ ψηφίσῃ ἐν καταστατικόν, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἔδει νὰ εἶναι σύντομον εἰς ἔκτασιν. Τὰς λεπτομερείας καὶ τὴν ὑλοποίησιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ συνεδρίου θὰ διεκανόνιζε συλλογικόν τι ὄργανον μικρότερον εἰς ἀριθμὸν μελῶν, ὅπερ ἔδει νὰ τελῇ ὑπὸ τὸν ἀπόλυτον ἔλεγχον τοῦ αὐτοκράτορος. Με μίαν καλὴν μεθόδουσιν τὸ συνέδριον ἔλξηεν αἰσιῶς καὶ τὸ καταστατικόν, ὅπερ τοῦτο ἐψήφισεν, ἄφηνε τὸ ὅλον θέμα τῆς νέας ιδεολογίας εἰς τὰς Γραφάς. Τοῦτο ἐσημαινεν, ὅτι θὰ ἀνασυνταχθοῦν αἱ Γραφαί, ἂν ὑπῆρχον τοιαῦται, ἣ καὶ θὰ γραφοῦν αὐταὶ ἐξ ὑπαρχῆς, ὥστε αὐτὰς τὰς Γραφάς πλεον νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν εἰς ἕκαστος τῶν πιστῶν καὶ κυρίως εἰς ἕκαστος τῶν τοποτηρητῶν. Οὕτω οἱ ἀνώνυμοι ἀντιγραφεῖς, εἰς τὴν οὐσίαν συντάκται τῶν κειμένων τῶν Χριστιανῶν, ἤρχισαν ἀπὸ τῆς ἐπομένης τοῦ συνεδρίου τῆς Νικαίας τὸ ἔργον, ὅπερ ἐκράτησε δέκα ἐξ ἔτη (325-341). Τὴν ὅλην ἐποπτεῖαν εἶχεν ὁ Εὐσέβιος, ἐπίσκοπος τῆς Καισαρείας, πρόσωπον ὅπερ διέθετε κύρος τὴν ὥραν ἐκείνην καὶ ἀπῆλαυε τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ αὐτοκράτορος.

Τὸ ἔργον τῆς ἀντιγραφῆς τῶν κειμένων τῶν Χριστιανῶν, τῆς συντάξεως ἐν τῇ οὐσίᾳ, ὡς ἤδη ἐλέχθη, ἦτο πολυσχιδὲς καὶ πολύπτυχον. Ἐκτὸς τῶν ἐσωτερικῶν προβλημάτων τοῦ κινήματος, τὰ ὁποῖα ἔδει νὰ ἐπιλύσῃ, ἐκτὸς τὴν συμφιλίωσιν αὐτοῦ μετὰ τὴν ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν, ἔδει νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ὑπερπήδησιν τοῦ μεγάλου τείχους, ὅπερ ὑψοῦται ἐμπρὸς του. Τὸ τεῖχος αὐτὸ ἦτο ἡ Ἑλληνικὴ σκέψις καὶ γενικῶς ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς. Καὶ ἐνῶ διερωτῶντο περὶ αὐτοῦ οἱ ἀντιγραφεῖς-συντάκται πατέρες, ἦλθεν εἰς αὐτοὺς ἀπρόσκλητος βοηθὸς τις, ὅστις εἶχεν ἐτοιμοὺς τὴν ὑποδομὴν διὰ τὸ ὅλον αὐτὸ ἐγχείρημα. Ὁ βοηθὸς αὐτὸς ἦτο τὸ διαδεδομένον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πνευματικὸν κίνημα τοῦ «Νεοπλατωνισμοῦ».

Ἰδρυτὴς τοῦ Νεοπλατωνισμοῦ ἦτο ὁ Ἀμμόνιος Σακκάς, ὅστις οὐδὲν ἔργον ἔγραψεν, ἀλλ' ἦτο εἰς νέος, οὕτως εἰπεῖν, Σωκράτης, διδάξας εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὸν 2ον αἰῶνα. Εἰς τὸν Ἀμμόνιον Σακκάην ἐφοίτησαν ὁ Πλωτῖνος καὶ ὁ Ὠριγένης. Ὁ Ὠριγένης ἐφοίτησεν ἐπίσης εἰς τὸν Κλήμεντα τὸν Ἀλεξανδρέα. Ὁ Κλήμης ὁ Ἀ-

λεξανδρεὺς ἦτο ὁ πρῶτος ὅστις ἐπεχείρησε νὰ συνδυάσῃ τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν μὲ τὸν Χριστιανισμόν. Μετ' αὐτὸν ἠκολούθησεν ὁ Ὠριγένης. Οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες εἶναι οἱ θεμελιωταὶ τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας μὲ τὰ λογικὰ μέσα τῆς Ἑλληνικῆς σκέψεως, λέγει ὁ Ι. Θεοδωρακόπουλος. Ἡ παρατήρησις εἶναι βεβαίως σωστή, ἀλλὰ ἡ πραγματικότης εἶναι ἄλλη. Ἡ πραγματικότης εἶναι, ὅτι τὸ ἔργον τῆς χορείας τῶν Ἀλεξανδρινῶν αὐτῶν διανοητῶν καὶ δὴ ἡ ὄνειρώδης παραδοξολογία τοῦ Πλωτίνου, ὅστις εἶναι καὶ ὁ δημιουργὸς τοῦ τρισυποστάτου τοῦ Θεοῦ, ὡς ὁ Θεὸς ἀπεφασίσθη ἀπὸ τοὺς χριστιανούς νὰ νοῆται γενικῶς καὶ νὰ θεωρῆται ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτὸ εἰδικῶς, ὑπῆρξε, ἵνα ὁμιλῶμεν ἐν παραβολαῖς, ἢ χρωστικὴ οὐσία, ἢ ἄλλως ἢ μελάνη, δι' ἧς ἐγράφη ὁ ἀπύρρος, ὅστις ἐδόθη εἰς τὸν μεγαλοσχήμενον δεινὸν τὸ ἦθος Ἀσιάτην, ἵνα αὐτὸς ἐπιδείξῃ τοῦτον εἰς τοὺς φρουρούς καὶ διαβῇ διὰ τῆς πύλης τοῦ τῶν Ἑλληνικῶν τεύχος. Ὅταν δὲ ὁ Ἀσιάτης αὐτὸς ἐπισκέπτῃς ἦλθεν ἔσω τοῦ τεύχους, ὁ Νεοπλατωνισμὸς παρέδωσε εἰς αὐτὸν τὴν Ἑλληνικὴν Φιλοσοφίαν δεσμίαν καὶ δούλην.

Οὕτω ὁ Νεοπλατωνισμὸς ὑπῆρξε τὸ ὑπόστρωμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐδράσθη τὸ ὅλον οἰκοδόμημα τῶν συντακτῶν τῶν κειμένων τῶν Χριστιανῶν. Κύριος συντονιστὴς τῆς ὅλης αὐτῆς προσπάθειας ὑπῆρξεν ὁ Εὐσέβιος, ὅστις δὲν ἐπρόλαβε νὰ ἴδῃ τὸ ἔργον αὐτὸ τελειωμένον, διότι ἀπέθανε τὸ ἔτος 340, τὸ δὲ ἔργον ἐτελείωσε τὸ ἔτος 341. Μολονότι ὁ Νεοπλατωνισμὸς ὑπῆρξε τὸ ὑπόστρωμα τῶν κειμένων τῶν Χριστιανῶν, τὸ ἔργον τοῦ Ὠριγένους, ὅστις ἦτο ὁ μᾶλλον πολυγράφος τῶν Νεοπλατωνικῶν, δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν συντακτῶν τῶν Χριστιανικῶν κειμένων. Τοῦτο, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Εὐσέβιος ἦτο ὁπαδὸς τοῦ Ὠριγένους καὶ συνέγραψε καὶ ἀπολογίαν ὑπὲρ αὐτοῦ μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου Παμφίλου, προΐσταμένου ἐκκλησιαστικῆς τινὸς σχολῆς τῆς Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης.

Μετὰ τὴν ἀντιγραφὴν - σύνταξιν τῶν κειμένων τῶν Γραφῶν καὶ τὴν διανομὴν αὐτῶν κατὰ πεντηκοντάδας εἰς τὰς χριστιανικὰς κοινότητας ἤρχισε πλέον γιγαντιαία προσπάθεια μετατοπίσεως εἰς τὸν Ἰουδαϊκὸν χώρον τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς σκέψεως, ὡς ἐκ τοῦ προέχοντος Ἰουδαϊκοῦ χαρακτῆρος τῶν θείων, ὡς καθιερώθησαν νὰ λέγωνται ὑπὸ τῶν πιστῶν τὰ νέα ταῦτα κείμενα τῆς Γραφῆς, ἅτινα θεωρητικῶς περιελάμβανον καὶ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην. Εἰς εὐρείαν ἔκτασιν πλαστογραφεῖται ἡ Ἱστορία, λογοκρίνονται καὶ πλαστογραφοῦνται τὰ ἑλληνικὰ κείμενα, παραποιοῦνται τὰ πάντα. Πυρπολεῖται ἡ μεγαλυτέρα βιβλιοθήκη τοῦ κόσμου, ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ἀλεξανδρείας, πρωτοστατοῦντος τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου. Ἡ Ὑπατία, ἥτις ἦτο ἡ ἔχουσα τὴν διοίκησιν τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς, καίεται μαζὶ μὲ τὰς περγαμηνὰς καὶ τοὺς παπύρους. Οἱ Ἑλληνικοὶ ναοὶ βεβηλοῦνται, οἱ φιλόσοφοι δολοφονοῦνται ἢ λιθοβολοῦνται ὡς εἰδωλολάτραι καὶ τὸ «πνεῦμα τῆς ἐρήμου» ἀπλοῦται παντοῦ. Ἄν ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς καὶ ὁ Ὠριγένης ἀσυνειδήτως ἀπηνήθησαν τὸν διδάσκαλόν των καὶ ἰδρυτὴν τοῦ Νεοπλατωνισμοῦ, τὸν Ἀμμόνιον Σακκάην καὶ ἑλλήνες ὄντες οὗτοι ἔθεσαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, ὁ διάδοχος αὐτῶν, ὁ Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, ἔχων πλήρη συνειδήσιν τῆς ἀποστολῆς του ὡς Ἰουδαίου ἐπλαστογράφησε ἀπροκαλύπτως τὸ ὅλον πλατωνικὸν ἔργον καὶ συνέδύασε τὰς περὶ ἰδεῶν ἀπόψεις τοῦ Πλάτωνος μὲ τὰς περὶ ἀγγέλων δοξασίας τῶν Ἰουδαίων. Ἐνεφάνισε δὲ τὸ πλατωνικὸν πνεῦμα ὡς περιεχόμενον εἰς τὸ Ταλμούδ καὶ εἰς ἄλλα Ἑβραϊκὰ κείμενα. Ὁ Βασίλειος ἐξ ἄλλου, ὃν οἱ Χριστιανοὶ ὠνόμασαν μέγαν, σπουδάσας εἰς τὰς Ἀθηναϊκὰς Σχολὰς καὶ ἀσφαλῶς μυηθεὶς εἰς τὰ Ἐλευσίνεια Μυστήρια, ἑλλην ὢν, προσεχώρησε εἰς τὴν δοξασίαν τῶν Χριστιανῶν καὶ προσχωρήσας παρέδωσε εἰς τὴν δοξασίαν αὐτὴν ῥήματά τινα τῶν Ἐλευσινείων. Διατὶ αὐτὸς ὁ ὑπερβολικὸς ζῆλος τῶν Ἑλλήνων τούτων, ὄντως εἶναι ἀπορίας ἄξιον.

Καὶ ἐνῶ ταῦτα συμβαίνουν εἰς εὐπατρίδας "Ελληνας μέσα εἰς τὸ ἀμμῶδες τοπίον τῆς ἐρήμου, εἰς ὃ ἡ "Ιστορία ἄκουσα ἐσύρθη καὶ πορεύεται ἐν μέσῳ κό-
νεως καὶ ἀχλύος, αἱ μορφαὶ δύο ἀνδρῶν προβάλλουν. Οὗτοι, μολονότι δὲν ἔχουν τὴν
τιμὴν νὰ εἶναι "Ελληνες τὴν καταγωγὴν, θὰ δώσουν διὰ στόματος αὐτῶν τὴν σκλη-
ρὰν ἀπάντησιν τῆς "Ιστορίας. Ἡ ἀπάντησις τῆς "Ιστορίας δὲν θὰ γίνῃ αἰσθητὴ οὐ-
τε ἀπὸ τοὺς ἀγίους «"Ελληνας» οὔτε ἀπὸ τὸν λαόν, αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι δὲν
εἶναι μία ἀπάντησις τῆς "Ιστορίας, καὶ δὴ μιὰ σκληρὰ ἀπάντησις. Οὕτω ἡ "Ιστορία
θὰ συνεχίσῃ τὴν ἥν ἔλαβε πορείαν καὶ οἱ δύο ἄνδρες, οἵτινες ἐδέχθησαν τὸ κάλεσμα
αὐτῆς, θὰ καταστοῦν σύμβολα θάρρους. Οἱ ἄνδρες οὗτοι εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ "Ιου-
λιανὸς καὶ ὁ Κέλσος. Ὑπῆρξαν δι' ὀλίγον χρόνον συσπουδασταὶ εἰς τὰς "Αθήνας
καὶ ὅταν ὁ "Ιουλιανὸς ἀνεδείχθη αὐτοκράτωρ, ἐνεθυμήθη τὸν συσπουδαστὴν καὶ φί-
λον του καὶ τὸν διώρισε διοικητὴν τῆς Καππαδοκίας, τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Βιθυνίας.
Ἐκεῖ ὁ Κέλσος ἔγραψε ἕνα σπουδαῖον βιβλίον, ὅπερ εἶχε τὸν τίτλον: «Περὶ τῆς τοῦ
λόγου ἀληθείας». Διὰ τοῦ βιβλίου τούτου ὁ Κέλσος ἐκάλεσε τοὺς λαοὺς τῆς Μεσο-
γείου νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς πατροπαράδοτους θεσμοὺς καὶ παραδόσεις καὶ νὰ
παύσουν νὰ ἀκούουν τοὺς αἰεὶ διαβαίνοντας ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐνὸς ἐκάστου λαθροβιοῦ-
ντας πλάνητας ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν πατρίδα οὔτε ἡθὴ οὔτε παραδόσεις,
ἀντιμάχονται ὅλους τοὺς θεσμοὺς πολιτικoὺς καὶ θρησκευτικoὺς καὶ παραβαίνουν
τοὺς νόμους. Εἰς ἀνάλογον τόνον εἶναι καὶ ἡ πραγματεία τοῦ "Ιουλιανοῦ, ἥτις φέρει
τὸν τίτλον «Κατὰ Ναζωραίων».

Παραθέτομεν ἐνταῦθα ἓν μικρὸν ἀπόσπασμα ἐκ τῶν ἔργων του, ὅπερ ἐλάβομεν
ἐκ τῆς «'Ιστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ» τοῦ Durant. Τὸ ἀπόσπασμα ἀναφέρεται εἰς
τὴν Γένεσιν:

«Ὅσαι ἀπὸ τὰς παραδόσεις (ποὺ ἀναφέρονται εἰς τὴν Γένεσιν) δὲν εἶναι μῦθοι ποὺ ἔχουν κά-
ποιαν ἀπόκρυφον ἐρμηνείαν, εἶναι πλήρεις βλασφημιῶν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Τὸν παριστάνουν,
πρῶτον, νὰ ἀγνοῇ ὅτι ἡ σύντροφος τοῦ Ἀδάμ, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ἐπλασε, θὰ ἐγένετο ἡ αἰτία τῆς
πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου, δεῦτερον νὰ ἀρνεῖται εἰς τὸν ἀνθρώπον τὴν γνῶσιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ
κακοῦ (ἐνῶ ἡ γνῶσις εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος) καὶ νὰ τὸν ζηλεύῃ, ἐ-
πειδὴ ἴσως θὰ ἐγένετο ἀθάνατος, ἐὰν ἔτρωγε τὸ ξύλον τῆς ζωῆς. Διὰ τοῦ Θεοῦ σας εἶναι ζηλότυ-
πος μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐκδικῆται τὰ παιδιὰ διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν γονέων; Διὰ τοῦ Θεοῦ
τόσον ἰσχυρὸς θυμῶναι καὶ παραφέρεται ἐναντίον τῶν δαιμόνων, τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώ-
πων; Συγκρίνατε τὴν συμπεριφορὰν του μετὰ τὴν πράξη τοῦ Λυκούργου ἢ τῶν Ρωμαίων ἀπέναν-
τι τῶν παραβατῶν τοῦ νόμου».

Ὁ "Ιουλιανὸς καὶ ὁ Γάλλος, ὁ ἀδελφός του, ἦσαν τέκνα τοῦ ἑτεροθαλοῦς ἀδελ-
φοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου, τοῦ "Ιουλίου Κωνσταντίνου. Ὁ αὐτοκράτωρ
Κωνσταντίνος ὁ Μέγας κατετράχετο εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ἀπὸ τὴν μανίαν, ὅτι συ-
νωμοσία τις θὰ ἐκδηλωθῇ, ἥτις ἢ θὰ τὸν δολοφονήσῃ ἢ θὰ προκαλέσῃ κάτι χειρότε-
ρον: Ἡ συνωμοσία θὰ τὸν ἀνατρέψῃ καὶ θὰ τὸν σύρῃ δέσμιον εἰς τὸν Ἱππόδρομον,
ὅπου θὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὸ μαινόμενον πλῆθος. Ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ ὑποπτεύε-
το τοὺς πάντας καὶ ἰδίως τοὺς συγγενεῖς του, οὓς καὶ ἅπαντας ἐξώντωσεν. Ὁ
"Ιουλιανὸς ἐγεννήθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ ἔτος 331. Ἐν ἔτος ἀργότερον
ἔχασε τὴν μητέρα του καὶ ἀφοῦ διῆλθεν ἐν κινδύνῳ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ διὰ νὰ
μὴ διδῇ ἀφορμὰς εἰς τὸν θεῖον του αὐτοκράτορα Κωνσταντίνον νὰ βάλῃ κακὸν εἰς
τὸν νοῦν του, ἐστράφη πρὸς τὰ γράμματα. Ὁ "Ιουλιανὸς ἦτο πιστὸς εἰς τὸν αὐτο-
κράτορα Κωνσταντίνον καὶ ἐξετέλει μετὰ τῆς μεγίστης προθυμίας τὰς κατὰ και-
ροὺς διαταγὰς του, δι' ὧν οὗτος τὸν διέτασσε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν α. φιλόσοφον καὶ νὰ
μεταβῇ εἰς τὸν β. Προσεποιεῖτο, ὅτι εἶναι χριστιανὸς καὶ ἐνίοτε ἔκαμνε χρέη ἀνα-
γνώστου εἰς χριστιανικοὺς ναοὺς. Τοῦτο, ἵνα μὴ διαβληθῇ εἰς τὸν αὐτοκράτορα ἀπὸ
τοὺς χριστιανοὺς. Διέμεινε καὶ εἰς Ἀθήνας ἐπὶ ἓν ἑξάμηνον καὶ ἐμυήθη κρυφίως εἰς

τὰ Ἑλευσίνεια μυστήρια. Τότε ἦτο, πού ἐγνωρίσθη καὶ μετὸν Κέλσον καὶ ἔγιναν φίλοι. Αἰφνιδίως ὅμως περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ἤλαξεν γνώμην. Ἐκάλεσε τὸν Ἰουλιανὸν πλησίον του καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν τρόπον τινα τῆς καθ' ὅλα καλῆς αὐτοῦ διαγωγῆς τοῦ ἔδωσε ὡς σύζυγον τὴν ἀδελφὴν του Ἑλένην καὶ τὸν διώρισε διοικητὴν τῆς ἐν Γαλατίᾳ αὐτοκρατορικῆς στρατιᾶς, ἣτις εἶχε κακῶς συνεπείᾳ τῶν συνεχῶν κατ' αὐτῆς Γερμανικῶν ἐπιθέσεων. Ὁ Ἰουλιανὸς ἐπὶ μίαν τετραετίαν ἔδειξε σπουδαίαν ἱκανότητα καὶ στρατιωτικὴν καὶ πολιτικὴν καὶ ἀνέδειξε τὴν ἐν Γαλατίᾳ στρατιὰν ὡς τὴν καλυτέραν τῆς αὐτοκρατορίας. Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ἀπέθανε καὶ αὐτοκράτωρ ἀνέλαβε ὁ υἱὸς του Κωνσταντῖνος, ἡ στρατιὰ τῆς Γαλατίας ἐπανεστάτησε καὶ ἀνέδειξε αὐτὸν αὐτοκράτορα. Ὁ Ἰουλιανὸς προσεπάθησε ἀρχικῶς νὰ καθησυχάσῃ τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ συνεπείᾳ τῆς ἐπιμονῆς αὐτῶν ἀνέλαβε αὐτοκράτωρ. Προσεπάθησε τότε νὰ συνδιαλλαγῇ μετὰ τοῦ Κωνσταντῖνου, ἀλλ' ἐκεῖνος ἠρνήθη. Ἐπῆλθε τότε κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ ὁ πόλεμος ἀπεφεύχθη, διότι ὁ Κωνσταντῖνος ἀπέθανεν εἰς Ἑδεσσαν ἀσθενήσας καθὼς καὶ ἐκεῖνος ἐξεστράτευε κατὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ.

Η ὅλη προσπάθεια τοῦ Ἰουλιανοῦ ὡς αὐτοκράτορος, παραλλήλως μετὴν ἀνεξιθρησκείαν ἦν διεκήρυξεν, ἦτο νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸ προσκλήνιον τὴν ἑλληνικὴν σκέψιν καὶ εἰς τὸν λαὸν τὴν εὐνομίαν. Ἡ προσπάθειά του ὅμως ἀπέτυχε. Πόσο ματαίᾳ ἦτο ἡ προσπάθειά του καὶ πόσον ἐνόσει ὁ λαός, δεικνύει, ἂν ἄντως ἐδόθη, ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν χρησμὸς εἰς τὸν ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ φίλον του ἱατρὸν Ὁρειβάσιον τὸν ἐκ Περγάμου, ὡς ἀναφέρει τὸν χρησμὸν αὐτὸν ὁ Χριστιανὸς χρονογράφος Κεδρηνός: «Εἶπατε τῷ βασιλεῖ, χαμαὶ πέσε δαίδαλος αὐλά, οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλύβην, οὐ μάντιδα δάφνην, οὐ παγὰν λαλέουσιν. Ἀπέσβετο καὶ λάλον ὕδωρ». Τὴν 26ην Ἰουνίου τοῦ ἔτους 363 ὁ Ἰουλιανὸς ἐπιπτε νεκρὸς βληθεὶς ἐκ τῶν ὀπισθεν ὑπὸ Χριστιανοῦ τινος στρατιώτου τοῦ στρατεύματός του κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας μάχης, πού αὐτὸς ἔδιδε κατὰ τῶν Περσῶν πέραν τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰουλιανοῦ ὁ κόσμος εἰσέρχεται εἰς ἀλλεπαλλήλους περιόδους, ὅπου θὰ ἐπικρατῇ ἡ ἀνελευθερία καὶ ἡ ἐσκεμμένως ἐπιβαλλομένη τυφλότης, θρησκοληψία, δεισιδαιμονία, ὑποκρισία, κακότης, μῖσος. Πάντα ταῦτα θὰ ἐκπορεύονται ἀπὸ ἀνθρώπους, οἵτινες διετείνοντο ὅτι ἦσαν κήρυκες τῆς ἀγάπης, ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας διήρχοντο τὸν βίον αὐτῶν ζῶντες πλουσιοπαρόχως, προσποριζόμενοι ἐπαγγελματικῶς τὰ ἀγαθὰ διὰ τὸν βίον αὐτῶν ἀπὸ ἐκείνους πρὸς οὓς ἐκήρυττον τὴν τόσον κακοποιημένην αὐτὴν λέξιν. Παραθέτομεν κατωτέρω ἐν ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἱστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ τοῦ W. Durrant, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς τοῦ ἐξόχου ἐκείνου ἀνδρός, τοῦ Ἰουλιανοῦ.

«Ὁ Λιβάνιος ἰσχυρίσθη, ὅτι τὸ ὄπλον προήρχετο ἀπὸ χερί Χριστιανοῦ καὶ πολλοὶ ἄλλοι εἶχαν τὴν ἰδίαν γνώμην, διότι κανεὶς Πέρσης δὲν ἐζήτησε τὴν ἀμοιβὴν πού εἶχεν ὑποσχεθῇ ὁ Σαπώρης δι' ἐκεῖνον πού θὰ ἐφόνησε τὸν αὐτοκράτορα. Μερικοὶ Χριστιανοὶ συγγραφεῖς, ὅπως ὁ Σωζομενός, ἐδέχθησαν τὴν ἐκδοχὴν τοῦ Λιβανίου καὶ ἐπῆνεσαν τὸν φονέα, "ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς θρησκείας ἐξετέλεσε μίαν τόσον γενναίαν πράξιν". Ἡ τελευταία πράξις τοῦ δράματος (27 Ἰουνίου 363) ὑπῆρξεν ἀνταξία τῆς παραδόσεως τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Σενέκα. Ὁ Ἰουλιανός, λέγει ὁ Ἀμμιανός, "ἐξαπλωμένος στὴ σκηνή του εἶπε στοὺς ἀπαρηγόρητους συντρόφους του τὰ λόγια αὐτά: "Ἦλθε πρόωρα γὰρ μένα ἡ στιγμή, φίλοι μου, νὰ ἀφήσω τὴ ζωὴ αὐτὴ καὶ νὰ νιώσω τὴ χαρὰ νὰ ἐπιστρέψω στὴ Φύσιν πού με κάλει".

» Ὅλοι οἱ παριστάμενοι ἔκλαιγαν. Αὐτὸς ὅμως τοὺς εἶπε, πῶς δὲν ταίριαζε νὰ κλαῖνε, ἐπειδὴ ἦλθε ἡ ὥρα νὰ ἐνυθῇ ἓνας ἀρχοντας μετὰ τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἀστρα. Ἀφοῦ ἔτσι τοὺς ἀνάγκασε νὰ σωπάσουν, ἄνοιξε μία περίπλοκη συζήτηση γιὰ τὴν εὐγένεια τῆς ψυχῆς μετὰ τοὺς φιλοσόφους Μάξιμον καὶ Πρίσκον. Ξαφνικὰ ἡ πληγὴ ἀνοίξε πάλι, ἡ ἀναπνοή του ἔγινε δύσκολη

και ἐζήτησε νὰ πιῇ νερό. Ὑστερα ἐξέπνευσε χωρίς ἀγωνία κατὰ τὰ μεσάνυχτα, σὲ ἡλικία τριάντα ἐνὸς ἐτῶν»*.

Παραθέτομεν ὡσαύτως ἐν ἀπόσπασμα τοῦ βιβλίου τοῦ Κέλσου «Περὶ τῆς τοῦ λόγου ἀληθείας». Τὸ ἀπόσπασμα ἐλήφθη ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ R. Ambelain «Ὁ Παῦλος», ὡς τοῦτο μετεφράσθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν (σελ. 171 ἐπ.):

«Εἶναι ἓνα καινούργιο, καὶ διαφορετικὸ, εἶδος ἀνθρώπων, μιὰ καινούργια ράτσα, ποὺ δὲ μοιάζει σὲ τίποτα μὲ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ γνωρίζαμε μέχρι χθές. Δὲν ἔχουν πατρίδα οὔτε ἡ-
θη οὔτε παραδόσεις. Ἀντιμάχονται ὅλους τοὺς θεσμούς, θρησκευτικούς καὶ πολιτικούς. Πα-
ραβαίνουν ὅλους τοὺς νόμους καὶ καταδιώκονται ἀπὸ τὴ νόμιμη δικαιοσύνη. Μὲ τὴ συμπερι-
φορά τους σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἔχουν ἀποκτήσει τὴ χειρότερη φήμη. Θεωροῦν τιμὴ
τους νὰ χαρακτηρίζονται μὲ τὸ σιχαμένο τους ὄνομα: Χριστιανοί.

»Τοὺς κινδύνους ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ Χριστιανοὶ γιὰ τὶς θεωρίες τους, ὁ Σωκράτης
τοὺς ἀντιμετώπισε γιὰ τὶς δικές του θεωρίες μ' ἓνα ἀτρόμητο κουράγιο καὶ μιὰ καταπλη-
κτικὴ ἡρεμία. Τὰ λίγα ἀξιόλογα μέρη τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας τους τὰ ἔχουν πεῖ πρὶν ἀπὸ αὐ-
τοὺς οἱ μεγάλοι φιλόσοφοι. Κατηγορώντας τὴν πατροπαράδοτη θρησκεία μας, ποὺ τὴν ὀνομά-
ζουν εἰδωλολατρία, διακηρύσσουν πὼς τ' ἀγάλματα τῶν θεῶν μας εἶναι ἄψυχες πέτρες,
ποὺ, πλανημένοι ἐμεῖς, λατρεύουμε. Γνωρίζουμε ὅμως πρὶν ἀπ' αὐτοὺς μὲ τί ὑλικὸ κατα-
σκεύασαν οἱ καλλιτέχνες τ' ἀγάλματα τῶν θεῶν. Γνωρίζουμε πρὶν ἀπὸ αὐτοὺς, ὅτι τ' ἀγάλ-
ματα εἶναι ὁ ὑλικὸς συμβολισμὸς τῶν θεῶν. Γνωρίζουμε τὰ λόγια τοῦ Ἡρόδοτου, ποὺ εἶπε:
"Ὅποιοι προσεύχεται στὶς εἰκόνες, χωρίς νὰ γνωρίζει τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἥρωες ποὺ ἀντι-
προσωπεύουν, εἶναι σὰ νὰ προσεύχεται σὲ ἄψυχες πέτρες".

»Ἡ δύναμη, ποὺ ἰσχυρίζονται πὼς ἔχουν, προέρχεται ἀπὸ μυστηριώδη ὀνόματα καὶ ἐπι-
κλήσεις σὲ διάφορα δαιμόνια. Χάρης στὴ μαγεία ὁ Κύριός τους πραγματοποιήσε ὅλα τὰ κα-
ταπληκτικὰ ἔργα, ποὺ τοῦ ἀποδίδουν. Ἐπειτα μὲ δολιότητα διέταξε τοὺς ὁπαδούς του, νὰ
φυλάγονται ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ γνωρίζουν τὰ ἴδια μυστικά καὶ τὴν ἴδια τέχνη μ' ἐκείνους, καὶ ν'
ἀποφύγουν αὐτοὺς, ποὺ φτάνουν χάρις στὴν ἴδια τεχνικὴ στὰ ἴδια ἀποτελέσματα, γιατί ὑ-
ποτίθεται πὼς μόνο αὐτὸς ἐνισχυόταν ἀπὸ τὴ Θεία Δύναμη. Ἀστεία καὶ γελοία ἀντίφαση!
Καταδικάζοντας τοὺς μιμητές του, πὼς δὲν καταδικάζει καὶ τὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτό; Ἄν οἱ
ταχυδακτυλουργίες του δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα ἀπάτης καὶ τσαρλατανισμοῦ, τότε γιατί οἱ τα-
χυδακτυλουργίες τῶν ἄλλων, ποὺ χρησιμοποιοῦν τὴν ἴδια ἀκριβῆς τεχνικὴ, εἶναι ἀπατηλές
καὶ καταδικάσιμες;...

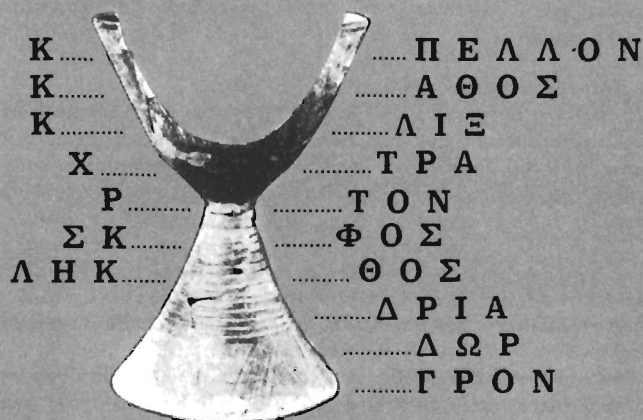
»Παρατηρήστε τοὺς νηματουργούς, τοὺς σανδαλοποιούς, τοὺς ὑφαντές, ἀνθρώπους τε-
λείως ἀμόρφωτους, πὼς κρατοῦν τὸ στόμα τους κλειστὸ μπροστὰ στοὺς κυρίους τους, ποὺ εἶ-
ναι ἄνθρωποι ἐμπειροί, μὲ κρίση καὶ μὲ μόρφωση. Παρατηρήστε τους, πὼς διαδίδουν τὶς θε-
ωρίες τους στὰ παιδιά καὶ στὶς γυναῖκες τῶν σπιτιῶν, ποὺ εἶναι στὸ ἴδιο ἐπίπεδο ἀγγραμμα-
τοσύνης μ' ἐκείνους. Παρατηρήστε τους, πὼς διηγοῦνται ὅλες τὶς θαυματουργικὲς ἀνοησίες
τῆς πίστεως τους. Ὑποστηρίζουν, πὼς μόνο αὐτοὶ εἶναι ἀξιοὶ ἐμπιστοσύνης καὶ μόνο αὐτοὶ
γνωρίζουν τὴν ἀλήθεια. Ὁ πατέρας τῆς οἰκογένειας, οἱ παιδαγωγοὶ εἶναι κατὰ τὴ γνώμη
τους τρελλοί, ποὺ ἀγνοοῦν τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ τὴν διδάξουν. Μόνο αὐτοὶ γνω-
ρίζουν τὸν ἀληθινὸ τρόπο ζωῆς. Τὰ παιδιά μὲ τὴν ἀπειρία τους τοὺς ἀκολουθοῦν εὐκόλα, καὶ
ἔτσι ἡ εὐτυχία διοχετεύεται σὲ ὁλόκληρο τὸ σπίτι καὶ τὴν οἰκογένεια! Ἄν, τὴ στιγμή ποὺ
ρηγορεύουν, παρουσιαστεῖ ἓνας παιδαγωγὸς ἢ ὁ πατέρας τῆς οἰκογένειας ἢ ἓνα ὅποιοδῆποτε
ἄλλο σοβαρὸ πρόσωπο, σωματίζουν ντροπαλοί. Κι ἐξηγοῦν τὴ στάση τους αὕτῃ μὲ τὴ δικαιο-
λογία, ὅτι ὁ λόγος τῆς ἀλήθειας εἶναι φτιαγμένος μόνο γιὰ παιδιά καὶ ἀγράμματα γυναῖκες
καὶ πὼς, ἂν ἀκουστεῖ στ' αὐτὰ τῶν διεστραμμένων ἀτόμων σάν τὸν πατέρα καὶ τοὺς παι-
δαγωγούς, θὰ προκαλέσει τὴ σκληρὴ τιμωρία αὐτῶν ποὺ τὸν κηρύσσουν. Φεύγοντας, δὲν ξε-
χνᾶνε νὰ ὑπενθυμίζουν στ' ἀνύποπτα θύματά τους, πὼς, ἂν θέλουν νὰ μάθουν περισσότερα,
δὲν ἔχουν παρὰ νὰ συγκεντρωθοῦν κρυφὰ στὸ γυναικωνίτη ἢ στὸ μαγαζὶ τοῦ σανδαλοποιοῦ ἢ
στὸ ἐργαστήρι τοῦ νηματουργοῦ, γιὰ νὰ διδαχτοῦν ἐκεῖ τὸν ἀληθινὸ δρόμο τῆς ζωῆς...».

* Σημειώσεις τοῦ συγγραμματος Durant: «Ἡ ἐκδοχὴ ὅτι ἀποθνήσκων ἀνεφώνησε "Νενί-
κηκας, Ναζωραῖς", ἐμφανίζεται διὰ πρώτην φοράν εἰς τὰ ἔργα τοῦ Χριστιανοῦ ἱστορικοῦ Θε-
οδώρητου, κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα, ἀπορρίπτεται δὲ σήμερον ὡς μῦθος».

Η.Λ. ΤΣΑΤΣΟΜΟΙΡΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ἀπὸ τὸν ἔλλοπα-θηρευτὴ
μέχρι τὴν Ἑποχὴ τοῦ Διὸς

Ἡ ἀποκωδικοποίησι
τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου

Φιλολογικὴ ἐπιμέλεια: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΔΑΥΛΟΣ 1991

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ

Ἑλληνικὲς πυραμίδες

Ἐπὶ τέλους εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας, οἱ Ἑλληνικὲς Πυραμίδες τῆς περιοχῆς τοῦ χωριοῦ Ἑλληνικό, πού βρίσκεται στὸν ἀρχαῖο δρόμο Ἄργους-Τεγέας. Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Ἑλληνικοῦ κ. Δ. Σωτηρόπουλος, πού ἀγωνίζεται ἀπὸ τὸ 1978 γιὰ τὶς πυραμίδες, ἐδήλωσε («Ἑλ. Τύπος» 2-8-92):

«Ἐβαλα τὸ θέμα στὸ νομαρχιακὸ συμβούλιο, καὶ νὰ σκεφτεῖτε, ὅτι οἱ περισσότεροί μέσα στὸ συμβούλιο γέλαγαν. Τὰ κατάφερα μὲ πολὺ κόπο καὶ μὲ πολὺ παρακάλεσι καὶ πῆρα τέσσερα ἑκατομμύρια γιὰ τὴν περιποίηση τοῦ χώρου γύρω ἀπὸ τὴν πυραμίδα. Εὐτυχῶς πού ἔπεσα καὶ πάνω στὴν κατανόηση τῆς νομάρχισσας, τῆς κ. Βακάλογλου, ἡ ὁποία ἔπιασε τὸ νόημα καὶ ἦρθε ἡ ἴδια ἐδῶ, ἐπιτοπίως. Τώρα περνάει τὸ θέμα στὰ ΜΟΠ γιὰ ἀναστήλωση τῆς πυραμίδας καὶ γιὰ ἀνασκαφικὴ ἐρευνα».

Στὸ Λυγουριό (ἀρχαία Λῆσσα), ὅπου σώζεται βάσις πυραμίδος, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος κ. Α. Τσιλογιάννης δηλώνει:

«Πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ ἀναστηλωθεῖ καὶ ἡ πυραμίδα. Δὲν ἐπιτρέπεται ἓνα τέτοιο μνημεῖο νὰ κείτεται πεθαμένο».

Ἡ ἀρχαιολογικὴ ἀξιοποίηση αὐτῶν καὶ ἄλλων πυραμίδων ἀποδεικνύει, ὅτι «οἱ Ἕλληνες κατασκεύαζαν πυραμίδες τουλάχιστον 1.200 χρόνια πρὶν ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους», ὅπως διαπιστώνουν οἱ εἰδικοὶ ἐπιστήμονες. Καὶ αὐτὸ ἦταν καὶ εἶναι πού ἐνοχλεῖ τοὺς μισέλληνες, οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν νὰ ἔχουμε καὶ ἐδῶ, στὴν οἰκοδόμησι δηλαδὴ πυραμίδων, τὴν «πρωτιά». Ἔτσι οὐδεὶς ἀπὸ τοὺς «ἀρμοδίους» τοῦ ἐπισήμου κράτους ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὶς πυραμίδες, πού διατηροῦνται μέχρι τὴν μέση. Εὐτυχῶς ὑπάρχουν τὰ Μεσογειακὰ Ὁλοκληρωμένα Προγράμματα (ΜΟΠ) τῆς ΕΟΚ καὶ τὸ «Ἀρχαιολογικὸν Ἰνστιτοῦτον» τῶν ΗΠΑ μὲ ἐκπρόσωπον τὸν Λούις Λόρντ, καθηγητὴ, πού θὰ χρηματοδοτήσουν τὴν ἐρευνα τῶν πυραμίδων. Εἶναι βέβαιον, ὅτι πολλὰ καὶ συγκλονιστικὰ θὰ ἀποκαλυφθοῦν.

Παρὰ τὶς προσπάθειες ὠρισμένων δὲν κατῴρθωσαν νὰ κρύψουν τὶς πυραμίδες. Οὔτε αὐτὲς ἐξαφανίσθηκαν ἀπὸ τὴν φυσικὴ φθορὰ καὶ τὴν ἐγκατάλειψι. Ὁπωςδήποτε ἡ συμβολὴ τῶν δύο προέδρων κοινοτήτων στὴν σωτηρία τῶν ἐντυπωσιακῶν αὐτῶν μνημείων ὑπῆρξε σημαντικὴ. Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν μας τί συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς Μυκηναϊκοὺς τάφους τῶν Γλυκῶν Νερῶν συμπεραίνομεν, ὅτι οἱ πρόεδροι τῶν κοινοτήτων νοιάζονται γιὰ τὰ ἀρχαῖα μας περισσότερο ἀπὸ τοὺς «ἀρμοδίους» φορεῖς.

Χαῖρε, Ἑλλάς

Ἀπεβίωσε αἰφνίδια ἡ διαπρεπὴς καθηγήτρια τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης Elisabeth Rawson. Τὸ βιβλίον της «Ἡ σπαρτιατικὴ παράδοσις στὴν Εὐρωπαϊκὴ σκέψι» εἶναι ἓνα σπουδαῖο ἔργο, ὅπου ἀποδεικνύεται τὸ βάθος καὶ ἡ ἔκτασι τῶν γνώσεών της πάνω στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνισμό. Ἀξίζει νὰ σημειώσουμε, ὅτι ἡ θανούσα ἐδίδασκε τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά σὲ τρία Πανεπιστή-

μια τῆς Κίνας(!) σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀκριβῶς ποὺ ἐδῶ στὸ ψευδεπίγραφο νεοελληνικὸ κρατίδιο ἐπέβαλαν τὴν κατάργησίν των. Συνήθιζε νὰ φέρη ἓνα χρυσὸ περιδέραιο μὲ τὴν ἐπιγραφὴ ΧΑΙΡΕ ΕΛΛΑΣ.

Οἱ θεοὶ λοιπὸν τῆς Ἑλλάδος θὰ ἀναπαύσουν τὴν Ἑλληνικὴ ψυχὴ τῆς στὰ Ἑλύσια Πεδία.

Σημιτικά

Ὁ τέως Ὑπουργὸς Παιδείας κ. Σημίτης κρίνει, ὅτι γιὰ τὴν κακοδαιμονία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εὐθύνεται γενικὰ ἡ «ἐλληνοκεντρικὴ»(!) παιδεία μας: «Ἡ ἐπίσημη ἐκπαιδευτικὴ ἰδεολογία τοῦ συντηρητικοῦ κράτους ἐπηρέασε πολλὰ δεκαετίες τὰ προγράμματα καὶ τὴ σχολικὴ πράξη σὲ ἀρνητικὴ κατεύθυνση: Ἰδεολογικὸς προσανατολισμὸς πρὸς τὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα, ἀδυναμία διασύνδεσης μὲ τὸ σύγχρονο κόσμος...» («Ταχυδρόμος», ἀριθ. 44 (2007), Ἀθήνα 28 Ὀκτωβρίου 1992), πρᾶγμα ποὺ σημαίνει, ὅτι γιὰ τὸν «προοδευτικὸ» κ. Σημίτη οἱ κλασσικὲς σπουδὲς καὶ οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀποτελοῦν ἀρνητικὸ παράγοντα γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμό... Παλαιότερα ὁ ἴδιος τ. Ὑπουργὸς μᾶς πληροφόρησε, ὅτι οἱ Ἕλληνες τοῦ 1000 π.Χ. «ζοῦσαν εἰς ἀγρίαν κατάστασιν»!!

Εὐλογα, λοιπὸν, διερωτᾶται κανεὶς:

— Μήπως ὁ κ. Σημίτης εἶναι σημίτης;

Ἀρχαιοελληνικὴ καὶ Εὐρωπαϊκὴ λογοτεχνία

Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀρχαιοελληνικῆς λογοτεχνίας στὴν σύγχρονη Εὐρωπαϊκὴ λογοτεχνία ἦταν τὸ θέμα διεθνoῦς Συμποσίου, ποὺ διωργάνωσε τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κέντρο Ἐπιστημονικῆς, Οἰκονομικῆς καὶ Πολιτιστικῆς Συνεργασίας σὲ μεσαιωνικὸ ἀνάκτορο στὸ Βύρτσμπουργκ τῆς Γερμανίας. Ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀγγλικῆς Φιλολογίας Κ. Γκόλερ ἀνεφέρθη στὴν ἀρχαιοελληνικὴ ἐπίδρασις στὸ ἔργο τοῦ Ἑλλιοτ, ὁ Γιουγκοσλάβος καθηγητὴς τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βελιγραδίου Μ. Φλάσα ἀνεφέρθη στὴν ἐπίδρασις τοῦ «μύθου» τῆς «Ἡροῦς καὶ τοῦ Λεάνδρου» στὸ σύγχρονο γιουγκοσλαβικὸ μυθιστόρημα, ὁ Γερμανὸς ποιητὴς Β. Σνέτζ, ὁ Πολωνὸς καθηγητὴς Ο. Γιούρεβιτς, ὁ Βούλγαρος καθηγητὴς Κ. Τοπάλωφ, ὁ Ἀγγλὸς ποιητὴς Κ. Λόγκ (ἔγραψε ποίημα γιὰ τὸν Ὅμηρο), ὁ Γερμανὸς συγγραφεὺς Ε. Σέφερ καὶ ἄλλοι ἐπεσήμαναν τὴν ἐπίδρασις τῆς ἀρχαιοελληνικῆς λογοτεχνίας στὴν λογοτεχνία τῶν χωρῶν των. Ἀξιόλογη ἡ παρουσία τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων κ. Ι. Δάλλα, ὁ ὁποῖος ὠμίλησε μὲ θέμα «Ὁ Ἡσίοδος καὶ ὁ Κάλβος».

Τὸ Συμπόσιο αὐτὸ ἀπετέλεσε προβολὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διότι ἀπέδειξε τὴν ζωντανὴ ἐπιρροή τῆς ἀρχαιοελληνικῆς λογοτεχνικῆς δημιουργίας στὴν Εὐρωπαϊκὴ λογοτεχνία τοῦ σήμερα. Τέλος, ἂν καὶ εἶναι περιττόν, σημειώνουμε ὅτι «τὸ Συμπόσιο δὲν ἐνισχύθηκε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καὶ οἱ ὀργανωτὲς του διαμαρτύρονται γι' αὐτὸ» («Ἐλευθεροτυπία» 21-7-92).

Αἶσα

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

«ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ» (2)

‘Η νέα παγκόσμια θρησκεία τῆς «‘Εποχῆς τοῦ ‘Υδροχόου»

Σὲ προηγούμενο ἄρθρο μας γιὰ τὴν «Νέα ‘Εποχὴ τοῦ ‘Υδροχόου» (βλ. «Δαυλὸν» τεῦχος 130) εἴχαμε ἀναφερθεῖ, σὲ γενικὲς γραμμές, στὴν ιδεολογικὴ ἐπικάλυψη τοῦ πολιτικοῦ στόχου τῆς Νέας ‘Εποχῆς: τὴν ἐνοποίηση τῆς ἀνθρωπότητας σὲ μιὰ ὁμοσπονδιακὴ ἔνωση μὲ μιὰ παγκόσμια ὑπερκυβέρνηση. Στὸ παρὸν ἄρθρο θὰ ἀσχοληθοῦμε κυρίως μὲ τὸ νέο δόγμα, τὴν «‘Υδροχοϊστικὴ Νέα Παγκόσμια Θρησκεία», ὅπως ἀναγγέλθηκε ἀπὸ τὴν Alice Bailey ἰδρύτρια τῆς «Παγκόσμιας Καλῆς Θέλησης» καὶ τῆς «Σχολῆς ‘Αρκαίην» σ’ ἓνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα βιβλία της, τὴν «‘Επανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ», τὸ 1948. Θέλοντας ἐπίσης ν’ ἀποφύγουμε ὁποιοσδήποτε παρερμηνεῖες καὶ παρεξηγήσεις θεωροῦμε σκόπιμο νὰ τονίσουμε ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι ἡ ἔρευνά μας αὐτὴ δὲν ἔχει θεολογικὸ χαρακτήρα· δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει δηλαδὴ ἡ ἀλήθεια ἢ ὄχι κάποιων θρησκευτικῶν «πιστεύω», μιᾶς καὶ «θεὸν νοῆσαι χαλεπὸν, φράσαι δὲ ἀδύνατον». ‘Εκεῖνο ποὺ κυρίως μᾶς ἀπασχολεῖ ἐδῶ εἶναι ἡ πολιτικὴ σκοπιμότης ποὺ ὑποκρύπτεται πίσω ἀπὸ τὸ νέο δόγμα, τὸ ὁποῖον ἔχει ἤδη ἀρχίσει νὰ «λανσάρεται» ἀπὸ τὴν Διεθνῇ ‘Εξ-ουσία ὡς ἡ νέα παγκόσμια θρησκεία τῆς ἀνθρωπότητας.

Τὴν τελευταῖα δεκαετία πρὶν τὸ 2000 μ.Χ. ἡ ζωὴ καὶ ὁ πολιτισμὸς τῆς ἀνθρωπότητας καθορίζονται ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα χαρακτηριστικά:

α) ‘Υπάρχει μιὰ ὁρατὴ διεθνοποίηση τῆς οἰκονομίας μὲ ἐμφανεῖς καὶ γιγαντιαῖες ὑπερεθνικὲς συγχωνεύσεις διαφόρων οἰκονομικῶν καὶ βιομηχανικῶν τράστ. Σήμερα περισσότερο ἀπὸ ποτὲ εἶναι καθοριστικὸς γιὰ τὶς ἐθνικὲς οἰκονομίες ὁ διεθνὴς καταμερισμὸς τῆς παγκόσμιας ἀγορᾶς. Τὸ χρῆμα μαζεύεται σὲ ὅλο καὶ λιγότερα χέρια. Τελικὴ πιθανὴ πρόβλεψη: «Ὅλη ἡ παγκόσμια οἰκονομία τὸν ἐπόμενο αἰῶνα θὰ βρῖσκεται στὰ χέρια ἐνὸς γιγαντιαίου τράστ, ἐνὸς οἰκονομικοῦ «θηρίου».

β) Τὰ Μέσα Μαζικῆς Πληροφόρησης, ποὺ ἔχουν παγκόσμια ἐμβέλεια (Χόλυγουντ, Τύπος, Τηλεόραση, Πρακτορεῖα Εἰδήσεων, Τράπεζες Πληροφοριῶν, ‘Ιδρύματα Μελετῶν καὶ ‘Ερευνῶν κ.λπ.), ἐλέγχονται μονοπωλιακὰ ἀπὸ κάποια κέντρα ἐξουσίας στὶς Η.Π.Α. Αὐτὸ ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα, ἡ παγκόσμια πληροφόρηση νὰ εἶναι κατευθυνόμενη καὶ νὰ προπαγανδίζει στὴν παγκόσμια κοινὴ γνώμη αὐτὰ ποὺ συμφέρουν τὴν διεθνῇ οἰκονομικὴ ἐξουσία. [Χαρακτηριστικὰ παραδείγματα: ὑπάρχουν τηλεοπτικὲς ἢ κινηματογραφικὲς ταινίες, ποὺ νὰ ἐξυμνοῦν τὸν ἀγῶνα τῶν Παλαιστινίων; ‘Υπάρχουν εἰδήσεις ἢ ἱστορικὰ ντοκουμέντα γιὰ τὰ ἐγκλήματα τῶν ‘Αγγλοαμερικανῶν κατὰ τὸν Β’ Παγκόσμιον Πόλεμο; ‘Ακούσαμε ποτὲ στὶς εἰδήσεις τῶν διεθνῶν πρακτορείων γιὰ τὶς σφαγὲς τῶν Κροατῶν κατὰ τῶν Σέρβων, γιὰ

τις σχέσεις του Βατικανού με την Μαφία, για τὰ ἐγκλήματα τῶν Τούρκων στὴν Κύπρο καὶ στὴν Κωνσταντινούπολη κατὰ τῶν Ἑλλήνων; κ.ο.κ.].

γ) Παγκοσμίως σήμερα διαμορφώνεται ἐνιαῖο πολιτιστικὸ πρότυπο, ἀγγλόφωνο, ποὺ προβάλλει παντοῦ (μουσική, κινηματογράφος, γνώση κ.λπ.) κάποιον ἀμερικανικὸ τρόπο ζωῆς, ὅπως καθορίζεται αὐτὸς ἀπὸ τὶς πολυεθνικὲς. Ὑπάρχει ὁρατὸς σήμερα σ' ὅλα τὰ πλάτη καὶ τὰ μήκη τῆς γῆς ἓνας ἀμερικανικὸς «πολιτιστικὸς ἱμπεριαλισμὸς» ἔτσι, ὥστε ὁ Ἑσκιμῶς τῆς Λαπωνίας, ὁ Νέγρος τοῦ Μάλι καὶ ὁ Κινέζος τῆς Σαγκάης νὰ ἔχουν οἰκειοποιηθεῖ καὶ ἐστερνιστεῖ τὴν ἀμερικανικὴ κουλτούρα στὴ γλῶσσα, τὴν σκέψη, τὴν τέχνη καὶ στὸν τρόπο ζωῆς. Ἔτσι σιγὰ-σιγὰ χάνονται οἱ κατὰ τόπους ἐθνικὲς παραδόσεις, κουλτοῦρες καὶ ἰδιομορφίες καὶ βαδίζει ἡ ἀνθρωπότητα σὲ μιὰ πολιτιστικὴ ὁμοιομορφία, ἡ ὁποία μάλιστα καθορίζεται ἀπὸ τὶς πολυεθνικὲς τῆς τέχνης καὶ τῆς πληροφόρησης στὶς Η.Π.Α. (Χόλγουντ, Ἐταιρεῖες Δίσκων, Time, CNN κ.λπ.).

Κι ἐνῶ ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα στὸν πολιτιστικὸ τομέα, στὸν χῶρο τῶν θρησκευμάτων ὑπάρχει «διάσταση ἀπόψεων». Χριστιανισμὸς, Ἰσλαμισμὸς, Βουδδισμὸς δὲν ἔχουν βρεῖ ἀκόμη σημεῖα ἐπαφῆς. Οἱ μυστικὲς ἐταιρεῖες, εἴτε ὡς Ἐλευθεροτεκτονισμὸς εἴτε ὡς Θεοσοφία, δὲν ἐπέτυχαν τὰ ἀναμενόμενα. Ἡ ἄλλη ἐναλλακτικὴ προοπτικὴ (δηλ. ἡ δημιουργία ἐνὸς νέου δόγματος μὲ μία σειρὰ θρησκευτικῶν πολέμων) δὲν βρίσκει ὑποστηρικτὲς λόγῳ τῆς ἐντονῆς ἀδιαφορίας τῶν μαζῶν, εἰδικὰ στὶς «προηγμένες» οἰκονομικὰ χῶρες: «... Αἱ ἐκκλησίαι μας εἶναι σχετικῶς κεναὶ καὶ διατελοῦν ὑπὸ τὴν γενικὴν κατηγορίαν ὅτι ἀπέτυχον νὰ διδάξουν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸν ὀρθὸν τρόπον ζωῆς. Αἱ δηλώσεις αὐταὶ ἐκφράζουν ἀλήθειαν θλιβεράν, ἀπομένει ὅμως ἐξ ἄλλου τὸ γεγονός ὅτι παντοῦ οἱ ἄνθρωποι ζητοῦν τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ τὴν βοήθεια καὶ ὅτι τὸ πραγματικὸν θρησκευτικὸν πνεῦμα εἶναι τώρα βασικῶς περισσότερον ζωντανὸν παρά εἰς οἰανδήποτε προηγουμένην ἐποχὴν». (Alice Bailey, *Ἡ Ἐπανεμφάνισις τοῦ Χριστοῦ*, «Lucis Trust», 1948, σελ. 146).

Ἔτσι ἡ «Νέα Ἐποχὴ τοῦ Ὑδροχόου» διὰ τοῦ «Ὁμίλου τῆς Παγκόσμιας Καλῆς Θέλησης» καὶ τῆς «Σχολῆς Ἀρκαίων» ἐργάζεται γιὰ τὴν συγχώνευση τῶν θρησκευτικῶν καὶ τὸ συγκρητισμὸ τῶν δογμάτων, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἐπιφέρει τὴ θρησκευτικὴ ἐνοποίηση τῆς ἀνθρωπότητας. Τὴ Νέα Παγκόσμια Θρησκεία θὰ τὴν «κηρύξει» ὁ νέος Μεσσίας, ποὺ πρόκειται... νὰ ἔρθῃ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μέσα στὸν 21ο αἰῶνα, καὶ ποὺ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ...Χριστό! «Ἡ μεγάλη στιγμή, διὰ τὴν ὁποῖαν τόσον ὑπομονητικὰ ἀνέμενεν ὁ Χριστός, σχεδὸν ἔχει φθάσει· ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος τὴν ὁποῖαν ὑπενόει, ὅταν ὠμίλει πρὸς τὸν μικρὸν ὄμιλον τῶν μαθητῶν του - «ἰδοὺ ἐγὼ εἰμὶ μεθ' ὑμῶν ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»— ἦλθε!». (Alice Bailey, *Ἡ Ἐπανεμφάνισις τοῦ Χριστοῦ*, «Lucis Trust» 1948, σελ. 41).

Μπορεῖ νὰ μιᾷ γιὰ τὴν ἀναμενόμενη «ἐπανεμφάνισις τοῦ Χριστοῦ» ἡ Νέα Ἐποχὴ, ὅμως ἀπευθύνεται σὲ ὅλες τὶς θρησκείες, κι ὄχι μόνον στὰ χριστιανικὰ δόγματα. Ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας εἶναι γιὰ τοὺς χριστιανοὺς ὁ ...«Χριστός», γιὰ τοὺς Ἰνδουιστὲς ὁ «Μαιτρέγια», γιὰ τοὺς Μουσουλμάνους ὁ «Ἰμάμ Μαχκντί», γιὰ τοὺς Ἑβραίους ὁ «Υἱὸς Δαυίδ». Ἡ Νέα Ἐποχὴ ἐξηγεῖ, ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ ὀνομασίες ἀφοροῦν τὸ ἴδιο πρόσωπο, τὸν Ἀβατάρ, δηλ. τὸν Ἐρχόμενο, ποὺ θ' ἐνώσει σ' ἓνα κράτος τὴν ἀνθρωπότητα... «Ἡ διδασκαλία περὶ Μεσαζόντων, Μεσσιῶν ἢ περὶ Χριστῶν καὶ Ἀβατάρ, μπορούμε νὰ διαπιστώσωμεν, ὅτι ὡς νῆμα χρυσοῦν διέρχεται δι' ὅλων τῶν θρησκευτικῶν καὶ τῶν Γραφῶν τοῦ κόσμου καί, συνδέον τὰς παγκο-

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΛΗΣΗΣ

ΤΡΙΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ 1991

Κάθε χρόνο, κατά την Παγκόσμια Μέρα της Επικλήσης, ένας αυξανόμενος αριθμός ανθρώπων απ' όλα τα μέρη του κόσμου και από διάφορες θρησκείες και πνευματικούς ομίλους ενώνονται σε σκέψη, προσευχή και διαλογισμό για να χρησιμοποιήσουν τη Μεγάλη Επικλήση σε μια πορεία παγκόσμιας υπηρεσίας.

Ενοαζόμενοι μαζί σαν ένας πλανητικός όμιλος επικαλούνται το φως, την αγάπη και την πνευματική καθοδήγηση που τόσο απεναντιώνεται χρειάζεται η ανθρωπότητα σήμερα στον αγώνα της να κτίσει ένα κόσμο ενωμένο και με καλή θέληση.

ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΟΥΜΕ ΝΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΕΙΤΕ Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

- ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΙΣ 29 Μαΐου
- ΔΙΑΔΙΔΟΝΤΑΣ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΚΛΗΣΗ

Από την εστία του φωτός μέσα από τη δίδνοια του Θεού
ας διαχυθεί φως μέσα στις διάνοιες των ανθρώπων.
Το φως ας κατέλθει στη Γη.

Από την εστία της αγάπης μέσα από την καρδιά του Θεού
ας διαχυθεί αγάπη μέσα στις καρδιές των ανθρώπων.
Είθε ο Χριστός να γυρίσει στη Γη.

Από το κέντρο όπου η θέληση του Θεού είναι γνωστή
ο σκοπός ας καθοδηγεί τις μικρές θελήσεις των ανθρώπων -
ο σκοπός που οι διδάσκαλοι γνωρίζουν και υπηρετούν.

Από το κέντρο που ονομάζουμε φυλή των ανθρώπων
το σχέδιο της αγάπης και του φωτός ας πραγματοποιηθεί
και είθε να σφραγίσει την πύλη του κακού.

Το φως, η αγάπη και η δύναμη ας αποκαταστήσουν το
σχέδιο πάνω στη Γη.

Ⓢ Στις Βουδδιστικές, Ινδουιστικές, Μουσουλμανικές και Εβραϊκές μεταφράσεις της Μεγάλης Επικλήσης, χρησιμοποιείται το όνομα με το οποίο είναι γνωστός ο Ερχόμενος - ο Κύριος Μεϊτρέγια, Κρίσνα, ο Ιμάμ Μαχντί και ο Μεσσίας.

World Goodwill 1 Whitehall Court London, England SW1A 2ET

Φωτοτυπία της ανακοίνωσης της World Goodwill για την «Παγκόσμια Μέρα της 'Επικλήσης», Τρίτη, 29 Μαΐου 1991 (σύμπτωση: Τρίτη και 29 Μαΐου ήταν, ως γνωστόν, η μέρα της 'Αλώσεως της Κωνσταντινουπόλεως από τους Τούρκους το 1453...). Στην ύποσημείωση της ελληνικής αυτής έκδοσης αναφέρεται ότι «στις Βουδδιστικές, 'Ινδουιστικές, Μουσουλμανικές και 'Εβραϊκές μεταφράσεις της Μεγάλης 'Επικλήσης χρησιμοποιείται (αντί της λέξεως Χριστός) το όνομα με το οποίο είναι γνωστός ό 'Ερχόμενος — ο κύριος Μεϊτρέγια, Κρίσνα, ό 'Ιμάμ Μαχντί και ό Μεσσίας».

σμίους αὐτὰς Γραφὰς πρὸς κάποιαν κεντρικὴν Πηγὴν ἐκπορεύσεως, ἀνευρίσκεται ἐν περισσῇ ἀφθονίᾳ παντοῦ». (Alice Bailey, *Ἡ Ἐπανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ*, "Lucis Trust", 1948, σελ. 8). «Ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν τὴν ἐπανεμφάνισιν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ἀβατάρ, προέβλεψαν οἱ πιστοὶ καὶ τῶν δύο γεωγραφικῶν ἡμισφαιρίων — ὅχι μόνον ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν εἰς τὸν Χριστόν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀναμένουν τὸν Μαιτρέ-για, τὸν Βοδδισάττβα ἢ τὸν Ἰμάμ Μαγκντί» (Alice Bailey, *Ἡ Ἐπανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ*, "Lucis Trust", 1948, σελ. 7).

Ἡ Νέα Τάξις Πραγμάτων (ποὺ δὲν εἶναι καὶ τόσο νέα, ἀφοῦ ἀναγράφεται ὡς σῆμα κατατεθὲν στὸ πρῶτο δολλάριο ποὺ ἐξεδόθη πρὶν 2 αἰῶνες στὶς Η.Π.Α. «*Novus Ordo Seclarum*»), αὕτη λοιπὸν ἡ «καινούργια» πολιτικὴ κατεύθυνση προπαγανδίζει τὴν ἔλευση τοῦ «νέου» Μεσσία ποὺ ...προφητεύθηκε — με διάφορα ὀνόματα — ἀπὸ ὅλες τὶς θρησκείες καὶ τὰ δόγματα, γιὰ νὰ ἐνώσει τὴν ἀνθρωπότητα σὲ ἐνιαῖο κράτος με μιά θεολογικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἔκφραση.

Ὅπωςδήποτε ἡ ἀποστολὴ αὕτη τοῦ Μεσσία προϋποθέτει κάποιον ἄτομο ἐξαιρετικῶν ἱκανοτήτων καὶ εὐφυΐας, ἕνα ὄντως χαρισματικὸ ἄτομο, γιὰ τὸ ὁποῖο ἡ ...ἔρευνα(!) ἀκόμα δὲν ἔχει περατωθεῖ αἰσιῶς... Πάντως ἡ ...ἀπόφαση(!) γιὰ τὴν ...ἐπανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ (ποὺ γιὰ πολλοὺς Χριστιανοὺς θεωρεῖται ὡς ὁ Ἀντίχριστος τῆς Ἀποκάλυψης) ἐλήφθη πρὶν 50 περίπου χρόνια: «Ἡ ἀγωνία τοῦ πολέμου καὶ ἡ ἀπελπισία ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας ὠδήγησαν τὸν Χριστόν κατὰ τὸ ἔτος 1945 εἰς τὸ νὰ προέλθῃ εἰς μίαν μεγάλην ἀπόφασιν — ἀπόφασιν ἡ ὁποία ἐξεφράσθη εἰς δύο σπουδαιοτάτας δηλώσεις: ὁ Χριστὸς ἀνήγγειλεν εἰς τὴν συγκεντρωθεῖσαν πνευματικὴν Ἱεραρχίαν(;) καὶ πρὸς ὅλους τοὺς ὑπηρέτας Του καὶ τοὺς μαθητάς Του ἐπὶ τῆς Γῆς, ὅτι ἀπεφάσισε νὰ προβάλῃ καὶ ἀπὸ νῦν καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς φυσικὴν ἐπαφὴν με τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν θὰ ἤθελαν νὰ ἐτοιμάσουν τὰ προκαταρκτικὰ στάδια τῆς ἐμπειώσεως ὁρθῶν σχέσεων μεταξύ των· δεύτερον, ἔδωκεν εἰς τὸν κόσμον μίαν ἀπὸ τὰς παλαιωτάτας προσευχὰς ποὺ ἐγνώρισε ποτὲ ὁ κόσμος, μίαν προσευχὴν ποὺ ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὰ ὕψιστα πνευματικὰ ὄντα. Ὁ ἴδιος τὴν ἐχρησιμοποίησε διὰ πρώτην φοράν, ὅπως μᾶς εἶπον (...), κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Πανσέληνου τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1945 καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἀνεγνωρισμένη ὡς Πανσέληνος τοῦ Χριστοῦ, ἀκριβῶς ὅπως ἡ Πανσέληνος τοῦ Μαΐου εἶναι ἡ Πανσέληνος τοῦ Βούδα». (Alice Bailey, *Ἡ Ἐπανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ*, "Lucis Trust", 1948, σελ. 33). Ἡ προσευχὴ αὕτη ποὺ ὀνομάζεται «Μεγάλῃ Ἐπίκληση» (βλ. «Δαυλὸν» τεῦχος 130) διαφημίζεται παντοῦ στὸν Κόσμον ὡς «... ἡ Κυριακὴ Προσευχὴ τῆς νέας παγκοσμίου θρησκείας».

Ἡ νέα παγκόσμια θρησκεία τοῦ Ὑδροχόου θὰ βασίζεται στὰ ἐξῆς, συγκρητιστικὰ μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ Βουδισμού, δόγματα: α) Ὁ Θεὸς ἐντὸς ὑμῶν ἐστί. β) Μετενσάρκωση - κάρμα. γ) Ὅλοι οἱ Μεσσίες τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκειῶν ἦσαν ἐνσαρκώσεις τῆς ἰδίας Ὀντότητος — τοῦ Χριστοῦ... Κατόπιν τούτου θὰ ὑπάρχουν παγκοσμίως τρεῖς ἐορτές: α) Πάσχα, ἐορταζόμενο τὴν πρώτην Πανσέληνον τῆς Ἀνοιξης, ἀφιερωμένο στὸν Χριστὸ (τὸν «παλαιὸν» Χριστὸ τῶν ...«Ἰχθύων»). β) Βεσάκ, ἐορταζόμενο τὴν Πανσέληνον τοῦ Μαΐου, ἀφιερωμένο στὸν Βούδα. Καὶ γ) Ἡμέρα Καλῆς Θέλησης (World Goodwill), ἐορταζόμενη τὴν Πανσέληνον τοῦ Ἰουνίου, ἀφιερωμένη στὴ Νέα Ἐποχὴ τοῦ Ὑδροχόου. (Alice Bailey, *Μύηση Ἀνθρώπου καὶ Ἠλιακή*, "Lucis Trust", 1922, σελ. 125).

Ὅλα αὐτὰ βέβαια περὶ τῆς ἐπανεμφάνισης τοῦ Χριστοῦ εἶναι «ἀσκήσεις ἐπὶ

χάρτου» — πρὸς τὸ παρὸν τουλάχιστον... Πάντως ὅλα στὴν παγκόσμια πολιτικὴ σκηνὴ συντείνουν στὴν ἐνοποίηση ὅλων τῶν θρησκειῶν (διὰ τοῦ συγκρητισμοῦ) σ' ἓνα δόγμα: τὴν «Νέα Ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἀστερισμὸ τοῦ Ὑδροχόου»! Ἡ πολυδιαφημιζόμενη «Νέα Τάξη Πραγμάτων», ἡ Παγκόσμια Καλὴ Θέληση, ἡ Σχολὴ Ἀρκαίην, μ' ἓνα λόγο ἡ «Νέα Ἐποχὴ» (New Age) πρὸς τὸν ἴδιο στόχο ἐργάζονται: τὴν «ἐπανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ»... «Τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον(!!!) τοῦ Χριστοῦ εὑρίσκεται τώρα ἐν δράσει ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Νέου Ὁμίλου Ἐξυπηρετητῶν τοῦ Κόσμου (Σ.Σ.: ἡ Παγκόσμια Καλὴ Θέληση)· ὁ Ὁμιλος αὐτὸς εἶναι πρωτοποριακὸν σῶμα, τόσο ἐν ἰσχυρόν, ὅσον ἐκεῖνο πού προεπορεύθη πάντοτε κάθε μεγάλης Παγκοσμίου Μορφῆς εἰς τὸν στίβον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς». (Alice Bailey, Ἡ Ἐπανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ, "Lucis Trust", 1948, σελ. 48). Καὶ «ἡ κυριωτέρα προπαρασκευὴ πού ἀπαιτεῖται, εἶναι ἓνας κόσμος εἰρηνικός...». (Ὁμοίως Alice Bailey, Ἡ Ἐπανεμφάνιση τοῦ Χριστοῦ, "Lucis Trust", 1948, σελ. 64).

Ὅμως δὲν λείπουν καὶ οἱ ...θεάρεστες (ἀλλὰ τόσο ἀποκαλυπτικές) ἀπειλές: «... ὁ μυημένος, πού ἀποκαλύπτοντας τὰ ἀπόρρητα καὶ ἐκ προθέσεως ἀμαρτάνει, στερεῖται τῆς φωνῆς καὶ συχνὰ πεθαίνει πρὶν προφθάσει νὰ περιπέσει σὲ τέτοιο ἀμάρτημα». (Alice Bailey, Μύηση Ἀνθρώπινη καὶ Ἡλιακὴ, "Lucis Trust", 1922, σελ. 172).

Παρ' ὅλα αὐτὰ πάντως ἡ εὕρεση ἐνὸς ...νέου Χριστοῦ δὲν εἶναι εὐκολὴ ὑπόθεση: «Γιὰ τὸ πῶς θὰ ἔρθει, πότε καὶ μὲ ποιὸν τρόπο, δὲν μπορῶ καὶ δὲν θάπρεπε νὰ τὸ πῶ. Ἡ ἀκριβὴς στιγμὴ δὲν ἔφτασε ἀκόμη οὔτε καὶ ἡ μέθοδος γιὰ τὴν ἐμφάνισή του ἔχει καθοριστεῖ...». (Alice Bailey, Ἡ Ἐξωτερικεύση τῆς Ἱεραρχίας, "Lucis Trust", 1957).

Κατόπιν τούτου, «ὁ ἀγῶνας συνεχίζεται» γιὰ ὅσους ἔχουν μάτια νὰ δοῦν καὶ αὐτιά γιὰ ν' ἀκούσουν...

[Στὸ ἐπόμενο: Ποιοὶ κρύβονται στὸν νέο Μεσσιανισμό].

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Αὐτὴ αὕτη αἰωνίως...

Κλείσανε τρεῖς αἰῶνες χθές,
ἀπὸ τότε πού πέθανες.
Κλείσανε δύο αἰῶνες χθές,
ἀπὸ τότε πού μ' ἄφησες.
Χθές ἄφησα πίσω μου
τὸν αἰῶνα πού μ' ἀρνήθηκες.
Αἰῶνες, πού ἀνοίγεστε μπροστά μου,
τί συνωμοτεῖτε μὲ κείνην;

ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΔΑΥΛΟΥ

ΔΗΜ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ

“Ετσι ἄρχισε ἡ πάλη

Κάπου πεντακόσια μέτρα ἀπὸ τὴν πλατεία τοῦ Σταθμοῦ, πρὸς τὸ Μαρούσι, ἀρχίζει ἡ ὁδὸς Ἀνατολῆς. Ἐκεῖ, στὴν ἀρχὴ τῆς σχεδόν, εἶναι τὸ καφεενεῶν τοῦ Μάρκου Μπούρλου, ἐνὸς καλωσυνάτου σκυριανοῦ, ποὺ προσφέρει, ἐκτὸς ἀπὸ καφέ, καὶ ποτὸ μὲ μεζέ. Τὸ χειμῶνα τίλιο, χαμομήλι καὶ ἄλλα μαντζούνια. Ξεφτίζουν σιγασιγὰ κι’ αὐτὰ τὰ μαγαζιά, ποὺ παίρνεις κάτι καὶ κουβεντιάσεις ἄνετα. Πελατεία ἡ γνωστή. Λὲς αὐτὸ ποὺ σοῦρχεται ὡς τὰ χεῖλη, σοῦ περνάει, ἀνακουφίζεσαι. Ὁ Μᾶρκος ὀνόμασε τὸ μαγαζί του «Καφε-νεῖον τὸ Ὀνειροπωλεῖον».

Τὶς προάλλες εἶχαν ἀνάψει γιὰ καλὰ ἡ κουβέντα γιὰ τὶς ἀπεργίες. Ὁ μαστρο-Λευτέρης, παλιὸς τορναδόρος, καθότανε στὴ γωνιά του, πάντα μὲ παρέα. Θέλουνε νὰ τὸν ἀκοῦνε νὰ μιλάει, εἶναι εὐχάριστος. Εἶχαν ἀρχίσει οἱ ψύχρες, ἔπιναν τὴν τσικουδιά τους. Μιά παρέα πιὸ πέρα μιλοῦσεν ἔντονα γιὰ τοὺς ἀπεργιακοὺς ἀγῶνες, ποὺ πρέπει νὰ κάνουν. Ὁ μαστρο-Λευτέρης ἄκουγε κλεφτὰ κάπου-κάπου. “Ενας νιούτσικος, πιὸ νευρικός ἀπ’ τοὺς ἄλλους, φώναζε: «Ἡ πάλη πρέπει νὰ συνεχιστεῖ. Εἶναι πάλη τοῦ κλάδου μας, τῆς τάξης μας. Τὸ καταλάβατε; Τί γίνεται μὲ τὶς ὑπερωρίες;». Ὁ μαστρο-Λευτέρης μειδίασεν ἐλαφρὰ, χαϊδεύοντας τὸ μουστάκι του.

— Γιατί γελᾷς, μᾶστορα; Δὲ συμφωνεῖς; τὸν ρώτησεν ἕνας ἀπ’ τὴν παρέα του.

— “Εχ, ὄχι, ἡ δική μας πάλη δὲν ἀρχισεν ἔτσι. Ἦταν ἀλλοιώτικη, διαφορετικὴ, καὶ γι’ αὐτὸ πάντα τὴ θυμᾶμαι... εἶπε, τόνιζοντας τὶς λέξεις του καὶ σὰν νὰ ἔφερνε στὸ μυαλὸ του τὰ παλιά.

— “Αμ, πῶς ἦταν; τὸν ρώτησεν ἕνας ἄλλος.

— Μπορεῖ σ’ ἄλλους, σ’ ἄλλα μέρη, νὰ-ταν διαφορετικὰ κι’ ἡ δική μου ἱστορία νὰ σᾶς φανεῖ παράξενη... τόνιζεν ἥρεμα τὶς λέξεις ὁ μαστρο-Λευτέρης... Σὲ μᾶς ἦταν πιὸ δύσκολα τὰ χρόνια. Ἦταν λίγο πρὶν ἀπ’ τὸν πόλεμο. Τὰ σύννεφα στὸν οὐρανὸ ὅλο

καὶ πύκνωναν. Ἀνησυχίες, φασαρίες. Καὶ στὸν τόπο μας τὰ πράματα ἦταν σκοῦρα. Δὲν ξέραμε τί θὰ φέρεῖ ἡ ἐπόμενη μέρα. Τὴν Ἑταιρεία τὴν εἶχαν δικοὶ μας, ντόπιοι. Μᾶς λέγανε, πῶς δὲν πήγαινε καὶ καλά, πῶς δὲν μπορούσαμε ν’ ἀνοίξουμε ἄλλους φυρέδες, νὰ μεγαλώσουμε. Μᾶς ἔλεγαν ἀκόμη πῶς παρουσιάστηκαν ξένοι, πρόθυμοι ν’ αὐξήσουν τὸ μετοχικὸ κεφάλαιο τῆς Ἑταιρείας. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν ἀπλό, ἐμεῖς ἔπρεπε νὰ δείξουμε ἔργο, νὰ αὐξήσουμε σημαντικὰ τὴν παραγωγὴ. Ἦξεραν, πῶς μπορούσε νὰ γίνηι. Τὸ χωριὸ μας ἐκεῖ κάτω στὴν Κορῶνη κρύβει θησαυρὸ στὴ γῆ του.

Καὶ τότες ἦταν ποὺ πρωτομπήκαν οἱ ὑπερωρίες. Στὴν ἀρχὴ μᾶς εἶπαν, ὅποιος θέλει, ὕστερα ὅμως τὶς ὑπερωρίες τὶς κανόνιζεν ἡ Ὑπηρεσία. Βασικὰ ἔπιναν αὐτοὺς ποὺ δούλευαν στοὺς φυρέδες, τὶς ὑπόμενες γαλαρίες, καὶ στὴ Διαλογὴ. Τοὺς ἄλλους λιγότερο, δὲν τοὺς εἶχαν καὶ πολὺ ἀνάγκη. Αὐτὸ ἄρεσε σὲ πολλοὺς, στοὺς περισσότερους, γιατί παίρναμε ἀρκετὰ λεφτά, λιμασμένοι καθὼς ἤμασταν, τῆς ἀνάγκης ἀνθρώποι. “Ομως ἔμπαινες στὸ ἔργο στὶς 7 τὸ πρωῒ κι ἔβγαινες στὶς 7 τὸ βράδυ. Κι’ αὐτὸ ἦταν πολὺ βαρὺ, ἰδιαίτερα γι’ αὐτοὺς ποὺ δούλευαν στοὺς φυρέδες. Ἀλλὰ τὰ πράγματα πήγαιναν καλὰ. Μπορεῖ νὰ ὑπῆρχε, ἀριὰ καὶ ποῦ, καμμιά διαμαρτυρία, κυρίως τὰ βράδυα, ἀπὸ τὴ μεγάλη κούραση κι ὅταν ἐρχόταν ἡ μέρα τῆς πληρωμῆς ὅμως ἐρ-ναγε, ὅλοι ἦταν βολεμένοι.

Κι ἄκου πῶς ἀρχισε σὲ μᾶς τότε ἡ πάλη: “Αν δὲν κάνω λάθος, οἱ Γερμανοὶ εἶχαν χτυπήσει τὴν Πολωνία. Τὰ πράγματα προ-μηνύονταν δύσκολα. Φαινόntonτουσαν τὰ σύννεφα στὸν οὐρανὸ, ὅπως σοῦ εἶπα, πιὸ βαριά καὶ ἀπειλοῦσαν βροχὴ, ὄχι βροχὴ, χαλάζι.

Ὁ Μανώλης, ἕνα συγχωριανάκι μου, εἶχε τελειώσει τὸ Γυμνάσιο τῆς Καλαμά-τας. Διάβαζε πολὺ, ἦταν καλὸς μαθητῆς, λιγάκι ὀνειροπαρμένος. Γράφτηκε στὸ

Πανεπιστήμιο, πήγαινε για καθηγητής, θυμάμαι. Κι' απ' τὸ Γυμνάσιο εἶχεν ἀρχίσει νὰ γράφει κάτι ποιήματα, ὅπως καὶ δύο - τρεῖς ἄλλοι. Ὁ μακαρίτης ὁ Ἀναπλιώτης, ἀκουστὸς στὰ μέρη μας, τοὺς ἐβάζε στὴν ἐφημερίδα. Πολλοὺς μαθητὲς πρόβαλλε τότε ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα του, ἦταν φωτισμένος ἄνθρωπος.

Εἶπε στὸ Μανώλη νὰ μαζέψει κάμποσα κομμάτια, δηλαδὴ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ εἶχε δημοσιέψει καὶ μερικά ἄλλα καὶ νὰ τὰ βγάλει σὲ βιβλιαράκι. Ὅλοι τὸ μάθαμε στὸν τόπο μας. Ἡ χρονιά ἐκείνη ἦταν δύσκολη. Μὲ τὰ χίλια ζόρια τᾶφερνε βόλτα ὁ πατέρας του.

Ἔτσι ἄργησε ν' ἀνέβει γιὰ σπουδές. Γύρεψε δουλειὰ στὴν Ἑταιρεία. Τὸν βάλανε στὴ Διαλογὴ. Δύσκολη δουλειά, ἀλλὰ γλύτωνε τοὺς φυρέδες. Ὑστερα τὸν πήγαν στὰ Γραφεῖα. Ἔτσι δούλευε πρωῒνὸ ὥραριο. Τ' ἀπογεύματα καὶ τὰ βραδάκια διάβαζεν, ἔγραφε καὶ πάνω ἀπ' ὅλα εἶχε τὶς βολτίτσες του ὡς τὸ Κεφαλόβρυσο, τὸν Αἰ-Θόδωρο, τὴν Παναγιά. Μάζευε λουλούδια, χάζευε, ρέμβαζε σὰν παιδί ἢ σὰν ἐρωτευμένος. Ὅλοι τὸν ἤξεραν, πὼς ἦταν λιγάκι ἀλαφροϊσκιωτος. Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, οὐτε πάνω οὔτε κάτω, ποιητὴς δηλαδὴ. Διάβαζε τότε κι' ἄλλα βιβλία, ποὺ κάναν λόγο γιὰ τὴ δουλειὰ καὶ τὴν ἐργατιά. Τὰ συζητοῦσε καὶ μὲ τοὺς ἄλλους, νέους κυρίως, τὸν ὑποψιάζονταν μερικοί, ἀλλὰ δὲν τοῦδιναν μεγάλη σημασία. Κι' ἄλλοι ἔλεγαν ἀνάλογα, σιγά-σιγά πέρναγε, δὲν κρατοῦσε. Ὅμως οἱ ἄλλες του ἀποκοτιές δὲν ἀπασχολοῦσαν τὴν Ἑταιρεία, εἶχαν μάθει ἀπὸ τέτοια. Τούτη βέβαια τοὺς φόβιζε, τὸν θεωροῦσαν πιά ὡς ἐπικίνδυνο.

Καὶ νὰ πὼς γίνηκεν αὐτό. Ἦρθε ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφαση τῆς Ἑταιρείας γιὰ ἐργασία μὲ ἀποκοπή, γιὰ ὑπερωρίες. Ὅπως σοῦ εἶπα, στὴν ἀρχὴ ἦταν ὅποιος ἤθελε, μετὰ ἐγίνε υποχρεωτική. Ὁ Μανώλης δὲν ἤθελε νὰ δουλέψει περισσότερο. Πολλοί, ἰδιαίτερα παντρεμένοι μὲ παιδιά κι ἄλλοι πλεονέχτες, δούλευαν ὡς τὸ ἡλιοβασίλεμα, μισὸ μεροκάματο πιὸ πάνω. Κι' ὅταν αὐτοὶ σκόλαγαν ἀπὸ τὴ δουλειὰ καὶ γύριζαν στὰ σπίτια τους, ὁ Μανώλης γύριζεν ἀπ' τὸν Αἰ-Θόδωρο μὲ πρασινάδες, μερικὲς φορές καὶ μὲ λουλούδια στὸ χέρι. Μερικοὶ ἐργάτες πήγαιναν κατ' εὐθεία στὸ σπίτι τους νὰ πλυθοῦν καὶ νὰ ξεκουραστοῦν, ἔτσι κουρασμένοι ποὺ ἦταν. Ἄλλοι ἔμεναν γιὰ λί-

γο στὸ μαγαζί τοῦ Θανάση, νὰ ρουφήξουν μιὰ ρακὴ ἀποσταμένοι. Τότε ὁ Μανώλης τοὺς πλησίαζε καὶ τοὺς ρωτοῦσε κάτι, ἔτσι γιὰ κουβέντα. Αὐτοὶ δὲν ἀπαντοῦσαν, πεθαμένοι στὴν κούραση.

Δουλέψτε ρέ, σὰν τοὺς Γκαΐδες. Σᾶς ξεζουμίζουν καὶ σᾶς πετᾶνε σὰν στιμμένες λεμονόκουπες. Τί καταλαβαίνετε, κακομοῖροι;

Μπορεῖ οἱ λέξεις του νὰ ἦταν τσουχτερές, τὸ ὕφος του ὅμως ἦταν ἤρεμο, καὶ γι' αὐτὸ ἐνοχλητικό.

Λὲς καὶ ζήλευαν, πήγαιναν νὰ τὸν πειράξουν κι ὅλας. Γι' αὐτὸ τὸν προλάβαιναν αὐτοὶ ἀρκετὲς φορές, καθὼς τὸν ἔβλεπαν νὰ γυρίζει μὲ τὶς πρασινάδες του καὶ νὰ σφυρίζει ἀνέμελα.

Ποῦ εἶναι, Μανώλη, τὰ λουλούδια σου; Μὲ τοὺς Γκιώνηδες γυρίζεις, καημένες. Τ' ἀναψες τὰ καντήλια τοῦ Αἰ-Θόδωρου;

Αὐτὸς δὲν ἐνοχλιόταν καὶ πάντα ἀπαντοῦσε:

— Βρὲ παιδιά, ἓνα ἀεράκι ποῦφερνε ἡ ρεματιά τοῦ Αἰ-Θόδωρου, μοσκοβολοῦσεν ὁ τόπος, ἓνα ἀεράκι...

Οἱ φυρέδες βρισκόντουσαν πρὸς τὴ μεριά τοῦ μεγάλου χωριοῦ, τὸ κάρβουνο μύριζε κι ὡς φυσοῦσε μαῖστρος, ἡ μυρουδιά ἔφτανε ἴσαμε τὴν Κορώνη. Κι' ἐρχόταν τώρα ὁ Μανώλης νὰ θυμίσει στοὺς κουρασμένους ἐργάτες πὼς μυρίζουν τὰ θυμάρια καὶ τὰ ρεῖκια! Οἱ ἐργάτες πήγαιναν κουρασμένοι στίς γυναῖκες τους καὶ στὰ παιδιά τους. Ποῦ ὄρεξη γιὰ κουβέντα καὶ χαρὲς. Καὶ οἱ πιὸ πολλοὶ ἦταν νέοι, πολλοὶ νιόπαντροι. Ἀρκετοὶ μέναν στὸ μαγαζί τοῦ Θανάση κι' ὡς ρουφοῦσαν τὴν ρακὴ κουρασμένοι, αὐτὴ τοὺς νάρκωνε, δὲν τοὺς ξεκούραζε. Τοὺς ἔστελνε κατ' εὐθεία γιὰ ὕπνο. Τίποτ' ἄλλο.

Ἐνα γλυκὸ ἀπόβραδο, πίσω - μπροστὰ τ' Αἰ-Δημητριοῦ, ποὺ εἶναι ἡ δευτέρη ἀνοιξη στὰ μέρη μας, ὁ Μανώλης ἐρχόταν ἀπ' τὸ Κεφαλόβρυσο μὲ μιὰ τσιότρα γεμάτη μὲ φρέσκο νερὸ καὶ μ' ἓνα γιασεμὶ στ' αὐτί του. Κάθισε στὸ μαγαζί καὶ ρουφοῦσεν ἀπ' τὸ στόμα τῆς τσιότρας. Ἔτσι ἀνέμελον ὡς τὸν εἶδε ὁ Βαγγέλης ὁ ἐπιστάτης, τοῦ εἶπε:

— Πὼς τὰ πᾶς, ἀνεραῖδοπαρμένη ποιητάκο, γράφεις κανένα στιχάκι; Στὰ σύννεφα πετᾶς, σὰ ρέμπελος γυρίζεις στίς ἐρημιές...

Αὐτὴ ἡ κουβέντα δὲν ἄρесе στὸ Μανώ-

λη. Πήγε να τὰ χάσει μπροστά στὸν ἐπιστάτη, γιατί κι' ἄλλη φορά τοῦ τὸ εἶχε πεί καὶ τῷχε μηνύσει καὶ στὴν Ἑταιρεία, πὼς ἐτοῦτος μὲ τὴν ἀποκοτιά του, μὲ τὴν τρέλλα του, εἶναι πιὸ ἐπικίνδυνος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ποὺ ὀργανώνονται γιὰ νὰ φέρουν τὰ πάνω κάτω. Βρῆκε τελικὰ τὸ θάρρος, δὲν ἀπευθύνθηκε ὅμως στὸν ἐπιστάτη, ἀλλὰ σ' ὅλους καὶ μίλησε κάπως ἐπίσημα, γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν οἱ πιὸ πολλοί.

— Μὴ σκοτώνετε, βρέ, στὴ δουλειά, μὴ παιδεύετε τὸ σῶμα σας. Κοπιάζετε περισσότερο ἀπ' ὅ,τι πρέπει. Καὶ τι κερδίζετε, αὐτὸ εἶναι ἡ ζωὴ;

Οἱ ἐργάτες δὲν μιλοῦσαν, μόνο μερικοὶ κάτι μουρμουροῦσαν μέσα ἀπ' τὰ δόντια τους. Ὁ ἐπιστάτης ὅμως ξαναμίλησε.

— Καὶ ποῦ τὸ πᾶς, ρέ Μανώλη, ξέρεις τί λές;

Αὐτός, χωρὶς νὰ φαίνεται πὼς τοῦ ἀποκρίνεται, μίλησε γενικά, σ' ὅλους.

— Ἡ ζωὴ, βρέ, εἶναι ὠραία, νὰ χαιρόμαστε τὴν ὁμορφιά της. Ἀλλὰ πῶς; Βρεῖτε, βρέ, ἀποχτήστε χρόνο ἐλεύθερο, γιὰ σᾶς, γιὰ τὴ γυναῖκα σας καὶ τὰ παιδιά σας. Καὶ μὲ κοροϊδίες, ρέ Θανάση, γιὰ τὰ καντήλια τῆς Παναγίας καὶ τὴ ρεματιά τ' "Αἰ-Θόδωρου. Ἐτυχε καμμιά φορά, πολλὰ πρῶι ἡ ἀργὰ τὸ βράδυ, νὰ περάσεις; Ἀλλος ἄνθρωπος γίνεσαι!

— Στὸν "Αἰ-Θόδωρο τ' ἀνάβεις; τοῦ πέταξεν ὁ Ἀριστείδης.

— Κοροϊδεψε ἐσύ. Πήγαινε, καὶ θὰ μὲ θυμηθεῖς. Μὴ δουλεύετε παραπάνω, ρέ...

"Ἔτσι, ὅλοι οἱ ἐργάτες μιλοῦσαν γιὰ τὸ Μανώλη. Τὰ μάθαιναν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Στὴν ἀρχὴ δὲν δώσανε σημασία στὰ λόγια του. Ἦταν συμφιλιωμένοι μὲ τὴ δουλειά τους καὶ τὴν κατάστασή τους. Εἶχαν ἀνάγκες. Δὲν ζητοῦσαν τίποτ' ἄλλο. Ἦταν ὅλα ἥρεμα καὶ καλὰ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς καὶ στὴ δουλειά τους. Μὲ τὸ χρόνο ὅμως τὰ πράγματα τοὺς ἔκαναν νὰ τὸ σκεφθοῦν κι' ἄλλιως. Μὲ τὸ σκοτάδι ἐπιαναν δουλειά, μὲ τὸ σκοτάδι σχεδὸν τὴν ἄφηναν. Ἐτσι σιγὰ-σιγὰ ἄρχισαν νὰ βρίσκουν δικαιολογίες καὶ πήγαιναν στὸ γιατρὸ νὰ τοὺς βγάλει ἐλεύθερους ἐργασίας κι' ὕστερα δὴλώναν πὼς δὲν ἤθελαν, δὲν μπορούσαν δηλαδὴ νὰ κάνουν ὑπερρωρίες.

Κι' ὁ ἐπιστάτης βέβαια μίλησε στὴ Διευθυνση γιὰ τὸ Μανώλη. Τὸν παράστησε σὰν πιὸ ἐπικίνδυνος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ποὺ

δὲν πολεμιέται εὐκολα, ὅπως οἱ ἄλλοι.

Κι' ὁ Μανώλης, λὲς καὶ τῷκανε ἐπίτηδες, γύριζεν ἀπ' τὶς βόλτες του τὴν ὥρα ποὺ σκόλαγαν οἱ ὑπερρωρίες.

— Ποῦ εἶναι ὁ χρόνος σας, βρέ! Λίγη εἶναι ἡ ζωὴ. Μὴ σκοτώνετε στὴ δουλειά! Ποῦ ξέρετε, πόσο θὰ ζήσουμε; Αὔριο μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἴμαστε, καὶ τότε τί γίνεται...

— Χτύπα ξύλο, γρουσουζή... Ἄκου, ὅλο αὐτὰ λέει... τοῦ φώναξε ὁ Παναγῆς, ποῦ ἦταν κάποτε καὶ Πρόεδρος.

— Ναί, χτύπα ξύλο νὰ τὸν διώξεις... Βρὲ τὸ κεφάλι σας θέλει χτύπημα μὲ μαγκούρα... τοῦ εἶπε χαριτολογώντας.

Καὶ σιγὰ-σιγὰ κάτι ἄλλαξε. Αὐτὸς πάντα, κάθε βράδυ, ἄραζε μὲ λουλούδια στὸ χέρι στὸ μαγαζί τοῦ Θανάση. Κάπου - κάπου ὁ Ἀναπλιώτης τοῦ ἔβαζε καὶ μικρὰ ποιήματα στὴν ἐφημερίδα, ποὺ ἔκαναν λόγο γιὰ τὴ ρεματιά τ' "Αἰ-Θόδωρου, τὰ λουλούδια τοῦ Κεφαλόβρυσου, τὴν κούραση τοῦ ἐργάτη. Κι' ἡ ἐφημερίδα ἐρχόταν ὥς τὸ χωριὸ μας κι' ἐμπαινε καὶ στὴν Ἑταιρεία.

Καὶ μέρα μὲ τὴ μέρα λιγότευαν κι' οἱ ἐργάτες, ποὺ ἐργαζόντουσαν ὑπερρωρίες. Τὸ πρᾶγμα πῆρε διαστάσεις. Ἐνταση, ἀνακατωσοῦρες, διαμαρτυρίες. Ἡ Διευθυνση κάλεσε τὸ Μανώλη, μῆς κι' ὁ ἐπιστάτης δὲν μπόρεσε νὰ καταφέρει τίποτε. Ὁ διευθυντὴς θέλησε στὴν ἀρχὴ νὰ τὸν εἰρωνευτεῖ, νὰ τὸν κοροϊδέψει καὶ νὰ τὸν ἀπειλήσει. Τελικὰ ἄλλαξε κάπως.

— Ἄκουσε, παιδί μου, τοῦ εἶπε μὲ προστατευτικὸ τόνο. Ἀπὸ τὴν Ἑταιρεία τρῶς τὸ ψωμάκι σου, κι' ἀντὶ νὰ χρωστᾷς χάρη, ξεσηκώνεις τὸν κόσμον μὲ τὰ στιχάκια σου. Μοῦ δίνεις τὴν ἐντύπωση, πὼς εἶσαι σὰ χαμένος στὸν κόσμον σου, σὲ πῆραν τὰ φαντάσματα. Δὲ φτάνει ποῦ δὲν παίρνεις ὑπερρωρίες, ξεσηκώνεις καὶ τοὺς ἄλλους.

Πῆρε ἀνάσα, γιὰ νὰ συνεχίσει. Στὸ μεταξὺ κάτι πῆγε νὰ πεί ὁ Μανώλης, ἀλλὰ τὸν σταμάτησε ὁ διευθυντὴς, ποὺ συνέχισε.

— Τὸ συμφέρον τῆς Ἑταιρείας εἶναι καὶ συμφέρον σας, ἔτσι δὲν εἶναι; τὸν ρώτησε.

— Μὴ τοὺς φορτώνετε κι' ἄλλα. Τοῦτοι θέλουν ξεκούραση, θέλουν χρόνο, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ δοῦν τὸ ἡλιοβασίλεμα, νὰ ἀναπνεύσουν καθαρὸν ἀέρα στὸ Κεφαλόβρυσον, στὸν "Αἰ-Θόδωρο...

— Τί 'ναι αὐτὰ ποὺ τσαμπουνᾷς, ρέ πα-

λαβέ; 'Ακοῦς ἡλιοβασίλεμα καὶ πράσιν' ἀλογα... "Ἄν συνεχίσεις, τοῦ 'πε ἀφρίζοντας ὁ διευθυντής, θάχεις συνέπειες! Πήγαινε τώρα! βρυχήθηκε, κλείνοντας μὲ πάταγο τὴν πόρτα πίσω του.

Βγαίνοντας, τὸν περίμενε ὁ ἐπιστάτης στὰ σκαλιά. Μὲ ἓνα ψευτοχαμόγελο γεμᾶτο σημασία τοῦ εἶπε:

"Ἀμ, στᾶλεγα ἐγώ... Πρόσεχε, θὰ σοῦ δώσουν τὰ παπούτσια στὸ χέρι.

'Ο Μανώλης προχώρησε, χωρὶς ν' ἀποκριθεῖ.

Μαθεύτηκαν ὅλα αὐτὰ καὶ συζητιόταν πῶς, ἂν συνέχιζε, θὰ τὸν ἀπέλυαν. Αὐτὸς ὅμως τὸ χαβᾶ του. "Ἀφῆσε νὰ περάσουν λίγες μέρες. Πληρωθήκαμε τὸ Σάββατο καὶ τὴν Κυριακὴ τὸ πρωὶ κρέμασε δυὸ μεγάλα στεφάνια ἀπὸ ρεῖκια κι' ἀγριολούλουδα, ἔνα στὴν εἴσοδο τοῦ ἐργοστασίου κι' ἓνα στὴν εἴσοδο τῶν Γραφείων. Εἶχε καρφισώσει ἀπ' ἓνα χαρτάκι στὸ καθένα μὲ κάτι στιχάκια. Δὲν θυμᾶμαι ἀκριβῶς τὰ λόγια τους, ἀλλὰ νά, τὰ γνωστά του, νὰ μὴν κουράζονται, νάχουν χρόνο γιὰ τὴν ὁμορφιά τῆς ζωῆς.

'Ο μαστρο-Λευτέρης σταμάτησε καὶ κάτι σκεφτόταν.

— Καὶ μετὰ τί ἔγινε, μάστορα; ρώτησε ἓνας τῆς παρέας.

— Μετὰ..., ἔ, μετὰ... ἔγινε σούσουρο. Δὲν πήγαιναν οἱ ἐργάτες γιὰ ὑπερωρίες! 'Ο Μανώλης ἔφυγε. Οὔτε παραιτήθηκε οὔτε τὸν παραίτησαν. "Ἐφυγε γιὰ τὴν 'Αθήνα, ὅπως μάθαμε ἀργότερα. Θὰ μοῦ πεῖς, τί ἀπόγινε. Τί νὰ γίνε, ἦρθαν σὲ λίγο οἱ ξένοι, ἦρθαν τὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς. Τ' ἀφεντικὰ ἦταν ἄλλα, μὲ ἀλλοιῶτικο κουμάντο. Κάτι ὅμως ἔμεινε.

— Κι' ὁ Μανώλης, τί ἀπόγινε μάστορα; ρώτησε κάποιος.

— "Ἄστα, φίλε μου, ἦρθαν δύσκολα τὰ χρόνια, κι' αὐτὸς ἀδύναμος, ὄνειροπαρμένος. Χάθηκε, ὅπως χάθηκαν τόσα παλικάρια! εἶπε καὶ σταμάτησε ἀπότομα. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο:

— "Ἐ, Μᾶρκο, κέρνα μας, φώναζε στὸν κάπελα.

— 'Ἡ δική μας πάλι ἔτσι ἄρχισε, ἔτσι τὴ θυμᾶμαι! εἶπε καὶ ρούφηξε τὸ ποτήρι του, ἄσπρο πάτο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΣΑΡΗΣ

Στὸν ἀπανταχοῦ γῆς Μακεδόνα

*«'Ο ἐν μέτρῳ τὸν βίον διάγων κοινωνὸς σοφίας ἐστὶ·
διαβιῶν μὲν ἐν σοφίᾳ, εὐρήσεται ἐν ἰσχύϊ,
ἰσχύϊ δὲ δικαίᾳ διατελῶν, ἔσεται ἐν ἀρετῇ».*

*Τὴν μακεδνὴ ψυχὴ σου, φίλε μου, μὲ ἀγάπη
στὸ νόμο τοῦτο τῆς κοινῆς μας Μάνας θὰ χορδίσω·
εὐχόμενος τοῦ μέλους τῆς τὸ θάλλος
τὸν κόσμο μας τὸ στεῖρο νὰ διανθίσει
μὲ συμφωνία εὐμολπη κι' ἀντάξια
στὸ πνεῦμα τῶν ἐλλήνων ποὺ τὴν θέσπισε.*

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΙΑ' ΤΟΜΟΥ ΤΟΥ «ΔΑΥΛΟΥ»

(Τεύχη 121-132, Ἰανουάριος - Δεκέμβριος 1992)

ΑΙΣΑ: Ἐξιοι θαυμασμοῦ. — Ἐνδεικτικό	7000
— Ὁ Βάγκνερ, οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἑβραῖοι	7197
— Σχολικά βιβλία. — Χρήσιμοι χάρτες. — Συνεχίζεται ὁ κατατρεγ- μὸς	7251
— Ἐπανελλήνισις. — Μουσεῖον Ὀλυμπίας	7323
— Προετοιμασία. — Κακὸ παράδειγμα. — Οἱ βάρβαροι ἐπιστρέφουν. — Ἰδέες καὶ χρῆμα	7387
— Ὑψηλὸ παράδειγμα. — Πρωτάκουστο. — Φάρος Ἑλληνισμοῦ ...	7427
— Λάθη. — Παράδειγμα. — Νέα ἐπιτυχία. — Αὐτοὶ εἶναι Ἕλληνες. — Γυρίστε πίσω, γιὰ νὰ πᾶτε μπρὸς	7509
— Γλωσσικὲς βαρβαρότητες. — Περὶ Κοινωνιολογίας. — Ἀντίλη- ψη περὶ πολιτισμοῦ. — Μήνυμα	7563
— Ἑλληνικὲς πυραμίδες. — Χαῖρε, Ἑλλάς. — Σημιτικά. — Ἑλλη- νικὴ καὶ Εὐρωπαϊκὴ Λογοτεχνία	7665
ΑΛΚΕΤΑΣ: Τὸ αἷμα τοῦ Αἵμου	7241
— Τὰ κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά	7352
— Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος τοῦ Αἵμου	7553
— Ἑλλάς καὶ Ἀλβανία	7607
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Γ.: Ἐπιτάφιος ἀποχαιρετισμὸς	7068
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΤΑΤΙΑΝΗ-ΚΑΛΛΙΟΠΗ: Τὰ περὶ ἀρχαιότητος τῶν πολιτισμῶν (ἐπιστ.)	7089
— Ὁ Κάδμος, οἱ Φοίνικες καὶ τὸ Ἀλφάβητο (ἐπιστ.)	7299
— Ἡ «σοφία» τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων	7517
ΑΡΓΥΡΙΟΥ, ΙΩΣΗΦ: Ἐνα παραμῦθι (ποίημα)	7145
— Κόκκαλα ζωῆς (ποίημα)	7454
ΒΑΘΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ: Σκέψεις γιὰ τὴν μέθοδο τοῦ Τσατσόμοιρου (ἐπιστ.) ..	7548
ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ: Στὸ θάνατο (ποίημα)	7048
ΒΥΣΣΟΥΛΗΣ, ΠΑΝΤΕΛΗΣ: Τρία βιβλία γιὰ τὴν Μακεδονία (ἐπιστ.)	7095
ΓΑΖΗΣ, ΗΛΙΑΣ: Ἡ τεράστια ἀπειλὴ τοῦ ἰσλαμικοῦ φανατισμοῦ (ἐπιστ.) ...	6971
— Οἱ «προσωπικότητες» τῶν Μ.Μ.Ε. (ἐπιστ.)	7168
ΓΑΤΣΙΑΣ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ: Glozel: Μιὰ συνωμοσία τῶν Φοινικιστῶν	7002
— Ὁ Τσατσόμοιρος κι ἐγὼ	7059
— Λατινικά: Κακοποίηση τῆς Ἑλληνίδος Φωνῆς	7181
— Λατινική: Πρώτη ἐκβαρβαρισμένη διάλεκτος τῆς Ἑλληνικῆς (β) ...	7379
— Ποιὰ εἶναι ἡ Πρωτογλῶσσα. — Κριτικὴ τοῦ «Νοστρατισμοῦ» ...	7419
— Ἀπὸ ἑλληνικὲς λέξεις σχηματίσθηκε τὸ «Τουρκικὸ» λεξικό	7523
ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ: Ὁ κ. Τσάντγουηκ καὶ οἱ Γραμμικὲς (ἐπιστ.) ...	7543
ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ: Ὁ Ἡλίας Τσατσόμοιρος ὡς φαινόμε- νο πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος	7063
— Δελφοί: Παγκόσμια ἐπίδραση ἕως τώρα	7449
— «Μελκάρθ» καὶ Ἡρακλῆς: Μιὰ νέα ἀπάτη τῶν φοινικιστῶν	7563
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ: Ἀσκοπη περιπλάνηση (ποίημα)	7235

ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ, ΠΑΝ. Κ.: <i>Ἡ Ἑλληνικὴ παρουσία στὸν Εὐξείνιο</i> (ἐπιστ.)	6966
ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ, ΦΩΤΗΣ: <i>Ἀστρονομικὲς γνώσεις τῶν ἀρχαίων</i> (ἐπιστ.) ...	7483
ΓΚΙΛΛΑΣ, ΠΙΝΔΑΡΟΣ: <i>Ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου πρὸς Χίου</i> (ἐπιστ.)	7226
ΓΛΕΖΟΣ, ΠΕΤΡΟΣ: <i>Ἡ ἐνότης τοῦ ἔθνους</i>	7103
— <i>Ἡ κοινωνικὴ συμπεριφορὰ μας</i>	7389
ΓΟΥΣΙΟΣ, Β.Π.: <i>Πυθία Ἑλλησι χαίρειν</i> (ποίημα)	7631
ΔΑΚΟΓΛΟΥ, ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ: <i>Συμπίλημα ἑλληνικῶν ἐπιστημονικῶν κα-</i> <i>τακτίσεων τὸ ἔργο τοῦ Κοπέρνικου</i> (ἐπιστ.)	7094
— <i>Οἱ διαστάσεις τοῦ Ἑκατομπέδου</i> (ἀπάντηση)	7171
— <i>Τὸ ὁλοκληρωμένο Πλανητικὸ Πρότυπο τοῦ Φιλολάου</i>	7325
ΔΑΝΙΚΑΣ, ΜΙΧ.: <i>Ἡ Διανόηση τῶν ΗΠΑ «ξαναβρίσκει» τὴν Ἑλλάδα</i> ...	7093
— <i>Ὁ «μὴ εἰδικὸς» Γ. Σόκλεϋ καὶ οἱ «εἰδικοὶ»</i>	7150
— <i>Ἀφροκεντρισμός. «Νεγρολαγνεῖα», «Μαῦρες Σπουδές»</i> (ἐπιστ.) ...	7295
ΔΕΦΝΕΡ, ΟΘΩΝ: <i>Νεοἕλληνες καὶ ἐργασία</i> (χρονογράφημα)	7015
— <i>Ἡ κηδεῖα ἐνός Ἑλλήνου</i> (χρονογρ.)	7083
— <i>Τὸ μονοτονικὸ</i> (χρονογρ.)	7037
— <i>Κρίση</i> (χρονογράφημα)	7207
— <i>Γ. Παπαχατζῆς καὶ Γ. Πουρναρόπουλος</i> (νεκρολογίες)	7214
— <i>Γερμανικὴ ἐνωση καὶ Ἑλλάς</i> (χρονογρ.)	7275
— <i>Τὸ κόκκινο διαμάντι τῆς Ἀτλαντίδας</i> (διήγημα)	7277
— <i>Παλιοὶ καὶ νέοι λογοτέχνες</i> (χρονογρ.)	7337
— <i>Ὀυμανιστικὰ γυμνάσια</i> (χρονογρ.)	7461
— <i>Ἑλληνικὴ βιομηχανία</i> (χρονογρ.)	7531
ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Κ.Γ.: <i>Νόστος Μολοσσικὸς</i> (ποίημα)	7204
— <i>Νὰ ἀποκηρύξουν οἱ γείτονες τὶς διαμάχες τους</i> (ἐπιστ.)	7485
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ: <i>Τὸ ὄνομα «Μακεδονία» συνδέει Σκόπια -</i> <i>Ἑλληνισμό</i> (ἐπιστ.)	7363
ΔΗΜΟΥ, ΓΙΑΝΝΗΣ: <i>Ἡ ἐξοδος ἀπὸ τὴν κρίση θὰ γίνη ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἴδι-</i> <i>ους</i> (ἐπιστολὴ)	6967
— <i>Μπορεῖ ἐσὺ νὰ γίνης ὁ «κρίσιμος παράγων»</i> (ἐπιστ.)	7300
— <i>Μέτρα κατὰ τῶν διαστρεβλωτῶν τῆς Ἱστορίας</i> (ἐπιστ.)	7469
— <i>Προτάσεις γιὰ τὴν ἐξυγίανση τοῦ δημόσιου βίου</i> (ἐπιστ.)	7549
ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ: <i>Ἀποκρυπτογράφηση Μεσοκυπρομινωικῆς</i> <i>γραφῆς</i>	7157
— <i>Νέες ἀποκρυπτογραφήσεις τῆς Γραμμικῆς Β</i>	7229
— <i>Ἡ πρώτη ἀποκρυπτογράφηση Γραμμικῆς Γραφῆς Α</i>	7283
— <i>Ἡ γραφὴ Γκλοζὲλ εἶναι ἡ Γραμμικὴ Α</i>	7371
— <i>Ἀπὸ τὴν Γραμμικὴ Α προῆλθε ἡ γραφὴ τῶν Ἑτρούσκων</i>	7429
— <i>Ἑλληνες οἱ δημιουργοὶ τοῦ Ἑτρούσκικοῦ Πολιτισμοῦ</i>	7489
— <i>Ἡ «αὐθεντία Chadwick» καὶ τὰ «παιγνίδια» τῶν φοινικιστῶν</i>	7542
— <i>Ἡ Ρουνικὴ γραφὴ καὶ οἱ ἀπόπειρες παραχαράξεώς της</i>	7575
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ, ΜΙΜΗΣ: <i>Αὐτοὶ ποὺ ξεχάστηκαν</i> (διήγημα)	7406
ΖΕΥΓΩΛΗ-ΓΛΕΖΟΥ, ΔΙΑΛΕΧΤΗ: <i>Ἀπροστάτευτοι καὶ μόνοι</i> (ποίημα) ...	7019
— <i>Ἡ ἀπειλὴ</i> (ποίημα)	7187
ΖΟΥΜΠΟΣ, Α.Ν.: <i>Τὸ ἀντικείμενον τῆς ἠθικῆς νοησιαρχίας</i>	7001
ΚΑΖΑΝΑΣ, ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ: <i>Ὁ Πολύβιος γιὰ τὴ Μακεδονία</i>	7121

— 'Η τραγωδία τοῦ ἔμφυλιου κατὰ Θουκυδίδην	7263
ΚΑΛΛΙΓΙΑΝΝΗ, ΡΕΝΑ: 'Η φενάκη (ποίημα)	7149
ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ: Εἰς μνήμην 'Η. Τσατσόμοιρου (ποίημα) ..	7045
ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ, Γ.Ν.: 'Η ἐξαθλίωση τῶν νέων (ἐπιστ.)	7167
— 'Η καταγωγή καὶ ἐθνικότης τοῦ Σαοῦλ-Παύλου (ἐπιστ.)	7618
ΚΑΡΑΠΑΛΗΣ, ΠΑΣΧΑΛΗΣ: 'Ο 'Αρίσταρχος, ὁ Κοπέρνικος καὶ τὸ ...«θό- λωμα τῶν νερῶν» (ἐπιστ.)	6969
ΚΑΡΒΕΛΑΣ, ΔΙΟΝ.: 'Η ἀξία τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσας (ἐπιστ.)	7099
ΚΑΡΚΑΝΤΖΟΣ, ΞΕΝΟΦΩΝ: «Μεταφυσικοὶ -ισμοὶ» καὶ ἔρευνα (ἐπιστ.) ..	7615
ΚΑΡΥΤΙΝΟΥ, ΣΤΕΛΛΑ: «Στηλῶδης γραφή»: νέα ἐφεύρεση (ἐπιστ.)	7470
— 'Αθήνα (ποίημα)	7520
ΚΑΤΣΙΑΔΡΑΜΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ: 'Η ἐλληνικότητα τοῦ γράμματος Δ	7069
— Περί τοῦ Ε, ἀλλ' ὅχι τοῦ ἐν Δελφοῖς	7249
ΚΑΤΣΙΦΑΣ, Γ. (κ.ἄ.): 'Υπ' ὄψιν παντὸς ἐνδιαφερομένου (ἐπιστ.)	7615
ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ, ΑΝΝΑ: 'Η μελέτη τοῦ Προσωκρατικοῦ Λόγου	7009
«Κ.Ε.Μ.Ε.»: Πρόταση γιὰ ἵδρυση «'Υπουργείου 'Ελληνισμοῦ»	7547
ΚΕΧΑΓΙΑΣ-ΝΑΙΘΩΝΑΣ, ΝΙΚ.: 'Ο θεὸς τοῦ Μιχάλη (διήγημα)	7147
ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ: "Ολοι μαζί γιὰ ὅ,τι πονοῦμε (ἐπιστ.)	7101
— Γυιέ μου (ποίημα)	7196
ΚΟΥΒΕΛΗΣ, Π. (κ.ἄ.): 'Υπ' ὄψιν παντὸς ἐνδιαφερομένου (ἐπιστ.)	7615
ΚΟΥΡΒΕΤΑΡΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ.: Διαπροσωπικὲς σχέσεις τῶν 'Ελλήνων ...	7199
— Κρίση ἐθνικῆς ταυτότητας τῶν 'Ελλήνων τῆς Διασπορᾶς	7389
ΚΟΥΡΟΣ, ΚΩΝ.: 'Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες μόνο γιὰ "Ελληνες	7467
ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ, ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ: 'Η ἀνατροπὴ τῆς θεωρίας τῆς συμβατικό- τητας μέγιστη προσφορὰ στὴ σύγχρονη ἐπιστήμη	7049
— "Ἡλιος καὶ Γλῶσσα γέννησαν τὸν Πολιτισμὸ	7076
— «Πόλις» καὶ «Πολιτική»: 'Ελληνικὰ δημιουργήματα	7265
— Περί τοῦ Υ-ψιλον	7305
— 'Η ἀρχαιότης καὶ αὐτοχθονία τῶν 'Ελλήνων καὶ ἡ σιωνιστικὴ δι- άβρωση τῆς Παιδείας μας	7352
— Αὐτοπαγίδευση τῶν ἐκπαιδευτικῶν στὸν 'Ινδοευρωπαϊσμὸ	7365
— Οἱ μυκηναϊκοὶ γλωσσικοὶ τύποι τῆς Λατινικῆς	7379
— «Νέα 'Εποχή»: 'Η νέα συνωμοσία κατὰ τοῦ Πολιτισμοῦ	7503
— 'Ιστορικὲς καταβολὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ	7653
— «Νέα 'Εποχή»: Τὸ νέο δόγμα τοῦ «'Υδροχόου»	7667
ΚΟΥΤΡΟΥΒΕΛΗΣ, ΚΩΝ. Β.: Πότε ἔγινε ὁ Τρωϊκὸς Πόλεμος;	6985
— Μεταξὺ Μύθου καὶ 'Ιστορίας	7253
— Μακεδόνες - Σλαῦοι - Σκοπιανοὶ	7441
— 'Ιδοὺ ὁ τάφος τοῦ 'Οδυσσεά	7565
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΕΛΗΣ, Γ.: 'Η σημασία τῆς λέξεως «'Ελλην» (ἐπιστ.)	7620
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΣΤΕΛΛΑ-ΡΟΖΙΤΑ: Τὸ ἄλμα τῶν νέων (ἐπιστ.)	7362
ΚΩΣΤΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΗΣ: 'Ο τσάρος καὶ ὁ κουλάκος (διήγημα)	7463
ΛΑΜΠΡΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι.: 1992: 'Ο Γ' Παγκόσμιος Πόλεμος τῆς ἱστο- ρικῆς αὐτοϊάσεως ἀρχίζει	6964
— 'Αποχαιρετισμὸς στὸν ἑταῖρο καὶ συμπολεμιστὴ	7028
— 'Ηλίας Λ. Τσατσόμοιρος (βιογραφ.)	7047
— 'Η «'Ελλάδα» καὶ ἡ πορτοφόλα	7092

— Στοιχεῖα Ἱστορικῆς Ἱατρικῆς	7156
— Τὸ ἀδιέξοδο τῆς Μεγάλης Ἐκτροπῆς	7220
— «Ἑλλάς» καὶ «Ἕλλην»	7284
— Ἑλληνικὸ τραπέζι καὶ ξένοι συνδαιτυμόνες	7348
— Ὁ χιτῶνας τοῦ Νέσσου τιμωρεῖ	7412
— Περὶ «κατεδαφίσεως ἐρειπίων» καὶ ἄλλα τινὰ	7476
— Κρατῆστε σὲ κατάσταση ἐφεδρείας τὶς «Κόκκινες Μηλιές»	7540
— Τὸ πλεονέκτημα τῆς ἱστορικῆς προϋπάρξεως	7604
— Ἑλληνισμός, Χριστιανισμός, Ἰουδαϊσμός	7621
ΛΑΜΠΡΟΥ, ΙΩΑΝΝΗΣ Δ.: Ὅταν ὁ Ἀφροκεντρισμός εἰσβάλλῃ στὴν Ἀρ- χαιολογία (μτφρ.)	7279
ΛΕΒΙΔΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ἑσχατολογικὰ	7216
ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ, ΣΕΡΓΙΟΣ Ε.: Περίκη (ποίημα)	7213
— Ποιὰ θεατρικὰ ἔργα προτιμᾷ τὸ Ρωμαῖκο (ἐπιστ.)	7362
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ, ΠΑΝ. Α.: Ζεύξη ἐπιστήμης καὶ ποιήσεως (ἐπιστ.)	7090
ΜΑΡΚΑΚΗΣ, ΜΑΝΩΛΗΣ: Ἡ γραφίδα ἐναντίον τῆς συνωμοσίας	7063
— «Ἑρμαφροδιτισμός» λόγῳ ὁρμονῶν στὰ τρόφιμα (ἐπιστ.)	7301
ΜΑΡΜΑΤΣΟΥΡΗΣ, ΛΕΥΤΕΡΗΣ: Τὸ μυστικὸ (ποίημα)	6999
— Ἐπιτάφιος (ποίημα)	7128
— Φτάσαμε ἀργὰ (ποίημα)	7163
— «Λαπᾶδες» ποιητὲς καὶ ἑλληνοκτόνοι πολιτικάντηδες (ἐπιστ.)	7466
— Οἱ μιγάδες (διήγημα)	7528
— Ἡ σιωνιστικὴ προπαγάνδα στὰ σχολικὰ βιβλία	7623
ΜΑΡΝΕΛΗ-ΚΑΤΣΑΝΟΥ, ΣΩΤΗΡΙΑ: Κι ἔῖπα (ποίημα)	7136
ΜΕΤΑΞΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ: Ἑρμαῖος (ποίημα)	7240
ΜΕΤΕΩΡΟΣ: Ἕνα καὶ μοναδικὸ τὸ ἐθνικὸ πρόβλημα: Ἐμεῖς οἱ ἴδιοι	6975
— Τὸ «ἐλληνικὸ» κατεστημένο καὶ ὁ Τσατσόμοιρος	7057
— Τὸ Ρωμαῖκο, ὁ Μ. Ἀλέξανδρος καὶ τὰ Σκόπια	7105
— Τὸ θαυμάσιο ἄλμα τοῦ Ἑλλήνος νέου	7173
— Τὸ «Οἰκόπεδο Ἑλληνισμός» καὶ τὸ ξεπούλημά του (ἀπάντηση στὸν ταξιάρχο Γ. Φάκο)	7237
— Ὅταν τὸ Ρωμαῖκο μπορεῖ νὰ γίνῃ Ἑλληνικὸ	7303
— Ἡ κάθαρση τῆς μακραίωνης Ἑλληνικῆς Τραγωδίας	7359
— Ἀπὸ τοὺς Ἑλληνομερικανοὺς τὸ φῶς!	7417
— Τὰ κοινωνικὰ ἀδιέξοδα τοῦ Οἰκονομισμού	7487
— Δέκα ὑποθήκες πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Διανόηση	7551
— Ἡ μόνη διέξοδος ἀπὸ τὴν Παράνοια	7613
ΜΗΝΙΩΤΗΣ, ΜΙΧΑΗΛ: Ὁραματισμός ἐνὸς ἀνθυποπλοιάρχου (ἐπιστ.) ...	7227
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, Κ.: Ἑλληνικὸ αἷμα στὶς φλέβες τῶν Τούρκων (ἐπιστ.)	7096
— Μιὰ πρόταση στὴν κρίση τῶν ἀναγνωστῶν (ἐπιστ.)	7465
ΜΙΧΑΗΛ, Κ.Π.: «Διὶ γείνατο Μακηδόνα ἵππιοχάρμην» (ἐπιστολὴ)	6971
ΜΟΣΧΟΛΙΟΣ, ΝΙΚΟΣ: Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης (ποίημα)	7520
ΜΠΕΝΑΡΔΗΣ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ: Οἱ ἄλλες μνήμες (ποίημα)	7514
ΜΠΕΞΗΣ, ΒΑΓΓΕΛΗΣ: Ἀποστολὴ στὴ Β. Ἡπειρο (Ι)	7139
— Ἀποστολὴ στὴ Β. Ἡπειρο (ΙΙ)	7191
— Κινηματογράφος-Ἑλλάδα (συνέντευξη ἀπὸ Γ. Σταμπουλόπουλο) ...	7587
— Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδας ἐναντι τοῦ Ἑλληνισμού (συνέντευ- ξη ἀπὸ Ἰ. Χατζηφώτη)	7623

— Ὁ πολυαῖωνος ἐξοντωτικὸς διωγμὸς τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦς Χριστιανούς	7643
ΜΠΟΓΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΔΗΜ.: «Ὡς ἀνὴρ Ἕλλην...» (ἐπιστ.)	7224
ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ: Ἐτσι ἄρχισε ἡ πάλη (διήγημα)	7672
ΜΠΟΥΖΑΝΗΣ, ΦΩΤΙΟΣ: Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Ἡ. Τσατσόμοιρου (ἐπιστ.)	7228
ΝΕΜΕΣΙΣ: Πρὸς κληρονομοῦντας τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα	7013
— Νεκρικός διάλογος στὴν ὄχθη τῆς Ἀχερουσίας	7062
— Ἔπρεπε	7146
— Ὅσο ὑπάρχουν Ἕλληνες	7179
— Ἡλίθιοι ἢ μαριονέττες;	7263
— Ἱερὲς Μνήμες	7235
— Πρὸς τοὺς νέους τῆς Γραικυλίας	7403
— Σὲ ποιὸν ἀνήκουν;	7439
— Ἐπιχείρηση Ὀλυμπισμός	7499
— Τὸ χωράφι τοῦ παπποῦ τους	7593
— Ὁ ἀταίριαστος γάμος ὑπὸ διάλυσιν	7633
ΝΟΝΙΚΑΣ, ΣΠΥΡΟΣ: Μετέωρη ἡ Ἑλλάς μέσα στὴν ΕΟΚ	7471
ΞΑΝΘΟΥΔΑΚΗΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ: Πῶς οἱ Ἰσπανοὶ ὑπερασπίζονται τὴν γραφή τους (ἐπιστ.)	7228
«Ο.Ε.Ν. Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ»: Τὸ σάπιο πολίτευμα (ἐπιστ.)	7098
— Ἑλληνισμός — Ἰουδαϊσμός — Χριστιανισμός (ἐπιστ.)	7635
ΠΑΝ, ΣΑΡΑΝΤΟΣ: Ὁ «ἀγωνιστής» (τοῦ λαοῦ)	7007
— Ὁ ἀναστηλωτὴς τῆς Πολιτείας τοῦ Ὀλύμπου	7049
— Ἡ μακραίωνη συνωμοσία ἐναντίον τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας	7107
— Ἡ γενεαλογία τῆς ἑλληνικῆς ἡγεσίας τῆς Μακεδονίας	7121
— Ὁ ἀμοραλιστής	7129
— Ὁ σατανιστής	7205
— Ὁ χαρακτήρας τῶν χωρὶς χαρακτήρα χαρακτήρων	7249
— Ἀρχαιοελληνικὴ διάλεκτος τὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα τῶν Σκοπίων ...	7311
— Ὁ Ἕλλην Κυβερνήτης (Καποδίστριας)	7511
ΠΑΝ, ΑἰΟΛΟΣ: Προεδρικοὶ λυγμοὶ καὶ σενάρια	7309
— Ἄλλοτ' ἄλλοι φρόνει	7377
— Γλυκὰ Νερὰ καὶ θολὲς ἀποφάσεις	7455
— Ἡ ἐπαναφορὰ τῶν Ἀρχαίων	7515
— Κρυφὴ δύναμις σὲ συμμαχία μὲ τὸ Ρωμαῖκο	7585
ΠΑΝΟΥ, ΔΗΜ. Ν.: Ὅχι ἄλλες ὑποχωρήσεις στοὺς Τούρκους (ἐπιστ.)	6974
— Ἀπέλαση Χαμιδιανῶν Ἑλλήνων τῆς Συρίας (ἐπιστ.)	7299
ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ, Π.: Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἦταν Ἀραβ; (ἐπιστ.) ...	7168
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΤΥΛ.: Αὐτὴ αὐτὴ αἰωνίως (ποίημα)	7657
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΘΕΟΠΗ: Μέγας Ἀλέξανδρος (ποίημα)	7470
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Δ.Α.: Ὁ «Ὠκεανός», ὁ πλοίαρχος καὶ ἡ τιμὴ τῶν ναυτικῶν	7022
— Ὁ θησαυρὸς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ ἡ Ποίηση (ἐπιστ.) ...	7100
ΠΑΠΑΜΙΧΟΣ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ: Περὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀλεξάνδρου (ἐπιστ.)...	7483
ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ, Γ.: «Χριστιανός» καὶ «Χριστιανιστής» (ἐπιστ.)	7097
ΠΑΠΠΑΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ Κ.: Ὁ μεσαίωνας τοῦ διωγμοῦ τοῦ Λόγου	7179
ΠΕΤΡΙΔΗΣ, ΖΙΓΚΦΡΗΝΤ: Οἱ διαστάσεις τοῦ Ἑκατομπέδου (ἐπιστ.)	7171

— Ποιὸς προετοίμασε τὸν ἀκρωτηριασμὸ τῆς Γλώσσας (ἐπιστ.)	7224
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ: <i>Πρὸς ἀνωνυμογράφον κίναιδον</i>	6982
— Κύριον Ντυροζέλ — Γαλλίαν	7102
— Πρὸς τὸν νέον Ντοῦτσε	7176
— Διπλωματικὸ παρασκήνιο μιᾶς συμφωνίας	7246
— Σχόλια εἰς τὴν πινακίδα τοῦ Ἰδαλίου	7291
— Περὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἡμῶν πολιτικῆς	7304
— Κύριον Τζὼν Τσάντγουηκ, ὅπου γῆς	7376
— Σχόλια γιὰ τίς πινακίδες τῆς Γραμμικῆς Α	7436
— «Γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ρὲ γαμῶ το»	7502
— Ἡ «αὐθεντία Chadwick» καὶ οἱ φοινικιστὲς (ἀπάντηση)	7546
— Εἰσιτήριο στὰ Μουσεῖα	7550
— Σχόλια ἐπὶ τῆς τριπλῆς ἐπιγραφῆς τῆς Ἑτρουρίας	
— Ἑκπαιδευτικὰ	
ΠΕΡΑΜΙΩΤΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ: <i>Μακάριοι</i> (ποίημα)	7271
ΠΛΕΥΡΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ: <i>Ἑλληνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς</i>	6977
ΠΟΛΙΤΗΣ, ΝΙΚΗΦ.: <i>Ἑλληνικὴ πλειοψηφία στὴ Μακεδονία</i> (ἐπιστ.)	7361
ΠΟΛΥΜΕΝΑΚΟΣ, ΛΑΖΑΡΟΣ: <i>Ποσειδῶν: ἡ δύναμη τῆς Φύσεως;</i>	7078
— Ἡ σιωνιστικὴ προπαγάνδα τοῦ «Ἀφροκεντρισμοῦ» (ἐπιστ.)	
ΠΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΑΡΗΣ: <i>Ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα εἶναι 4000 ἐτῶν</i>	7305
— Αὐτόχθονες Ἑλληνες οἱ λαοὶ τοῦ Αἴμου	7349
ΠΡΙΓΚΟΥΡΗ, ΟΥΡΑΝΙΑ: <i>«Περάστε μπροστὰ»</i>	6983
— Ἡλίας Τσατσόμοιρος: τοῦ χρόνου ταξιδευτῆς	7085
— Τὰ ρέστα σας, κυρία	7129
— Ἡ γαιγιά μου καὶ οἱ ὄβριοι	7189
— Γράμμα πρὸς τὴν Κασσιανὴ (διήγημα)	7210
— Ἦρθε ὁ ἄνθρωπος στὸ δάσος	7273
— Καημένε Ρούκυ	7339
— Βγαίνει ἀκόμα τὸ φεγγάρι	7401
— Μηδενικὰ	7447
— Ἀγνοία	7521
— Πρὸς Γαλιλαίου	7573
— Χριστουγεννιάτικο παραμῦθι	
ΣΑΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ (κ.ἄ.): <i>Ὑπ' ὄψιν παντὸς ἐνδιαφερομένου</i> (ἐπιστ.) ...	
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ: <i>Ἡ ἀποκοπὴ μας ἀπὸ τὸ παρελθόν</i> (ἐπιστ.)	7364
ΣΩΤΗΡΙΟΥ, Γ.Μ.: <i>Ὅταν ὁ «ἥλιος» γίνεται «ἄστρο»</i> (ἐπιστ.)	7223
— Τὸ «δούλεμα» τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὸν Ἑβραϊσμὸ (ἐπιστ.)	7546
ΣΥΜΣΑΡΗΣ, ΧΡ.: <i>Στὸν ἀπανταχοῦ Μακεδόνα</i> (ποίημα)	7675
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΑΣ.-ΕΛ.: <i>Ἄς ἐνεργοποιηθοῦμε</i> (ἐπιστ.)	7170
ΤΑΓΑΡΗΣ, ΑΧΙΛΛΕΑΣ: <i>Χλωρίδος ἀνασσα</i> (διήγημα)	7596
ΤΑΤΑΡΙΔΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ: <i>Τονισμὸς καὶ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα</i> (ἐπιστ.)	7170
ΤΖΙΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ, ΑΝΝΑ: <i>Ἑλληνας καλεῖσθαι</i> (διήγημα) ...	7020
— «Ποίας γλῶσσης (ἀνάξιοι) κληρονόμοι ἐσμέν...» (ἐπιστ.)	7477
ΤΟΜΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝ. Δρ: <i>Δημοκρατία καὶ «Ὑπαρκτὸς Σοσιαλισμός»</i> ..	7017
— Ἡ Ἀθηνᾶ μὲ καὶ χωρὶς τὸ δόρυ	7343
— Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Μεσσιανικὴ Δημοκρατία	7533
ΤΟΥΣΙΑΔΗΣ, Θ. (κ.ἄ.): <i>Ὑπ' ὄψιν παντὸς ἐνδιαφερομένου</i> (ἐπιστ.)	7615

ΤΣΑΤΣΟΜΟΙΡΟΣ, ΗΛΙΑΣ Λ.: 7 δυναμάρια (ἐπιλογή ἀπὸ τὸ ἔργο του)	7029
ΤΣΙΝΑΣ, ΠΑΝΟΣ: Οἱ ἀριθμοὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν	7133
— Ὁ Παῦλος ἦταν Ἰουδαῖος ἢ Ἄραψ; (ἀπάντηση)	7169
— Ἡ ἀνεύθυνη ἔννοια «λαὸς» καὶ τὸ Σύνταγμα	7598
— Ἰουλιανὸς — Κέλσος	7659
ΤΣΟΛΑΚΟΣ, Γ.: Ἡ γέννηση τῆς Γλώσσας ἀπὸ τὴ Φύση (ἐπιστ.)	7088
ΦΑΚΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β.: Ἐπιστολὴ πρὸς Μετέωρον	7237
— (Ἐπιστολὴ)	7369
ΦΙΛΙΠΠΑΣ, ΑΛ.: Ἡ σημερινὴ Λευκάδα ἦταν ἡ Ὀμηρικὴ Ἰθάκη (ἐπιστ.)...	7165
ΦΙΛΙΠΠΟΥ, Δ.: Ἡ αὐτοπαγίδευση στὸν Ἰνδοευρωπαϊσμό (ἐπιστ.)	7364
ΦΩΚΑ-ΪΔΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ: Τὸ μήνυμα τοῦ Σίσυφου (ἐπιστ.)	7486
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ, Ι.: Ἑλληνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς (ἐπιστ.)	7297
— Ἡ ἀναγέννηση τῶν ἀθλητικῶν ἀξιών	7413
— Ὁ μῦθος τοῦ «Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ»	7635
ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ, ΠΑΝΟΣ: Ἡ ἐπίθεση κατὰ παντός Ἑλληνικοῦ	7457
ΧΟΡΤΑΤΟΣ, ΤΙΤΟΣ (Ἀρχιμ.): Ἑλληνισμὸς, Ἰουδαϊσμὸς καὶ Χριστιανι- σμὸς (ἐπιστ.)	7481
ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ, ΚΥΠΡΟΣ: Ὁ χαμένος χρόνος (διήγημα)	7341
ΨΩΜΑΔΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ: Ἡ φυλετικὴ ταυτότης Ἑλλήνων - Τούρκων (ἐπιστ.)	7222
— Ζηλοφθονία λόγῳ παγκοσμιότητος τῆς Ἑλληνικῆς (ἐπιστ.)	7302
— Οἱ θλιβερεῖς συνέπειες τῆς μονοτονικῆς γραφῆς (ἐπιστ.)	7468
Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ (βιβλιοκρισίες):	
— W.K.C. Guthrie, Κων. Γεωργανᾶς, Πᾶνος Καλογρίδης	7022
— Κων. Β. Κουτρουβέλης, C.D. Vertzaias	7150
— Γεώργιος Κ. Ἀτσάλης	7216
— Γιώργος Γκίκας, Α. Γεωργιάδης, Σ. Μαραβέλιας, Κ. Χρυσάνθης	7279
— Marcel Brion	7343
— Ἱπποκράτης Δάκογλου, Δημήτριος Κράνης, Δημήτρης Καραμβάλης	7409
— Βασίλειος Λαζανᾶς, Πᾶνος Κοκκινόπουλος, Ἔρση Λάγκε, Θ.Δ. Φραγκόπουλος ...	7471
— Δημήτριος Κάππας, Ι.Χ. Γιαννάκενας, Ὁθων Μ. Δέφνερ, Γιώργος Κ. Παππᾶς	7533
— George Steiner, Κ.Ν. Χατζηπατέρας - Μ.Σ. Φαφαλιού	7601
— Φίλιππος Ἀργυριάδης, Ἀθαν. Κόρμαλης, Ἰωάννης Μαλλώσης, Ναταλία Μελά ...	

● Στὸ ἐπόμενο τεῦχος: Ἀποδείξεις, ὅτι ἡ «ἄγνωστη» Ρουνικὴ γραφὴ τῆς Β. Εὐρώπης εἶναι παραλλαγή τῆς Μινωϊκῆς Γραμμικῆς γραφῆς καὶ συντα-
ρακτικὲς ἱστορικὲς πληροφορίες γιὰ τὴν πανάρχαια διείσδυση τῶν προϊ-
στορικῶν Ἑλλήνων σ' ὁλόκληρη τὴν γηραιὰ ἤπειρο.